

පුරවැසි අධ්‍යාපනය

9 ගේත්‍රීය

අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව

සියලු ම පෙළපොත් ඉලෙක්ට්‍රොනික් මාධ්‍යයෙන් ලබා ගැනීමට
www.edupub.gov.lk වෙති අඩවියට පිවිසෙන්න.

සියලු නිමිකම් ඇවේරිනි.

ප්‍රථම මුද්‍රණය - 2017

දෙවන මුද්‍රණය - 2018

තෙවන මුද්‍රණය - 2019

දෙවන මුද්‍රණය - 2020

ISBN 978-955-25-0370-2

අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව විසින්
පානළුව, පාදක්ක පිහිටි රජයේ මුද්‍රණ නීතිගත සංස්ථාවේ
මුද්‍රණය කරවා ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී.

Published by: Educational Publications Department
Printed by: State Printing Corporation, Panaluwa, Padukka.

ශ්‍රී ලංකා ජාතික හිය

ශ්‍රී ලංකා මාතා

අප ශ්‍රී ලංකා, නමෝ නමෝ නමෝ නමෝ මාතා
සුන්දර සිරිබරිනී, සුරදි අති සේබමාන ලංකා
ධානා ධනය නෙක මල් පලනුරු පිරි ජය හුමිය රමා
අපහට සැප සිරි සෙත සදනා ජ්වනයේ මාතා
පිළිගනු මැන අප හක්ති පුජා
නමෝ නමෝ මාතා
අප ශ්‍රී ලංකා, නමෝ නමෝ නමෝ නමෝ මාතා
මල වේ අප විදාහ මල ම ය අප සතාය
මල වේ අප ගක්ති අප හද කුළ හක්ති
මල අප ආලෝක් අපගේ අනුපාතේ
මල අප ජ්වන වේ අප මූක්තිය මල වේ
නව ජ්වන දෙමිනේ නිතින අප පුහුදු කරන් මාතා
දැන විරය වඩවලින රගෙන යනු මැන ජය හුමි කර
එක මවකගේ දරු කැල බැවිනා
යමු යමු වී නොපමා
ප්‍රේම වඩා සැම හේද දුරයර ද නමෝ නමෝ මාතා
අප ශ්‍රී ලංකා, නමෝ නමෝ නමෝ නමෝ මාතා

අපි වෙමු එක මවකගේ දුරැවෝ
එක නිවසෙහි වෙසෙනා
එක පාටියේ එක රැඩිරය වේ
අප කය තුළ දුවනා

එබඳවිත අපි වෙමු සොයුරු සොයුරියෝ
එක ලෞස එකි වැඩෙනා
ඊවත් වන අප මෙම නිවසේ
සොදින සිටිය යුතු වේ

සැමට ම මෙන් කරදා ගුණෙනී
වෙලි සමඟ දමිනී
රන් මිනි මුතු නො ව එය ම ය සැපතා
කිසි කළ නොම දිරනා

ආනන්ද සමරකෝන්

පෙරවදාන

ලෝකය දිනෙන් දින සංවර්ධනය කරා පියමනින විට අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රය ද සැමවිටම අලුත් වෙයි. එබැවින් අනාගත අහිසේග සඳහා සාර්ථක ලෙස මූහුණ දිය හැකි ශිෂ්‍ය ප්‍රජාවක් බිහිකරලීමට නම් අපගේ ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය ද නිරතුරුව සාධනීය ප්‍රවේශ වෙත ලැඟාවිය යුතු ය. එයට සවියක් වෙමින් නවලොව දැනුම් සම්පූර්ණ කරන අතරම, යහුණායෙන් පිරිපුන් විශ්වීය පුරවැසියන් නිරමාණය කිරීමට සහයවීම අපගේ වගකීම වේ. ඉගෙනුම් ආධාරක සම්පාදන කාර්යයෙහි සක්‍රිය ලෙස ව්‍යාච්‍යත වෙමින් අප දෙපාර්තමේන්තුව ඒ සඳහා දායක වනුයේ දැයේ දැරුවන්ගේ නැණ පහන් දළ්වාලීමේ උතුම් අදිවතෙනි.

පෙළපොතක් යනු දැනුම් පිරි ගබඩාවකි. එය විවෙක අප වින්දනාත්මක ලොවකට කැඳවාගෙන යන අතරම තර්ක බුද්ධීය ද ව්‍යිවාලයි. සැයුවුණු විහවුතා විකසිත කරවයි. අනාගතයේ දිනෙක, මේ පෙළපොත් හා සබඳ ඇතැම් මතක, ඔබට සුවයක් ගෙන දෙනු ඇත. මේ අනු ඉගෙනුම් උපකරණයෙන් මත නිසි පල ලබාගන්නා අතරම තව තවත් යහපත් දැනුම් අවකාශ වෙත සම්පූර්ණ විම ද අනිවාර්යයෙන් සිදු කළ යුතු ය. නිදහස් අධ්‍යාපනයේ මහරු තිළිණයක් ලෙස තොමිලේ මේ පොත ඔබේ දේශට පිරිනැමේ. පාය ගුන්ප වෙනුවෙන් රජය වැය කර ඇති සුවිසල් දනස්කන්ධයට අගයක් ලබා දිය හැකිකේ මතට පමණි. මෙම පෙළපොත හොඳින් පරිශීලනය කර නැණ ගුණ පිරි පුරවැසියන් වී හේට ලොව එම්බිය කරන්නට ඔබ සැමව දිරිය සවිය ලැබෙන්නැයි සුබ පතමි.

මෙම පෙළපොත් සම්පාදන සත්කාර්යය වෙනුවෙන් අප්‍රමාණ වූ දායකත්වයක් සැපයී ලේඛක, සංස්කාරක හා ඇගුණම් මණ්ඩල සාමාජික පිරිවරටත් අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුවේ කාර්ය මණ්ඩලයටත් මාගේ ප්‍රණාමය පළකරමි.

බඩාලිවි. එම්. ජයන්ත විකුමනායක,
අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන කොමසාරිස් ජනරාල්,
අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව,
ඉසුරුපාය,
බත්තරමුල්ල.
2020. 05. 26

නියාමනය හා අධීක්ෂණය
චඩලිවි. එම්. ජයන්ත විතුමනායක
මෙහෙයවීම

සම්බන්ධීකරණය
දැක්ෂීණා කස්තුරූපාරච්චි
සංස්කරණය
එම්. එල්. එස්. අධේරිතුම

ඩම්ම දිසානායක
නීතිය වසන්තා සෙනෙටිරත්න
දැක්ෂීණා කස්තුරූපාරච්චි

ලේඛක මණ්ඩලය
සිරල් ගාන්ති ජයසිංහ
ඩී. ඩී. තුසින ප්‍රියන්ත කුමාර
එම්. අරුණ ඉන්ද්‍රසේන

චඩලිවි. එම්. නාමල් රේණුකා
කේ. එම්. නිලන්ත ප්‍රූෂ්පකුමාර
දමින්ද හේමර්තක කුඩාගම
එම්. කේ. කිංස්ලි ප්‍රියන්ත

ආචාර්ය චඩලිවි. එම්. ගාමින්ද වනසිංහ

අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන කොමිෂන් ජනරාල්
අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව

අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන කොමිෂන් (සංචර්ධන)
අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව

සහකාර කොමිෂන්
අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව

ජේජ්ජේය කිරීකාවාරය,
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය, මහරගම

ජේජ්ජේය කිරීකාවාරය,
දේශපාලන විද්‍යාව හා රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති
අධ්‍යයන අංශය, කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය

ඇංගාධිපති, පොදු හා අන්තර්ජාතික නීති
අධ්‍යයනාංශය, නීති පීඩ්‍ය,
කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය

සහකාර කොමිෂන්
අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව

ගුරු මධ්‍යස්ථාන කළමනාකරු (විශ්වාමික),
මොරණ

ගුරු සේවය, ලුම්බිණි විද්‍යාලය, කොළඹ 05

ගුරු උපදේශක, කළාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය,
බලංගොඩ

ගුරු සේවය, ආනන්ද විද්‍යාලය, මධ්‍ය මහා
විද්‍යාලය

සහකාර විද්‍යාල්පති, අසෙස්ක විද්‍යාලය,
කොළඹ 10

ගුරු සේවය, ආනන්ද විද්‍යාලය, කොළඹ
කිරීකාවාරය,
රුහුණ ජාතික අධ්‍යාපන විද්‍යා පීඩ්‍ය, වලහන්දුව
ජේ ලංකා විවෘත විශ්වවිද්‍යාලය, නාවල

සේදුපත් කියවීම

එම්. ඒ. එම්. දමයන්ති

සංචර්ධන සහකාර,
ද්විතීයික පාසල් සංචර්ධන ගාබාව,
අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය

භාෂා සංස්කරණය

මහාචාර්ය රත්නසිරි අරුගල

සිංහල ජන සන්නිවේදන අධ්‍යයන අංශය,
ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වව්‍යාලය

රංජිත ඉලුප්පිටිය

සහකාර කොමිෂන්ස්,
අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව

විතු, රුප සටහන් සැකසීම

අමිතා ඉන්දිරානි

සහකාර අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂ,
කළාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය, ගම්පල

පරිගණක සහාය, පිටු සැකසුම හා පිටකවර නිර්මාණය

තිනෝලි ගෙන්සා කොතලාවල

තොරතුරු තාක්ෂණ අංශය,
අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව

පටින

01 සමාජ සුරක්ෂිතතාව

1 - 26

02 කාලීන වෙනස්වේම්

27 - 65

03 ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනය

66 - 89

04 පළාත් පාලන ආයතන

90 - 110

05 ගැටුම් නිරාකරණය

111 - 121

06 අනාගත වැඩ ලෝකයට පිවිසෙමු

122 - 158

X

01

සමාජ සුරක්ෂිතතාව

නැඳුන්වීම

සාමූහිකව කටයුතු කිරීම ජන සමාජයක දැකිය හැකි මූලික ලක්ෂණයකි. සැම පුද්ගලයකට ම බිජේන් හා සැකයෙන් තොරව ජීවත් වීමට අයිතියක් තිබේ. එම අයිතිය තහවුරු වීමෙන් සමාජ සුරක්ෂිතතාව තහවුරු වේ.

පවුල, පාසල, ආයතන, සමාජ ආයතන සමාජ සුරක්ෂිතතාව තහවුරු කිරීම සඳහා විශේෂ කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. රජය මගින් ද විවිධ ආයතන පිහිටුවා ඇති අතර ඒ සඳහා විශේෂ යාන්ත්‍රණ ද ක්‍රියාත්මක වේ.

පුරවැසියන් ස්වයං විනයෙන් හා ගික්ෂණයෙන් යුතු වීම ද අන්‍යතා කෙරෙහි ගරුත්වයෙන් යුත්තව කටයුතු කිරීම ද විශේෂයෙන් බහු සංස්කෘතික සමාජයක සමාජ ජීකාබද්ධතාව තහවුරු කිරීම ද සමාජ සුරක්ෂිතතාවට හේතු වේ.

ජන සමාජයක පුද්ගල සංවර්ධනයටත්, සමාජ සංවර්ධනයටත්, ජාතික සංවර්ධනයටත් සමාජ සුරක්ෂිතතාව ප්‍රබල ලෙස බලපාන සාධකයකි. මෙම පරිවිශේෂය අධ්‍යයනය කිරීමෙන් ඔබට පහත සඳහන් කරුණු පිළිබඳව පුළුල් අවබෝධයක් ලබා ගැනීමට හැකි වනු ඇත.

- පුද්ගලයා හා සමාජය
- සමාජ සුරක්ෂිතතාව
- සමාජ සුරක්ෂිතතාව සඳහා දායක වන ආයතන
- සමාජ සුරක්ෂිතතාව ඇති කිරීම සඳහා යොදා ඇති යාන්ත්‍රණ හා නීතිමයි
- සමාජ සුරක්ෂිතතාව කෙරෙහි බලපාන පුද්ගල වගකීම් හා යුතුකම්

1.1 පුද්ගලයා හා සමාජය

1.1.1 සමාජය හැඳුන්වීම

සමාජයක මූලික තැනුම් ඒකකය වන්නේ පවුලයි. පවුල් ඒකක කිහිපයක එකතුවෙන් සමාජයක් ගොඩ තැබේයි. කිසියම් තුළ වාසය කරන ජන කණ්ඩායම් තම විවිධ අවශ්‍යතා ඉටු කර ගැනීම සඳහා සාමූහිකව කටයුතු කිරීම සමාජයක මූලික ලක්ෂණයකි. ඒ සඳහා මුළු විවිධ ආයතන, සම්මි සමාගම් හා සංවිධාන පිහිටුවා ගනිති. ඒ අනුව සමාජය යනු පුද්ගල හා සංවිධාන සමුහයක එකතුවකි.



සැම පුද්ගලයක් ම සමාජයේ සාමාජිකයෙකි. ඔවුනු තම අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීම සඳහා නිරන්තර අන්තර් සම්බන්ධතා පවත්වති.

සැම සමාජයකට ම ආච්‍යාතීක වූ සිරිත්වීරින්, නීතිරිති, පිළිගැනීම්, ආචාරධර්ම, සම්මුති හා සම්ප්‍රදය දැකිය හැකි ය. මේවා සැම සමාජයකට ම පොදු ලක්ෂණ වේ. එය සමාජයක් විවිතුවත් කිරීමට ද හේතු වේ.

වර්තමාන ජන සමාජය ඉතා සංකීර්ණ වී ඇත. එබැවින් පුද්ගලයන්ට තම අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීම සඳහා අන් අය සමග යහපත් සබඳතා පවත්වාගෙන යාමට සිදු වී තිබේ. විවිධ පුද්ගලයන්ගේ හා සමාජ ආයතනවල සහාය සැම දෙනාට ම අවශ්‍ය වේ. පුද්ගලයා හා සමාජය අතර සබඳතා ගක්තිමත් වූ තරමට සමාජයේ යහ පැවැත්ම තහවුරු වේ.

1.1.2 සමාජ සුරක්ෂිතතාව

සැම පුද්ගලයකුට ම බිජේන් හා සැකයෙන් තොරව ජ්වත් වීමටත්, ජ්විතය යහපත් ලෙස පවත්වාගෙන යාමටත් සමාජයෙන් රක්වරණය සහ ආරක්ෂාව හිමි විය යුතු ය. එය සමාජ සුරක්ෂිතතාව ලෙස සරලව හැඳින්විය හැකි ය. එලෙස සමාජයේ ආරක්ෂාව හා යහපැවැත්ම උපරිම ලෙස තහවුරු වී තිබීම සමාජ සංවර්ධනයට අත්‍යවශ්‍ය වේ.

සැම සමාජයක ම පුද්ගලයන් නීතිරිති, සම්ප්‍රදය පිළිගනිමින් සහ ඒවාට ගරු කරමින් කටයුතු කිරීම සමාජ සුරක්ෂිතතාව තහවුරු වීමට හේතු වේ. එමෙන් ම විවිධ මට්ටමේ පුද්ගලයන්, ආයතන හා සංවිධාන මනා ලෙස සංවිධානය වීම සමාජ සුරක්ෂිතතාව තහවුරු කිරීම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය වේ.

දුරද්‍රේශී යහපත් පුද්ගලයෝ සහ කණ්ඩායම්, සුරක්ෂිත ජන සමාජ නිර්මාණය සඳහා ප්‍රබල දායකත්වයක් ලබා දෙති.



ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදයේ පැවති වහල් භාවය ඉවත් කිරීමට කටයුතු කළ හිටපු ජනාධිපති ඒබහම් ලින්කන් (1809-1865) වහලුන් ලෙස දුක්විදි

අතිමහත් ජනතාවකගේ සමාජ සුරක්ෂිතතාව

ඇති කළ ග්‍රෑෂ්‍ය නායකයෙකි. ඇමෙරිකාවේ වහල් භාවය ව්‍යාප්ත කිරීමට විරුද්ධව සූජ්‍ව ක්‍රියා කළ මහු තම රෙටි “නිදහස් පසෙහි නිදහස් ගුමය”(Free Labour in free soil) වැළැක්වීමට පියවර ගත්තේය. එමෙන් ම මහු 1863 දී වහල් සේවයේ යොදවා සිටි මිලියන ගණනක් වූ මිනිසුන් නිදහස් කර ඔවුන්ගේ සමාජ සුරක්ෂිතතාව තහවුරු කළ දුරදර්ශී නායකයෙකි. “මෙම ක්‍රමක් කළත් හොඳ කෙනෙක් වන්න,” මෙය මහුගේ ප්‍රසිද්ධ කියමනකි.

ඒබහම් ලින්කන්

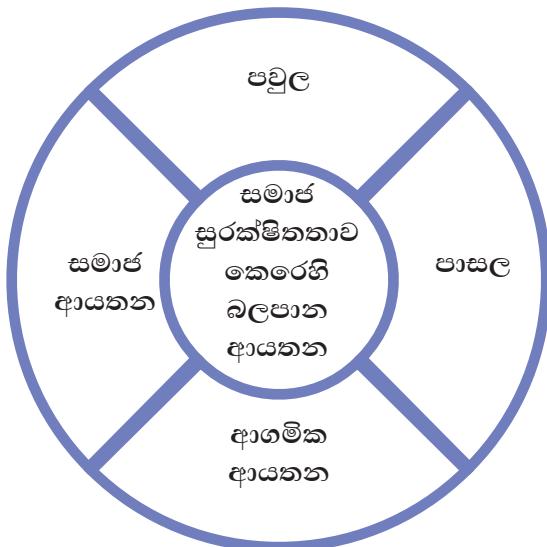
ව්‍යාකාරකම 1.1



- “සමාජ සුරක්ෂිතතාව” යන්න ඔබේ වචනයෙන් පැහැදිලි කරන්න.

1.1.3 සමාජ සුරක්ෂිතතාව කෙරෙහි දෙක වන ආයතන හා ඒවායින් ඉටු වන කාර්යභාරය

සමාජ සුරක්ෂිතතාව ඇති කිරීම සඳහා දෙක වන ආයතන රාජියක් සමාජයේ දක්නට ලැබේ. ඉන් කිහිපයකට නිදසුන් පහත දක්වා ඇත.



1.1.3.1 සමාජ සුරක්ෂිතතාව කෙරෙහි පවුලේ දෙකන්වය

පුරවැසි අධ්‍යාපනය විෂය යටතේ 7 ශේෂීයේ දී 'අපේ පවුල' මාතාකාවෙන් ඉගෙනගත් කරුණු නැවත සිහිපත් කරමු. එහි දී පවුලේ ස්වභාවය, කාර්යභාරය හා එහි වැදගත්කම පිළිබඳව බොහෝ කරුණු අධ්‍යයනය කිරීමට ඔබට අවස්ථාව ලැබුණි. සමාජ සුරක්ෂිතතාව තහවුරු කිරීම සඳහා පවුලෙන් සුවිශේෂ කාර්යභාරයක් ඉවුමේ. පුද්ගලයකු සමාජයට හැඩා ගැසීමේ මූලික ප්‍රහුණුව පවුලෙන් ලබා දේ.

පවුලේ සාමාජිකයන් අතර ඇති වන යහපත් හැසිරීම්, ක්‍රියාකාරකම්, ආදර්ශ, ආකල්ප මගින්

යහපත් පුද්ගලයක් නිරමාණය වේ. පවුලේ වගකීම වන්නේ යහපත් ලෙස කටයුතු කරන විනයගරුක පුද්ගලයකු සමාජයට දායාද කිරීමයි. පවුලේ සාමාජිකයකු ලෙස පුද්ගලයකු ලබන පෝෂණය, ආරක්ෂාව, ආදරය, දායාව, කරුණාව, ආදර්ශ මහුගේ/ඇයගේ ආත්ම විශ්වාසය සහ සම්බර පෞරුෂය නිරමාණය වීමට හේතු වේ. එමගින් රැකවරණය හා සුරක්ෂිතතාව ද ඇති වේ. පවුලේ සාමාජිකයන් ලෙස එකට ජ්‍යෙන් වීමෙන් පොදු හැඟීම් ඇති වන අතර ඒවා සමාජ සුරක්ෂිතතාවට සාපුව ම බලපායි.

ශ්‍රී ලංකා පවුලක්

සාමාජිකයන් අතර යහපත් සබඳතා වර්ධනය කිරීම

- ඇඟින්, අසල්වැසියන් සමග යහපත් සබඳතා පැවැත්වීම
- විවිධ පුද්ගලයන් සමග යහපත් සබඳතා පැවැත්වීම
- යහපත් සමාජානුශේරණයක් සඳහා මග පෙන්වීම
- ආදරය, දායාව, කරුණාව වැනි ගුණාග පුරුණ කිරීම
- ආරක්ෂාව හා රැකවරණය තහවුරු කිරීම
- මධ්‍යසාර, මත්ද්‍රව්‍ය හාවිතය හා සමාජ විරෝධී විෂමාවාර ක්‍රියා ආදියෙන් මුදවා ගැනීම
- සංස්කෘතික හර රක ගැනීමට ඩුරු කිරීම
- අන්‍යයන්ට සවන්දීමට හා එම අදහස්වලට ගරු කිරීමට ඉගැන්වීම
- එකිනෙකා සමග සහයෝගයෙන් කටයුතු කිරීමට අවශ්‍ය ප්‍රහුණුව ලබා දීම
- ආදර්ශයෙන් මග පෙන්වීම
- තමාගේ අනිවෘද්ධිය සඳහා වැඩිහිටියන් දෙන උපදෙස් පිළිපැදීමට යොමු කිරීම
- වින්තවේග පාලනයට ඩුරු කිරීම
- පුද්ගලයන් හා සමාජය පිළිබඳව සුබවාදීව සිතීමට මගපෙන්වීම
- දැරිය හැකි අල්පේවිච ජ්වන රටාවකට ඩුරු කිරීම
- නීතිගරුක වීමේ අවශ්‍යතාව අවබෝධ කර දීම

සමාජ සුරක්ෂිතතාව
සඳහා පවුලකින්
ඉටුවීය යුතු කාර්ය

මෙබදු ගුණාංග පිරි පුද්ගලයන් සැම පවුලක් තුළින් ම බිහි වීමට අවශ්‍ය පසුබිම නිර්මාණය විය යුතු ය. එවිට සමාජ සුරක්ෂිතතාව තහවුරු වනු ඇත.

පහත දැක්වෙන්නේ පවුලන් ලැබෙන සමාජ සුරක්ෂිතතාව සඳහා උදාහරණයකි.



දිනක්, කුඩා තෝමස් අල්වා එච්සන් පාසලේ සිට නිවසට පැමිණ ඔහුගේ මවට ලිපියක් දුන්නේ ය. “අම්මා, මගේ ගුරුවරයා මට මේ ලිපිය දුන්නා, ඔබට දෙන්න කියලා. එය ඔබ පමණක් කියවිය යුතුයි කියලත් කිවිවා. මොකද්ද මේ ලිපියෙන් කියන්නේ?” එච්සන් විමසුවේ ය.

ලිපිය කියවන විට ඇගේ ඇස්වල කළුල පිරුණි. “මෙනි පුතා අතිදික්ෂයෙක්. මෙම පාසල ඔහු සඳහා කුඩා වැඩයි. ඔහුට ඉගෙන්වීමට තරම් දක්ෂ, පුහුණු ගුරුවරුන් මෙම පාසලේ නොමැති. කරුණාකර ඔහු නිවසේ තබා ඔබ ඔහුට උගෙන්වන්න.” ලිපියේ කියු දේ ඒ අයුරින් ම සිදුවිය, එච්සන්ගේ පාසලේ ගමන නැවතිනි. ඔහුගේ නිවස පාසල විය. ගුරුවරය මව වූවාය.

එච්සන්ගේ මව මියගොස් වසර ගණනාවකට පසුව, ඔහු ගතවර්ෂයේ ග්‍රේෂ්‍ය නිර්මාණකරුවෙකු බවට පත්විය.

එච්සන්ට පසු කාලයක තම නිවසේ වුන්ක පෙට්ටියක තිබේ ඔහුගේ පැරණි ගුරුවරයා විසින් එවන ලද හතරට නැමු ලිපිය අහම්බෙන් හමු විය. ඔහු එය විවෘත කළේ ය. ලිපියෙහි ලියා තිබුණේ, “මෙනි පුතා මහා පල් මේධියෙකි. ඔහුට ඉගෙන්වීමට කාලය වැය කිරීමට මෙම පාසලේ ගුරුවරුන්ට නොහැකි ය. තව දුරටත් ඔහුට මෙම පාසලේ ඉගෙන ගැනීමට ඉඩ ලබාදිය නොහැකි අතර කරුණාකර ඔහු නිවසේ තබාගෙන ඔබ ඔහුට උගෙන්වන්න,” යනුවෙනි.

එය විත්තාවේගාත්මකව කියවීමෙන් පසු එච්සන් සිය දින පොතේ මෙලෙස සටහනක් තැබුවේ ය.

“තෝමස් අල්වා එච්සන් යනු මව විසින් සියවසේ ග්‍රේෂ්‍යයකු බවට පත් කරනු ලැබූ මහා පල් මේධියෙකි.”

ප්‍රථම වරට විදුලි බල්බයක්
නිපද වූ තෝමස් අල්වා
එච්සන් (1841-1931)

1.1.3.2 සමාජ සුරක්ෂිතතාව කෙරෙහි පාසලේ දායකත්වය

පවුල් සමාජයෙන් දැරුවන් රේලයට පිවිසෙන්නේ පාසල් සමාජයටයි. සමාජ සුරක්ෂිතතාව තහවුරු කිරීම සඳහා පවුලට නොදෙවෙනි කාර්යභාරයක් පාසල තුළින් ද ඉටු විය යුතු ය. සමාජ සුරක්ෂිතතාව ගොඩිනගා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය පසුබිම පුළුල් ලෙස සංවිධානය කළ සංවිධිත ආයතනයක් ලෙස පාසල හැඳින්විය හැකි ය. පාසලේ දී ඔබ ලබා ගන්නා දැනුම්, ආකල්ප, කුසලතා හා යහැළීවන පුරුදු යහපත් පුරවැසියකු ලෙස සමාජයේ ජ්වන් වීමට බෙහෙවින් උපකාරී වේ.

පාසලක ජායාරූපයක්

**සමාජ
සුරක්ෂිතතාව
කෙරහි
පාසලෙන් ඉටු
වන කාර්ය**

- විධීමත් අධ්‍යාපනයක් ලබා දීම
- යහපත්, සමාජයේ, විනයගරුක පුද්ගලයන් බිජි කිරීම
- නිපුණතාවලින් පරිපූරණ කිරීම
- සමබර පොරුෂයකින් හෙබි පුද්ගලයන් බිජි කිරීම
- අයිතිවාසිකම් භුක්ති විදිමින් යුතුකම් ඉටු කිරීමට ඉගැන්වීම
- සංස්කෘතිය පවරාදීම සහ ආරක්ෂා කිරීම
- සමාජ යහපත උදෙසා කටයුතු කිරීමට ඉගැන්වීම
- මද්‍යසාර, මත්ද්‍රව්‍ය හා විතයේ ආදිනව පැහැදිලි කරදීම හා ඉන් මුදවා ගැනීම
- සමාජ විරෝධී හා විෂමාවාර ක්‍රියාවල අහිතකර ප්‍රතිඵල අවබෝධ කරදීම හා ඉන් මුදවා ගැනීම
- යහපත් සමාජානුයෝගනයක් ඇති කිරීම
- සමානාත්මකාව අයය කිරීමට හා වින්තවේ පාලනයට තුරු කිරීම
- සාමුහිකව, සාමයෙන් කටයුතු කිරීමට යොමු කිරීම
- ජාතික සම්ඩිය හා සහෝදරත්වය, සමානාත්මකාව ඇති කිරීම
- පරිසරය සුරක්ෂාව අවශ්‍ය නිපුණතා සංවර්ධනය කිරීම
- ආගම හා ආචාර ධර්මවලට අදාළ යහුණු වර්ධනය කිරීම
- සෑම දරුවෙකු ම වැදගත් බවත්, දක්ෂ බවත් අවබෝධ කරදීම

තම පාසලේ දරුවන්ට යහමග පෙන්වන ගුරුවරියක සම්බන්ධ පහත කතාව කියවා බලන්න.



පළමු වසරට ඇතුළත් වූ කුඩා වීම බොහෝ විෂයවලට දක්ෂතා පෙන්වූ දරුවෙකි. එහෙත් තුන්වන ශේෂීයේ දෙවන වාරයේ සිට විමිගේ ක්‍රියාකාරිත්වයේ මන්දගාමී බවත් ගුරුතුමියට හඳුනාගත හැකි විය. ඔහු දෙස සුපරික්ෂාවෙන් සිටි ගුරුතුමිය, පසුගිය වර්ෂයේ විමිගේ ප්‍රගති වාර්තා ද අධික්ෂණය කළා ය. මුළු කාලයේ දක්ෂ සිසුවකු වූ ඔහු ක්‍රමයෙන් මන්දගාමී වීමට හේතුව සෙවීමට ගුරුතුමියට සිත්විය. විමිට සම්පූර්ණ ගුරුතුමිය ඔහුගේ වත්ගාත වීමසන්නට වූවා ය. තුන්වන ශේෂීයේ පළමු වාරයේ දී අසුනීප තත්වයක් හේතුවෙන් ඔහුගේ මව මිය ගොසිනි. ඉන් ඇති වූ කම්පනය, කාන්සාව හේතුවෙන් විමිගේ පුංචි හිත මද්දල් විය.

විමිගේ පසුබසේමට හේතුව වතහා ගත් මේ ගුරුතුමිය ඉන්පසු ඔහුට මවක් වූවා ය. මවකගෙන් ලැබිය යුතු ආදරය, කරුණාව, දායාව, සැලකිල්ල මේ ගුරු දෙවිදුවගෙන් විමිට නො අඩුව ම ලැබුණි. විමි පාසල් කටයුතුවලට නැවත උනන්දු විය. පාසල ඔහුට නිවස මෙන් ප්‍රියමනාප විය. වර්ෂ අවසානයේ ගුරුතුමියගේ මේසය මත සිසුන් දුන් තැගි බෝග පිරි තිබුණි. කඩාසියක ඔතාගත් කුඩා තැග්ගක් ගෙන ආ විමි ද එය ගුරුතුමියට දී ආචාර කළේ ය. එය විමිගේ මව පැලදි දුරටත් වූ වළල්ලකි. ගුරුතුමිය එය ඉතා අයය කොට හාර ගත්තා ය.

කාලයන් සමග විමිගේ දක්ෂතා වැඩිදියුණු වූ අතර ප්‍රාථමික හා ද්විතීයික අධ්‍යාපනය හමාර කළ විමි විශ්වවිද්‍යාල අධ්‍යාපනය ද සාර්ථක ව නිම කළේ ය. විමි විවාහ වන දිනය උදා විය. මේ ගණගරුක දරුවා තම ජීවිතය යහ මගට යොමු කළ තම ආදරණීය ගුරුමව අමතක නො කළේ ය. ඇය විවාහ උත්සවයට පැමිණියා ය. ඇය අත පැලද සිටියේ විමි විසින් වර්ෂාවසානයේ ඇයට දුන් වළල්ලයි.

ශ්‍රී යාකාරකම 1.2



මබගේ පාසල, සමාජ සුරක්ෂිතතාව තහවුරු කිරීම සඳහා ඉටු කරන කාර්ය නිරමාණාත්මකව ඉදිරිපත් කරන්න.

1.1.3.3 සමාජ සුරක්ෂිතතාව කෙරෙහි ආගමික ආයතනවල දායකත්වය

යහ පුරුදු සහ සාරධර්ම තහවුරු කර සාමකාමී සමාජයක් ගොඩනැගීම සඳහා ආගමික ආයතනවලින් ප්‍රමුඛ කාර්ය භාරයක් ඉටු වේ. සැම ආගමික ම අරමුණක් වන්නේ යහපත් පුරවැසියන් ලෙස සාමයෙන්, සමගියෙන්, සයෝගයෙන් හා සහභ්‍රනයෙන් යුතුව ජීවත් වීමේ වැදගත්කම ජනතාවට අවබෝධ කර දීමයි. එමෙන් ම එකිනෙක ආගමි හා ජනවර්ග අතර සහභ්‍රනයක් ඇති කිරීම ද ආගමික ආයතනවලින් ඉටු විය යුතු මහයු මෙහෙවරකි. ඒ අනුව ආගමික ආයතන සමාජ සුරක්ෂිතතාව ඇති කිරීම සඳහා වැදගත් මෙහෙවරක් ඉටු කරයි. රට නිදුසුන් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- යහපත් ආකළුප ඇති කිරීම
- විනය හා ගිකුණය ඇති කිරීම
- ආධ්‍යාත්මික සංවර්ධනයට මග කියා දීම
- ගුණගරුක පුරවැසියන් බිජි කිරීම
- මද්‍යසාර, මත්ද්‍රව්‍ය හාවිතයේ ආදිනව පහදා දී ඉන් මුදවා ගැනීම
- සමාජ විරෝධී හා විෂමාවර ක්‍රියාවල අභිතකර බලපෑම් අවබෝධ කර දීම හා ඉන් මුදවා ගැනීම
- සහයෝගිතාව හා උපකාරය පුරු කිරීම
- සිරිත්වීරිත්, සම්පූද්‍ය පුරු කිරීමට හා ආරක්ෂා කිරීමට ඉගැන්වීම
- ජීවිතය පිළිබඳව සුබවාදී නිවැරදි දැක්මක් ඇති කිරීම
- ජාතික සමගිය, ජාතික ඒකාග්‍රතාව ඇති කිරීම සඳහා සහාය වීම
- තිරසර සාමය සඳහා කටයුතු කිරීම



මරසුලින් ජයකොට් පියතුමා කතෝලික පූජකවරයෙකි. එහෙත් එතුමාට බුද්ධ ධරුමය පිළිබඳ මතා අවබෝධයක් තිබූ අතර එතුමා විසින් රචනා කරන ලද බෙංද්ධ ගිත බොහෝ ප්‍රවලිත ය. ආගම් අතර සහජවනය ඇති කිරීමට කටයුතු කළ බැවින් ඔහු “පන්සලේ පියතුමා” ලෙසින් හැඳින්වීණි.

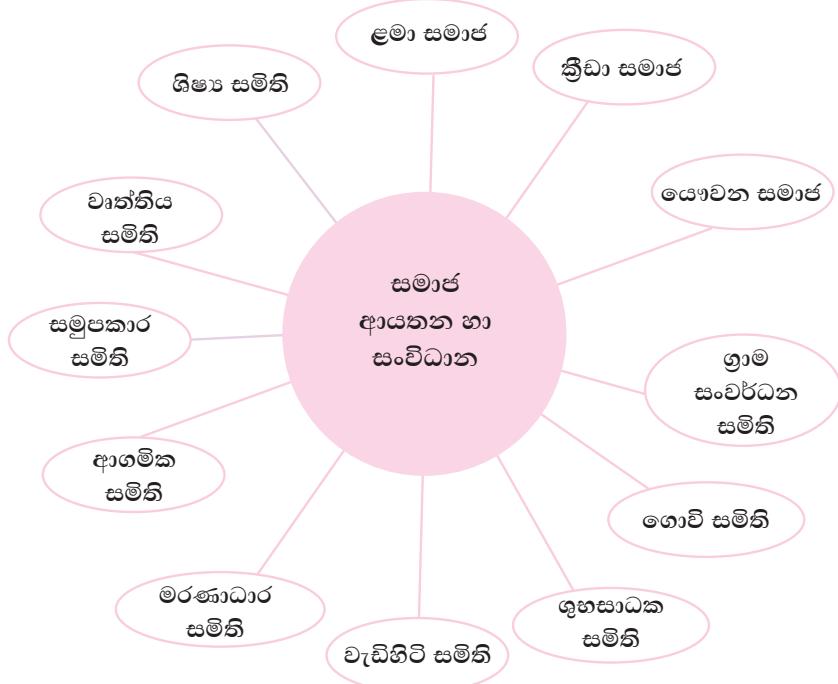
මරසලින් ජයකොඩී පියතුමා

వ్యాకారమ 1.3

1. ඔබේ ප්‍රදේශයේ දක්නට ලැබෙන විවිධ ආගමික ආයතන මොනවා ද?
 2. එම ආයතන පොදුවේ සමාජ සුරක්ෂිතතාව වෙනුවෙන් ඉටු කරන කාර්ය පහක් සඳහන් කරන්න.

1.1.3.4 සමාජ සුරක්ෂිතතාව කෙරෙහි සමාජ ආයතනවල දායකත්වය

එදිනෙදා ජ්විතයේ සිය විවිධ අවශ්‍යතා ඉටු කර ගැනීම සඳහා පුද්ගලයේ සමාජ ආයතන හා සංවිධාන සමග එක්ව කටයුතු කරති. එමෙන් ම පුද්ගල අවශ්‍යතා සංකීර්ණ විමත් සමග ජ්වා ඉටු කරදීම සඳහා විවිධ ආයතන හා සංවිධාන බිජි වී තිබේ. එයට තිද්සුන් කිහිපයක් පහත රුපයේ දැක්වේ.



මෙම සංවිධාන බොහෝමයක් විධීමත් සැලැස්මකට හා ව්‍යවස්ථාවකට අනුව ක්‍රියාත්මක වේ. ඒවායේ මූලික අරමුණ වන්නේ එකිනෙකා සමග සහයෝගයෙන් කටයුතු කර සමාජ ගුහසාධනය වැඩි දියුණු කර ගැනීමයි. මෙසේ පොදුවේ සාමූහිකව පිහිටුවා ගන්නා සමාජ ආයතන හා සංවිධාන සමාජ සුරක්ෂිතතාව තහවුරු කිරීම සඳහා විශාල මෙහෙවරක් ඉටු කරයි. ඒවායේ කාර්යවලට නිදසුන් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

**සමාජ
සුරක්ෂිතතාව
කෙරෙහි විවිධ
සමාජ ආයතන
මගින් ඉටුවන
කාර්ය**

- සමාජිකයන් අතර සාමූහිකත්වය වර්ධනය කිරීම
- යහපත් අන්තර් පුද්ගල සම්බන්ධතා ඇති කිරීම
- අන් මත ඉවකිමට හා අන්තර් ගරු කිරීමට පුරු කිරීම
- නායකත්වයට ගරු කිරීම හා අනුගාමික වගකීම් ඉටු කිරීම
- සමාජ යුතුකම් හා වගකීම් ඉටු කිරීම
- නීතිගරුකව කටයුතු කිරීමට පුරු කිරීම
- සමාජ ගුහසාධක සේවා පවත්වාගෙන යාම
- ආර්ථික සුරක්ෂිතතාව සඳහා සහාය වීම
- ප්‍රජා සේශ්‍ය සේවා පවත්වාගෙන යාම
- ආහාර හා පෝෂණය පිළිබඳව දැනුම්වත් කිරීම
- වසංගත රෝග වැළැක්වීමට සහාය වීම හා ආරක්ෂා වීම පිළිබඳව දැනුම්වත් කිරීම
- මැදු කුසලතා වර්ධනය කිරීම (ආදරය, කරුණාව, මෙමතිය වැනි)
- ජාතික සම්ගිය, ජාතික ඒකාග්‍රතාව හා තිරසර සාමය තහවුරු කිරීමට සහාය වීම
- පුද්ගලයන් හා සමාජය පිළිබඳ ගුහවාදීව සිතිමට මගපෙන්වීම
- මධ්‍යසාර, මත්දවා හාවිතය, සමාජ විරෝධී හා විෂමාවාර ක්‍රියා ආදියෙන් සමාජය මුදා ගැනීමට වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම
- අවම්ගලය අවස්ථා වැනි පුද්ගලයන් දුකට/සංවිගයට පත්වී අවස්ථාවල දී උදෑසු උපකාර කිරීම

ක්‍රියාකාරකම 1.4



මෙති ප්‍රදේශයේ ක්‍රියාත්මක වන සමාජ ආයතන (සංවිධාන) පිළිබඳ තොරතුරු රස් කර පහත වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

සංවිධානයේ නම	පිහිටුවීමේ අරමුණු	සමාජ සුරක්ෂිතතාව වෙනුවෙන් ඉටු කරන කාර්ය

1.1.5 මද්‍යසාර හා මත්ද්ව්‍ය හාවිතය, සමාජ විරෝධී හා විෂමාචාර ක්‍රියා

වර්තමාන සමාජය මූහුණ පා තිබෙන ප්‍රධාන ගැටුලුවක් වන්නේ මද්‍යසාර හා මත්ද්ව්‍ය හාවිතය ඉහළ යාමයි. එමෙන් ම සමාජ විරෝධී ක්‍රියා හා විෂමාචාර ක්‍රියා බහුල වී තිබේ. මේවාට විසඳුම් සෙවීම සඳහා රජය මගින් විවිධ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි. ඊට අමතරව රාජ්‍ය ආයතන, විවිධ සංවිධාන හා රාජ්‍ය නොවන ආයතන බොහෝමයක් ද මේ වෙනුවෙන් විවිධ ක්‍රියාමාර්ග ගෙන තිබේ.

මද්‍යසාර හා මත්ද්ව්‍ය හාවිතය, විවිධ සමාජ විරෝධී ක්‍රියා සහ විෂමාචාර ක්‍රියා වැඩි වීම කෙරෙහි සාපුරුව ම බලපායි. සමාජ සුරක්ෂිතතාව බිඳ වැටීම සඳහා ප්‍රධාන බලපැම ක් වන්නේ ද මද්‍යසාර හා මත්ද්ව්‍ය හාවිතය බව විවිධ මාධ්‍ය මස්සේ දැකින්නට, අසන්නට ලැබෙන ප්‍රකාශ කරුණකි.

මද්‍යසාර, මත්ද්ව්‍ය හාවිතය, සමාජ විරෝධී ක්‍රියා හා විෂමාචාර ක්‍රියා වළක්වා ගැනීම සඳහා පවුල, පාසල, ආගමික ආයතන හා සමාජ ආයතනවලින් ඉටු වන කාර්යභාරය සමාජයට ඉතා වැදගත් වේ. එමෙන් ම එවැනි සමාජ විරෝධී ක්‍රියා මැඩ්පැවැන්වීම හා සමාජ සුරක්ෂිතතාව තහවුරු කිරීම සඳහා ක්‍රියාත්මක වන ආයතන බොහෝමයක් ද තිබේ. ජේවාට නිදසුන් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- අන්තරායකර මාශය පාලක ජාතික මණ්ඩලය
- ශ්‍රී ලංකා පොලීසිය
- ජාතික ලාඟා ආරක්ෂක අධිකාරය
- පරිවාස හා ලාඟාරුකා සේවා දෙපාර්තමේන්තුව
- මත්පැන් හා මත්ද්ව්‍ය තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය
- ‘හෙල්දී ලංකා’, සුමිත්‍රායේ, මිතුරුමිතුරෝ වැනි රාජ්‍ය නොවන ආයතන

1.1.6 සමාජ සුරක්ෂිතතාව සඳහා වන නීති

නීතිය හැඳින්වීම

රටක හෝ ජන සමාජයක සියලු දෙනා ම අවනත විය යුතු, රාජ්‍යය විසින් පනවනු ලබන සමස්ත රෙගුලාසි පද්ධතිය නීතිය ලෙස සරලව හැඳින්විය හැකි ය. පුද්ගලයා සමාජයේ ජ්වත් වීමේ දී සමාජයට සිදු වන අහිතකර බලපැම් හා හානි වළක්වා ගැනීම සඳහාත්, සාමය හා ආරක්ෂාව සහතික කිරීම සඳහාත්, නීති ක්‍රියාත්මක වේ.

සැම සමාජයක් ම නීතියට අනුව පාලනය විය යුතු ය. ආණ්ඩුවක මූලික වගකීම වන්නේ ද තම රාජ්‍යය තුළ නීතිය හා සාමය ආරක්ෂා කිරීමයි. නීතියට ගරු කිරීම හා අවනත වීම පුරවැසියන්ගේ වගකීමකි. නීති කඩ කළ විට දඩුවම් නිමි වේ. නීතියේ ආධිපත්‍ය නිසි පරිදි ක්‍රියාත්මක වන සැම සමාජයක ම යුත්තිය, සාමය හා සමාජ සුරක්ෂිත බව ආරක්ෂා වී තිබේ.

සමාජ සුරක්ෂිතතාව ඇති කිරීම සඳහා රාජ්‍ය ආයතනවලින් සිදුවන කාර්ය හාරය ද ඉතා වැදගත් ය. එවැනි රාජ්‍ය ආයතනවලට උදාහරණ ලෙස අධිකරණය, පොලීසිය, ආරක්ෂක හමුදා ආදිය හඳුනාගත හැකි ය.

නීතියේ ඉණාග කිහිපයක්

- අධිකාරී බලය පදනම් කරගෙන රජය විසින් පනවනු ලැබේම මිනිසාගේ බාහිර හැසිරීම හා ක්‍රියාකාරකම් පාලනය කිරීම නීති කඩකිරීම දැඩුවම් ලැබිය හැකි වරදක් වීම
- පොදුවේ සමාජ යහපත අරමුණු කරගෙන පනවා තිබීම වෙනස් වන සමාජ අවශ්‍යතා අනුව වෙනස් වීම
- සැමට සාධාරණව හා සමානව ක්‍රියාත්මක වීම
- නීරවුල්ව හා පැහැදිලිව දැක්වීය යුතු වීම
- නීතිය අන් සැමට ඉහළින් ක්‍රියාත්මක වීම (නීතියේ ආධිපත්‍යය)

නීතියේ මූලාශ්‍ර

සමාජ සුරක්ෂිතතාව සඳහා සකස් කර ඇති නීති විවිධ මූලාශ්‍ර පදනම් කරගෙන සකස් කර තිබේ. ඒවාට උදාහරණ කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථාව
- ව්‍යවස්ථා (අණපනාත්)
- සිරිත්වීරිත්
- අධිකරණ තීරණ
- නීති විශාරදයන්ගේ මත
- ආගම

නීති සමාජ අවශ්‍යතා සමග දැඩි ලෙස බැඳී පවතී. එයින් පැහැදිලි වන්නේ සියලු දෙනා ම නීතියට අවනත වීම හා නීති පිළිපැදිම අත්‍යවශ්‍ය බවයි.

නීතිය ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය අනුව ප්‍රධාන වශයෙන් වර්ග දෙකකට බෙදා දැක්වීය හැකි ය.

1. දේශීය නීතිය
2. අන්තර්ජාතික නීතිය

1. දේශීය නීතිය

රටක් තම දේශ සිමාව තුළ බලපැවැත්වෙන පරිදි පනවනු ලබන හා ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන නීති දේශීය නීති වශයෙන් හැඳින්වේ. දේශීය නීතිය රටකින් රටකට වෙනස් වේ.

දේශීය නීතිය

ආණ්ඩු කුම ව්‍යවස්ථා නීතිය

රාජ්‍ය පාලනය සම්බන්ධ මූලික සිද්ධාන්ත ඇතුළත් ඇතුළත් රටක උත්තරීතර නීතිය ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථා නීතිය වේ. විවිධ අංශ සතු බලතල, වගකීම් හා මානව හිමිකම් මෙමගින් දැක්වේ.

දානාහරණ :

1978 ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථාව

අපරාධ නීතිය

පුද්ගලයකු හෝ කණ්ඩායමක් හෝ විසින් සමාජයට එරෙහිව කරනු ලබන වැරදි සම්බන්ධයෙන් බලපාන නීති

දානාහරණ :

- මිනිමැරිම හා මිනිමැරිමට තැත් කිරීම
- මංකොල්ල කැම
- ස්ථීර දුෂණ
- මමා අපයෝජන
- පැහැර ගැනීම
- අතුරුදහන් කිරීම
- මත්දුවා හා වෛශ්‍යතය හා වෙළෙඳාම
- සොරකම

සිවිල් නීතිය

පුද්ගල සම්බන්ධතා සහ දේපළ සම්බන්ධ වැරදි, ආරවුල් හා හානි සම්බන්ධයෙන් බලපාන නීති

දානාහරණ :

- ගිවිසුම්
- පවුල් සඛදතා (දික්කසාද, දරුවන්ගේ හාරකාරන්වය)
- උරුමය
- අයිතිවාසිකම්
- ඉඩම් ගැටළු
- ගාය අයකර ගැනීම
- වන්දි

2. අන්තර්ජාතික නීතිය

එක් රටක් තවත් රටක් සමග හෝ රටවල් කිහිපයක් සමග හෝ සම්බන්ධ වි කටයුතු කිරීමේ දී බල පවත්වන නීතිය අන්තර්ජාතික නීතිය ලෙස සරලව හැඳින්විය හැකිය. එසේ අන්තර්ජාතික වශයෙන් බලපාත්නා නීති කිහිපයකට නිදුසුන් පහත දැක්වේ.

- අන්තර්ජාතික මානව හිමිකම් නීතිය
- අන්තර්ජාතික සාංකුමණික නීතිය
- අන්තර්ජාතික ගුවන් ගමන් සම්බන්ධව පවත්නා නීතිය
- අන්තර්ජාතික සාගර නීතිය
- අන්තර්ජාතික පරිසර නීතිය
- අන්තර්ජාතික ආයෝජන නීතිය
- අන්තර්ජාතික ආරවුල් තිරාකරණය කිරීමේ නීතිය

අන්තර්ජාතික යුක්ති අධිකරණය, අන්තර්ජාතික අපරාධ අධිකරණය මගින් මෙබදු අන්තර්ජාතික නීති බලාත්මක කිරීම සිදු කෙරේ.

1.1.7 නීතිය බලාත්මක කිරීම සඳහා පවතින විවිධ ආයතන

1. අධිකරණය

ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ආණ්ඩු කුමයක යුක්තිය පසිඳුවීම, පුරවැසි නිදහස හා මිනිස් අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කර දීම අධිකරණය මගින් සිදු කරනු ලබයි. අධිකරණය ස්වාධීනව ක්‍රියාත්මක වීම අධිකරණය කෙරෙහි පුරවැසියන් තුළ විශ්වාසය හා ගෞරවය ගොඩනැගීමට හේතු වේ.

පුක්තිය පසිඳුම් සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන වගයෙන් අධිකරණ ආයතන කිහිපයක් ක්‍රියාත්මක වේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ වර්තමාන අධිකරණ පද්ධතිය



2. ශ්‍රී ලංකා පොලීසිය

රටේ නීතිය හා සාමය සුරක්ෂිතින් සමාජ සුරක්ෂිතතාව තහවුරු කිරීම පොලීසියේ ප්‍රධාන වගකීමකි.

'ශ්‍රී ලංකා පොලීසිය' යන මාත්‍රකාව යටතේ පාසලේ උදෑසන රස්වීමේ දී 9 ගෞනීයේ ඉගෙනුම ලබන සම්ත සිසුවා විසින් කරන ලද කතාවයි, මේ;

"ආදරණීය ගුරු දෙමාපියන්ගෙන් සහ සහෝදර සහෝදරීයන්ගෙන් අවසරයි!

'ඩම්මෝරක්බති ඩම්මවාරි'. ධර්මයේ නැසිරෙන්නා ධර්මයෙන් ම රැක්. ඒ පොලීසියේ ආදරු පායයයි. මා අද ඔබ භමුවේ කතා කරන්නට යන්නේ ශ්‍රී ලංකා පොලීසිය පිළිබඳවයි. දිවා ර දෙකෙහි අපට නිරතුරුව ආරක්ෂාව සලසන ප්‍රධානතම ආයතනය වන්නේ පොලීසියයි. උදේ අවදි වූ මොඬාන් සිට ර නින්දට

යන තුරුත්, රාජ්‍ය නින්දට යාමේ සිට උදෑසන අවදි වන තුරුත් බියෙන් සැකෙන් තොරව, සුවසේ වාසය කිරීම පිණිස අපට ආරක්ෂාව සැලසීම පොලීසියේ නිලධාරීන් කරන විභිංච සේවාවක්.



ශ්‍රී ලංකා පොලීසියේ
නිල ලාංඡනය

සොර, සතුරන්ගෙන්, විවිධ අපරාධකරුවන්ගෙන් අප නිරතුරුව ආරක්ෂා කරන්නේ පොලීසියයි. මාර්ගවල රථවාහන හැසිරවීම, පාර මාරු වීමට උදුවූ කිරීම, තගරබද ප්‍රදේශවල දක්නට ලැබෙන සුලභ දසුනක්. රිය නියාමකයන් ලෙස අප පුහුණු කිරීමත් පොලීසිය අපට කරන ලොකු උදව්වක්.

පුහු ආරක්ෂාව සැපයීම, විවිධ උත්සව, රස්වීම වැනි දේ සඳහා ආරක්ෂාව සැලැසීම, ආරක්ෂිත ලෙස වාහන බාවනයට යොමු කිරීම පොලීසියෙන් අපට සැලසෙන විශේෂීත සේවා ලෙස හඳුන්වන්න පුළුවන්.

මද්‍යසාර, මත්දව්‍ය වැනි විවිධ සමාජ විරෝධී ක්‍රියා මැඩපැවැත්වීම, වැරදිකරුවන් නීතියේ රහුනට හසු කර ගැනීම පොලීසියේ ප්‍රධාන කාර්යයන්. එමෙන් ම විවිධ ආරවුල්, කළකේත්ලාහල, තුස්තවාදී ක්‍රියා මැඩපැවැත්වීමට කටයුතු කිරීමත් පොලීසියෙන් කෙරෙන වැදගත් මෙහෙවරක්. මේවා සියල්ල ම පොලීසිය කරන්නේ අපගේ ආරක්ෂාව සහතික කිරීමටය. එමෙන් ම අප වැනි මමයින් වෙනුවෙන් හා කාන්තාවන් වෙනුවෙන් වෙන ම අංශයකුත් පවත්වාගෙන යාමෙන් අපගේ ආරක්ෂාව සහතික කර තිබීම සතුවට කරුණක්.

ගංවතුර, නායාම් වැනි හඳිසි ආපදාවල දී පොලීසිය කරන මෙහෙවර ද කිසිවිටෙකත් අපට අමතක කළ තොහැකියි. ඒ විතරක් තොවෙයි, දරුණු ගණයේ අපරාධකරුවන් ඉතා කෙටි කාලයක් තුළ අත්අංශවට ගැනීමට ඉතා දක්ෂ ලෙස පොලීසිය කටයුතු කිරීම මෙහි දී සඳහන් කළ යුතු මයි. එහි දී පොලිස් නිල සුනඩ සේවය ඉටු කරන කාර්යය ද විශේෂයෙන් අයය කළ යුත්තක්.

එමෙන් ම 119 සේවාව පවත්වාගෙන යාමෙන් හඳිසි කරදර, හඳිසි අනතුරු සම්බන්ධයෙන් ක්ෂේකව ක්‍රියාත්මක වීමත් පොලීසියේ විශිෂ්ට සේවාවක්.

අව්‍ය වැස්ස, ර දහවල, වෙනසක් තොමැතිව පොලීසිය අප වෙනුවෙනුත් අපගේ මාතා භුමිය වෙනුවෙනුත්, කරන මෙහෙවරට අප නිරතුරු ගරු කරමු. ඒ වගේ ම පොලීසියේ කාර්යයන් සාර්ථකව ඉටු කිරීම සඳහා සැම විට ම අපගේ සහාය ලබාදීමත් වැදගත් යුතුකමක්. සමාජ සුරක්ෂිතතාව සඳහා පොලීසිය කරන මෙහෙවරෙන් බිඳක් පමණයි මා සඳහන් කළේ. මගේ කතාව අසා සිටි මි සැමට ස්තූතියි.”

විශ්‍රාමික පොලීස්පති ඒ. මේ. ඉදෑමල්ගොඩ මහතා “POLICE” යන්න අර්ථකථනය කර තිබූ ආකාරය

P	- Polite	- විනිත
O	- Obedient	- කීකරු
L	- Loyal	- රාජපාක්ෂික
I	- Intelligent	- බුද්ධිමත්
C	- Courageous	- ගෙරුයවත්
E	- Efficient	- කාර්යාගුරු

ශ්‍රී ලංකා පොලීසියට සමාජ සුරක්ෂිතතාව තහවුරු කිරීමට අවශ්‍ය අවස්ථාවල දී ජාතාන්තර පොලීසියේ සහාය ද ලබා ගත හැකි ය.



එක්සත් රාජධානීයේ පොලීසිය සම්බන්ධ සිදුවීමක්.....

එක්සත් රාජධානීයේ හයිඩ් පාර්ක් කෝනර් යනු සති අන්තරේ මිනිසුන් නිදහසේ ගැවසෙන ස්ථානයකි. ඇතැමිහු විනෝද වෙති, ගී ගයති, සැණකෙලි පවත්වති, ප්‍රසිද්ධ දේශන පවත්වති. දිනක් හයිඩ් පාර්ක් කෝනර් අසලින් තම වාහනය පදනාගෙන ගිය ඇමරිකානු ජාතිකයෙකුට, වේදිකාවක් මත මයිතුගේන්නයක් රැගත් දේශකයකු එක්සත් රාජධානීයේ පොලීසිය අතිශය පහත්, නින්දිත, දුෂ්චිත, වංචාකාරී එකක් බවට වෝද්‍යා නගමින් කෙරෙන දේශනයක් අසන්නට ලැබේණි. රිය පැද්‍රවු පුද්ගලයා, රියේ වේගය අඩු කරමින් මෙම දේශනයට සවන් දෙමින් සිටින අතර ප්‍රතාපවත් පොලිස් නිලධාරියකු තම වාහනය දෙසට වේගයෙන් පැමිණෙනු දක්නට ලැබේණි. අනපේක්ෂිත දෝජාරෝපණයක් නිසැකව ම ලැබෙනැයි එම පුද්ගලයා තැනි ගත්ත ද වාහනය අසලට පැමිණි පොලිස් නිලධාරියාගේ ඉල්ලීම වූයේ, “තරුණාකර ඔබගේ වාහනයේ එන්ඡ්ම නතර කරන්න. එහි බැඩිය නිසා අන් අයට දේශනය ඇහෙන්නේ නැහැ,” යන්න ය.

ක්‍රියාකාරකම 1.5



සම්ත සිසුවා විසින් කරන ලද කතාව ඇසුරෙන් සමාජ සුරක්ෂිතතාව සඳහා පොලීසියෙන් ඉටුවන කාර්ය මොනවා දැයි ලැයිස්තුගත කරන්න.

උදා :- මහජන ආරක්ෂාව හා සාමය ආරක්ෂා කිරීම

3. නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුව

රජයේ සියලු ම නීතිමය කටයුතු සම්බන්ධ වගකීම නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුව සතු වේ. රජය වෙනුවෙන් නඩු පැවරීම සහ නඩුවලට පෙනී සිටීම සිදු කරනු ලබන්නේ ද මෙම දෙපාර්තමේන්තුව මගිනි. ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන නීති නිලධාරියා වන නීතිපතිතුමා, නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධානියා වේ. ජනාධිපතිවරයා විසින් ආණ්ඩුතුම ව්‍යවස්ථා සහාවේ නිරදේශය මත නීතිපතිවරයා පත් කරනු ලබයි. නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවේ කාර්ය කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- රජය සම්බන්ධ නඩුවල දී අවශ්‍ය නීති උපදෙස් ලබා දීම
- රජය සම්බන්ධ හෝ රජයට එරෙහි සියලු ම නීති කාර්ය ගොනු කිරීම
- රජයේ සහ රාජ්‍ය ආයතන සම්බන්ධ නඩුවල දී පෙනී සිටීම
- පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කරන පනත්වලට අවශ්‍ය නීතිමය උපදෙස් ලබා දීම
- ගෞෂ්ඨාධිකරණය විසින් විභාග කරනු ලබන නඩුවල දී පාර්ශ්වකරුවකු ලෙස සහභාගි වීම
- මරණ දඩුවම නියම වූවකශේ, එම දඩුවම ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය නීත්දේශය ජනාධිපතිවරයාට ලබා දීම

4. රජයේ රස පරික්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව

අධිකරණය, නීතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ආයතන සහ වෙනත් ආයතනවලට අධිකරණ විද්‍යාව, ආභාර විද්‍යාව යන ක්ෂේත්‍ර සම්බන්ධ විශ්ලේෂණ හා විශේෂය උපදෙශන සේවා සපයනු ලබන්නේ රජයේ රස පරික්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව මගිනි.

“සාධාරණ හා නීතිගරුක සමාජයක් ගොඩනැගීම” රජයේ රස පරික්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවේ දැක්ම වන අතර කාර්යක්ෂම සහ සාධාරණ ලෙස යුක්තිය පසිඳුලීමේ ක්‍රියාවලියට දායක වීම මෙහි මූලික අරමුණයි. විවිධ ආයතන විසින් ඉදිරිපත් කරනු ලබන සාම්පූර්ණ පරික්ෂා කර විශ්ලේෂණ වාර්තා සැපයීම සඳහා විෂය විශේෂයෙය් මෙම දෙපාර්තමේන්තුවේ සේවය කරති. සමාජ සුරක්ෂිතතාව තහවුරු කිරීම සඳහා රජයේ රස පරික්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව සමග එක්ව කටයුතු කරන ආයතන රාඛියකි. ඉත් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- | | |
|---|---|
| <ul style="list-style-type: none"> ■ අධිකරණය ■ පොලිස් දෙපාර්තමේන්තුව ■ සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව ■ ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය ■ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය | <ul style="list-style-type: none"> ■ කම්කරු විනිශ්චය සභා ■ අපරාධ විමර්ශන දෙපාර්තමේන්තුව ■ රේගු දෙපාර්තමේන්තුව ■ සුරාභය දෙපාර්තමේන්තුව ■ ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය |
|---|---|

5. බන්ධනාගාර දෙපාර්තමේන්තුව

විවිධ අපරාධ හා සමාජ විරෝධී ක්‍රියා සම්බන්ධයෙන් වැරදිකරුවන් ලෙස අධිකරණය විසින් නීත්දු කරනු ලබන පුද්ගලයන් සිරගත කොට තැබීම සහ පුනරුත්ථාපනය කිරීම සහ ඔවුන් නීතිගරුක හා මානව පිතවාදී යහපත් පුරවැසියන් ලෙස සමාජගත කිරීම බන්ධනාගාර දෙපාර්තමේන්තුවේ මූලික අරමුණ මෙන්ම ප්‍රධාන කාර්ය හාරය වේ. මෙට අමතරව විවිධ වැරදි සම්බන්ධයෙන් සැකකරුවන් ලෙස අත්අඩංගුවට ගන්නා අය රඳවා තබාගැනීම හා රැකබලා ගැනීම ද මෙයින් ඉටු කෙරෙන වැදගත් කාර්යභාරයකි. ශ්‍රී ලංකාවේ බන්ධනාගාර ගත වන පුද්ගලයන්ගෙන් වැඩි ප්‍රතික්‍රියක් පාසල් අධ්‍යාපනය සාර්ථකව අවසන් නොකළ අය බව සම්ක්ෂණවල දී තහවුරු වී ඇතේ.

6. ශ්‍රී ලංකාවේ ආරක්ෂක හමුදා

සමාජ සුරක්ෂිතතාව ඇති කිරීම සඳහා කටයුතු කරන ප්‍රධාන ආයතන ලෙස ආරක්ෂක හමුදාවලට හිමිවන්නේ වැදගත් ස්ථානයකි. ඒ සඳහා ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශය යටතේ යුද හමුදාව, නාවික හමුදාව හා ගුවන් හමුදාව ස්ථාපිත කර තිබේ. මේ එක් එක් හමුදාව පිළිබඳ ව 9 උෂ්ණීයේ සිපුන් කණ්ඩායම් තුනක් විසින් බිත්ති පුවත්පතකට සපයනු ලැබූ ලිපි තුනක් පහත දැක්වේ.

ශ්‍රී ලංකා යුද හමුදාව

ශ්‍රී ලංකාවට නිදහස ලැබේමෙන් පසුව 1949 ඔක්තෝබර මස 10 වන දින ලංකා යුද හමුදාව ආරම්භ කරන ලදී. 1972 වර්ෂයේදී ලංකා යුද හමුදාව ‘ශ්‍රී ලංකා යුද හමුදාව’ ලෙස නම් කරන ලදී. ජාතියේ රක්වරණය වෙනුවෙන් ශ්‍රී ලංකාවට ගොඩැලිමින් ආරක්ෂාව සැපයීම යුද හමුදාවේ ප්‍රධාන කාර්යභාරයයි. ශ්‍රී ලංකා යුද හමුදාවේ ආදර්ශ පායය “පිතා භූමිය සඳහා (For the Fatherland)” වේ. එමෙන් ම දේශීය වශයෙන් මෙන් ම විදේශීය වශයෙන් ද බලපාන විවිධ යුදමය තන්ත්වවලින් මෙවිම ආරක්ෂා කරගැනීමට ද හමුදාව කැප වී සිටී.

ශ්‍රී ලංකා නාවික හමුදාව

1950 දෙසැම්බර 09 දින ලංකා නාවික හමුදාව ආරම්භ කරන ලදී. 1972 සිට එය “ශ්‍රී ලංකා නාවික හමුදාව” ලෙස හඳුන්වනු ලබයි. “රට වට බැඳී රන් වැට” (The golden fence around the country) එහි ආදර්ශ පායයයි. අභ්‍යන්තරව හා බාහිරව රටට එල්ල වන යුදමය තරුණවලින් මාතා භූමිය ආරක්ෂා කර ගැනීමට කටයුතු කිරීම ශ්‍රී ලංකා නාවික හමුදාවේ ප්‍රධාන කාර්යභාරයයි. මහ සයුර සමග ගැටෙමින්, මහත් වූ වෙහෙසක් දරමින් රටේ ආරක්ෂාවට කටයුතු කරන ශ්‍රී ලංකා නාවික හමුදාව සයුරින් මෙන් ම ගොඩැලිමින් ද රටට ආරක්ෂාව සලසයි. එමෙන් ම රහස්‍යගතව මුහුදු මාරුගයේ සිදු වන මත්ද්‍රව්‍ය වැනි නීති විරෝධී වෙළෙඳාම් කටයුතු හා අනවසර සංක්‍රමණ වැළැක්වීම සඳහා කටයුතු කිරීම ද ශ්‍රී ලංකා නාවික හමුදාවේ වැදගත් කාර්යභාරයකි. මුහුදු සීමා උල්ලංසනය කරමින් සිදු වන අනවසර දේවර කටයුතු වැළැක්වීම ද නාවික හමුදාවෙන් ඉටු වන වැදගත් මෙහෙවරකි. තව ද ශ්‍රී ලංකාවේ දුපත් අතර ප්‍රවාහන පහසුකම් සැපයීම, ආපදාවල දී පිහිට වීම, ජල විපත්වලින් විපතට පත්වුවන් බේරා ගැනීම ආදි කටයුතු ද මෙහි දී අය කළ යුතු ය.

ශ්‍රී ලංකා ගුවන් හමුදාව

1951 මාර්තු මස 02 දින ලංකා ගුවන් හමුදාව පිහිටුවන ලදී. 1972 වර්ෂයේ සිට එය “ශ්‍රී ලංකා ගුවන් හමුදාව” ලෙස නම් කරනු ලැබේණි. “සුරක්මු ලක්ෂිර” යන්න ශ්‍රී ලංකා ගුවන් හමුදාවේ ආදර්ශ පායියයි. අහස් ගැබ සිසාරා යමින් ගුවනින් මධ්‍යම්ව ආරක්ෂාව සැපයීම ශ්‍රී ලංකා ගුවන් හමුදාවේ ප්‍රධාන කාර්යයයි. දේශීය වශයෙන් මෙන් ම විදේශීයව මධ්‍යම්ව එල්ල විය හැකි යුද්ධය තත්ත්වවලින් රට ආරක්ෂා කරගැනීමට අමතරව අභ්‍යන්තර ගුවන් ප්‍රවාහන කටයුතු කිරීම ද ගුවන් හමුදාවේ තවත් වැදගත් කාර්යභාරයකි. හඳුසි විපත් අවස්ථාවල දී ගොඩිලින් හෝ ජලයෙන් ලැයා විය තොහැකි තැන්වලට ලැයා වී සහනාධාර සැපයීම, ජීවිත ගෙවා ගැනීම, ආරක්ෂාව සැපයීම ගුවන් හමුදාවෙන් ඉටු කරන තවත් වැදගත් මෙහෙවරකි.

මෙට අතිරේක වශයෙන් සමාජ සුරක්ෂිතතාව තහවුරු කිරීම සඳහා සිවිල් ආරක්ෂක බලකාය ද, ත්‍රිවිධ හමුදාවට සහාය වෙමින් ඉතා වැදගත් ජාතික මෙහෙවරක් ඉටු කරයි.

ශ්‍රී ලංකා ත්‍රිවිධ හමුදාව රට ජාතිය වෙනුවෙන් අම්මානවත් මෙහෙවරක් ඉටු කරයි. ශ්‍රී ලංකාවේ ඒකීය භාවය සහ හෝමික අධ්‍යාපනාව ආරක්ෂා කිරීම හමුදාවල ප්‍රධාන වගකීමයි. ගොඩිලි, මූහුද සහ ගුවන ආරක්ෂා කරමින් ජනතාවට ඇති විය හැකි ව්‍යවහාර අනතුරු, ආපදා වළක්වා සමාජ සුරක්ෂිතතාව තහවුරු කරමින් ත්‍රිවිධ හමුදාව මධ්‍යම වෙනුවෙන් සුවිශේෂී කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි.

ආරක්ෂක හමුදා පොදුවේ “සමාජ සුරක්ෂිතතාව” තහවුරු කිරීම සඳහා ඉටු කරන කාර්ය කිහිපයකට නිදිසුන් පහත දක්වා ඇත.

- දේශීය වශයෙන් හෝ විදේශීය රටවලින් එල්ල විය හැකි යුද්ධය තත්ත්වවලින් රට ආරක්ෂා කිරීම
- කැරලි කෙරුලාහල හා තුස්ක්තවාදී ක්‍රියා මරුදනය කිරීමට කටයුතු කිරීම
- ශ්‍රී ලංකාව තුළ හෝතික සහ මානව සම්පත් ආරක්ෂා කිරීමට පොලීසියට සහාය වීම
- හඳුසි ආපදා හා විපත් අවස්ථාවල දී සහන සේවා සැලැසීම
- වැඩි වර්ෂන වැනි අවස්ථාවල අත්‍යවශ්‍ය සේවා පවත්වා ගැනීමට සහාය වීම
- ව්‍යවහාර හේතු මත අවතැන්වුවන් සඳහා දෙනික අවශ්‍යතා සම්පාදනයට සහාය වීම
- ජාතික වශයෙන් වැදගත් වන කාර්ය ඉටු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය අවස්ථාවල දී රජයට සහාය වීම



ත්‍රිවිධ හමුදාවෙන් ඉටුවන කාර්ය සම්බන්ධයෙන් නිමවා ඇති පහත ගිතය කියවා රස විදින්න.

රන් මලක් ලෙස දෙවි බහුන් දේශීන් පිදු මේ පින් බිමේ
පස් පිතක් ගිලිහි නොයන්නට රන් වැටක් ඇත සිව කොනේ
නෙත් පුරා එක හිනයේ මුළු ලෝකයා නිදනා රයේ
දේශයේ මුර දේවතා එලි ර පුරා දැල්වී තියේ

ලෙහි භෞවා වැඩු සිය පුතුන් ඇත අවි දරා වැද රණ මතින්
පැ විකුම් දැක දැ බැතින් හිස අත් මුදුන් දෙති පියවරුන්
මව්‍යාච්‍යා හිමිකම් පතා තම දිවි පිදු කළ ඒ පුතුන්
තුන් හෙලේ හැම මව්‍යා ලය කිරී එරි ඇත උන් නමින්
රන් මලක් ලෙස.....

මව කුසින් නොව මහි කුසින් සිරිලක උපන් විරු දරුවනේ
අපි මබෙන් නව පණ ලබා මෙහි යලි උපන්නොමු අද දිනේ
නැසියන් සොයුරන් මබේ අද දී පුතුන් හැම මේ බිමේ
හද්වතින් අපි යුද්ධිමෙහි ඔබ තනි කළේ නැත කිසි දිනේ///

පද රවනය :- කුමාරදාස සපුත්‍රන්තී ගායනය :- සුනිල් එදිරිසිංහ

ක්‍රියාකාරකම 1.6



සමාජ සුරක්ෂිතතාව තහවුරු කිරීම සඳහා ක්‍රියාත්මක වන ආයතනවලින් එකක් පිළිබඳව තොරතුරු ඇතුළත් පොත් පිංචක් සකස් කරන්න.

1.2 සමාජ සුරක්ෂිතතාවට දායක වන යාන්ත්‍රණ සම්බන්ධ පුද්ගල වගකීම් හා යුතුකම්

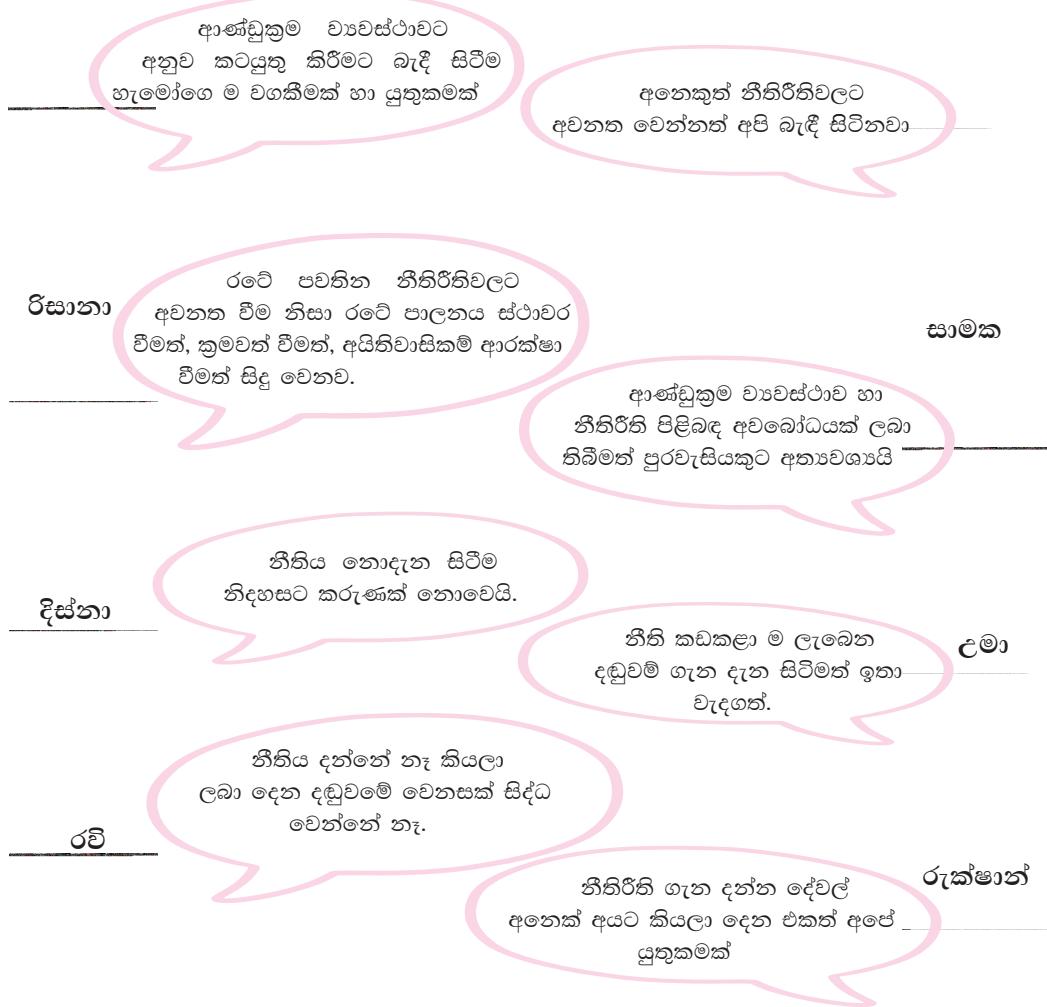
සමාජ සුරක්ෂිතතාව ඇති කිරීමේ ප්‍රධාන වගකීම පැවරෙන්නේ පුද්ගලයාට ය. ඒ අනුව සමාජ සුරක්ෂිතතාව ඇති කිරීම සඳහා පුද්ගලයා විසින් සමාජයට ඉටු කළ යුතු යුතුකම් රාඛියක් පවතී. එහි දී සමාජ සුරක්ෂිතතාව ඇති කිරීම සඳහා පිහිටුවා ඇති විවිධ ආයතන සමග කටයුතු කිරීමේ දී තම යුතුකම් කොටස නොපිරිහෙලා ඉටු කිරීම සැම පුද්ගලයෙකුගේ ම වගකීමක් ද වේ. එම එක් එක් යාන්ත්‍රණ සම්බන්ධයෙන් පුද්ගලයා විසින් ඉටු කළ යුතු වගකීම හා යුතුකම් පිළිබඳව විස්තර කෙටියෙන් පහත දක්වා ඇත.

1.2.1 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව හා අනෙකුත් නීතිඥි සම්බන්ධ පුද්ගල වගකීම් හා යුතුකම්

ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව රටේ මූලික නීතියයි. උත්තරීතර නීතිය ලෙස ද එය හැඳින්වේ. සමාජ සුරක්ෂිතතාව තහවුරු කිරීම සඳහා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවට අමතරව

අපරාධ නීතිය, සිවිල් නීතිය හා වෙනත් අණපනත් ද ක්‍රියාත්මක වේ. මෙවා ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී ඒවාට අනුගතව කටයුතු කිරීම හා නීතිරිතිවලට ගැං කිරීමත් අවනත වීමත් අත්‍යවශ්‍ය වේ.

ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථාව හා අනෙකුත් නීතිරිති සම්බන්ධයෙන් පුද්ගල වගකීම් හා යුතුකම් පිළිබඳව 9 ගෞනීයේ දිජ්‍යා දිජ්‍යාවන් පිරිසක් අතර ඇති වූ සාකච්ඡාවකින් උප්‍රවාගත් කොටස් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.



ඉසුර

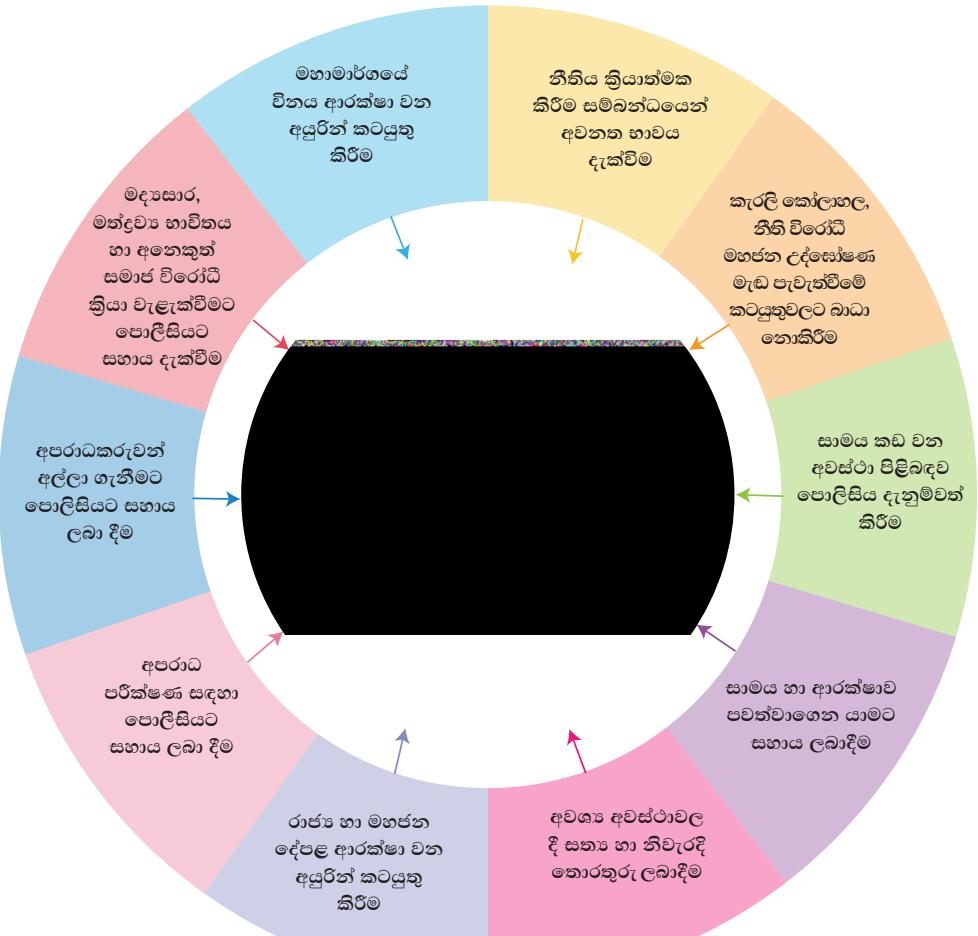
1.2.2 අධිකරණය සම්බන්ධ පුද්ගල වගකීම් හා යුතුකම්

සමාජ සුරක්ෂිතතාව සඳහා යොදා ඇති යාන්ත්‍රණ අතර අධිකරණය ද ඉතා වැදගත් වේ. අධිකරණය රටක යුත්තිය පසිඳුලන ආයතනයයි.



1.2.3 පොලීසිය සම්බන්ධ පුද්ගල වගකීම් හා යුතුකම්

සමාජ සුරක්ෂිතතාව සහතික කිරීමට පොලීසිය මහය මෙහෙවරක් ඉටු කරයි. ඒ වෙනුවෙන් පුද්ගලයන් ලෙස අප විසින් ද ඉටු කළ යුතු වගකීම් හා යුතුකම් රාකියක් පවතී. එයට නිදිසුන් කිහිපයක් පහත දැක්වා ඇත.



ත්‍රියාකාරකම 1.7



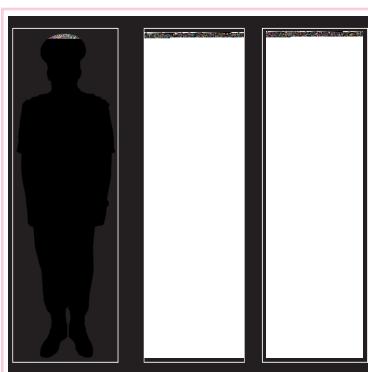
පහත දක්වා ඇති වගකීම් I වන තීරුවේ සමාජ සුරක්ෂිතතාව සඳහා පොලීසිය මගින් ඉටු කරනු ලබන කාර්ය කිහිපයක් දක්වා ඇත. එම කටයුතු සාර්ථක කර ගැනීම සඳහා පුරවැසියකු වගයෙන් ඔබට ඉටු කළ හැකි යුතුකම් කිහිපයක් II වන තීරුවේ සටහන් කරන්න.

I වන තීරුව පොලීසිය මගින් ඉටු කරනු ලබන කාර්යයන්	II වන තීරුව පුරවැසියන් වගයෙන් ඉටු කළ හැකි යුතුකම්
මෝරග ආරක්ෂාව	
මත්දුව්‍ය නිවාරණය	
බේංගු වැනි රෝග රෝග මරදනය	
පරිසර සංරක්ෂණය	

1.2.4 ආරක්ෂක හමුදා සම්බන්ධ පුද්ගල වගකීම් හා යුතුකම්

ਆරක්ෂක හමුදා විසින් සමාජ සුරක්ෂිතතාව සඳහා විශාල සේවා රසක් ඉටු කරනු ලැබේ. මෙම සේවා ඉටු කිරීම නිසා ඔවුනු දේශයේ මුර දේවතාවන් ලෙස නිබඳ ගෞරවයට පාතු වෙති. ආරක්ෂක හමුදා විසින් ඔවුන්ගේ කාර්යයන් ඉටු කරනු ලැබේමේ ද පුද්ගලයන් වගයෙන් අපට ද ආරක්ෂක හමුදා සම්බන්ධයෙන් ඉටු කළ යුතු වගකීම් හා යුතුකම් සමුදායක් පවතී. ඒවාට නිදසුන් කිහිපයක් පහත රුපසටහන් මගින් දක්වා ඇත.

ආපදා සහන සේවා
කටයුතු සඳහා
සහාය ලබා දීම



කැරලි කෝලාභල
වැනි අවස්ථා
පිළිබඳව ආරක්ෂක
හමුදා දැනුම්වත්
කිරීම

රණවිරු සුබසාධක
කටයුතුවලට හැකි
අයුරින් දායක වීම

කැරලි මරදන
කටයුතුවලට
බාධා නොකිරීම

මියගිය හා ආබාධිත
රණවිරුවන් පිළිබඳව
සංවේදීව කටයුතු
කිරීම

සාමය හා ආරක්ෂාව
පවත්වාගෙන යාමට ආරක්ෂක
හමුදාවල කටයුතුවලට සහාය
දැක්වීම

ਆරක්ෂක හමුදා
විසින් දිවි පරදුවට
තබා සිදු කරනු
ලබන සේවය අගය
කිරීම

1.2.5 සමථ මණ්ඩල සම්බන්ධ පුද්ගල වගකීම් හා යුතුකම්

සමථ මණ්ඩලය යනු ජනතාව අතර ඇතිවන සුෂ්‍රා ආරච්චල් අධිකරණය වෙත නොගොස් නිරාකරණය කර ගැනීමට පිහිටුවා ඇති විකල්ප ආයතන විශේෂයකි. ඉන් විශාල වගයෙන් ගොඩ ගැසෙන නඩු අවම කිරීමක් ද අලේක්ෂා කෙරේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ සමථකරණය සඳහා දැනුට පවතින ක්‍රමය හඳුන්වා දී ඇත්තේ 1988 අංක 72 දරන සමථ මණ්ඩල පනත මගිනි.

සමථ මණ්ඩල සඳහා සාමාජිකයන් පත් කරනු ලබන්නේ සමථ මණ්ඩල කොමිෂන් සභාව විසිනි. එහි දී සාමාජිකයන් ලෙස පත් කර ගනු ලබන්නේ උගත්, බුද්ධිමත්, සමාජය විසින් පිළිගත් වරිතවත් පුද්ගලයෝ ය.

ආරච්චලක් සමථ මණ්ඩලය වෙත යොමු කළ හැකි ක්‍රම තුනකි.

1. පොලීසිය මගිනි
2. අධිකරණය මගිනි
3. පොද්ගලික යොමු කිරීමක් මගිනි

සමථ මණ්ඩල මගින් සිදු කෙරෙන සේවය සාර්ථක කර ගැනීමට නම් ඒ හා බැඳුණු පුද්ගල වගකීම් රුව කළ යුතු ය. ඒවා මෙසේ පෙළගැස්වීය හැකි ය.



1.2.6. ජාතික ලුමා ආරක්ෂක අධිකාරිය සම්බන්ධ පුද්ගල වගකීම් හා යුතුකම්

1998 අංක 50 දරන පාර්ලිමේන්තු පනත මගින් ජාතික ලුමා ආරක්ෂක අධිකාරිය පිහිටුවන ලදී. එය ලුමා හිංසනය වැළැක්වීමේ සහ එවැනි හිංසනයක වින්දියන් වූ මෙයින්ට ආරක්ෂාව හා ප්‍රතිකාර ලබා දීමේ අරමුණින් ස්ථාපිත කර ඇත.

දැක්ම

ලමුන් සඳහා හිතකාමී සහ සුරක්ෂිත පරිසරයක් ගොඩනැගීම

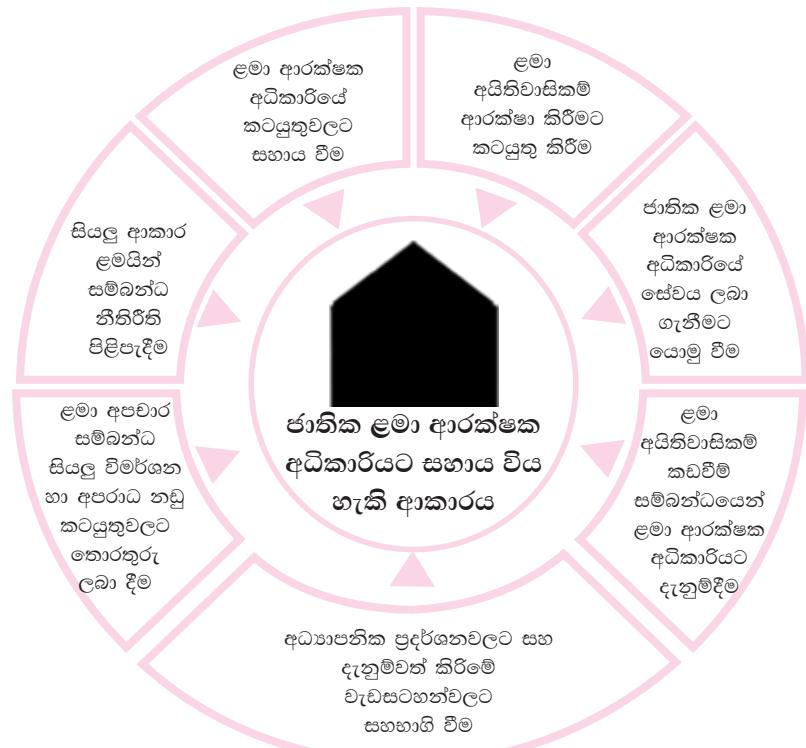
මෙහෙවර

ලමුන්, සියලු ආකාරයේ අපයෝගනයන්ගෙන් නිදහස් බව තහවුරු කිරීම

ජාතික ලමා ආරක්ෂක අධිකාරිය මහින් ඉටු කෙරෙන ප්‍රධාන සේවා මෙසේ ය;

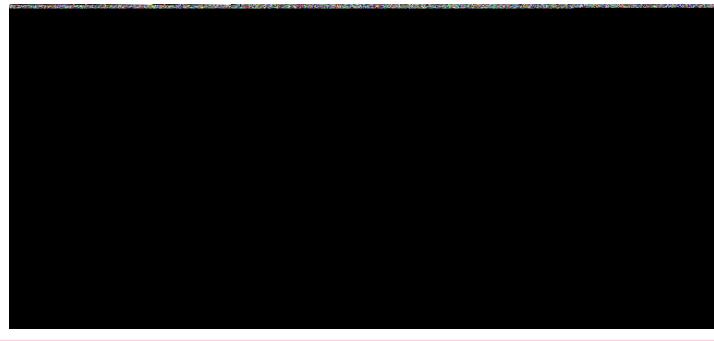
- ලමා හිංසනය හා අපවාර පිළිබඳ දැනුම්වත් කිරීම පිළිබඳව සාපුරු දුරකථන අංකය (1929) පවත්වාගෙන යාම
- ලමා අධිතිවාසිකම් පනතට අදාළ ලමා අධිතිවාසිකම් කඩවීමක් සිදු වන්නේ නම් රේට ක්ෂේකීම් මැදිහත් වීම.
- ලමා අපයෝගන සම්බන්ධ නෙතික මැදිහත්වීම්
- අධ්‍යාපනික පුදරිණ සහ දැනුම්වත් කිරීමේ වැඩසටහන්
- වින්දිත දරුවන්ට මතෝ සමාජය සේවාවන් සැපයීම
- සුනාම් මා - පිය කැපකරු වැඩසටහන
- විශේෂ පොලිස් විමර්ශන

ඉහත සේවා ඉටු කිරීමේ දී ලමයින් වෙනුවෙන් ජාතික ලමා ආරක්ෂක අධිකාරියට සුවිශාල කාර්යභාරයක් පවතී. එම කාර්ය හරහා සමාජ සුරක්ෂිතතාව ඇති කිරීමේ දී ඒ හා සම්බන්ධ පුද්ගල වගකීම් හා යුතුකම් සමූදායක් පවතී.



ඉහත වගකීම් හා යුතුකම් ඉටු කිරීම හරහා ජාතික ලමා ආරක්ෂක අධිකාරිය සමාජ සුරක්ෂිතතාව වෙනුවෙන් දක්වන දායකත්වයට අපගේ සහාය ලබා දිය හැකි ය.

1.2.7. මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව සම්බන්ධ පුද්ගල වගකීම් හා යුතුකම්



මානව හිමිකම් ආරක්ෂා කිරීමට 1996 අංක 21 දරන පනත මගින් ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව පිහිටුවා තිබේ.

මානව හිමිකම් ආරක්ෂා කිරීම නරභා මෙම කොමිෂන් සභාව සමාජ සුරක්ෂිතතාව සඳහා විශාල සේවයක් ඉටු කරයි. එම කාර්ය ඉටු කිරීමේදී පුද්ගලයන් වශයෙන් අපට ද කොමිෂන් සභාව හා බැඳුණු වගකීම් හා යුතුකම් පවතී. ඒවායින් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- මානව හිමිකම් උල්ලාසනය වීම පිළිබඳව පැමිණිලි කොමිෂන් සභාව වෙත ඉදිරිපත් කිරීම
- මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාවේ නිරදේශවලට ගරු කිරීම හා අවනත වීම
- මානව හිමිකම් ප්‍රවර්ධන වැඩිසටහන්වලට සහභාගි වීම
- කොමිෂමේ කටයුතු කරගෙන යාමේදී අවශ්‍ය නිවැරදි තොරතුරු ලබා දෙමින් සහයෝගය දැක්වීම
- මානව අයිතිවාසිකම් හා බැඳුණු යුතුකම් ඉටු කිරීම

ක්‍රියාකාරකම 1.8



සමාජ සුරක්ෂිතතාව තහවුරු කිරීම සඳහා ක්‍රියාත්මක වන ආයතන කිහිපයක් පහත වගුවේ I වන තීරුවේ දැක්වේ. එම ආයතන හා බැඳුණු ඔබේ යුතුකම් II වන තීරුවේ සටහන් කරන්න.

I තීරුව

සමාජ සුරක්ෂිතතාව ක්‍රියාත්මකවන ආයතන

1. අධිකරණය

2. ආරක්ෂක හමුදාව

3. සමථ මණ්ඩලය

4. ජාතික ලමා ආරක්ෂක අධිකාරිය

5. මානව හිමිකම් කොමිෂන්

II තීරුව

අප විසින් ඉටු කළ යුතු යුතුකම්

සාරාංශය

- පුද්ගලයා හා සමාජය අතර අනෙක්තාව වශයෙන් වෙන් කළ තොහැකි සම්බන්ධතාවක් පවතී.
- සමාජයේ ආරක්ෂාව සහ යහපැවැත්ම උපරිම ලෙස තහවුරු කිරීම සමාජ සුරක්ෂිතතාවයි.
- සමාජ සුරක්ෂිතතාව සඳහා දායක වන ආයතන අතර පවුල, පාසල, ආගමික ආයතන හා සමාජ ආයතන ඉතා වැදගත් වේ.
- සමාජ සුරක්ෂිතතාව ඇති කිරීම සඳහා ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථාව හා විවිධ නීතිමයි රාඛියක් ස්ථාපිත කර තිබේ.
- අධිකරණය, පොලිසිය, ආරක්ෂක හමුදා, සම්මුඛතාව, මැනව මැණ්ඩුලය, ජාතික ලමා ආරක්ෂක අධිකාරිය, මානව හිමිකම් කොමිෂන ඇතුළු ආයතන රාඛියක් සමාජ සුරක්ෂිතතාව ඇති කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක වේ.
- සමාජ සුරක්ෂිතතාව පොදුවේ ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන ආයතන වෙනුවෙන් පුරවැසියන්ගෙන් ඉටු විය යුතු යුතුකම රාඛියක් ද පවතී.
- පුද්ගල යුතුකම මැනවින් ඉටු කිරීම හා යාන්ත්‍රණය නිසි පරිදි ක්‍රියාත්මක වීම සමාජ සුරක්ෂිතතාව තහවුරු වීමට අතිශයින් වැදගත් වේ.

02

කාලීන වෙනස්වීම්

නඩුන්වීම

විද්‍යාවේ දියුණුවත්, විවිධ පරෝගේත්‍යන් හා ගවේහනවල ප්‍රතිඵලත් හේතුවෙන් නව සෞයාගැනීම් ඇති වේ. රේට අනුරූපව මිනිස් අවශ්‍යතා ඉටු කර ගැනීමට අවශ්‍ය පරිදි තාක්ෂණික මෙවලම් නිපදවීමට මිනිසා පෙළඳී තිබේ. තම කටයුතු වඩාත් පහසු කර ගැනීමට මිනිසාට තාක්ෂණය අවශ්‍ය ව ඇත. තාක්ෂණය මගින් ආර්ථිකයේ විවිධ ක්ෂේත්‍රවල වෙනස්කම් රසක් සිදු කර තිබේ. ඒවා ජන ජීවිතය කෙරෙහි යහපත් ලෙස මෙන් ම අයහපත් ලෙස ද බලපැමි එල්ල කළ හැකි ය. මේ නිසා කාලීන වෙනස්වීම් පිළිබඳව නිරතුරුව සිහියෙන් යුතුව සිටීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

කාලීන වෙනස්වීම් පිළිබඳව සාකච්ඡා කෙරෙන මෙම පාඨම් ඒකකය අධ්‍යයනය කිරීමෙන් ඔබට,

- තාක්ෂණය
- නව තාක්ෂණික මෙවලම්
- තාක්ෂණය ජන ජීවිතයට යහපත්ව හා අයහපත්ව බලපාන ආකාරය
- යෝගා තාක්ෂණය යොදා ගැනීමේ වැදගත්කම
- ආර්ථිකයේ සිදු වන කාලීන වෙනස්කම්
- එම වෙනස්වීම්වලට අනුගතව කටයුතු කිරීම
- රැකියා වෙළඳපොල හා එහි ප්‍රවණතා
- නව රැකියා සඳහා සපුරාලිය යුතු සුදුසුකම්
- තරගකාරී ලේඛකය සමග කටයුතු කිරීමේ දී සහංච්‍රනයෙන් යුතු යහේවනයක අවශ්‍යතාව.
- සමුපකාර ව්‍යාපාරය, එහි කාර්යභාරය හා එමගින් සැලසෙන සේවා
- කාලීන සමාජ වෙනස්වීම්වලට අනුගතව දේශීයත්වය රැක ගනිමින් විශ්ව ගම්මානයේ සාමාජිකයුගු ලෙස කටයුතු කිරීම පිළිබඳව නිපුණතා සංවර්ධනය කරගැනීමට අවස්ථාව සැලසෙනු ඇත.

2.1 තාක්ෂණයේ වෙනස්වීම් හා ඒවාට දක්වන ප්‍රතිචාර

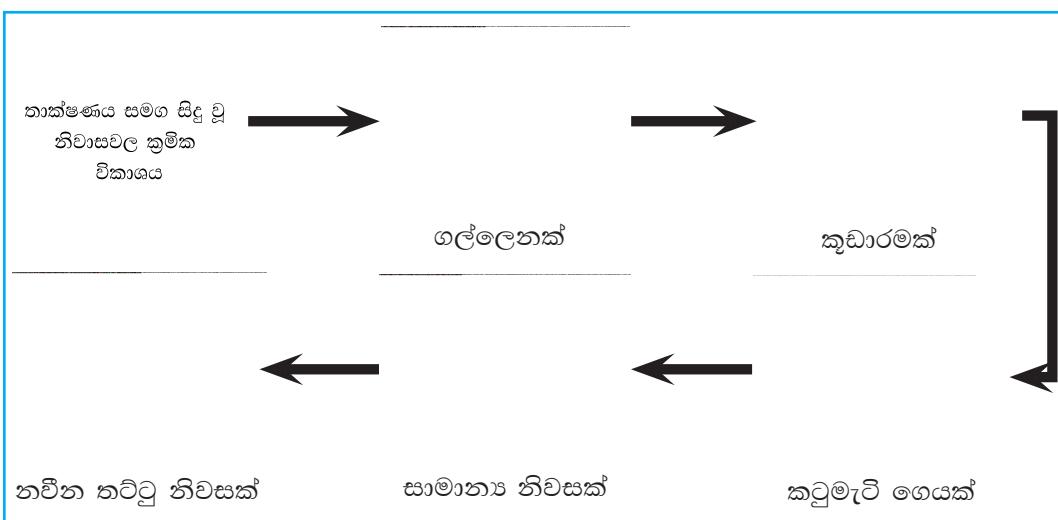
2.1.1 තාක්ෂණය හැදින්වීම

මිනිසා අතිතයේ සිට ම තම කටයුතු පහසු කර ගැනීම සඳහා විවිධ උපක්‍රම හාවිත කළේ ය. ඒ සඳහා ඔහුට උපතින් ම පෙළඳීමක් ද තිබිණි. මේ අනුව “තම කටයුතු වඩා පහසු කර ගැනීම සඳහා මිනිසා යොදා ගන්නා කුමවේදය” තාක්ෂණය ලෙස සරලව හඳුන්වා දිය හැකි ය.

2.1.2 තාක්ෂණීක වෙනස්වීම

වැඩවසම් කුමය බිඳ වැටීමත් සමග පොත පත පරිශීලනයට මිනිසා යොමු විය. එය මිනිසාගේ වින්තන ගක්තිය දියුණු වීමට සූදුව ම බලපා තිබේ. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස විද්‍යාව හා තාක්ෂණය ද කුමයෙන් දියුණු විය. රට අනුරුදව නව සෞයාගැනීම් රසක් ලෙස්කයට දායාද වීම සතුවට කරුණකි. එසේ මිනිස් අවශ්‍යතා පහසු කර ගැනීම සඳහා යොදා ගනු ලබන කුමවේදවල ඇති කරන වෙනස්කම් තාක්ෂණීක වෙනස්කම් ලෙස දැක්වීය හැකි ය.

දිඩිම් යුගයේ ජ්වත් වූ මිනිසා තම කටයුතු ඉටු කර ගැනීමේ දී ගල් මෙවලම් හාවිත කළේ ය. එහෙත් පසු කාලයේ දී ඒවා කුමයෙන් දියුණු විය. අතිත මිනිසාගේ ජීවිතය ඉතා සරල වුවකි. ඒ නිසා ම ඔහු හිසට වහළක් ලෙස හාවිත කළේ ස්වභාව ධර්මයාගේ අපුරු නිරමාණයක් වූ ගල් ලෙනකි. නමුත් නව සෞයාගැනීම් හා තාක්ෂණයේ ඇති වූ දියුණුවත් සමග ඔහුට කුමයෙන් වෙනස් වීමට සිදු විය. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ගල්ලෙනක වාසය කළ මිනිසා වර්තමානයේ දී අතින්වීන කුම හාවිත කර සකස් කර ගත් අධි සුබෝපහෝගී මන්දිර තම වාසස්ථාන බවට පත් කොටගෙන තිබේ.



තාක්ෂණයේ දියුණුවන් සමග මිනිස් අවශ්‍යතා ද සංකීරණ වී තිබේ. එහි ප්‍රතිඵලය වී ඇත්තේ මුල් කාලයේ පැවති ගල් මෙවලම් වෙනුවට ක්‍රමයෙන් විද්‍යුත් මෙවලම් රසක් ලෝකයට දායාද වීමයි. අතිතයේ පැවති නිවාසයක හා වර්තමානයේ නිව්‍යක මූල්‍යාන් ගෙයි හාවිත වන උපකරණ නිරීක්ෂණයෙන් මෙය වඩාත් පහසුවෙන් අවබෝධ කර ගැනීමට හැකි වනු ඇත.



පැරණි නිව්‍යක
මූල්‍යාන්ගෙයක්

න්වීන නිව්‍යක
මූල්‍යාන්ගෙයක්

2.1.3 ගෛවීජන හා පර්යේෂණ මගින් කෙරෙන නව සෞයාගැනීම්

ජනගහනයේ ක්‍රමික වර්ධනයන් සමග මිනිස් අවශ්‍යතා ද වර්ධනය විය. එම අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමට කාර්යක්ෂම මෙවලම්වල අවශ්‍යතාව ද ඇති විය. මේ සාපේශ්ඨව 18 වන සියවසේ ඇති වූ කාර්මික විෂ්ලේෂණයේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස නව සෞයාගැනීම් රැකුවා ලැබුව නොරහසකි. “විද්‍යාත්මක ක්‍රමවේද අනුගමනය කරන් ගැටුවක් පිළිබඳව විසඳුම් සෞයා ගැනීමට කෙරෙන අධ්‍යයනයක් පර්යේෂණයක්” ලෙස සරලව හැඳින්විය හැකි ය. වර්තමාන ලෝකයේ ගෛවීජන හා පර්යේෂණ ඉතා සූචිත්‍යා කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. මේ අනුව මිනිස් අවශ්‍යතා ප්‍රාථමික විමක් ද සිදුව තිබේ. ඒවා සපුරා ගැනීමට වැඩි දියුණු කරන ලද මෙවලම්වල අවශ්‍යතාව ද ඇති විය. මෙය තාක්ෂණික නිෂ්පාදන බිජි වීමට බලපෑ ප්‍රබල ම සාධකය ලෙස හඳුන්වා දීම වඩා යෝග්‍ය වේ.

2.1.4 තාක්ෂණය වෙනස්වීම සමග ඇති වන සමාජ වෙනස්වීම

අතිතයේ සිට වර්තමානය දක්වා සිදු කළ අධ්‍යයනවලට අනුව තාක්ෂණයේ වෙනස්කම් රාජියක් සිදු වී ඇති බව පැහැදිලි වේ. මෙම වෙනස්කම් නිසා සමාජයේ විවිධ ක්ෂේත්‍රවල වෙනස්කම් රසක් ඇති වී තිබේ. එමෙස් සමාජයේ ඇති වූ වෙනස්කම් කිහිපයක් මත දැක්වේ.

- මිනිසාගේ පර්හෝජන රටාව වෙනස් වීම
- නව රැකියා රසක් බිජි වීම
- නව විළාසිතා බිජි වීම
- න්වීන වෙවදා ප්‍රතිකාර ක්‍රම ඇති වීම
- ආහාර පානවල නිෂ්පාදනය හා හාවිතය වෙනස් වීම

- විවේකය හා විනෝදය ගත කරන ආකාර වෙනස්වීම
 - සමාජ සම්බන්ධතා පුළුල් වීම හා වේගවත් වීම
 - පැරණි සාම්ප්‍රදායික ක්‍රම ගිල්ප අභාවයට යාම
 - මිනිසාගේ සිතුම් පැතුම් වෙනස් වීම
- තාක්ෂණික වෙනස්වීම නිසා ඇතිවන හිතකර හා අහිතකර බලපෑම

තාක්ෂණික වෙනස්වීම අවැසි වූව ද එය මිනිසා විසින් බහුල ලෙස හාවිතයට ගැනීම නිසා ඇති වී තිබෙන හිතකර හා අහිතකර බලපෑම රසකි.

හිතකර බලපෑම

- වැඩ පහසු වීම
- කාලය ඉතිරි වීම
- සම්පත් නාස්ථිය අවම වීම
- එලදායීකාව වැඩි වීම
- කාර්යක්ෂමතාව වැඩි වීම
- මානව හා සමාජ සම්බන්ධතා පුළුල් වීම

අහිතකර බලපෑම

- මිනිස් අවශ්‍යතා සංකීරණ වීම
- මිනිසා අනවශ්‍ය පරිහෝජන රටාවකට තුරු වීම
- මිනිසුන් යාන්ත්‍රිකරණය වීම
- සමාජය සංකීරණ වීම
- පරිසර දූෂණය වේගවත් වීම
- මිනිසා විවිධ ලෙඛ රෝගවලට ගොදුරු වීම
- තාක්ෂණියට දැකි ලෙස යොමුවීම නිසා සමාජ සම්බන්ධතා බිඳු වැශීම

2.1.5 නිර්මාණයිලි පුරවැසියකු වශයෙන් තාක්ෂණික වෙනස්වීම යොදා ගැනීමේ වැදගත්කම

විවිධ ක්ෂේත්‍රවල ඇති වූ තාක්ෂණික වෙනස්වීම පිළිබඳව අපි ඉහත දී විමසා බැලුවෙමු. තාක්ෂණය මිනිසාගේ යහපතට යොදා ගැනීමෙන් අත් කරගත හැකි ප්‍රතිච්‍රිත ඉමහත් ය. විවිධ කටයුතු සඳහා තාක්ෂණය නිර්මාණයිලි ලෙස යොදා ගැනීම උචිත බව පහත කියමනෙන් ද අපට පසක් වේ.

“අලුත් අලුත් දැ නොතනන ජාතිය ලොව නොනගි”

කුමාරතුංග මුනිදාස

ඉහත වැකියෙන් පෙන්වා දෙන්නේ තාක්ෂණය ඇවැසි බවත් එය නිර්මාණයිලිව යොදා ගත යුතු බවත් ය. ඒ තුළින් පුද්ගල හා සමාජ සංවර්ධනය උදා කරගත හැකි බව මුනිදාස මහතා අවධාරණය කරයි.

වර්තමානයේ තාක්ෂණය යොදා ගැනෙන අවස්ථා කිහිපයකට නිදුසුන් පහත දැක්වේ.

- විවිධ ගඟ අවශ්‍යතා සඳහා
- විවිධ සේවා අවශ්‍යතා සඳහා (අධ්‍යාපනය, ප්‍රවාහනය, සන්නිවේදනය, සෞඛ්‍යාරක්ෂණය)
- විවේකය හා විනෝද කටයුතු සඳහා
- සමාජ සම්බන්ධතා ගොඩනගා ගැනීම සඳහා
- නව නිපැයුම බිජි කිරීම සඳහා
- නිෂ්පාදන කාර්යක්ෂමතාව වර්ධනය කර ගැනීම සඳහා

2.1.6 යෝග්‍ය තාක්ෂණය

රටක පවත්නා සමාජ, ආර්ථික, සංස්කෘතික, පාරිසරික රටාවලට ගැලුපෙන පරිදි තාක්ෂණය යොදා ගැනීම යෝග්‍ය තාක්ෂණය ලෙස සරලව හැඳින්විය හැකි ය. නිදුසුන් ලෙස ගුම් සම්පත බහුල රටක් එම ගුම් සම්පතින් උපරිම ප්‍රයෝග්‍රහ ලබා ගත හැකි පරිදි යන්ත් සූත්‍ර භාවිතයට යොමුවීම දැක්විය හැකි ය. සාම්ප්‍රදායික කර්මාන්ත සුරක්මින් කාර්මිකරණය වෙත යොමු වීම, රටට ඔරෝත්තු දෙන අයුරින් කර්මාන්ත අංශය පුළුල් කිරීම පිළිබඳව තාක්ෂණය භාවිතයේ දී අවධානය යොමු කිරීම ද මෙහි දී වැදගත් වේ.

2.1.7 තිරසර සංවර්ධනය ඇති කර ගැනීමට යෝග්‍ය තාක්ෂණය යොදා ගැනීමෙන් අත්වන ප්‍රතිලාභ

තිරසර සංවර්ධනය යනු කළේ පවතින හෙවත් දරාගත හැකි (දරණිය) සංවර්ධනයයි. අනාගත පරපුරේ අවශ්‍යතා සඳහා අවශ්‍ය වන සම්පත් නැති නොකර, වර්තමාන කටයුතු සඳහා සම්පත් යොදාගෙන පරිසරයට භානියක් නොකරමින් සිදු කරන සංවර්ධනය තිරසර සංවර්ධනයයි.

එහි දී රටේ පවතින සම්පත්වලින් උපරිම ප්‍රයෝග්‍රහ ලබා ගනිමින් නාස්තිය අවම කරමින් සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය සිදු කළ යුතු වේ.

එම සඳහා යෝග්‍ය තාක්ෂණය යොදා ගැනීමෙන් අත් වන ප්‍රතිලාභ කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- සම්පත් අපනේ යාම වැළකීම
- ගුම් සම්පතින් උපරිම ප්‍රයෝග්‍රහ ලබා ගත හැකි වීම
- පරිසර භානිය අවම වීම
- පාරිසරික තුළුතාව රැක ගත හැකි වීම
- රටේ ආර්ථිකයට දරාගත හැකි වීම

ත්‍රියාකාරකම 2.1



මල නිවසේ හාවිත කෙරෙන විවිධ තාක්ෂණික උපකරණ හඳුනා ගෙන ඒ අසුරින් පහත වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

තාක්ෂණික උපකරණය	ලබාගත හැකි ප්‍රයෝගන
A	1 2
B	1 .. 2

- Facebook, Instagram, LinkedIn යනු දැනට ප්‍රවෘත්‍යාපන සමාජ ජාලා වෙති අඩවිවලින් සමඟ මෙවා මෙහින් පුද්ගලාන්තර සම්බන්ධතා වචාත් පුළුල් වේ. අධ්‍යාපන වැඩසටහන්, රුක් රෝපණය, වකුග්‍රූ රෝගීන්ට උපකාර කිරීම, නිවාස සාදා දීම වැනි සමාජ සත්කාරක සේවා ද මෙහින් ප්‍රවර්ධනය කෙරේ. එහෙත් මෙම සමාජ ජාලා වෙති අඩවි දරුණු අහිතකර ප්‍රතිඵල ඇති කළ අවස්ථා ද ඇතේ. එවැනි අවස්ථා 02ක් සඳහන් කර ඒවා මගහරවා ගැනීමට ගත හැකි පියවර 02ක් ලියන්න.
- තාක්ෂණික වෙනස්වීම් සමග සමාජය තුළ ඇති වී තිබෙන අයහපන් බලපෑම් සඳහන් කරන්න.
- එම අයහපන් බලපෑම් අවම කිරීම සඳහා ගත හැකි ත්‍රියාමාර්ග යෝජනා කරන්න.
- එදිනෙනා කටයුතු ඉටු කර ගැනීමේ දී ප්‍රයෝගනවත් වන "නව නිපැයුම්වල වැදගත්කම" කෙටියෙන් පහදන්න.

2.2 ආර්ථිකයේ සිදු වන වෙනස්වීම්වලට අනුගත වීම

2.2.1 තාක්ෂණය සමග ආර්ථිකයේ සිදු වන වෙනස්කම

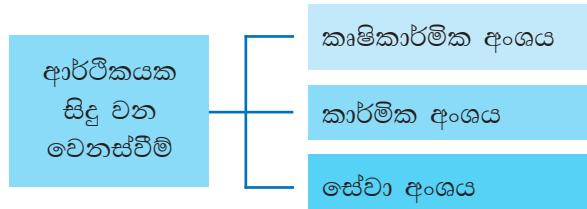
මිනිසාගේ අසීමිත වූත් සංකීරණ වූත් අවශ්‍යතා ඉටු කර ගැනීමට පරිසරයේ ඇති සම්පත් බහුලව යොදා ගනු ලබයි. එම සම්පත් පරිසරය තුළ පවතින්නේ ඉතා සීමිතව ය. මෙම සීමිත වූ සම්පත් යොදා ගනීමින් තම අවශ්‍යතා ඉටු කර ගැනීම සඳහා හාන්චි හා සේවා නිෂ්පාදනය කිරීමට අතිතයේ සිට ම මිනිසා පෙළඳී තිබේ. ඒ අනුව ඕනෑම රටක ආර්ථිකයක සිදු වන ප්‍රධාන ත්‍රියාවලි තුනක් හඳුනාගත හැකි ය.

- නිෂ්පාදනය
- බෙදාහැරීම
- පරිභෝගනය යනු එම ත්‍රියාවලි තුනයි.

ආර්ථිකයක පවත්නා සම්පත් මිනිස් වුවමනා ඉටු කරගත හැකි ආකාරයට වෙනස් කිරීම නිෂ්පාදනය නම් වේ. මිනිස් ගුම්ය හා ගිල්ප ක්‍රම යොදා ගනිමින්, පවත්නා සම්පත් මිනිස් අවශ්‍යතාවලට සරිලන පරිදි හාණ්ඩ බවට පත් කිරීම නිෂ්පාදනය තුළින් සිදු වේ. එහි දී සිදු වන ප්‍රධාන ක්‍රියාවලිය අමුදව්‍ය නිමිදව්‍ය බවට පත් කිරීමයි.

නිෂ්පාදනය කරනු ලබන හාණ්ඩ හා සේවා පාරිභෝගිකයා දක්වා ලබා දීමේ ක්‍රියාවලිය බෙදාහැරීම නම් වේ. ඒ සඳහා ප්‍රවාහනය අත්‍යවශ්‍ය සාධකයකි. ආර්ථිකයක නිෂ්පාදනය කරන හාණ්ඩ හා සේවා යොදා ගෙන මිනිස් අවශ්‍යතා හා වුවමනා ඉටු කරගැනීම පරිභෝගිතාව නම් වේ. ඉහත සඳහන් ක්‍රියාවලි තුන ම ආර්ථිකයක පැවැත්ම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය වේ.

ආර්ථිකයක සිදු වන වෙනස්වීම් ප්‍රධාන අංශ තුනක් යටතේ සලකා බැලිය හැකි ය.



2.2.1.1 කෘෂිකාර්මික අංශය තුළ සිදු වන කාලීන වෙනස්වීම්

ශ්‍රී ලංකාව අනීතයේ සිට ම කෘෂිකර්මය තම ජ්‍යෙෂ්ඨ ප්‍රධාන පත් කර ගත් රටකි. එහි දී මෙය ගොවිතැන ලෙස වී ගොවිතැනට ප්‍රධාන තැනක් හිමි විය. ගොඩ ගොවිතැන ලෙස හේත් වගාව ද ප්‍රවලිතව පැවතිණ. මිට අමතරව එළවුල, පලතුරු, අල වර්ග, ධානාව වර්ග හා කුළ බඩු ආදි ද්‍රව්‍යයන්ගෙන් ද කෘෂිකාර්මික අංශය සමන්වීත විය.

බටිර ජාතින්ගේ ආගමනයන් සමග වැවැලි කෘෂිකර්මය මෙරට ප්‍රවලිත වීම ඇරූණුණි. එහි දී වාණිජ හේතු වගා ලෙස තේ, රබර හා පොල්වලට සුවිශේෂී තැනක් හිමි විය. එහේත් මෙවා පැවතුණේ ප්‍රාථමික නිෂ්පාදන ලෙසිනි. තාක්ෂණයේ ඇති වූ ශිසු දියුණුවන් සමග මෙරට කෘෂිකාර්මික අංශය තුළ ද කැඩී පෙනෙන දියුණුවක් දක්නට ලැබේණි. වර්තමානය වන විට කෘෂිකාර්මික අංශය තුළ මේ ඇසුරින් බිජි වූ නවීනතම වෙනස්කම් රසක් දක්නට ලැබේ.

උදාහරණ:

- බිම් සැකසීම, පැළ සිටුවීම, අස්වනු තෙලීම වැනි විවිධ කටයුතු සඳහා යන්තු සූත්‍ර හාවිතය
- රසායනික පොහොර හා පළිබෝධනාගක හාවිතය
- කෙටි කාලීන අස්වනු ලබා ගැනීමේ බිජ, අහිජනනය කරන ලද නව බිජ හා පටක රෝපණ පැළ වර්ග හඳුන්වා දීම
- ජාන තාක්ෂණය යොදා ගැනීම
- නව ජල සම්පාදන ක්‍රම යොදා ගැනීම
- නව වගා ක්‍රම හා හරිතාගාර වගා ක්‍රම හාවිතය
- නිෂ්පාදන විවිධාංගිකරණය

කාමි කර්මාන්තයේ දී නාවින තාක්ෂණය හාවිතය

ලිමි සැකසීම

පැල සිටුවීම

අස්වනු නෙලීම

රසායනික පොහොර හා පළිබෝධනාගක හාවිතය

රසායනික පොහොර යෙදීම

පළිබෝධනාගක යෙදීම

කාමිකාර්මික කටයුතුවල දී නව ජල සම්පාදන ක්‍රම නාවිත වන අවස්ථා

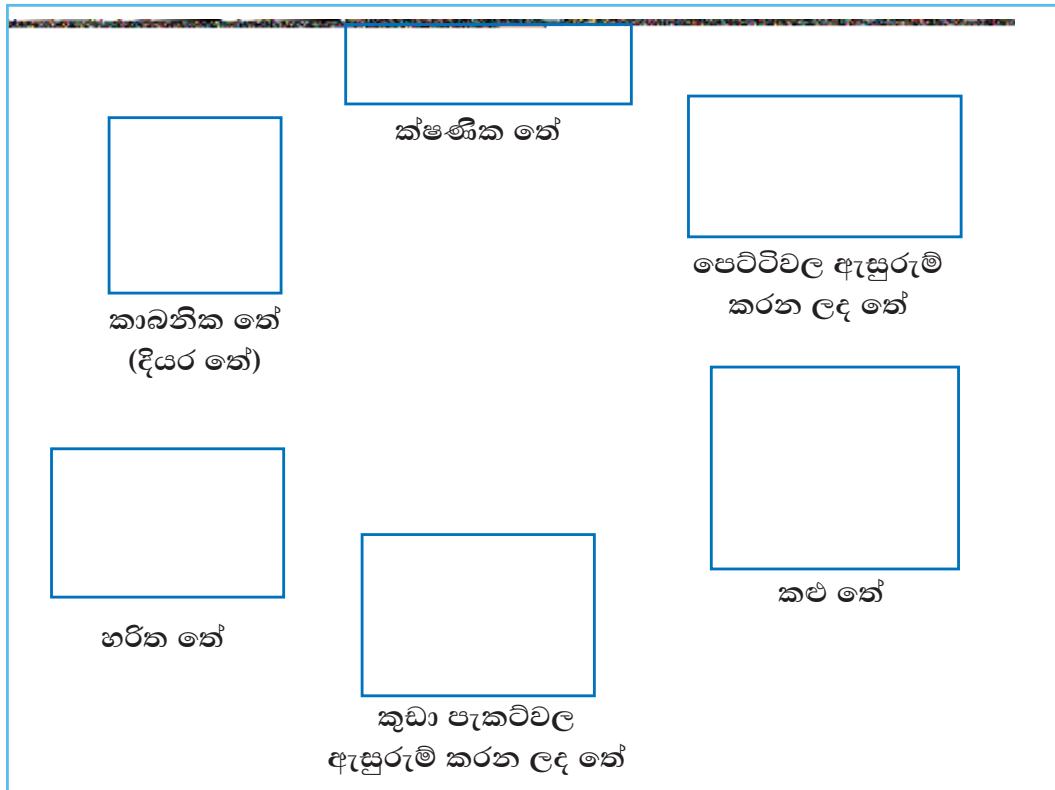
විසිර ජල සම්පාදනය

නව වග ක්‍රම

හරිතාගාර වගාවක්

හයිඛ්‍යාගෝනික්ස්

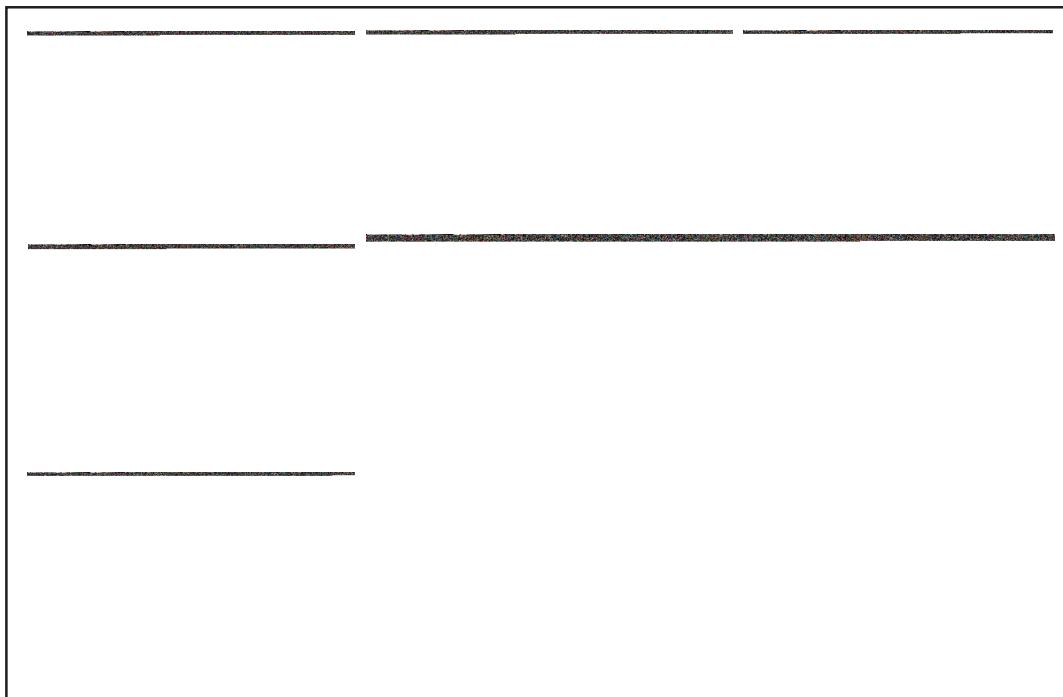
නිෂ්පාදන විවිධාංගිකරණය යටතේ තේ නිෂ්පාදනය විවිධාංගිකරණය වී ඇති ආකාරයට නිදසුන් :



2.2.1.2 කාර්මික අංශයේ සිදු වන වෙනස්කම්

නව තාක්ෂණික සොයා ගැනීම්වල ප්‍රතිඵල බහුලව යොදාගෙන ඇත්තේ කාර්මික ක්ෂේත්‍රයේ දියුණුවට ය. මේ නිසා දැඩි ආයාසයක් යොදා සිදු කළ නිෂ්පාදන, වැඩි දියුණු කළ යන්ත් භාවිතයෙන්, අඩු කාලයක් තුළ, උසස් තත්ත්වයෙන් සකස් කර ගැනීමට මිනිසාට හැකියාව ලැබේ තිබේ. එහි ප්‍රතිඵල ලෙස,

- ගුම විහරනය හා විශේෂිකරණය ඇති වීම
- එකලස් කිරීමේ කරමාන්ත බිජ වීම
- අධිතාක්ෂණික කරමාන්ත බිජ වීම
- නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියට රෝබෝ තාක්ෂණය යොද ගැනීම
- විදුත් තාක්ෂණය හා නැනෙක් තාක්ෂණය භාවිත කිරීම
- විවිධ ගවේෂණ හා පර්යේෂණ සඳහා අවශ්‍ය යන්ත් හා උපාංග නිපදවීම (වන්දිකා හා අභාසවකාශ යානා)
- වැනි ක්ෂේත්‍රවල විශාල පරිවර්තනයක් වර්තමානයේ ඇති වී තිබේ.



වාහන එකලස් කිරීමේ කර්මාන්තයක අංග කිහිපයක්

නිවෙස්වල ජනේල ලෙස හාවිත කළ හැකි
පාරදුෂා සූර්ය පැනාල

කර්මාන්ත සඳහා හාවිත කරන
නැණෝ පරිමාණයේ රෝබෝ යන්තු
(විශාලනය කරන ලද රුපයකි)

2.2.1.3. සේවා අංශයේ සිදු වන වෙනස්කම්

ආර්ථිකයක සේවා අංශයට වර්තමානයේ සුවිශේෂී තැනක් හිමිව තිබේ. හාන්ඩ් හා සේවා නිෂ්පාදනයේ සිට පරිහෙළුරුනය දක්වා විවිධ මට්ටම්වල දී සේවා සැපයීමට සිදු වේ. මෙහි දී අධ්‍යාපන, සෞඛ්‍ය, බැංකු, රක්ෂණ, ප්‍රවාහන සහ වෙළුද වැනි විවිධ ක්ෂේත්‍ර ඔස්සේ සේවා සපයනු ලැබේ. එම සේවා සැපයීමේ දී තාක්ෂණය යොදාගැනීම හා එහි වෙනස්වීම් ද විශාල වශයෙන් සිදු වී තිබේ.

අධ්‍යාපනය

අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රයේ දියුණුවට තාක්ෂණය බලපා ඇති ආකාරය

මිනෝලි: ඉස්සර කාලේ ගමේ උමයි අධ්‍යාපනය ලැබුවෙන ගමේ සිටි උගත් වැඩිහිටි අයගේ ගෙදරින්. එය හැඳින්වුණේ “ගුරු ගෙදර” කියලයි. පසුව පන්සල හා පිරිවෙන ආශ්‍රිතව අධ්‍යාපනය ලබා දුන්නා. ඒ කාලේ “වැලිපිල්ලේ” ලිවීම බහුල ව හාවිත කළා. පස්සේ තමයි ගල් ලැඳ්ලට මාරු වුණේ.

පවතා : අපේ රටේ විධිමත් පාසල් ආරම්භ වුණේ යුරෝපීයයන්ගේ යුගයේදී. ඒ කාලේ පාසල්ලේ ප්‍රධාන උපකරණය වුණේ කජ ලැඳ්ල හා පූනු කැඳ්ලයි.

වැලිපිල්ල

පබසර : බලන්න දැන් අපේ පාසල දිහා. ඉගෙන ගැනීම සඳහා කොයි තරම් පහසුකම් තියනවද. ගුවන් විදුලිය, රුපවාහිනිය, උචිස් ප්‍රක්ෂේපණ, බහු මාධ්‍ය ප්‍රක්ෂේපණ, පරිගණක වැනි නවීන උපාංග අධ්‍යාපන කටයුතුවලදී අපට ලොකු ගක්තියක් වී තිබෙනව තේදි?

ගල් ලැඳ්ල

අස්ථාක් : වර්තමානයේ තාක්ෂණය හාවිත කිරීම අධ්‍යාපනයේ ප්‍රධාන අංශයක් බවට පත් වෙලා. අන්තර්ජාලය හාවිත කරමින් ලොව වෙනත් රටවල පවතින පායමාලා හැඳුරීමට පවා අපට හැකියාව ලැබේ තිබෙනව.

කලිඳු : නවතම හඳුන්වා දීම තමයි “ර් - ලර්නින් ”
(e – Learning)

උචිස් ප්‍රක්ෂේපණ
යන්ත්‍රය (OHP)

සුප්‍රති : ඒ විතරක් නොමෙයි. විවිධ ක්ෂේත්‍ර ඔස්සේ අධ්‍යාපන ගෙවීමෙන්වලට මෙන් ම පර්යේෂණවලටත් අද පූගක් පහසුකම් ලැබිල තියනවා. තාක්ෂණයේ ඇති වී තිබෙන ශිෂ්‍ය දියුණුව මේට ප්‍රධාන හේතුව කියලයි මටහැගෙන්නේ.

බහුමාධ්‍ය
ප්‍රක්ෂේපණ යන්ත්‍රය

සෞඛ්‍යය

නව තාක්ෂණයන් සමග සෞඛ්‍යය සේවාව ද පුළුල් වී තිබේ. රෝග නිශ්චය කර ගැනීම, ප්‍රතිකාර කිරීම, මූෂධ වර්ග නිෂ්පාදනය වැනි ක්ෂේත්‍ර ශිසු ලෙස දියුණු වී ඇත. නවීන උපකරණ භාවිතයෙන් ඉතා සංකීර්ණ ගලුකරුම පවා වඩා පහසුවෙන් සිදු කිරීමට හැකි වෙදා උපකරණ නිර්මාණය වී තිබේ. රෝගීන් පරීක්ෂාවට අවශ්‍ය එක්ස් කිරණ යන්ත්‍ර, 'සී. එ. ස්කෑනර' යන්ත්‍ර ආදිය බහුල වීම නිසා සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ සේවා සැපයීම ඉහළ මට්ටමකට පත් වී තිබේ.

ස්කෑන් යන්ත්‍ර

බැංකු කටයුතු

මිනිසාට එදිනෙදා කටයුතුවල දී ගනුදෙනු කිරීම වඩාත් පහසු කර ගැනීමට බැංකු සේවා ක්‍රියාත්මක වේ. මෙමගින් තම මුදල් සුරක්ෂිතව තැන්පත් කිරීමටත් අවශ්‍ය අවස්ථාවල දී නැවත ලබා ගැනීමටත් හැකියාව සැලසී තිබේ. වර්තමානයේ මුදල් එහා මෙහා ගෙන යාමකින් තොරව කාඩ්පත් මගින් ගනුදෙනු කිරීමේ හැකියාව උදා වී ඇත. ස්වයංක්‍රීය වෙළර යන්ත්‍රය හඳුන්වා දීමෙන් මුදල්වලට අමතර ආරක්ෂාවක් ද සැලසේ. ඉ - බැන්කින් කුමය මගින් දේශීයව හා ජාත්‍යන්තරව ද පහසුවෙන් සේවා ඉටු කර ගැනීමට හැකියාව ලැබේ ඇත. එමෙන් ම මුදල් ගණනය කිරීම, ව්‍යාප මුදල් නොවුත්, ව්‍යාප වෙක්පත් හා ව්‍යාප අත්සන් හඳුනාගැනීම ආදිය සඳහා නවීන තාක්ෂණික උපකරණ භාවිතය දක්නට ලැබේ.

ප්‍රවාහනය

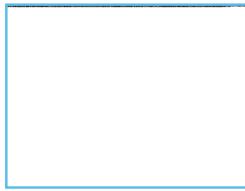
තාක්ෂණය සමග ප්‍රවාහන ක්ෂේත්‍රයේ ඇති වූ දියුණුව

නිකිල් : මුල් කාලයේ මිනිසුන් ගමන් ගියේ පයින්. පස්සෙ ඒ සඳහා සතුන් යොදා ගත්තා. රෝදය සොයා ගැනීමත් සමග විවිධ වර්ගයේ වාහන භාවිතයට මිනිසා පෙළුම්කා. අද එය නැවින තාක්ෂණික වාහන දක්වා සංවර්ධනය වී තිබෙනවා.



ගැල් මගින් ප්‍රවාහනය

නිමාජා : ප්‍රවාහනය මාධ්‍ය කීපයකින් ම සිදු වෙනව. ගොඩිමින්, ජල මාර්ගවලින් සහ ගුවනින් තමයි සිද්ධ වෙන්නේ. ඉතා සුබෝපහෝගී මගි ප්‍රවාහන නොකා වගේ ම ගුවන්යානාත් දක්නට ලැබෙනවා.



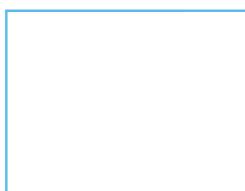
නැවින මෝටර් රථයක්

හසින්ත් : ඒ විතරක් දී? මගින් විශාල සංඛ්‍යාවක් සහ කිලෝ දහස් ගණනක බඩු පටවා ගත් ගුවන් යානා අහසේ පියාසර කරන්නේ හරි ම සභැළැලුවෙන්. ඒ වගේ ම කන්වේනර පෙවිට දහස් ගණන් පැටවූ නැව් මුහුදේ ගමන් කරන හැරී දැක්කම පුදුම හිතෙනවා.



මැම් නොකාවක්

හර්ෂ : මිනිසුන් ප්‍රවාහනය කිරීමට වගේ ම භාණ්ඩ ප්‍රවාහනයටත් අද විවිධ නැවින ක්‍රම භාවිත වෙනවා.



ගුවන් යානයක්

අගේන් : මගි ප්‍රවාහනයේ දී බස්රථවලිනුත් ලොකු සේවාවක් ඉටු වෙනවා නේද? ඒ වගේ ම දිගු සේවා ගුවන්යානා, රියදුරු රහිත වාහන, පරිසර හිතකාමී වාහන ආදියත් දැන් ප්‍රවලිතයි.



නැවින බස් රථයක්

දියාල් : ලොකයේ දුම්රිය ප්‍රවාහනයත් ඉතා ප්‍රවලිතයි. මගි දුම්රිය මගින් වගේ ම භාණ්ඩ ප්‍රවාහන දුම්රිය මගිනුත් විශාල සේවාවක් ඉටු වෙනවා. බලන්නකො තාක්ෂණයේ දියුණුව මිනිසාගේ යහපතට යොදාගෙන තිබෙන ආකාරය හරි ම අපුරුදි නේද?



අධ්‍යවේගී දුම්රියක්

නවීන තාක්ෂණය සමග සන්නිවේදනයේ ඇති වූ දියුණුව :

තරඟ : එය දන්නව ද ඉස්සර කාලේ මිනිස්සු දුර සිටි කෙනෙකුට පණිවිච්‍යක් යැවීමට “හු” කියල කැ ගැහුව කියලා? එතකොට දුර ඉන්න කෙනා පණිවිච්‍ය තෝරුම් ගෙන ඒකට “පිළිතුරු ඩුවකුත්” දුන්නා.

අවශ්‍යකා : ඇයි එව්වර ද? ගිනිමැල දැල්වීම, අණබෙරකරුවන් යැවීම, තල් කොළවල පණිවිච්‍ය ලියා දුන්නෙන් විදිම, පරවියන්ගේ කකුලේ පණිවිච්‍ය ගැට ගසා යැවීම වගේ දේවලුත් අතිතයේ මිනිසුන් සිදු කළා කියලා මං අහලා තියනවා.

පැතුම් : අපෝ අපි අද රේට වඩා දියුණුයි යාථවේ. දැන් අපිට ජ්‍යෙෂ්ඨ දුරකථනයෙන් ඔය මික්කොම දේවල් කරන්න පුළුවන්.

විරාන් : එව්වර කැ ගහන එක් කියන්නකා බලන්න දුරකථනය සෞයා ගත්තෙන කවුද කියලා.

පැතුම් : ආ ඒක සුඩා දෙයක්. මං අහලා තියන විදියට ඇලෙක්සැන්ඩර් ගැහැම් බෙල්.

අවශ්‍යකා : පැතුම් හරි ම දක්ෂයි නේද?

තරඟ : ඔව් එක ඇත්ත. එයා හරයට පොත් කියවනවනේ. ඒක නෙමෙයි, ඔයාලා දන්නවා ද අද රහැන් සහිත දුරකථන වගේ ම රහැන් රහිත දුරකථනත්, විවිධ වූ පහසුකම් සහිත ජ්‍යෙෂ්ඨ දුරකථනත් මින තරම් භාවිත කරනවා කියලා?

ලයත්මා : ඇයි වෙළිමේල්, අධිවේදී තැපැලත් දැන් තියනවනේ.

තෙවිනු : ඒ කියන්න අද සන්නිවේදනය අපට හිතා ගත්ත බැරි තරමට දියුණු වෙලා. ලෝකයේ කොහො හිටියත් අන්තර්ජාලය (Internet) වන්දිකා පණිවුඩ ඩුවමාරු තාක්ෂණය (Satellite), Skype (ස්කයිප්), Viber (වියෝබර්), Blogs (බිලොග්ස්) නිසා තත්පර ගාණකින් ලෝක මිනැ ම තැනක ඉන්න කෙනෙකුට අමතන්න හැකි වෙලා තියනව.

වන්දිකා භාවිතය

නවීන ජ්‍යෙෂ්ඨ දුරකථනය



පක්ෂීන් යොදා
පණිවුඩ යැවීම



ඇලෙක්සැන්ඩර්
ගැහැම්බෙල්ගේ
දුරකථනය



දුරකථනය



ගැක්ස් යන්ත්‍රය

2.2.2. ආර්ථිකයේ සිදු වන විවිධ වෙනස්වීම් පුද්ගලයා හා සමාජය කෙරෙහි ඇති කරන බලපෑම

ඉහත සඳහන් සියලු ම කරුණු අනුව ආර්ථිකයේ වෙනස්වීම් රසක් සිදු වී ඇති බව අපි හඳුනා ගතිමු. මෙම වෙනස්වීම් පුද්ගලයා හා සමාජය කෙරෙහි විවිධ බලපෑම් ඇති කරයි. ඒවාට නිදසුන් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- පුද්ගලයා අයහපත් පරිභෝෂන රටාවකට ඩුරු වීම
- ආර්ථිකයට මරෝත්තු තොදෙන ජීවන රටාවකට යොමු වීම
- වැරදි වර්යාවන්ට ඩුරු වීම
- නාගරිකරණය වීම
- පරිසරය දූෂණය වීම
- යාන්ත්‍රිකරණය වීම
- මානසික ආතමි ඇති වීම
- නිශ්චය කරගත තොහැකි ලෙඛිරෝග ඇති වීම

මෙම නිසා ආර්ථිකයේ වෙනස්වීම් කොපමණ සිදු වුව ද එම කාලීන වෙනස්වීම් උචිත පරිදි හාවිතයට ගැනීමට අප සවියානික විය යුතු වේ. එහි දී,

- තම අවශ්‍යතා හඳුනා ගෙන රට යෝගා තාක්ෂණය හාවිත කිරීම
- තාක්ෂණයට දැඩි ලෙස වහල් තොවීම
- ආර්ථිකයේ සිදු වන වෙනස්වීම්වලට උචිත පරිදි අනුගත වීම යන කරුණු පිළිබඳව සැලකිලිමත් වීම වඩා කාලෝචිත ය.

2.2 අභ්‍යාසය



01. නව තාක්ෂණයන් සමග උද්ගතව ඇති, ඔබ ජීවත් වන පුද්ගලයේ බහුලව දක්නට ලැබෙන පාරිසරික ගැටලු නම් කරන්න.
02. එම ගැටලු අවම කිරීමට ඔබගේ යෝජනා සඳහන් කරන්න.
03. යෝගා තාක්ෂණය යනු කුමක් දැයි හඳුන්වා එය වර්තමානයට වඩා වැදගත් වන්නේ ඇයි දැයි පැහැදිලි කරන්න.

2.3 රැකියා වෙළෙඳපොල හා බැඳුණු නව ප්‍රවණතා

2.3.1 රැකියා වෙළෙඳපොල හා බැඳුණු නව ප්‍රවණතා හඳුනා ගැනීම

සමාජයේ පවත්නා සියලු ම රැකියා අවස්ථා වැඩ ලෙස්කය ලෙස හැඳින්වේ. වැඩ ලෙස්කයේ රැකියා අවස්ථා සඳහා පවත්නා වූ ඉල්ලුම හා සැපයුම රැකියා වෙළෙඳපොල ලෙස සරලව අර්ථකථනය කළ හැකි ය. වත්මන් ලෙස්කයේ රැකියා සඳහා පවත්නා

ඉඩ ප්‍රස්ථා බහුල ය. එහෙත් එම රකියා අවස්ථාවලට ප්‍රහුණු ගුම්කයන් නොමැතිකම ලෝකයේ බෙහෙළ රටවල් මුහුණ පාන ප්‍රබල ම ගැටලුව බවට පත්ව තිබේ. මේ නිසා රකියා වෙළඳපොලේ පවත්නා රකියා අවස්ථා හඳුනා ගැනීම ඉතා වැදගත් වේ. මේ අතර රකියා වෙළඳපොලෙහි පවතින නව ප්‍රවණතා පිළිබඳව නිරන්තරයෙන් දැනුම්වත් විය යුතු ය. එමෙන් ම රට සරිලන සුදුසුකම් සපුරා ගැනීම ද අත්‍යවශ්‍ය වේ.

තාක්ෂණයේ දියුණුවත් සමග ම වර්තමාන රකියා වෙළඳපොලෙහි විවිධ ක්ෂේත්‍රවල රකියා රසක් ව්‍යාප්තව පවතී. ඒවාට උදාහරණ කිහිපයක් පහත දක්වා ඇත.

කාෂ්ථ කාර්මික අංශය	කාර්මික අංශය	සේවා අංශය
<ul style="list-style-type: none"> ■ දිරන, නොදිරන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයට අදාළ රකියා ■ කාබනික පොහොර නිෂ්පාදනය කරන්නන් ■ ආහාර ද්‍රව්‍ය සකස් කරන්නන් ■ කාෂ්ථ පරේදේශණ තිලධාරී ■ බිජ හා පැළ අභිජනන විශේෂයායන් ■ කාෂ්ථ තාක්ෂණ ගිල්පින් 	<ul style="list-style-type: none"> ■ විදුත් තාක්ෂණික ගිල්පින් ■ බුළුන කැමරා ගිල්පින් ■ රෝබෝ තාක්ෂණික ගිල්පින් ■ නැනෝ තාක්ෂණික ගිල්පින් ■ පරිගණක තාක්ෂණ ගිල්පින් ■ මැදුකාංග ගිල්පින් 	<ul style="list-style-type: none"> ■ උත්සව ගාලා හා නේඛ සැපයුම්කරුවන් ■ බෙද විකාශන යන්තු හා උපකරණ සැපයුම්කරුවන් ■ නීති උපදෙස් සපයන්නන් ■ ගෘහ අලංකරණ ගිල්පින්

මැත කාලීනව දේශීය හා විදේශීය රකියා වෙළඳපොල තුළ විවිධ අතිරේක සුදුසුකම් සපුරා තිබීම අත්‍යවශ්‍ය සාධක බවට පත්ව තිබේ.

කාලීන වෙනස්වේම් සමග රකියා වෙළඳපොලෙහි විවිධ රකියා සඳහා පවතින ඉල්ලුම වෙනස් වී තිබේ. රට බලපා ඇති කරුණු කිහිපයකට නිදසුන් පහත දැක්වේ.

- මිනිස් අවශ්‍යතා සංකීරණ වීම
- අධ්‍යාපනය ලබන පිරිස කුමිකව වැඩි වීම
- මිනිස් ගුම්ය වෙනුවට විවිධ යන්තු සූත්‍ර හා විතයට පැමිණීම
- ජනගහන වර්ධනය සමග ගුම් බලකායේ වර්ධනය

වත්මන් රකියා වෙළඳපොල දෙස අවධානය යොමු කිරීමේ ද එය ප්‍රධාන අංශ දෙකකින් සමන්විත වන බව පැහැදිලි වේ. එනම්

- දේශීය රකියා වෙළඳපොල
- විදේශීය රකියා වෙළඳපොල

අද වන විට දේශීය හා විදේශීය යන අංශ දෙක සඳහා ම ඉතා ම තරගකාරී රකියා වෙළඳපොලක් නිරමාණය වී තිබේ. මේ නිසා පාසල් වියේ සිට ම රකියා අවස්ථාවලට සරිලන ආකාරයෙන් අධ්‍යාපන හා වෘත්තිය සුදුසුකම් සපුරා ගැනීම වැදගත් වේ.

2.3.2 නව ප්‍රවණතා ඔස්සේ විවෘත වන රකියා

රකියා වෙළෙඳපොලෙහි නව ප්‍රවණතාවල බලපෑම ඔස්සේ බිජි වී ඇති නව පන්තයේ රකියා රසකි. පහත දැක්වෙන්නේ එම රකියා කිහිපයකට නිදසුන් ය.

- | | |
|--|---|
| <ul style="list-style-type: none">■ පරිගණක දත්ත සැකසුම් ශිල්පීන්■ මැදුකාංග ශිල්පීන්■ උද්‍යාන සැකසුම් ශිල්පීන්■ ජාත තාක්ෂණ ශිල්පීන්■ මෝස්තර නිරුපණ ශිල්පීන්■ ගුරික් තිර්මාණකරුවන්■ භාජා පරිවර්තකයන් | <ul style="list-style-type: none">■ විසිතුරු මල් වචන්නන්■ ගාහ තිර්මාණ ශිල්පීන්■ සුරතල් මසුන් ඇති කරන්නන්■ මාධ්‍ය ශිල්පීන්■ උත්සව සංවිධානකරුවන්■ දත්ත විශ්ලේෂකයන්■ උපදේශන ශිල්පීන් |
|--|---|

මෙටැනි සුවිශේෂී වූ ක්ෂේත්‍රවල රකියා මෙන් ම තාක්ෂණය සමග වැඩ ලෝකයේ රකියා අවස්ථා තව දුරටත් ප්‍රාග්ධන වීමක් දක්නට ලැබේ. මේ පිළිබඳව දැනුම්වත්ව සිටීම අනාගත රකියා වෙළෙඳපොලට ප්‍රවීෂ්ට වීමේ දී ඉතා වැදගත් වේ.

රකියා වෙළෙඳපොලෙහි පවතින නව ප්‍රවණතාවලට සරිලන අයුරින් තම සුදුසුකම් සපුරා ගැනීමේ දී පහත සඳහන් කරුණු කෙරෙහි ද අවධානය යොමු කිරීම වැදගත් වේ.

- නව තාක්ෂණීක උපකරණ පිළිබඳ පුහුණුව
- පරිගණක භාවිතය පිළිබඳ දැනුම
- තව දුරටත් පුහුණු වීමට ඇති කැමැත්ත
- අතිරේක කාලයක් සේවය සැපයීමට කැපවීම
- නම්‍යයිලී භාවය
- විවිධ භාජාමය හැකියා වර්ධනය කර ගැනීම (ලදාහරණ : ඉංග්‍රීසි, දෙමළ, වින, රුසීයන්, ස්පාඡ්නු, කොරියන්, ජපන්, ප්‍රංශ වැනි)

ත්‍රියාකාරකම 2.3



1. තාක්ෂණයේ වෙනස් වීමත් සමග කෘෂිකාර්මික, කාර්මික භා සේවා යන අංශවල බිජි වී ඇති නව රකියා අවස්ථා ප්‍රවත්තන් හෝ අන්තර්ජාලය භාවිත කර සෞයා නම් කරන්න.
2. දැනට 9 වන ග්‍රෑනීයේ ඉගෙනුම ලබන ඔබට ද අනාගතයේ දී රකියා වෙළෙඳපළට අවතිරණ වීමට සිදු වේ. ඒ අනුව ඔබ අනාගතයේ දී නියැලීමට බලාපොරොත්තු වන රකියාව නම් කර එම රකියාව තුළින් ඔබටත් රටටත් සිදු වන සේවාව කෙටියෙන් පහදන්න.
3. තාක්ෂණයේ නවතම පෙරලිය “නැගෙන් තාක්ෂණය Nano Technology” හෙවත් “නිනිති” තාක්ෂණයයි. මේ පිළිබඳ කරුණු රස් කර පොත් පිංචක් සකස් කරන්න.

2.4 තරගකාරී ලෝකය කුල යහැඳුවන ගුණාංග ප්‍රගුණ කරමින් සහජ්වනයෙන් කටයුතු කිරීම

2.4.1. යහැඳුවනය

“යහපත්ව ජ්‍යෙන් වීම යහැඳුවනයයි.” නැතහෙත් අන් අයට කරදරයක් නොවන අයුරින් නීත්‍යනුතුල මාර්ගවලින් ධනය උපයාගෙන බාර්මිකව ජ්‍යෙන් වීම යහැඳුවනයයි. පහත දැක්වෙන්නේ හෙළයේ මහා ගත් කතුවරයකු වූ මුනිදස කුමාරතුංගයන් විසින් රඩිත “ඇක්ෂා මාර්ග” පළමු වන පොතෙහි අන්තර්ගත “සිරිමත්” නැමති කළේ පන්තියෙන් උපුටා ගත් කොටසකි. එය පන්තියේ සියලු දෙනා ම එක්ව ගායනා කරන්න.

සිරිමත් මගය	සකි
යහපත්	ලමයෙකි
නුවණෙන්	අැත්තෙකි
වැඩවත්	සමතෙකි
දිදිය ම	පුඩුදී
මුහුණට දිය	දී
කුල දෙවි	නමදී
ගේ දෙර	අමදී
පාඩම්	කරනට
පත පොත ගෙන	සිට
සිත වෙන දිය	කට
නොහරී කිසි	විට
වැඩිහිටියන්	හට
දන්වා නිසි	කොට
කටයුතු	කරනට
කැමති ය හැම	විට
සොද දේ	සිතුමත්
සිතු දේ	කීමත්
කී දේ	කැරුමත්
නොහරී	සිරිමත්
ඇක්ෂා මාර්ග පළමුවන පොත	

මෙම පැදි පෙළෙහි සඳහන් “සිරීමත්” තුළ පවතින යහැළිවන ගුණාග ගුරුතුමා/ගුරුතුමිය සමග සාකච්ඡා කරන්න. එම ගුණාග අතුරින් ඔබ තුළ පවතින ගුණාග මොනවා දැයි මධ්‍යක් සිතා බලන්න. පාසල් ශිෂ්‍යයකු වශයෙන් යහැළිවන ගුණාග හා පුරුදු ඔබ තුළ වර්ධනය කර ගැනීමට උත්සාහ කරන්න.

දම්ල සාහිත්‍යයේ අන්තර්ගත පහත කවිවලින් ද කියවෙන්නේ යහැළිවන ගුණාගවල වටිනාකම හා යහැළිවන පුරුදු ජ්විතයට එක්කර ගැනීම වැදගත් වන ආකාරයයි.

අමුක්කාරු අවාබෙකුණි ඩින්නාස් ජෞල් නාංකුම්
මිමුක්කා ඩියන්න අඟම්.

අතිකාරම - 4 ක්‍රුණ් - 35

“ර්ජුජාව, ආගාව, කෝපය, නරක ව්‍යවන
කථා කිරීම ආදියෙන් ඉවත් වීම යහපත් ධර්මයයි.”

Giving up envy, lust, anger and using filthy words is a good virtue.

ඉමුක්කමුම් බාය්මෙයුම් නාතුම්මිම් මුත්‍රුම්
මිමුක්කාර් ගුඩ්පිහුන් තාර්.

අතිකාරම - 96 ක්‍රුණ් - 952

“යහපත් වරිතයකින් යුතු වීම, සත්‍ය කථා කිරීම,
බොරුවට, වංචාවට බිඟ වීම වැදගත් ය.
මේ නිසා ලැංඡා බිඟ රෙකගෙන ජ්වත් වීම යහපති.”

It is virtuous to live with good character. Be afraid of lies and cheating while being truthful.

නිගෘහ්න් න්‍රීවර් කෙසෙන්ම පිගෘහමතිප
පින්න් පෙනෙතයාර් න්‍යුතු.

අතිකාරම - 79 ක්‍රුණ් - 782

“අධ්‍යාපනය ලැබූ අයගේ යහුණු ප්‍රස්‍රණ වන්දුයා මෙන් වැඩේ.
අධ්‍යාපනයෙන් අඩු අයගේ යහුණු අමාවක මෙන් අඩු වී යයි.”

Virtues of educated persons grow like the full moon. The opposite happens to those who have got less education.

(වල්ලුවරුමාගේ තිරැක්කුරල් ගුන්පයෙන් උප්‍රවා ගන්නා ලදී.)

යහැඟිවනයක අවශ්‍යතාව දැක්වෙන පහත ගිතය පිළිබඳව ඔබේ අවධානය යොමු කරන්න.

මගේ සිත තැන්පත් ය තැන්පත් ය තැන්පත් ය
මගේ සිත පිවිතුරු ය සන්සුන් ය තැන්පත් ය
ආදරය කරුණාව දයා උතුරා ගලන
මා සිතෙහි ශිල්ප හා ගුණ දහම් ඇති රදී
ගුරු දෙගුරු හිත මිතුරු හා අවට සියලු දෙන
මා හැදෙන සැරී බලා සිටිත ආදරයකින්
මගේ සිත තැන්පත් ය තැන්පත් ය තැන්පත් ය...//
පරිසරය මා රකි රකිම් මම පරිසරය
ලෝකයට බර නොවී වැඩි පිණිස මම හැදෙම්
වාසනාවන්ත වූ අනාගතයක් කරා
පාසලින් මග දකින හොඳ ම දරුවා මමයි...////

පද රචනය :- සමරවීර විරචන්නි

ගායනය :- නාලන්දී රණසිංහ

2.4.2 යහැඟිවනයක අවශ්‍යතාව

තරගකාරී ලෝකය තුළ මිනිසාට ඉතා සංකීර්ණ වූ ජ්‍යෙන රටාවකට නැඹුරු වීමට සිදු වී තිබේ. නවීන විද්‍යාව, තාක්ෂණය, සන්නිවේදනය යන ක්ෂේත්‍රවල ඇති වූ දියුණුව මිට සූජ්‍යව ම බලපා ඇති. එමෙන් ම පුද්ගල අහිරුවිවල ඇති වූ විවිධත්වය මෙම සංකීර්ණ බව තිබූ කිරීමට හේතු වී ඇති. මේ නිසා වත්මන් සමාජයේ වෙශෙන වැඩි පිරිසක් “සරු නිසරු දේ” තේරුම් නොගෙන අනුකාරකවාදීව හැසිරීමට උත්සාහ දරති. මෙම තත්ත්වය වර්තමානයේ ප්‍රබල සමාජ ගැටුවක්ව පවතී. මේ නිසා සමාජ ප්‍රගමනය සඳහා යහැඟිවනයක අවශ්‍යතාව වැඩි වීම කෙරෙහි බලපාන කරුණු රාජියකි. ඉන් කිහිපයකට තිදිසුන් පහත දක්වා තිබේ.

■ සමාජ යහපැවැත්ම සඳහා

නීත්‍යනුකූලව සමාජයේ කටයුතු කිරීමට හා යහපත්, නීතිගරුක පුරවැසියකු ලෙස ජ්‍යෙන් වීමට

■ පුද්ගල අහිරුවිවල විවිධත්වය

මිනිස් සිතුම් පැතුම්, ආගා හා ලැදියා විවිධ වීම නිසා ඇති වන අහිරුවි නිවැරදි ක්‍රම මගින් ඉටු කර ගැනීමට

■ ජ්‍යෙන රටාව සංකීර්ණ වීම

ජ්‍යෙන රටාව සංකීර්ණ වීමේ දී මිනිසා විවිධ වැරදි ක්‍රම මගින් මුදල් උපයා ගැනීමෙන් සරල ජ්‍යෙන රටාවකට පුරුවීමට

- බාර්මිකව ධනය ඉපැයීම හා පරිහරණය

සමාජයේ ජ්වන් වීමේ දී තම ඔහුගේ මහන්සියෙන් දැන දෙපය වෙහෙසා ස්වේච්ඡාහයෙන් යමක් උපයා ගැනීමට පුරවැසියන් යොමු කිරීමට
- සාධාරණත්වය

තම ජ්වනේපාය හා ජ්වන ක්‍රමය සමාජයේ පවත්නා පිළිගත් සම්මතයට අනුව පවත්වාගෙන යැමට
- සාමය

සමාජය සාමකාමීව පවත්වාගෙන යැමට

2.4.3 යහෝවන ගුණාංග

මානව සමාජය යහපත්ව පවත්වාගෙන යාම සඳහා පුදුණ කළ යුතු ගුණාංග යහෝවන ගුණාංග ලෙස භූත්වා දිය නැකි ය. මෙම ගුණාංග යහපත් ජ්විතයක් ගත කිරීමට උදුව වන බැවින් යහෝවන ගුණාංග ලෙස ව්‍යවහාර කෙරේ. එවැනි යහෝවන ගුණාංගවලට නිදසුන් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- | | |
|---|--|
| <ul style="list-style-type: none"> ■ නීතිගරුක බව ■ භාදින් සවන් දීම ■ පරිත්‍යාගයිලි බව ■ කළගුණ සැලකීම ■ ලද දෙයින් සතුවූ වීම ■ සුහදයිලි බව ■ බාර්මික බව ■ සැහැල්පු දිවි පැවැත්ම ■ දෙරුයවන්ත බව ■ සමාජ විරෝධී ක්‍රියාවලින් ඇත් වීම | <ul style="list-style-type: none"> ■ උත්සාහවන්ත බව ■ සතුවින් සිටීම ■ කඩිසර බව ■ අවංක බව ■ ස්තූති කිරීම ■ කරුණාව ■ ඉවසීම ■ පරිසරයට ආදරය කිරීම ■ හාදය සාක්ෂියට අනුව කටයුතු කිරීම ■ මද්‍යසාර, මත්ද්‍රව්‍ය හාවිතයෙන් හා විවිධ විෂමාවාර ක්‍රියාවලින් වැළකීම |
|---|--|

මෙවැනි ගුණාංග ඔබ තුළ කුඩා කළ සිට වර්ධනය කර ගැනීමට උත්සාහ කරන්න. එය ඔබගේ වර්තමානය හා අනාගතය සාර්ථක කර ගැනීමටත් සමාජයේ යහ පැවැත්මටත්, රටේ අනාගතය යහපත් කර ගැනීමටත් ඉමහත් පිටිවහලක් වේ.

දැන උගෙන තමයි කෙනකුගේ	ගත්කම වත්කම
ගුණ නුවණ	දැක්කම
ඔබට සලකති රටේ	මක්කොම

යනුවෙන් අතින පැඩිවරුන් පැවැසුවේ මේ නිසා ම ය. එබැවින් යහෝවන ගුණාංග වර්ධනය කරගෙන සමාජයේ යහපත් පුරවැසියන් ලෙස රටට එලදායී සේවයක් කිරීමට අප වගබලා ගත යුතු ය.

2.4.4 යහැර්වනයෙන් කටයුතු නොකිරීමෙන් ඇති වන ප්‍රතිච්‍රිත ප්‍රතිච්‍රිත

කුඩා කාලයේ සිට ම යහැර්වන ගුණාග පුරුදු පුහුණු නොකිරීම නිසා පසු කාලීනව වැඩිහිටි ජීවිතයේ දී ඉතා බරපතල සිදුවීම්වලට මුහුණ පැමට සිදු වනු ඇත. යහැර්වන ගුණාග පුහුණ නොකිරීමෙන් වටිනා මිනිස් ජීවිත, සත්ත්ව ජීවිත, පොදු දේපල හා ස්වාභාවික පරිසරය ආදි සියල්ල කෙරෙහි ම අහිතකර බලපැමි එල්ල වේ.

යහැර්වන ගුණාග පුරුදු පුහුණු නොකිරීමෙන් සමාජයේ වෙශෙන ඕනෑ ම කෙනකුට පහත ගිතයේ කියුවන ඉරණමට ගොදුරුවීමේ හැකියාව පවති.

මල්ලයේ නරක මිතුරන් පිළිගන්ට	එපා
නංගියේ නොගොඩිනාකම් තුරු වෙන්ට	එපා
බෝගම්බර සිපිරි ගෙදරට එන්ට	එපා
සතුරෙකුට වත් මට වත් දුක වෙන්ට	එපා
දැඳ මැදුරේ තේවා හඩ රවි	දැනවා
කළ පවි මතක් වී දැස ම තෙත්	වෙනවා
සියක් වාරයක් මැරි මැරි	උපදීනවා
තිබහට වතුර වෙනුවට කුඩාලි	බොනවා
ලැබුමේ අවවාද නොගොඩි	ආරක්ය
දුදනන් නිසා විය හෙනහුරු	මාරක්ය
මං පෙර ගියේ වරදින් පිරි	ජාරක්ය
ශ් ගිය මගේ අවසානය	පෝරක්ය
පද රවනය :- මහාවාරය සුනිල් ආරියරත්න	
ගායනය :- විශාරද සුනිල් එදිරිසිංහ	

යහැර්වන ගුණාග පුරුදු පුහුණු නොකිරීමෙන් පහත දැක්වෙන අයහපත් ප්‍රතිච්‍රිත කවලට මුහුණ දීමට මුළු මහත් සමාජයට ම සිදු විය හැකි ය.

- | | |
|---|---|
| <ul style="list-style-type: none"> ■ මිනිසාගේ ජීවිත කාලය අවාසනාවන්ත ලෙස ගෙවී යාම ■ අන්තර පුද්ගල සම්බන්ධතා බිඳ වැටීමෙන් පුද්ගලයා තුදෙකලා වීම ■ ස්වාභාවික සම්පත් විනාශ වීම ■ වියදම් අධික වීම, ඉතිරි කිරීම අඩුවීම ■ නාස්තිය වැඩි වීම ■ යහපැවැත්ම බිඳ වැටීම | <ul style="list-style-type: none"> ■ සමාජ සුරක්ෂිත බව බිඳ වැටීම ■ සමාජ සාමය බිඳ වැටීම ■ සමාජ විරෝධී ක්‍රියා වැඩි වීම ■ ආතතිය වැඩි වීම ■ අපවාර වැඩි වීම ■ අල්ලසට හා දූෂණයට යොමු වීම ■ බිය සැක සහිතව ජීවත් වීමට සිදු වීම |
|---|---|

2.4.5 යහේවනය සමාජයේ යහපැවැත්මට බලපාන ආකාරය

ඉහත සඳහන් ආකාරයට සියල්ලෝ ම යහේවනයෙන් කටයුතු කිරීම සමාජයේ යහපැවැත්මට අත්‍යවශ්‍ය වේ. ඒ මගින් අපට ලබා ගත හැකි ප්‍රතිලාභ රසකි. ඒවාට උදාහරණ කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- අන් අයගේ අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා වීම
- තම යුතුකම් නොපිරිහෙලා ඉටු කිරීමට පෙළඳීම
- සමාජය තුළ සාම්කාමී වාතාවරණයක් නිර්මාණය වීම
- සමාජ සුරක්ෂිතතාව තහවුරු වීම
- ධර්මීෂේය නිවහල් සමාජයක් ගොඩනැගීම
- අල්ලස්, දුෂණ, වංචාව, හොරකම ඇතුළු විවිධ විෂමාචාර ක්‍රියා පිටුදැකිය හැකි වීම

යහේවන ගුණාංග වර්ධනය කර ගනිමින් සමාජයේ යහපැවැත්මට දායක වීමට ඔබ ද කුඩා කළ සිට ම පුරුදු පුහුණු වීමට අදිටන් කර ගන්න. “රටෙන් අපට නොව අපෙන් යමක් රටට ඉටු විය යුතු ය.” යන හැඟීම ඔබ තුළ ඇති කර ගන්න. එවිට මූල්‍ය මහත් සමාජය ම, ලෝකය ම ලස්සන කිරීමට ඔබට හැකියාව ලැබෙනු ඇත.

2.4.6 සහේවනය

මිනිසා උපත ලබන්නේ සමාජයේ කුඩා ම ඒකකය වන පවුල තුළිනි. අපි සැවොම එහි සාමාජිකයේ වෛම්. පවුලේ සාමාජිකයු වශයෙන් කටයුතු කිරීමේ දී අනෙක් පුද්ගලයන්ගේ ආදරය හා රැකවරණය අත්‍යවශ්‍ය වේ.

“සහේවනය ආරම්භ වන්නේ පවුල තුළිනි.”

සමාජයේ ජීවත් වන කිසි දු පුද්ගලයකට තනිව ම තම ජීවිතය ගත කළ නොහැකි ය. විවිධ පුද්ගලයන්ගේ උදුවු ලබා ගැනීමටත්, එකිනෙකාට උදුවු කිරීමටත් මිනිසාට සිදු වේ. මිනිසාගේ ආරම්භයේ සිට ම ඔහු සාමූහිකව ජීවත් වීමට පුරු වී තිබේ. මේ අනුව එකට ජීවත් වෙමින් එකිනෙකාට උදුවු කර ගනිමින් සහයෝගයෙන් කටයුතු කිරීම සහේවනය ලෙස සරලව හඳුන්වා දිය හැකි ය. මේ පිළිබඳව ඉදිරිපත් වී ඇති විද්‍යාත් අදහසක් පහත දැක්වේ.

"Coexistence is a state in which two or more groups are living together while respecting their differences and resolving their conflicts nonviolently"

By - Angela Nyawira

කණ්ඩායම් දෙකක් හෝ ඊට වැඩි ප්‍රමාණයක් හෝ එකට ජ්‍වත් වීමේ දී එකිනෙකාගේ වෙනස්කම්වලට ගරු කරමින්, ප්‍රවණ්ඩත්වයෙන් තොරව ප්‍රශ්න විසදා ගෙන ජ්‍වත් වීම සහංච්වනයයි.

අැන්ඡලා නියවිරා

2.4.7 සහංච්වනයක අවශ්‍යතාව

පහත දැක්වෙන ප්‍රවත් ශීර්ෂ පාඨ හොඳුන් කියවන්න. මෙම ප්‍රකාශ මගින් කියුවෙන සහංච්වනය පිළිබඳව විමසා බලන්න.

ගෙය වහළ සෙවලි කිරීමට
ගමේ හැමෝම පැමිණ උදුවූ
කළහ !

අගභිගම් කියෙන යාච්චන්ට
පොත්පත්, කැම බීම දෙන්න යාච්චෙවා
ඉදිරිපත් වෙන්නේ හරි ම සතුවින්

ශ්‍රී ලංකාව මූහුණුන් ගංවතුර උවදුරෙන්
විපතට පත් ජනතාවට සහන සැලසීමට
මිතුරු රටවල් රසකින් ආධාර !

එක්සත් ජාතින්ගේ 14 වන වෙසක්
දින සැමරුම් උලෙල රටවල් රසක
සහභාගිත්වයෙන් 2017 ශ්‍රී ලංකාවේ දී !

තියෙ සමයේ දී වන සතුන්ට
ආහාර හා ජලය සැපයීමට තරුණ
කණ්ඩායම් කිහිපයක් ඉදිරිපත් වෙති!

ආගමික උත්සව සැමරීමට
සිංහල, දෙමළ, මූස්ලිම් තරුණ
එකමුතුවක්....!

වර්තමාන සමාජයේ සහංච්වනයක අවශ්‍යතාවට නිදුසුන් කිහිපයක් ඉහත දැක්වේ.
එම් අනුව,

- විවිධත්වයෙන් යුතු සමාජයේ එකමුතුකම රැකගැනීමට
- සමාජ සුරක්ෂිත බව තහවුරු කිරීමට
- තම අවශ්‍යතා ඉටු කරගත තොහැකි අයට උපකාර කිරීමට
- අසමානතාවෙන් යුත් සමාජයේ සමානාත්මකාව වර්ධනය කිරීමට සහංච්වනය වැදගත් වේ.

2.4.8 සහංචිත ගුණාග

මිනිසා සහජයෙන් ම සමාජයේ සත්ත්වයෙකි. කණ්ඩායම හැඟීම, සාමුහිකත්වය, එක්සත් බව වැනි ගුණාගවලට මිනිස් සමාජයේ ඉහළ පිළිගැනීමක් ලැබේ ඇත්තේ එබැවිනි. එවැනි සහංචිත ගුණාග කිහිපයක් මතු දැක්වේ. මෙවැනි ගුණාග මධ්‍ය තුළ ද වර්ධනය කර ගැනීමට උත්සාහ ගන්න.

- සහයෝගයෙන් කටයුතු කිරීම
- බෙදුහදු ගැනීම
- අන්තර්ගත ගරු කිරීම
- සුහදු බව
- අනෙක්නාය විශ්වාසය
- අවංක බව
- සුබවාදී වීම
- යුතුකම් ඉටු කිරීම

සෞඛ්‍ය දහම සමග බැඳී ඇති සහංචිතය ගැන කියුවෙන මේ අපුරු හිතය පන්තියේ සියලු දෙනා ම එක්ව ගායනා කරන්න. රස විදින්න. එහි අරුත සහංචිතය සමග බැඳී ඇති අපුරු සාකච්ඡා කරන්න.

වතුසුදු අරලිය ගසක පිපෙනවා
පිවිව රෝස මල් වැළක පිපෙනවා
මිලු නෙලුම් මල් විලක පිපෙනවා
එකම වට්ටියක පන්සල් යනවා //

ගිරා මලින්තන් අහසේ සරනවා
නීල කොබේයන් පියාසලනවා //
පොඩි බට්ටිවිවන් උඩ ඉගිලෙනවා
අහසට අයිතිය කියන්න කවුරුත් නෑ

පද රචනය :- සුනිතා පී. විකුමගේ

වතුසුදු අරලිය....
පුංචි කුඩියෝ ගුලක් හදනවා
වේයා එකතු වී භුජස් බදිනවා //
මහ වැසි වැටිලා මෙරු ඉගිලෙනවා
පොලොවට අයිතිය කියන්න කාටත් බැ
වතුසුදු අරලිය //

ගායනය :- ඉන්දීවරී ආරියසිංහ

2.4.9 සහංචිත ගුණාග ජීවිතයට අදාළ කරගැනීමේ වැදගත්කම

මිනිසාට තනිව ම ජ්‍වත් විය නොහැකි ය. පවුල, ප්‍රජාව, සමාජය සමග කටයුතු කිරීමට පුද්ගලයාට සිදු වේ. මේ නිසා එදිනෙදා කටයුතුවල නිරත වීමේ දී සාමූහිකව කටයුතු කිරීමට සිදු වන අවස්ථා බහුල ය. එහි දී සහංචිත ගුණාග ඇවැසි වන අවස්ථා බොහෝ ය. මේ නිසා එදිනෙදා ජීවිතයේ දී අන්‍යායන් සමග කටයුතු කිරීමේ දී සහංචිත ගුණාග ජීවිතයට අදාළ කර ගැනීමෙන් ඇතිවන ප්‍රතිලාභවලට නිදුසුන් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- පුද්ගල සංවර්ධනය සිදු වීම
- සාමය ස්ථාපිත වීම
- අනෙක්තා සුහද්‍යතාව ගොඩනැගීම
- සමාජ සංවර්ධනය වේගවත් වීම
- සමාජ සුරක්ෂිතතාව තහවුරු වීම
- ගැටුම් අවම වීම

2.4.10 සහංචිත සහ යහංචිත පුද්ගල හා සමාජ සංවර්ධනයට වැදගත් වන ආකාරය

යහංචිත සහ සහංචිත යනු එකට බැඳුණු සංකල්ප දෙකකි. අපට උරුමයෙන් ලැබුණු හා අප විසින් පුරුදු පුහුණු කරගනු ලැබූ යහ ගුණාග රෘසක් අපට ඇත. පුද්ගල හා සමාජ සංවර්ධනයට අතිශයින් ම ඉවහල් වන මේ යහ ගුණාග විවිධ පුද්ගලයන් තුළ අඩු වැඩි වශයෙන් දක්නට ලැබේ. එම ගුණාග අනුව සමාජයෙහි ජ්‍වත් වන පුද්ගල කණ්ඩායම් කිහිපයක් භාෂ්‍ය ගත හැකි ය. මෙම වර්ගීකරණය පුද්ගලයන්ගේ වර්යාවෙහි කැඹි පෙනෙන ලක්ෂණ අනුව සිදු කළ දළ වර්ගීකරණයක් බව සැලකිල්ලට ගත යුතු ය.

1. සහංචිත ගුණාග අඩු නමුත් යහංචිත ගුණාග වැඩි පුද්ගලයෝ

මොවුනු බොහෝ විට ධාර්මික ක්‍රමවලින් දනය උපයා ගනිති; අනුත්ව කරදරයක් නැතිව ජ්‍වත් වෙති. එහෙත් ඔවුන් අසල වැසියන්ගේ හා හිත මිතුරන්ගේ දුක සැප බෙදා ගැනීමට හවුල් වන්නේ අඩුවෙති. සමහර විට මංගලය හෝ අවමංගලය අවස්ථාවලට පවා ඔවුන්ගේ සහභාගිත්වය අවම බව දැකිය හැකි ය. මොවුන්ගෙන් කිසිවකුට කරදරයක් සිදු නොවන නමුත් සමාජ සංවර්ධනයට ඔවුන්ගෙන් සිදුවන දෙකත්වය අල්ප ය.

2. සහංචිත ගුණාග වැඩි නමුත් යහංචිත ගුණාග අවම පුද්ගලයෝ

මොවුනු ධාර්මික ක්‍රමවලින් මෙන් ම අධාර්මික ක්‍රමවලින් ද දනය උපයා ගනිති; නීත්‍යනුකූල ව මෙන් ම නීත්‍යනුකූල නොවන ආකාරයට ද දෙනෝපායනයෙහි යෙදෙති. එහෙත් ඔවුනු තම අසල්වැසියන්ට හා ඇුති හිත මිතුරන්ට නිර්ලෝජි ව සලකකි; ඔවුන්ගේ දුක - සැප

බෙද - හද ගනිති. මෙවැනි අය ද සමාජයට කරදරයකි. මොවුන්ගේ ධනෝපායන මාර්ග සමාජය අනුමත නොකරයි.

3. යහැඳුවන ගුණාංග මෙන් ම යහැඳුවන ගුණාංග ද අවම පුද්ගලයේ

මෙබදු පුද්ගලයන් ද ඉඳහිට හෝ අප අතර සිටිනු දැකිය හැකි ය. ඔවුනු අධාරමික ක්මවලින් පවා දිනය උපයා ගැනීමට කටයුතු කරන අතර ම සමාජ යහපතට ද කටයුතු නොකරති. එසේ ම ඔවුනු සමාජයේ සෙසු අය සමග සූහදිලිව කටයුතු කිරීමට ද නොපෙළමෙනි. ඔවුන් සමග ප්‍රවේශමෙන් කටයුතු කිරීමට ඔබ වග බලා ගත යුතු ය. ඔවුන් යහපත් පුරවැසියන් බවට පත් කිරීමට ඔබට කළ හැකි යමක් වෙතොත් එය කිරීමත්, ඔබ එවැන්නකු නොවීමට අධිෂ්ථාන කර ගැනීමත් ඔබේ වගකීම හා යුතුකම බව සිහි තබා ගත යුතු ය.

4. යහැඳුවන ගුණාංග හා යහැඳුවන ගුණාංග ද උපරිම පුද්ගලයේ

මෙවැනි අය බාරමිකව ධනෝපායනයෙහි යෙදෙති; සාධාරණව වියදම් කරති; සුදුසු පරිදි තම යාතින්ගේ හා අසල්වැසියන්ගේ දුක - සැප බෙදා - හද ගනිති. මෙබදු පුද්ගලයන් තමන්ට මෙන් ම තමා ජ්වත් වන සමාජයටත් වැඩිදියක අය වෙති. ඔබ ද එවැන්නකු වීමට තරයේ සිතට ගන්න. එවිට පුද්ගලයකු වශයෙන් ඔබ ද ඔබේ යාති හිත මිතුරින්ට මෙන් ම සමස්ත සමාජයට ම වැඩිදියක පුද්ගලයකු බවට පත් වනු ඇත.

කෙසේ වූව ද සමාජයේ ජ්වත් වන පුද්ගලයන් “ඉතා නොදා” හෝ “ඉතා නරක” ලෙස වර්ගිකරණය කිරීම නූසුපූසු බව අවධාරණය කළ යුතු ය. ඉතා ම නරක පුද්ගලයකු ලෙස හැඳින්වෙන කෙනෙකු තුළ වූව ද ඉතා කුඩා ලක්ෂණයක් හෝ තිබිය හැකි ය. පුද්ගලයන්ගේ වරිත ලක්ෂණ ඉතා සංකීරණ බව අවබෝධ කර ගෙන යහපත් ගුණාංග තමා තුළ වර්ධනය කර ගැනීමට උත්සුක විය යුතු ය. එය පුද්ගලයාගේ මෙන් ම සමාජයේ ද අනිවෘත්තියට හේතු වන බව වටහා ගෙන කටයුතු කළ යුතු ය.

ක්‍රියාකාරකම 2.4

- 
- මෙ තුළ හා ඔබ ඇසුරැ කරන යහැඳුවන් හෝ වැඩිහිටියන් හෝ තුළ පවත්නා ඔබ හඳුනා ගත් යහගුණ ලැයිස්තුවක් පිළියෙල කරන්න.
 - යහැඳුවන ගුණාංග ඉස්මතුවන ආකාරයේ විනාඩි දෙකක පමණ සුමිකා රෝගනයක් ඉදිරිපත් කරන්න.
 - යහැඳුවන ගුණාංග අනුගමනය නොකිරීමෙන්,

පුද්ගලයාට ඇති වන බලපෑම්	සමාඡයට ඇති වන බලපෑම්
1	1
2	2

සඳහන් කරමින් වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

- යහැඳුවන ගුණාංග සමාජය තුළ ව්‍යාප්ත කිරීමට අනුගමනය කළ හැකි ක්‍රියාමාර්ග යොෂ්තනා කරන්න.
- සමාජ සංවර්ධනය උදෙසා “යහැඳුවනය” හා “සහැඳුවනය” වැදුගත් වන ආකාරය තිද්සුන් ඇසුරෙන් පහදන්න.

2.5 සමුපකාර ව්‍යාපාරය (Cooperative Movement)

2.5.1 සමුපකාර ව්‍යාපාරය හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලංකික ජනතාව අතිතයේ සිට ම සහඟ්වනයෙන් කටයුතු කිරීමට පෙළඳී තිබේ. මේ පිළිබඳව ඉහත “සහඟ්වනය” හා “සහඟ්වනය” පිළිබඳ කරුණු ඔබ හොඳින් අධ්‍යාපනය කළ බව දතිමු. අත්තම් ක්‍රමය, ගුම්දාන, පිංකම්, ගොයම් සිටුවීම, අස්වනු නෙලීම වැනි කටයුතුවල දී එකිනෙකාට උදුවූ උපකාර කර ගැනීමට ජනතාව වැඩි කැමැත්තක් දක්වති.

මේ අනුව සාමූහිකව, සහයෝගයෙන්, සමානාත්මකාවෙන් යුතුව පොදු අවශ්‍යතා ඉටු කරගැනීමට හා සමාජ ගුහ සාධනය ඇති කර ගැනීම සඳහා සිය කැමැත්තෙන් ඇති කරගත් සංවිධානය සමුපකාරය ලෙස හැඳින්විය හැකි ය.



සමුපකාර ව්‍යාපාරයේ
පියා රෝබට ඕච්චන්

සමුපකාර ව්‍යාපාරයේ
නිල ලාංඡනය

සමුපකාර ව්‍යාපාරයේ පියා ලෙස සැලකන ලිතානා ජාතික රෝබට ඕච්චන් මහතා විසින් ඉදිරිපත් කර ඇති පහත නිර්වචනය හොඳින් කියවන්න.

ආර්ථික දියුණුව සඳහා මේනිසුන් අතර පවතින තරගය වෙනුවට සහයෝගය හා සාරධරුම ඇතුළත් හොඳ සමාජ පරිසරයක් පදනම් කර ගත් සේවය සමුපකාරය නම් වේ.

ලිතානා ජාතික රෝබට ඕච්චන් - 1845

තුතන සමුපකාර ව්‍යාපාරය පිළිබඳ නිල නිර්වචනය වනුයේ ජාත්‍යන්තර සමුපකාර සංඛානය (ICA) විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද පහත නිර්වචනයයි.

“සමුපකාරය යනු ස්වේච්ඡාවෙන් ඒකාබද්ධ වූ පුද්ගලයන්ගේ ස්වයං පාලිත සංගමයක් ඔස්සේ ඔවුන්ගේ පොදු ආර්ථික, සමාජීය සහ සංස්කෘතික අවශ්‍යතා පහ අභිලාෂ ඉටු කරන සාමූහික අයිතිය හා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික පාලනය ඇති ව්‍යවසායකත්වයකි.”

(International Co-operative Alliance - ICA - 1995)

සාමූහිකව වැඩ කිරීම හා අනෙක්නය වගයෙන් ඔවුනොවුන්ට උපකාරී වීම සමූපකාර ක්‍රමයේ ප්‍රධාන ලක්ෂණයකි. සමාජය කුළු තරගය වෙනුවට සාමූහිකත්වය වර්ධනය වීම මෙමගින් අපේක්ෂා කෙරෙන විශේෂ ගුණාංගයකි.

2.5.2 සමූපකාර ව්‍යාපාරයේ අරමුණු

- සාමාජික අවශ්‍යතා පිරිමසාලීම
- මිනිසාට වඩා නොදින් ජ්‍වත් වීමට මාර්ගයක් ඇති කිරීම
- ජනතාවගේ ජ්‍වත් තත්ත්වය උසස් කිරීමට සහාය වීම
- තනි තනිව ඉටු කරගත නොහැකි අවශ්‍යතා සාමූහික ගක්තියෙන් පහසුවෙන් ඉටු කරගැනීම

සමූපකාරයේ ආදර්ශ පාඨය වනුයේ,

එකා සැමැටත් සැම එකාටත්

යන්නයි.

2.5.3 සමූපකාර ව්‍යාපාරයේ වර්තමාන කාර්යභාරය

සමූපකාර ව්‍යාපාරය මූලින් ම ආරම්භ වූයේ නෙය දෙන සම්ති ලෙසිනි. දුම්බර සමූපකාර යෙදෙන සම්තිය ලංකාවේ පිහිටුවූ පළමු සමූපකාර සම්තියයි. එය ක්‍රි.ව. 1906 තෙල්දෙණියේ දී ආරම්භ විය. වර්තමානයේ එය විවිධ මැදිලියේ සමූපකාර සම්ති රසක් දක්වා වර්ධනය වී තිබේ. එලෙස ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක වන සමූපකාර සම්ති වර්ග කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- විවිධ සේවා සමූපකාර සම්ති
- සමූපකාර නෙය දෙන සම්ති
- කාමිකාර්මික තිෂ්පාදන සමූපකාර සම්ති.

උදා : තේ, පොල්, රබර්

- ධීවර සමූපකාර සම්ති
- කර්මාන්ත සමූපකාර සම්ති

උදා : ජේජකර්ම, ව්‍යු කාර්මික,
කොසු කර්මාන්තය

- ගෙජව සම්පත් සමූපකාර සම්ති
- ගෙජව සම්පත් සමූහකාර සම්ති
- රෝහල් සමූහකාර සම්ති

- ප්‍රධාන සමුපකාර සම්ති
- නිවාස සමුපකාර සම්ති
- පාසල් සමුපකාර සම්ති

සමුපකාර සේවාවෙන් ඉටු වන කාර්ය

- පහසු මිලට පාරිභෝගික ද්‍රව්‍ය අලෙවි කිරීම
- නෙය පහසුකම් සැපයීම
- විවිධ ගුහසාධන සේවා පවත්වාගෙන යාම
- සාමාජික ඉතුරුම් පවත්වාගෙන යාම
- දැනුම්වත් කිරීමේ විවිධ වැඩසටහන් කිරීම

උදා : ස්වයං රකියා/පුළු ව්‍යාපාර සාමාජිකයන් සඳහා අධ්‍යාපනික දැනුම්වත් කිරීම්

- බැංකු සේවා සැපයීම
- ප්‍රධාන සේවා සැපයීම
- කෘෂි නිෂ්පාදන මිල දී ගැනීම
- රක්ෂණ සේවා සැපයීම
- රෝහල් පවත්වාගෙන යාම
- අවම්ගලු සේවා සැපයීම
- ඉන්ධන පිරවුම්හල් පවත්වාගෙන යාම

මේ අනුව ජීවිතයේ විවිධ අවශ්‍යතා ඉටු කරගැනීමට අදාළ සේවා රසක් සැපයීමට කැප වී සිටින සමුපකාර ව්‍යාපාරය අගය කළ යුතු ය.

2.5.4. විවිධ සේවා සමුපකාර සම්ති හා පාසල් සමුපකාර සම්ති

1. විවිධ සේවා සමුපකාර සම්ති

සමුපකාර දෙපාර්තමේන්තුවෙන් පාලනය වන සමුපකාර සම්ති විශාල ප්‍රමාණයක් පවතී. මේවා සියල්ල ඒකරාඹ වී පිහිටුවාගෙන ඇති ආයතන විවිධ සේවා සමුපකාර සම්ති ලෙස හැඳින්වේ. “නෙය දෙන සම්ති වෙනුවට කාර්ය රසක් ඉටු කරගත හැකි වන පරිදි පිහිටුව සමුපකාර සම්ති” මේ නමින් හැඳින්වේ.

මෙහි මූලික පරමාර්ථය සමුපකාර ප්‍රතිපත්ති අනුව සාමාජිකයන්ගේ අර්ථික, සමාජීය හා සංස්කෘතික දියුණුව ඇති කිරීමයි. සාමාජිකයන් සතු සකසුරුවම, ආත්මාධාරය, අනෙක්නාධාර පිළිබඳ හැඟීම් ජනිත කිරීම ද මෙමගින් අපේක්ෂිත අරමුණකි. මෙම සම්තියක සාමාජිකත්වය ලැබේමට වයස අවුරුදු 18 සම්පූර්ණ විය යුතු ය. තමා ජීවත් වන බල පුද්ගල තුළ පදිංචි සියල්ලන්ට එම පුද්ගලයේ සමුපකාර සම්තියේ සාමාජිකත්වය ලබාගත හැකි ය. වර්තමාන ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ සේවා සමුපකාර රසක් දක්නට ලැබේ. 2013 දෙසැම්බර් වන විට ශ්‍රී ලංකාවේ සමුපකාර සම්ති 14221 පිහිටුවා තිබුණි. ඉන් 308ක් විවිධ සේවා සමුපකාර සම්ති විය. ඒ අතුරින් ක්‍රියාකාරිත්වයේ පවතින විවිධ සේවා සමුපකාර සම්ති සිංඛාව 304කි.

විවිධ සේවා සමුපකාර සම්ති මගින් ඉටු වන සේවා

- ජනතාවට සේවා සැපයීම සඳහා සමුපකාර ප්‍රාදේශීක පවත්වාගෙන යාම
- කොය දෙන සම්ති පවත්වාගෙන යාම
- අවම්ගලු සේවා සැපයීමට දායක වීම
- ප්‍රවාහන හා ඉන්ධන සේවා සැපයීම
- ආරෝග්‍යභාලා සේවා පවත්වාගෙන යාම
- බැංකු සේවා
- ස්වයං සේවා අලෙවිසල්
- කිරිහල්/ආපන ගාලා
- අධ්‍යාපන සේවා
- රක්ෂණ සේවා
- ලදුරු පාසල්
- උකස් කටයුතු

2. පාසල් සමුපකාර සම්ති (School Co-op)

සමුපකාරය ව්‍යාප්ත කිරීම ඇරුණිය යුත්තේ කුඩා කළ පටන් ම ය යන සිතුවිල්ල මත පාසල් සමුපකාර සම්ති ගොඩනැගී ඇත. සිසුන් විසින් විදුහල්පති ඇතුළු ගුරු මණ්ඩලයේ දායකත්වය මත මෙම සමුපකාර සම්ති කටයුතු කරයි. ක්‍ර. ව. 2013 දෙසැම්බර් මස වන විට ශ්‍රී ලංකාවේ ලියාපදිංචි වී තිබූ පාසල් සමුපකාර සම්ති සංඛ්‍යාව 1134 කි. ඉන් ක්‍රියාකාරී තත්ත්වයේ තිබුණු පාසල් සමුපකාර සම්ති සංඛ්‍යාව 371 කි.

පරමාර්ථ

- සමුපකාර ප්‍රතිපත්තිවලට අනුකූලව සාමාජිකයන්ගේ ආර්ථික සාමාජිය සංස්කෘතික හා ගුහ සාධන අවශ්‍යතා සපුරාලීම
- සමුපකාර ක්‍රමය හාවිතයට යොමු කිරීම
- විද්‍යාලය කුළ සමුපකාර ගති ලක්ෂණ ප්‍රවලිත කිරීම
- නිර්මාණයීලි නායකයන් බිහි කිරීම
- සවියානිකව කටයුතු කරන ක්‍රියාකාරී පුරවැසියන් පිරිසක් බිහි කිරීම

මෙම සමුපකාර සම්තිවල කටයුතු සිදු කරනු ලබන්නේ විදුහල්පති ඇතුළු ගුරු මණ්ඩලයේ දායකත්වය මත ක්‍රියා කරනු ලබන සිසුන් විසිනි.

අපේක්ෂිත අරමුණු

- සිසුන්ට අවශ්‍ය සියලු ලිපි ද්‍රව්‍ය පහසු මිලට සැපයීම
- කිරී සහ වෙනත් කැම වර්ග සහන මිලට පිරිසිදුව සැපයීම
- ක්‍රිඩා කළ සිට ලුමයින් ඉතුරු කිරීමට තුරු කිරීම
- අධ්‍යාපනික අවශ්‍යතා ඉටු කරලීම
- එලදායී වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම හා තරග පැවැත්වීම
- සාරදරම හා වාරිතු පවත්වාගෙන යැම සඳහා දරුවන් නුරු පුරුදු කිරීම

2.5.5 පාසල් සමුපකාර සම්තියෙන් පාසල් දරුවන්ට ලබාගත හැකි සේවා

- පාසල් ලිපිද්‍රව්‍ය පහසු මිලට ලබා ගැනීම
- ආහාර ද්‍රව්‍ය පහසු මිලට ලබා ගැනීම
- ක්‍රිඩා උපකරණ පහසු මිලට ලබා ගැනීම
- නායකත්ව පුහුණුව
- සාමූහික ජීවන රටාවකට නුරු වීම
- සෙසු අවශ්‍යතා සපුරා ලීම

දැනට මැලේසියාවේ මෙම පාසල් සමුපකාර සම්ති ඉතා ම සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක වේ. එමෙන් ම ශ්‍රී ලංකාවේ මහනුවර ධර්මරාජ විද්‍යාලයිය පාසල් සමුපකාර සම්තිය ඉතා සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක වේ.

මූලාශ්‍රය: "ICA" සංවිධානයේ වෙබ් අඩවිය www.ica.org

ක්‍රියාකාරකම 2.5



මෙම පාසල් "පාසල් සමුපකාර සම්තියක්" පිහිටුවීමේ වැදගත්කම කෙටියෙන් පහදන්න.

2.6 දේශීයත්වය යක ගනීමින් විශ්ව ගම්මානයේ සාමාජිකයකු ලෙස කටයුතු කිරීමේ වැදගත්කම

2.6.1 ලෝකය පිළිබඳ පුළුල් දැක්ම

මිනිසා විශ්ව ගම්මානයේ සාමාජිකයෙකි. විශ්ව ගම්මානයේ සාමාජිකයකු ලෙස කටයුතු කිරීමේ දී ලෝකය පිළිබඳ මනා අවබෝධයක් අප විසින් ඇති කර ගත යුතු වේ. තරගකාරී ලෝකය තුළ කටයුතු කිරීමේ දී ඒ පිළිබඳ පුළුල් දැකීමක් ද තිබිය යුතු ය.

"වත්මන් ලෝකයේ සමාජ, ආර්ථික, දේශපාලන, සංස්කෘතික යන ක්ෂේත්‍රවල විවිධ වෙනස්කම් නිරන්තරයෙන් සිදු වේ. පුරවැසියකු ලෙස ඒ සියලු ම වෙනස්කම් පිළිබඳ ව දැනුමක් හා අවබෝධයක් ලබා ගත යුතු ය. එමෙහි අවබෝධයෙන් හා තේරුම් ගෙන ලෝකය සමග කටයුතු කිරීම ලෝකය පිළිබඳ පූජාල දැක්ම ලෙස හැඳින්වේ."

ලෝකයේ නිරන්තරයෙන් සිදු වන වෙනස්කම් නිසා පවතින තතු වෙනස් කරමින් නව තොරතුරු හා නිර්මාණ රසක් ලොවට දායාද වීම සිදු වේ. විශ්ව සාමාජිකයකු ලෙස කටයුතු කිරීමේ දී මෙම වෙනස්කම් පිළිබඳ අවදියෙන් සිටීම වැදගත් ය. තමාට හැකි අපුරින් ඒවාට සහාය දැක්වීම ද කළ යුතු ය. එය තම ජ්විතය මෙන් ම සෙසු ජ්විත ද යහපත් කිරීමට මතා පිටිවහලක් වේ.

2.6.2 දේශීයත්වය අර්ථාන්වීතව අගය කිරීම

දේශීය සංස්කෘතිය

ලෝකයේ සියලු ම රටවල ඒ ඒ රටවලට ආවේණික වූත් සුවිශේෂී වූත් සංස්කෘතියක් පවතී. එය එම රටවල දේශීය සංස්කෘතියයි. ශ්‍රී ලංකාව ද අතීතයේ සිට බහු සංස්කෘතික රටති. ශ්‍රී ලංකාවේ ආදිවාසීන් මෙන් ම සිංහල, දෙමළ, මුස්ලිම්, බරගර වැනි විවිධ ජන කොටස් ජ්වත් වෙති. ඔවුහු බොද්ධ, හින්දු, ඉස්ලාම්, කතෝලික/ත්‍රිස්තියානි වැනි විවිධ ආගම් අදහති. මේ සියලු ම ජන කොටස්වලට ආවේණික වූත් අනනා වූත් සංස්කෘතියක් පවතී. ඒ තුළ විවිධ සංස්කෘතිකාංග රසක් දක්නට ලැබේ.

- ශ්‍රී ලංකාවට ආවේණික විවිධ ජන කොටස් අතර ප්‍රවලිත සංස්කෘතිකාංගවලට උදාහරණ කිහිපයක් පහත දැක්වේ. ඒවා හඳුනාගත හැකි දැයි බලන්න.

දේශීය නිෂ්පාදන

තම රටේ සම්පත් උපයෝගී කර ගනිමන් රට තුළ භාණ්ඩ හා සේවා නිෂ්පාදනය කිරීම දේශීය නිෂ්පාදනයයි. ශ්‍රී ලංකාවට ආවේණික එවැනි දේශීය නිෂ්පාදන රසක් පහත දැක්වේ.

දේශයට ආවේණික දේ

තම රටට පමණක් ආවේණික වූ දැ දේශයට ආවේණික දේ ලෙස හැඳින්වේ. ශ්‍රී ලංකාවට පමණක් ආවේණික වූ බොහෝ අංග අප රට තුළ පවතී. දේශීය මාශධ, දේශීය ගාක, දේශයට ආවේණික සතුන් මේ අතර වැදගත් වේ.

දේශීය මාශධ

කොතල හිඹුව

බඩර වැල්

වෙනිවැල්

පුස් වැල්

ඇටකි

වල් දෙල්

මහරත් මල්

දේශීය සභුන්

කැකුණ

බුද්ධි

නිල කොබේසියා

කථ වැළුරා

පතිරණ සාලයා

වලි තුකුලා

අං කුවස්සා

දේශීය රාමුවෙන් ඔබට ගොස් අනා සංස්කෘති හඳුනා ගැනීම හා ඒවායෙන් ඉගෙනීම

දේශීය සංස්කෘතිය හා එහි ප්‍රධාන සංස්කෘතිකාංග පිළිබඳව අපි ඉහත දී හැදුරුවෙමු. අප රටට ආවේණික සංස්කෘතිකාංග මෙන් ම විවිධ රටවලට ආවේණික වූ සංස්කෘතිකාංග රාජියක් ද පවතී. මේවා එම රටවලට ආවේණික අංග වූව ද ඉන් අපට බෙහෙළේ දැ උගත හැකි ය. මේ නිසා දේශීය සංස්කෘතියෙන් ඔබට ගොස් විවිධ රටවල සංස්කෘතිකාංග පිළිබඳව දැන ගැනීම ද වැදගත් වේ.

නැගෙනහිර ආසියාතික රටක් වන ජපානයේ සංස්කෘතිකාංග රසකි. හිස නමා ආවාර කිරීම, කිමෝනාව ඇදීම, සුමෝ ත්‍රීඩාව, මලුවුන් ඇදීම මේ අතර ප්‍රධාන තැනක් ගනී. ජපානය ලෝකයේ දැවැනීත සංවර්ධනයක් කරා ගමන් කළ රටකි. එහෙත් එරට ඒ කරා ලැයා වූයේ තම සංස්කෘතිය රෙකගනිමිනි. හිස නමා ආවාර කිරීම වැනි සංස්කෘතිකාංග ලොකු කුඩා කා අතරත් අදවත් ප්‍රවලිතව පවතී.

හිස නමා ආචාර කිරීම

සුමෝෂ් හිඩාව

තිමෝෂ්නාව

අප්‍රිකානු රටවල සංස්කෘතිය මේට භාත්පසින් ම වෙනස් ය. ඔවුන්ගේ සංස්කෘතිය තුළ පහත සංස්කෘතිකාංග ප්‍රධාන තැනක් ගනී.

අප්‍රිකානු සංස්කෘතිකාංග

ආසියාතික රටක් වන විනය ගත් විට ඔවුනු “මකරා” මූල් කර ගත් සංස්කෘතිකාංග රෝගක් අනුගමනය කරති.

වින සංස්කෘතිකාංග

දේශීයත්වය අගය කරමින් හා ජාතික අනනුතාව රැකගනිමින් ලෝක සමාජයේ පුරවැසියකු ලෙස කටයුතු කිරීම

“ලෝකය පිළිබඳ පුළුල් දැක්ම” යන්න අපි ඉහත දී සාකච්ඡා කළේමු. ඒ අනුව වෙනස් වන ලෝකය සමග බොහෝ දැනුම, නව තාක්ෂණය, විලාසිතා, සංස්කෘතිකාංග ආදිය අප කරා ලැබා වීම සිදු වේ. එහෙත් ඒවා හාටියේ දී අප යුතානාන්විත විය යුතු ය. විශ්ව සමාජයෙන් ලබා ගන්නා ආදර්ශ අප රටට ගැළපෙන ආකාරයට යොදා ගැනීමට වගබලා ගත යුතු ය. එසේ නොවුණ හොත් අප නොසිතන ආකාරයේ විවිධ ගැටුවලට මූහුණ පැමිට අපට සිදු වේ.

“සිය රට දේ සිරි සැප දේ” යනුවෙන් කියමනක් ඔබ අසා ඇත. ආදි අපේ මුතන් මිත්තේ ඔවුන්ට අවශ්‍ය සියලු ම දේවල් තමන් විසින් ම සකසා ගත්හ. එහි දී අවට පරිසරයට, සතා සිව්පාවාට, ගස් කොළන්වලට හානියක් නොවීමට මුහු වග බලා ගත්හ. අතිත සංස්කෘතිය රැකගනිමින්, ලෝකයෙන් ලැබුණ දැනුම ද උකහා ගනීමින් අවශ්‍ය දේ ඉදිරි පරමිපරාවට දායාද කළහ. මේ නිසා අප සතු වගකීමක් වනුයේ මුහුන් රැකගත් දේ ආරක්ෂා කරමින් විශ්ව ගම්මානයෙන් ලැබෙන ආදර්ශ දේශීයත්වයට ගැළපෙන ලෙස යොද ගැනීමයි. මිට හොඳ ම නිදරණයක් අසල්වැසි ඉන්දියාවන් ලබා ගත හැකි ය. අතිතයේ සිට ම ඉන්දියානු වැසියේ දේශීය නිෂ්පාදන හාටි කිරීමට නැඹුරුවක් දක්වති. එම ආදර්ශය අතිත ඉන්දියානු පාලකයන්ගෙන් පවා මුහුන්ට ලැබේ තිබේ. මහත්මා ගාන්ධිතුමා තමන් ඇගලා ගත් ඇශ්‍රුම මහු විසින් ම සකසා ගත් එකකි.

ගාන්ධිතුමා තම ඇශ්‍රුම සකස් කරගනිමින්

මෙවන් ආදර්ශ තුළින් අප ද පෙශණය විය යුතු ය. දේශීයත්වයට ගැළපෙන ලෙස විවිධ සංස්කෘතිවලින් ලද ආදර්ශ යොද ගැනීමට අප වගබලා ගත යුතු ය.

2.6.3 සහජ්වනය ගෝලීය වශයෙන් ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය හඳුනා ගැනීම

ලෝකයේ ජ්වත් වන කිසි ම පුද්ගලයකුට පූදෙකලාව ජ්වත් විය නොහැකි ය. එමෙන් ම ජනවර්ගයකට හෝ රටකට ද පූදෙකලාව ජ්වත් වීම අපහසු කාර්යයකි. මිට බලපා ඇති හේතු කිහිපයකි.

- සම්පත් විසංතුලනය
- ගෝලීය විවිධත්වය
- තම රටට අවශ්‍ය සියලු ම දැ තම රට තුළ ම නිපදවාගත නොහැකි වීම
- තාක්ෂණික දියුණුවත් සමග ලෝකයේ තොරතුරු තාක්ෂණය අද වන විට ශිසුයෙන් ඉදිරියට ගොස් තිබේම
- සමස්ත ලෝකය විශ්ව ගම්මානයක් බවට පත් වීම

නොරෝවිවෝලේ විදුලි බලාගාරය

ඉහත සඳහන් කළ පරිදි විවිධ කරුණු හේතුවෙන් සහජ්වනය ගෝලීය වශයෙන් ක්‍රියාත්මක වීම දක්නට ලැබේ. ඒ සඳහා අනුගත වී ක්‍රියා කිරීමට පුද්ගලයකු ලෙසත් රටක් වශයෙනුත් අප සැමට සිදු වී තිබේ. එසේ නොවුණ හොත් ලෝකය හමුවේ රටක් ලෙස අප පූදෙකලා වනු ඇත.

විදේශ ආධාර ලබාදීම

2.6.4 අනෙක්නා රැඳියාව

අප ජ්වත් වන පුද්ගය හා අසල්වැසියන් අතරත්, සේවා ස්ථානවලත් අනෙක්නා රැඳියාව දක්නට ලැබේ. එකිනෙකාට උදුවු කරගනිමින් සහයෝගයෙන් කටයුතු කිරීම අනෙක්නා රැඳියාවයි. රටකට ලෝකයේ අනෙක් රටවල් සමග අනෙක්නා රැඳියාවක් පවත්වා ගැනීම වැදගත් ය. සියලු කටයුතු තනිව ඉටු කරගත නොහැකි නිසාත්, පූදෙකලාව සිටිය නොහැකි නිසාත් සැම රටකට ම අනෙක්නා රැඳියාවෙන් කටයුතු කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. එම නිසා ලෝකයේ රටවල් විවිධ සංවිධාන පිහිටුවා ගෙන තිබේ.

දිදාහරණ : එක්සත් ජාතින්ගේ සංවිධානය, සාරක් සංවිධානය, යුරෝපා හ්‍රිල, ආසියානු සංවිධානය

එමෙන් ම විවිධ රටවල් සමග එක්ව ඇතිකරගත් සජ්තා (sapta) සජ්ටා (safta) වැනි ජාත්‍යන්තර ගිවිසුම් ද දක්නට ලැබේ. මේ අතර රාජ්‍යතාන්ත්‍රික සම්බන්ධතා මගින් ද ගෝලීය වශයෙන් අනෙක්නා රැඳියාවෙන් යුතුව කටයුතු කරනු දක්නට ලැබේ.

්‍රියාකාරකම 2.6

- 
1. ශ්‍රී ලංකාවට පමණක් ආච්චේනික සංස්කෘතික ලක්ෂණ, සංස්කෘතික උරුම හා සංස්කෘතික අංග වෙන් වෙන් වශයෙන් නම් කරන්න.
 2. ශ්‍රී ලංකාවට ආච්චේනික ගාක, සතුන් හා මාෂධ වර්ග නම් කරන්න.
 3. ඔබ දන්නා, දැනට වද විමෝ තර්ජනයට මූහුණ පා ඇති දේශීය ගාක හා සතුන් නම් කරන්න.
 4. විශ්ව ගම්මානය සමග කටයුතු කිරීමේ දී දේශීයත්වය රැකගත යුතු ය. මේ පිළිබඳ ඔබගේ අදහස් දක්වන්න.
 5. ලෝකයේ ඔබ කැමති රටවල් කිහිපයක් තෝරාගෙන එම රටවල සංස්කෘතිකාංග පිළිබඳ අධ්‍යායනය කරන්න.

සාරාංශය

- විද්‍යාවේ හා තාක්ෂණයේ දියුණුව සමග සමාජය ද විවිධ වෙනස්කම්වලට ලක්වීම සිදු වේ.
- ගෙවිප්පන් හා පර්යේෂණ මගින් සිදු කරන නව සෞයා ගැනීම් සමාජ ප්‍රගමනයට හේතු වී ඇත.
- ජනගහන වර්ධනයන්, මිනිස් අවශ්‍යතා සංකීරණ වීමන් සමග තාක්ෂණික උපකරණ නිර්මාණය සුලභව සිදු වේ.
- තාක්ෂණික මෙවලම් සමාජයට වැඩිදායක ලෙස යොදා ගැනීම කළ යුතු ය.
- නව තාක්ෂණයන් සමග රටක ආර්ථිකයේ කාෂිකාර්මික, කර්මාන්ත හා සේවා යන අංශවල වෙනස්වීම් අඛණ්ඩව සිදු වේ.
- කාෂිකාර්මික, කර්මාන්ත හා සේවා ඇසුරින් රැකියා වෙළෙඳපළ තුළ නව ප්‍රවිණතා රසක් බිහි වී තිබේ.
- සංකීරණ ජ්‍වන රටාව තුළ ලෝකය තරගකාරී ජ්‍වන රටාවකට යොමු වී ඇත. මේ නිසා ම යහුණාංග මිනිසාගෙන් ඇත්ත් වීම සිදු වේ.
- “යහැඳුවනය හා සහජැවනය” ප්‍රගණ කිරීමෙන් ජ්‍වනයේ මූහුණ පැමුව සිදු වන ගැටලු මගහරවා ගත හැකි ය.
- සහයෝගයෙන් එකිනෙකාට උදවු කිරීම අරමුණු කරගෙන සමුපකාර ව්‍යාපාරය ආරම්භ වී තිබේ.
- වර්තමානයේ සමුපකාරය යනු සේවා රසක් සපයන ආයතනයකි.
- ලෝකය පිළිබඳ පුළුල් දැක්මක් ඇති කරගෙන, දේශීයත්වය අගය කරමින්, ජාතික අන්‍යතාව රැකගතිමින්, විශ්ව සමාජයේ පුරවැසියෙකු ලෙස කටයුතු කිරීම වැදගත් ය.
- ගෝලීය වශයෙන් කටයුතු කිරීමේ දී සහජැවනය හා අනෙක්නා රඳියාව අවශ්‍ය වේ.

03

ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනය

හැඳුන්වීම

ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය යනු පාලන ක්‍රමයක් මෙන් ම ජේවන ක්‍රමයක් ද වේ. මහජන කැමැත්ත පදනම් කර ගෙන ගොඩනැගී ඇති පාලන ක්‍රමයක් ලෙස ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය සරල ව හැඳින්විය හැකි ය. වර්තමාන ලෝකයේ දක්නට ලැබෙන පාලන ක්‍රම අතුරින් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලන ක්‍රමයට හිමි වන්නේ වැදගත් ස්ථානයකි. මෙම පරිවිෂේදය අධ්‍යයනය කිරීමෙන් මධ්‍ය,

- ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය
- ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලන ක්‍රමයක මූලික අංග ලක්ෂණ
- ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයක පුරවැසියකු සතු අයිතිවාසිකම් හා බැඳුණු යුතුකම්
- ජන සමාජයේ එක්සත් බව ඇති කිරීමට දේශපාලන පක්ෂ මගින් ඉටු කළ යුතු කාර්යභාරය
- ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජන සමාජයක මැතිවරණ හා ජන්දී බලය
- ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පුරවැසියකු ලෙස අවස්ථාවිතව ස්ථීරසාර භාවයෙන් කටයුතු කිරීම
- ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පුරවැසියකු ලෙස ජාතිය ගොඩනැගීමේ කාර්යය සඳහා දායකත්වය ලබා දිය හැකි ආකාරය

ආදිය පිළිබඳව පුළුල් අවබෝධයක් ලබා ගැනීමට අවස්ථාව හිමි වනු ඇත.

3.1.1 ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය හැඳින්වීම

නව පාසල් වාරය ආරම්භයන් සමඟ නාමල්යාය මහා විද්‍යාලයේ 9 ග්‍රෑනීය සඳහා පන්ති නායකයකු තෝරා ගැනීමට පන්තිභාර ගුරුතුමියට අවශ්‍ය විය. ඒ සඳහා සුදුසු ක්‍රියාමාර්ගයක් සිසුන්ගෙන් විමසු විට ඇති වූ සංවාදයක කොටසක් පහත දැක්වේ.

◀ මම කැමතිසි රුම්ක පන්ති නායකයා කරන්න.

ඡනුද

◀ මම නම් කැමති තැහැ රුම්ක පන්ති නායකයා කරන්න.

▶ රමේෂ්

◀ අපි කැමතිසි රාජික් පන්ති නායකයා වෙනවා නම්.

දෙවිනි

◀ අපි කැමතිසි, ඡනුද පන්ති නායකයා කරන්න.

▶ ගාතිමා

මය දරුවා නම් කිහිපයක් යෝජනා කරනවා. පන්ති නායකයා ක්‍රුද කියල
තීරණය කරන එක එතරම් ලේසි කටයුත්තක් නෙමෙයි දැන් නම්. හොඳයි.
ක්‍රුරු හරි කියන්න බලන්න, මෙවැනි අවස්ථාවක දී අපි කොහොම දී
සියලු දෙනාට ම පිළිගත හැකි සාධාරණ තීරණයක් ගන්නේ කියලා.

ගුරුතුමිය

◀ අපි එහෙනම් ජන්දයක් පවත්වලා වැඩි ම කැමැත්ත ගත්තු කෙනා පන්ති
නායකයා කරමු. එක ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ක්‍රමයක්

▶ වෙනෙතු

◀ වෙනෙතු දන්න දේවල්..... එහෙනම් අද අපිට ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ගැනත්
ඉගෙන ගන්න ලැබේවි. අපේ පුරවැසි අධ්‍යාපනය විෂයටත් තියෙනවා,
ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනය කියල මාත්‍රකාවක්.

දේවකි

◀ බොහෝම හොඳයි. වෙනෙතු පුතා ඉදිරිපත් කරපු අදහස හරිම වටිනවා.
අපි එහෙනම් ජන්දයක් පවත්වලා වැඩි ම ජන්ද ලබාගත්ත දුව හෝ පුතා
හෝ පන්ති නායකයා කරමු.

▶ ගුරුතුමිය

සිංහල හාජාවේ "ප්‍රජා" යන්නෙන් "මහජනතාවත්" තන්තුය යන්නෙන් "පාලනයත්"
හැඳින්වේ. එම නිසා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය යනු මහජනතාවගේ පාලනය ලෙස සරලව
හැඳින්විය හැකි ය. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය යන වචනයට ඉංග්‍රීසි හාජාවේ යෙදෙන්නේ
DEMOCRACY යන වචනයයි. එය ග්‍රීක හාජාවේ "Demos" හා "Kratos" යන
වචනවලින් ගොඩනැගී තිබේ. "Demos" යන වචනයෙන් ජනතාවත්, "Kratos" යන
වචනයෙන් පාලනය යන්නත් අර්ථ ගැන්වේ.

ප්‍රජාතනත්ත්වාදය පිළිබඳව විද්‍යුත්තුන් විවිධ නිර්ච්චන ඉදිරිපත් කර ඇත. ඉන් කිහිපයක් ඔබගේ දූන ගැනීම සඳහා පහත දක්වා ඇත.

මහජනයා විසින් මහජනයා උදෙසා ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන මහජන පාලන ක්‍රමයකි.

ඒකුහම් ලින්කන්

ප්‍රජාතනත්ත්වාදී පාලන ක්‍රමය සියලු දෙනාට ම අයිතිවාසිකම් හිමි වන පාලන ක්‍රමයකි.

සිල්ස්

මහජනතාවගේ බහුතර කැමැත්ත මත ඔවුන් විසින් ගොඩනගා ගනු ලබන පාලන ක්‍රමය ප්‍රජාතනත්ත්වාදී පාලනය ලෙස සරලව හැඳින්විය හැකි ය.

ප්‍රජාතනත්ත්වාදය පාලන ක්‍රමයක් ලෙස මෙන් ම ජ්වන ක්‍රමයක් ලෙස ද වැදගත් වේ. සැම පුද්ගලයකු ම තම යුතුකම් ඉටු කරමින් අයිතිවාසිකම් භූක්ති විදීම, අනා මත ගරු කිරීම, සාකච්ඡා මගින් තීරණවලට එළඹීම, සමානාත්මකාව ගරු කිරීම වැනි ගුණාංග ප්‍රජාතනත්ත්වාදී ජ්වන ක්‍රමයක ගති ලක්ෂණවලට නිදුසුන් කිහිපයකි. එම ගුණාංග පුරවැසියාගේ ජ්වන ද්රේශ්‍යනයක් බවට පත් වීම මගින් යහපත්, සාම්කාමී සමාජයක් ගොඩනැගෙයි. පවුලේ සාමාජිකයකු ලෙස මෙන් ම පාසලේ සාමාජිකයකු වශයෙන් ද මෙම ගුණාංග පුරුණ කර ගැනීම වැදගත් වේ. ජන සමාජයේ සියලු ම සාමාජිකයන් තුළ එම ගුණාංග වර්ධනය වීම ප්‍රජාතනත්ත්වාදී පාලනයක යහපතුවැන්ම සහතික කිරීමට හේතු වනු ඇත.

ක්‍රියාකාරකම 3.1



- ප්‍රජාතනත්ත්වාදය පිළිබඳ ඉදිරිපත්ව ඇති නිර්ච්චන කිහිපයක් එක් රස් කරන්න.
- ප්‍රජාතනත්ත්වාදය පිළිබඳ ඔබට ම වූ සරල නිර්ච්චනයක් ගොඩනගන්න.

ප්‍රජාතනත්ත්වාදයේ මූලික ස්වරූප

නාමල්යාය මහා විද්‍යාලයේ 9 ශේෂීය සඳහා පුරවැසි අධ්‍යාපනය විෂය භාර ගුරුතුමිය තම කාලවිශේෂයේ දී පන්තියට පැමිණියා ය. පන්තියේ සිසුන් සහ ගුරුතුමිය අතර ඇති වූ සංවාදයක කොටසක් පහත දක්වේ.

මම අහලා තියෙනවා සාපුරු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය කියලා එකක් ඇත අතිතයේ ක්‍රියාත්මක වෙලා තියෙනවා කියලා.

▶ භාෂුක

◀ ඔව්, ඔව්. ලිසියේ ඇතැන්ස් නගරයේ සාපුරු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ක්‍රියාත්මක වෙලා තියෙනවා කියලා මම අහලා තියෙනවා.

රාජේෂ්වරී

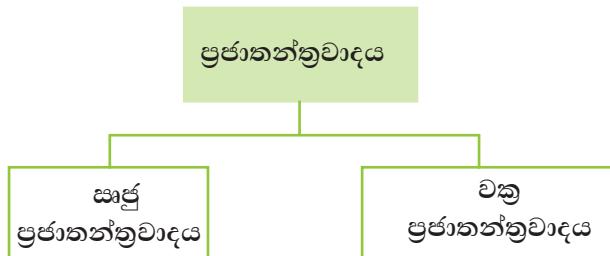
දැන් සාපුරු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ක්‍රියාත්මක වෙන්නේ නැද්ද?

▶ සියාමි

◀ අද වතු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය තමයි වැඩි වශයෙන් ක්‍රියාත්මක වෙන්නේ කියලා මං කියවපු පොතක තිබුණා. සමහර අවස්ථාවල වතු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලන ක්‍රමය කුළත් සාපුරු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ලක්ෂණ ක්‍රියාත්මක කිරීමට ඉඩ සලසා ඇති අවස්ථා දක්නට තියෙනවා.

බොහෝම භොඳයි. මම අද කියලා දෙන්න සූදානම් වූණ පාඨම පිළිබඳව ගොඩක් කරුණු ඔය දරුවා දන්නවා.

▶ ගුරුතුමිය



සාපුරු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය

රටි පුරවැසියන් සාපුරුව ම පාලන කාර්ය සඳහා සහභාගි වීම සාපුරු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලන ක්‍රමයේ මූලික ලක්ෂණයයි. ලිසියේ ඇතැන්ස් පොර රාජ්‍යයේ පැවතුණේ මේවැනි පාලන ක්‍රමයකි. ඇතැන්ස් පොර රාජ්‍යයේ ප්‍රධාන පාලන ආයතනය වූයේ පුරවැසි සභාවයි. එහි දී පාලන කටයුතු පිළිබඳ පුරවැසියන්ගේ කැමැත්ත සාපුරුව විමසා ඇත. පාලන කටයුතු සඳහා පුරවැසියන් සියලු දෙනා සම්බන්ධ වී තිබේ.

තින්ද ගැනීමේ ක්‍රියාවලියට භා පාලන කටයුතුවලට පුරවැසියන් සාපුරුව සම්බන්ධ වීම සාපුරු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයයි.

සාපුරු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ක්‍රියාත්මක වූ ඇතැන්ස් රාජ්‍යයේ වහැළුන්ට, කාන්තාවන්ට සහ විදේශීකරණය්ට පාලන කටයුතුවලට සහභාගි වීමට අවස්ථාව හිමි වූයේ නැත. සාපුරු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලන ක්‍රමය කුළ ක්‍රියාකාරී සහභාගිත්වය හිමි වූයේ නගර වාසී වැඩිහිටි පිරිමි පක්ෂයට පමණි.

සාපු ප්‍රජාතනත්ත්වාදය අනිතයේ ක්‍රියාත්මක කිරීම පහසු වීමට හේතු

- මිනිසාගේ අවශ්‍යතා සීමිත වීම
- ජනගහනය සීමා සහිත වීම
- එක් ස්ථානයකට එක් රස්ව සාකච්ඡා කිරීම හා තීරණවලට එළඹීම පහසු වීම

සාපු ප්‍රජාතනත්ත්වාදය පාලන ක්‍රමයක් ලෙස වර්තමානයේ ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී මතු වන ගැටලු

- ජනගහනය අධික වීම
- එක් ස්ථානයකට එක්රස් වීමේ අපහසුව
- මිනිසාගේ අවශ්‍යතා සංකීරණ වීම
- වර්තමාන පාලන කටයුතු සංකීරණ ස්වභාවයක් ගැනීම

ක්‍රියාකාරකම 3.2



1. වර්තමානයේ සාපු ප්‍රජාතනත්ත්වාදී පාලන ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී මතු විය ගැටලු නිදුසුන් දක්වම්න කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.
2. ග්‍රීසියේ ඇතැන්ස් නගරයේ පැවති සාපු ප්‍රජාතනත්ත්වාදී පාලන ක්‍රමය තුළ පැවති දුර්වලතා වෙතොත් ඉන් කිහිපයක් ලැයිස්තු ගත කරන්න.

වතු ප්‍රජාතනත්ත්වාදය

- සාපු ප්‍රජාතනත්ත්වාදය ප්‍රායෝගිකව ක්‍රියාත්මක කිරීම දුෂ්කර වීම නිසා වතු ප්‍රජාතනත්ත්වාදය ආරම්භ විය.
- මහජනතාව විසින් තෝරා පත් කර ගනු ලබන නියෝජිතයන් මගින් පාලන කටයුතු සිදු කිරීම වතු ප්‍රජාතනත්ත්වාදයේ ලක්ෂණයයි. නියෝජිතයන් තෝරා පත් කර ගනු ලබන්නේ කළු කළ පවත්වනු ලබන මැතිවරණ මගිනි.
- වතු ප්‍රජාතනත්ත්වාදය නියෝජන ප්‍රජාතනත්ත්වාදය, නියෝජන ප්‍රජාතනත්ත්වාදය යන නම්වලින් ද හඳුන්වයි.

වර්තමානයේ නියෝජන ප්‍රජාතනත්ත්වාදය ක්‍රියාත්මක කරන රටවල ඇතැමැම කරුණු සම්බන්ධයෙන් සාපුව මහජන කැමැත්ත වීමසීම සඳහා ආණ්ඩු ක්‍රම ව්‍යවස්ථාව මගින් ඉඩ සලසා ඇත.

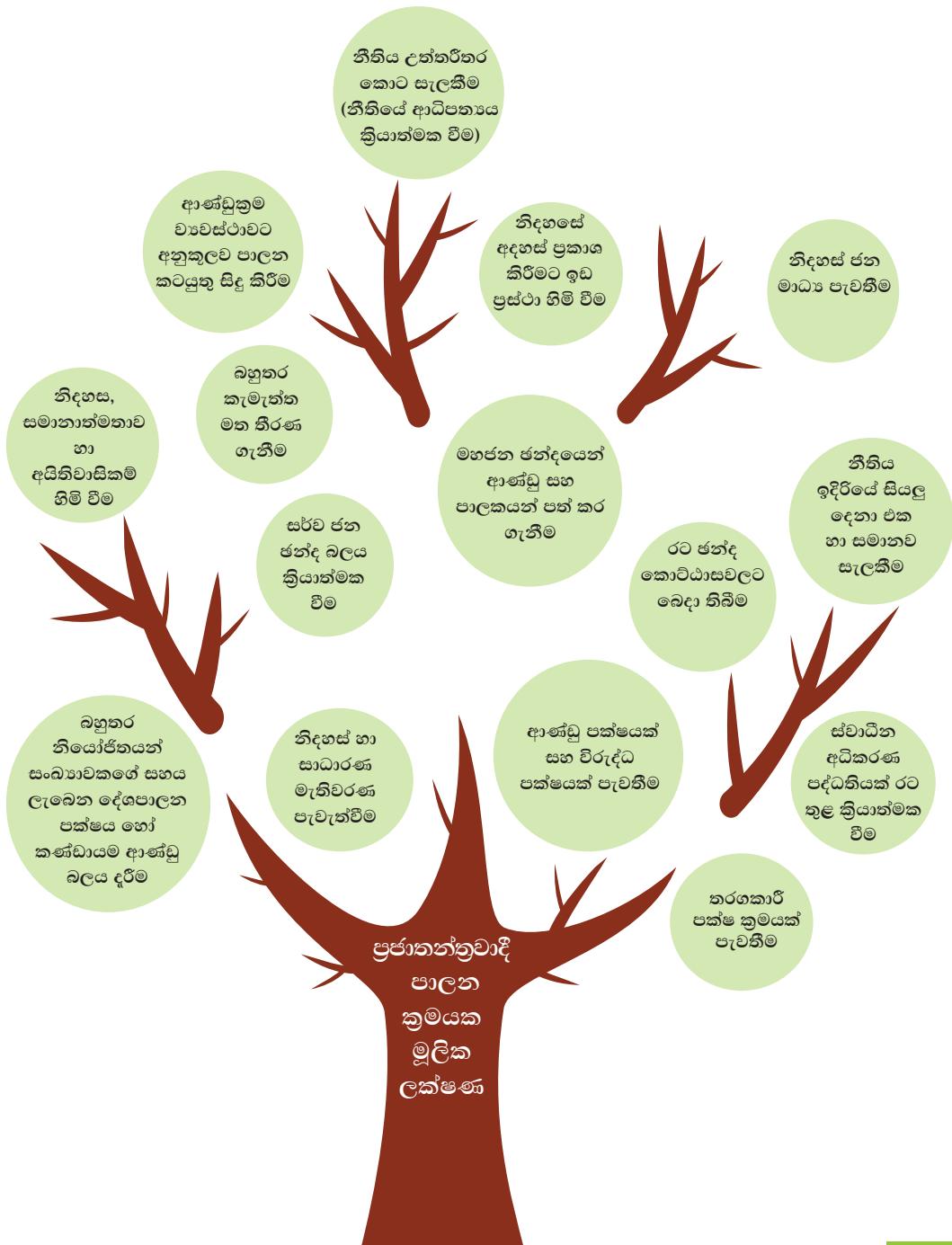
එමෙහි හාවිතයට ගන්නා සාපු ප්‍රජාතනත්ත්වාදී ක්‍රියාමාර්ගයකට නිදුසුනක් ලෙස ජනමත විවාරණය හැදින්විය ගැනී ය. අප රටේ ද ජනමත විවාරණ පැවැත්වීම වර්තමාන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව මගින් නීති ගත කර තිබේ.

3.1.2 ප්‍රජාතනත්ත්වාදී පාලන ක්‍රමයක මූලික ලක්ෂණ

බහුතර කැමැත්ත මත නියෝජිතයන් මගින් පාලන කටයුතු මෙහෙයුම් ප්‍රජාතනත්ත්වාදී පාලන ක්‍රමයක මූලික ලක්ෂණයයි. ප්‍රජාතනත්ත්වාදී පාලන ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක වන රටක දැකිය ගැනී ලක්ෂණ රසකි.

9 ශේෂීයේ ගිහාව ශිෂ්‍යාචන් පිරිසක් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ මූලික ලක්ෂණ නිරමාණාත්මකව ඉදිරිපත් කර තිබූ අයුරු පහත දැක්වේ.

ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලන ක්‍රමයක මූලික ලක්ෂණ



3.1.3 ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලන කුමයක සාර්ථකත්වයට අවශ්‍ය අංග

ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලන කුමයක සාර්ථකත්වය කෙරෙහි බලපාන සාධක එක්ස්ස් කර පෝස්ටරයක් නිර්මාණය කරන ලෙස පුරවැසි අධ්‍යාපන විෂයභාර ගුරුතුමිය තම පන්තියේ සිසුන්ට උපදෙස් දුන්නා ය. දෙවිනිගේ කණ්ඩායම විසින් නිර්මාණය කරන ලද පෝස්ටරයේ අඩංගු වූ කරුණු පහත දක්වේ.

ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ සාර්ථකත්වය තීරණය වීම කෙරෙහි බලපාන සාධක

- ජනතාවගේ දේශපාලන දැනුම සහ අවබෝධය ඉහළ මට්ටමක පැවතීම
- ජනතාව පාලකයන් තෝරා පත් කර ගැනීමේ දී බුද්ධීමෙන් තීරණ ගැනීම
- කැපවීමෙන් කටයුතු කරන අවංක සහ උදාර තායකත්වයක් පැවතීම
- රට තුළ යහපත් ආර්ථික මට්ටමක් පැවතීම
- ජනමාධ්‍ය තිදිහස ත්‍රියාත්මක වීම
- රට තුළ නීතියේ ආධිපත්‍යය පැවතීම
- ආණ්ඩුවේ කාර්ය පැහැදිලිව හඳුනා ගත හැකි වන පරිදි බෙදා වෙන් කර තිබීම
- ප්‍රබල විරැද්‍ය පක්ෂයක් තිබීම

මැතිවරණයක දී ජන්දායකයන් ජන්දය දෙන අවස්ථාවක්

3.1.4 නියෝජන ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ත්‍රියාත්මක වන රටවලට නිදුසුන්

- ශ්‍රී ලංකාව
- ඉන්දියාව
- ජපානය
- එක්සත් රාජ්‍ය නියෝජන ප්‍රජාතන්ත්වය
- ප්‍රජය
- ස්විච්සර්ලන්තය
- ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය
- කැනඩාව

ສ්‍රීයාකාරකම 3.3



පහත දැක්වෙන වගුවේ I තීරුවේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ සාර්ථකත්වයට අවශ්‍ය අංග කිහිපයක් දැක්වා ඇත. එම අංග ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනයේ සාර්ථකත්වයට බලපාන ආකාරය II තීරුවේ කෙටියෙන් සඳහන් කරන්න.

I තීරුව	II තීරුව
ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ සාර්ථකත්වයට අවශ්‍ය අංග	ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනයේ සාර්ථකත්වයට බලපාන ආකාරය
ජනතාව සතු දේශපාලන දැනුම සහ අවබෝධය ඉහළ මට්ටමක පැවතීම	
කැපවීමෙන් කටයුතු කරන අවංක සහ උදාර නායකත්වය	
පාලකයන් තෝරා පත් කර ගැනීමේ දී බුද්ධීමත්ව කටයුතු කිරීම	
ප්‍රබල විරැද්‍ය පක්ෂයක් පැවතීම	
නීතියේ ආධිපත්‍යය ස්‍රීයාත්මක වීම	

(ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලන ක්‍රම සම්බන්ධයෙන් වැඩිදුර කරුණු 10 ගෞණීයේ පුරවැසි අධ්‍යාපනය පෙළපොතෙහි පළමු පරිච්ඡේදයෙන් ඔබට ඉගෙනීමට හැකි වනු ඇත.)

3.2 ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජන සමාජයක පුරවැසියකු සතු අයිතිවාසිකම් හා බැඳුණු යුතුකම්

3.2.1 පුරවැසියකු සතු අයිතිවාසිකම්

ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජන සමාජයක පුරවැසියකු සතු අයිතිවාසිකම් පිළිබඳව 9 ගෞණීයේ ශ්‍රී ලංකා ජාත්‍යන්තර පිරිසක් අතර ඇති වූ සංවාදයක කොටසක් පහත දැක්වේ.

යහපත් ජීවිතයක් ගත කිරීම සඳහා පුද්ගලයකට සමාජයෙන් හිමි වන පිළිගැනීම්, අයිතිවාසිකම් කියලා අපේ තාත්තා මට කියලා දුන්නා.

නිළුපුලි

අපි සියලු දෙනාට ම නමක් හා ජාතියක් ලැබේමට අයිතියක් තියෙනවා.

සදේවී

ජනනි

නමක් හා ජාතියක් ලබනවා වගේ ම නිදහසේ ජ්වත් වීමෙන් අයිතිය තිබිය යුතුයි නේද? අනෙක් අයිතිවාසිකම් සියල්ලට ම වඩා ජ්වත් වීමේ අයිතිය වට්නවා කියලා මට හිතෙනවා.

ඇයි, අධ්‍යාපනය ලැබීමට ඇති අයිතිය ?

සුපුරු

නීත්‍යනුකූල රැකියාවක යෙදෙන්නත් අයිතියක් තියෙනවා නේද?

ඝාතිමා

තමන් කැමති ආගමක් ඇදහිමට ඇති අයිතියත් වැදගත් වෙනවා.

නිසල්

පාලකයන් තෝරා පත් කර ගැනීමට ඇති අයිතියත් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජනසමාජයක පුරවැසියකු සතු වැදගත් අයිතියක්.

රාජ්

මය දරුවා බොහෝම භෞදියි. හැම කෙනාම වගේ දන්නවා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජන සමාජයක පුරවැසියන් සතු අයිතිවාසිකම් මොනව ද කියලා.

ඡුරුතුමිය

මෙම සංවාදයට සවන් දුන් ශිෂ්‍යාචාරක පුරවැසියකු සතු අයිතිවාසිකම් සාරාංශ කර තිබූ අයුරු පහත දැක්වේ.

- ජ්වත් වීමේ අයිතිය
- නමක් හා ජාතියක් ලැබීමට ඇති අයිතිය
- අධ්‍යාපනය ලැබීමට ඇති අයිතිය
- නීත්‍යනුකූල රැකියාවක යෙදීමට ඇති අයිතිය
- තමන් කැමති ආගමක් ඇදහිමට ඇති අයිතිය
- පාලකයන් තෝරා ගැනීමට ඇති අයිතිය
- තමන් කැමති ස්ථානයක/ප්‍රදේශයක ජ්වත් වීමේ අයිතිය
- තමන් කැමති දේශපාලන පක්ෂයකට ජන්දය දීමේ අයිතිය
- වෘත්තීය සම්මිවලට බැඳීමේ අයිතිය

අප භූක්ති විදින අයිතිවාසිකම් හා බඳුනු යුතුකම් මැනවින් ඉටු කිරීම අයිතිවාසිකම් තවදුරටත් සුරක්ෂිත වීමට හේතු වනු ඇතේ. තමන් භූක්ති විදින අයිතිවාසිකම් හා බඳුනු යුතුකම් ඉටු කිරීම සෙසු අයගේ අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා වීමට මහඟ පිටිවහලක් වේ. එවැනි යුතුකම් කිහිපයක් පිළිබඳව විමසා බලමු.

3.2.2 අයිතිවාසිකම් භුක්ති විදිමේ දී සමාජයට ඉටු විය යුතු යුතුකම්

අයිතිවාසිකම් භුක්ති විදිමේ දී අපෙන් සමාජයට ඉටු විය යුතු කාර්යභාරය යුතුකම් ලෙස හැඳින්විය හැකි ය. සැම අයිතිවාසිකමක් ම හා බැඳුණු යුතුකමක් ද පවතී. අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම් එක ම කාසියක දෙපැන්ත මෙන් එකට බැඳී පවතී. ශ්‍රී ලාංකිකයන් වන අපට යුතුකම් ඉට කිරීම ඇත්ත අතිතයේ සිට ම පරම්පරාවෙන් පරම්පරාවට උරුම වූවති. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජන සමාජයක සාමය, සමගිය සහ සමාජ ආරක්ෂාව තහවුරු වීමට ද යුතුකම් ඉට කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

ඒ අනුව අයිතිවාසිකම් භුක්ති විදිමේ දී පුරවැසියකු වශයෙන් අපෙන් සමාජයට ඉටු විය යුතු යුතුකම් රාජියක් තිබේ. ඒවාට නිදසුන් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- හොඳින් අධ්‍යාපනය ලැබීම
- දෙමාපියන්ට/ගුරුවරුන්ට කිකරුවීම හා ගරු කිරීම
- වැඩිහිටියන්ට සැලකීම
- පරිසරය පිරිසිදුව තබා ගැනීම
- පොදු දේපල සුරකීම
- පූජා/පූජක උතුමන්ට ගරු කිරීම හා සැලකීම
- නීතිරිතිවලට අවනත වීම හා පිළිපැදිම
- පොලිසියට හා ආරක්ෂක හමුදාවලට සහාය වීම
- රජය මගින් පනවන බඳු මුදල් නියමිත පරිදි ගෙවීම
- තමන් ප්‍රයෝගනයට ගන්නා සේවා වෙනුවෙන් බිල්පත් ගෙවීමට අවංක වීම
- අල්ලස, දූෂණය වැනි විෂමාවාර ක්‍රියාවලින් වැළකීම හා ඒවා පිටුදැකීමට කිරීම
- සමාජයට අහිතකර ක්‍රියාවලින් වැළකීම
- තුස්තවාදය පිටු දැකීම
- සංස්කෘතික උරුම සුරකීම
- රාජ දේශී නොවීම
- කැළී කසලු/අපද්‍රව්‍ය නිසි පරිදි බැහැර කිරීම හා ඒ සම්බන්ධයෙන් රජය ගන්නා ක්‍රියාමාර්ගවලට සහාය දැක්වීම
- රාතික සමගිය පෝෂණය කිරීම

පාසල් ගිණුයකු වන ඔබගේ යුතුකම හොඳින් අධ්‍යාපන කටයුතුවල නිරත වී සමාජයට වැඩිදායී පුරවැසියකු වීමයි. ගුරුමධිපියවරුන්ගේ යුතුකම වන්නේ ඒ සඳහා ඔබට අවශ්‍ය වන දැනුම, ආකල්ප, කුසලතා සහ නිපුණතා ඇති කිරීමයි. ගුරුධෙමාපියන් තම යුතුකම් ඉට කිරීම ඔබගේ අයිතිවාසිකම් තහවුරු වීම කෙරෙහි සාපුව බලපානු ඇත.

1978 ආණ්ඩුවුම ව්‍යවස්ථාවේ 28 වැනි ව්‍යවස්ථාව මගින් ද පුරවැසියකු විසින් ඉටු කළ යුතු මූලික යුතුකම් කිහිපයක් දක්වා තිබේ. ඒවා පහත පරිදි වේ.

- ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථාව සහ නීතිය ආරක්ෂා කොට අනුගමනය කිරීම
- ජාතික අභිවෘතිය වර්ධනය කිරීම හා ජාතික සම්ගිය පෝෂණය කිරීම
- තමන් විසින් තෝරා ගනු ලැබූ රැකියාවෙහි කටයුතු හඳුය සාක්ෂියට එකතුව නොපිරිහෙළා ඉටු කිරීම
- පොදු දේපල සුරක්ෂිත කොට ආරක්ෂා කිරීම, පොදු දේපල අයටා පරිදි ප්‍රයෝගනයට ගැනීමට සහ නාස්ති කිරීමට එරෙහිව ක්‍රියා කිරීම
- සෞඛ්‍ය අයගේ අයිතිවාසිකම් සහ නන් වැදැරුම් නිදහස ගරු කිරීම
- ස්වභාවධර්මය සහ ස්වභාවික සම්පත් රැක ගැනීම

3.2.3 නීතිමය රාමුව තුළ අයිතිවාසිකම් භුක්ති විදිමේ වැදගත්කම

සැම පුරවැසියකු ම අයිතිවාසිකම් භුක්ති විදිය යුත්තේ නීතිමය රාමුවට යටත්වයි. එසේ නොවුණුහාත් තවත් කෙනකුගේ අයිතිය උල්ලාසනය වීමට එය හේතු වනු ඇත. නීතිමය රාමුවට යටත්ව අයිතිවාසිකම් භුක්ති විදිමට සියලු පුරවැසියන් කටයුතු කරන්නේ නම් එය ජාතික සංවර්ධනයට හේතු වනු ඇත.

- පුරවැසියකුට මාර්ගයක ගමන් කිරීමට අයිතිය ඇත්තේ එසේ ගමන් කළ යුත්තේ මාර්ග නීතිරිතිවලට යටත්ව ය.
- රැකියාවක් කිරීමට සැම පුද්ගලයකුට ම අයිතියක් ඇත්තේ එය නීත්‍යනුකූල රැකියාවක් විය යුතු ය.
- වත්තීය අයිතිවාසිකම් දිනා ගැනීමට අයිතිය ඇත්තේ එළඟනා අනුගමනය කරන ක්‍රියාමාර්ග රටේ පවතින නීතියට පවතුනී නොවීය යුතු ය.

ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී රටවල පොදු සමාජ ගුහසිද්ධිය ආරක්ෂා කිරීම වෙනුවෙන් සහ සාම්කාලී සමාජ පරිසරයක් ගොඩනැගීම වෙනුවෙන් ද අයිතිවාසිකම් භුක්ති විදිමේ සීමා පනවා තිබේ. යුදමය තත්ත්වයක් පවතිදේ මාධ්‍ය වාරණ පැනවීම, පොදු දේපල හා ජීවිත හානි සිදු විය නැති අවස්ථාවල දී උද්‍යෝගන, පෙළපාලි, පිකටින් තහනම් කිරීම එළඟනා නිදසුන් කිහිපයකි. මෙවත් අවස්ථාවල පනවන වාරණ පුරවැසි අයිතිවාසිකම් උල්ලාසනය කිරීමක් නොවේ. එය සමාජ යහපත සාධනා මෙන් ම ජාතික සංවර්ධනය සාධනා ද බෙහෙවින් ඉවහල් වේ.

3.3 දේශපාලන පක්ෂයක කාර්යභාරය

3.3.1 දේශපාලන පක්ෂ නැදින්වීම

9 ශේෂීයේ සිසුන් දෙදෙනකු අතර දේශපාලන පක්ෂ පිළිබඳ සංවාදයක් ඇති විය. එහි දී ඔවුන් දෙදෙනා විසින් දේශපාලන පක්ෂ පිළිබඳ ඉදිරිපත් කරන ලද සරල නිරචන දෙකක් පහත දැක්වේ.

දේශපාලන බලය ලබා
ගැනීම අරමුණු කරගෙන
එකට එක් වූ පුද්ගල
කණ්ඩායමක් දේශපාලන
පක්ෂයක් වේ.

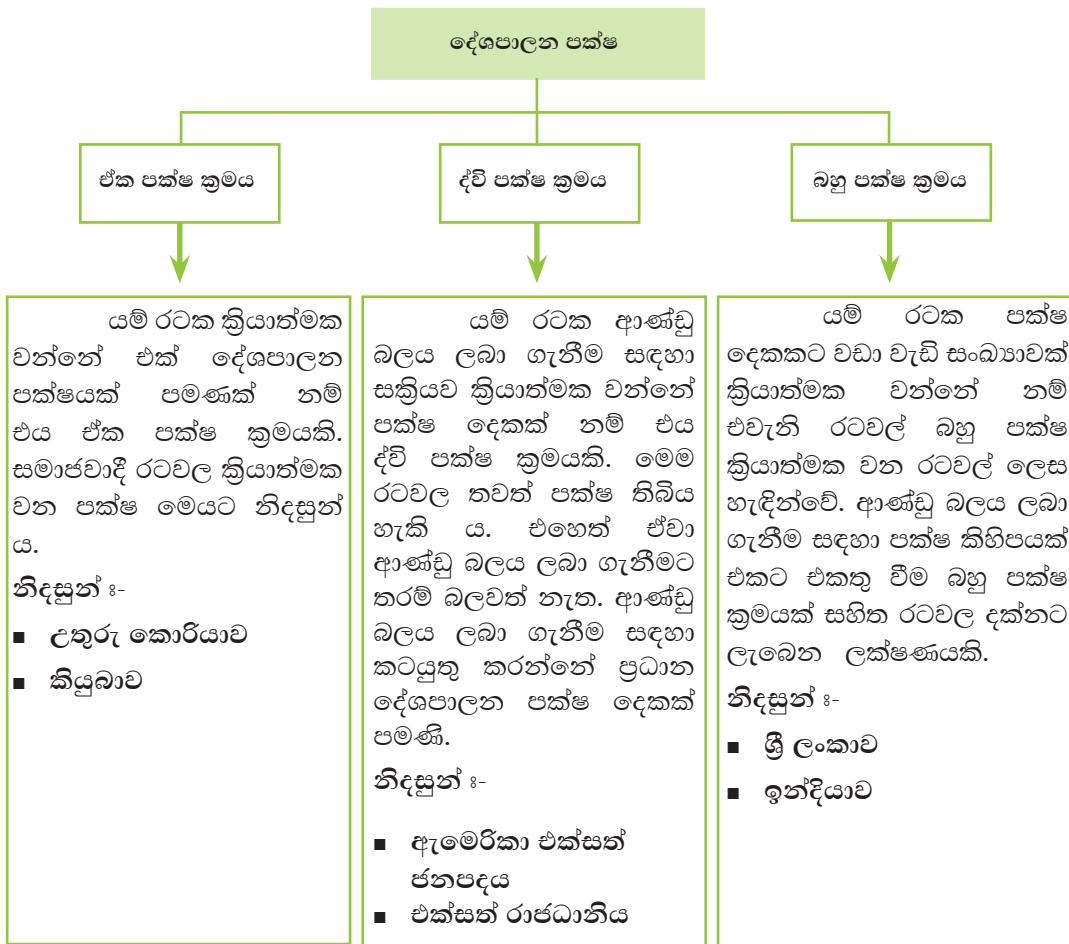
රටේ අවශ්‍යතා ඉටු කිරීම
සඳහා පෙනී සිටින පුද්ගල
කණ්ඩායමක් දේශපාලන
පක්ෂයක් වේ.

දේශපාලන පක්ෂ පිළිබඳ විවිධ විද්‍යාත්මක විසින් ඉදිරිපත් කර ඇති නිරවචන කිහිපයක් ඔබගේ දැන ගැනීම සඳහා පහත දක්වා ඇත.

දේශපාලන පක්ෂයක් යන්නෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ යම් ප්‍රතිපත්ති මාලාවක් පදනම් කර ගෙන ආණ්ඩු බලය ලබා ගැනීම සඳහා සංවිධානය වූ පුද්ගල කණ්ඩායමකි.

3.3.2 විවිධ රටවල ක්‍රියාත්මක වන දේශපාලන පක්ෂ ක්‍රම

අප රටේ දේශපාලන පක්ෂ රාජියක් ක්‍රියාත්මක වන බව ඔබ දන්නවා ඇත. වෙනත් රටවල ද දේශපාලන පක්ෂ ක්‍රියාත්මක වේ. රටක ක්‍රියාත්මක වන පක්ෂ ක්‍රමය පදනම් කර ගෙන දේශපාලන පක්ෂ වර්ගීකරණය කරනු ලැබේ.



3.3.3 දේශපාලන පක්ෂයක කාර්යභාරය

- විසිරි ඇති මහජන මතය එකරාඹ කිරීම
- තම පක්ෂයේ අරමුණ හා ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාවට නැංවීම සඳහා කටයුතු කිරීම
- අනාගත නායකයන් පූහුණු කිරීම
- ජනතාව දැනුම්වත් කිරීම
- තම පක්ෂයට ප්‍රතිච්‍රියා ඇතුළත් අදහස් දරන දේශපාලන පක්ෂවල සාමාජිකයන්ගේ ප්‍රජාතනත්ත්වාදී අදහස්වලට ගරු කිරීම
- ආණ්ඩු බලය අල්ලා ගැනීම සඳහා අනෙක් දේශපාලන පක්ෂ සමග තරග වැදීම
- සමාජ ගුහසාධන සේවා සැපයීම

3.3.4 ජන සමාජයේ එක්සත් බව ඇති කිරීම සඳහා දේශපාලන පක්ෂ විසින් ඉටු කළ යුතු කාර්ය

රටක විවිධ අදහස් සහිත පුද්ගලයන් විශාල සංඛ්‍යාවක් සිටිනු ඇත. ඒ සියලු දෙනා පොදු අරමුණක් කර මෙහෙයවීම දේශපාලන පක්ෂ විසින් කළ යුතු කාර්යයකි. එහිදී දේශපාලන අරමුණු ඉටු කර ගැනීම සඳහා පමණක් පක්ෂයක් කටයුතු තොකළ යුතු ය.

රටක සමාජ සංවර්ධනය ඇති කිරීමේ ප්‍රබල වගකීමක් නිමි වන්නේ දේශපාලන පක්ෂවලයි. ඒ අනුව දේශපාලන පක්ෂ විසින් ඉටු කළ යුතු කාර්යයන් කිහිපයක් පහත දක්වේ.

- ප්‍රාදේශීය, වාර්ගික, ආගමික වැනි හේද තොසලකා ජාතික අවශ්‍යතා පදනම් කර ගනීමින්, ප්‍රජාතනත්ත්වාදී පාලනය අශ්‍රාවත් ලෙස ප්‍රායෝගිකව ක්‍රියාවත තැබූවීම
- බහු සංස්කෘතික ජන සමාජයක සියලු ජන කොටස්වලට තම අයිතිවාසිකම් භුක්ති විදිමට පදනම සකස් කිරීම
- ජාතික එක්සත්කම මගින් ජාතික සංවර්ධනය ඇති කිරීම
- වාර්ගික, ආගමික වැනි ගැටුලු ඇති වන ආකාරයේ ක්‍රියාකාරකම්වලින් වැළකී සිටීමේ ප්‍රතිපත්තියක් අනුගමනය කිරීම
- සියලු රටවැසියන්ට සම්බන්ධයන්, සහභාගිකම්න්, සංහිදියාවෙන් ජ්‍රීත්වත් වීමටත්, තිරසර සාමයක් ඇති කිරීමටත් කැපවීමෙන් කටයුතු කිරීම

3. 4. ජන්ද බලය හා මැතිවරණ

3.4.1 ජන්ද බලය

ජන්දය යනු කැමැත්තයි. තමන් කැමති පාලකයකු හෝ නියෝජිතයකු තෝරා ගැනීමට තම කැමැත්ත ප්‍රකාශ කිරීම ජන්දය වේ. ප්‍රජාතනත්ත්වාදීරටක පුරවැසියන් සතු දේශපාලන අයිතිවාසිකම් අතුරින් ජන්ද බලයට ඉතා වැදගත් තැනක් නිමි වේ. මැතිවරණයක දී මහජන නියෝජිතයන් තෝරා ගැනීම සඳහා පුරවැසියන්ට ලැබෙන අයිතිය ජන්ද බලය ලෙස හැඳින්වේ.

මහජන නියෝජිතයන් තෝරා ගැනීමටත්, ජනතා මතය විමසීම සඳහා පැවැත්වෙන මැතිවරණවල දී තම කැමැත්ත ප්‍රකාශ කිරීමටත් ඇති අයිතිය ජන්ද බලය වේ.

අප රටේ වයස අවුරුදු 18 සම්පූර්ණ කර ඇති පුරවැසියන්ට නීත්‍යනුකූලව ජන්ද බලය හිමි වේ. නියමිත පරිදි ජන්ද නිමි නාම ලේඛනයට නම ඇතුළත් කර තිබීම ජන්ද බලය ලැබීම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය වේ.

1978 ආණ්ඩුවෙහි ව්‍යවස්ථාවට අනුව ජන්ද බලය අහිමි වීමට බලපාන හේතු කිහිපයක් ද දක්වා තිබේ.

- පුරවැසිභාවය අහිමි වීම
- සිහිවිකල තැනැත්තකු ලෙස නීතියෙන් නම් කර තිබීම
- පුරා අයිතිය අහෝසි කර තිබීම
- ජීවිතාන්තය දක්වා සිරගත කරනු ලැබූවකු වීම
- මරණීය දණ්ඩනය නියම වූ පුද්ගලයකු වීම
- බංකොලොත් වූවකු ලෙස අධිකරණය මගින් නම් කර තිබීම

3.4.2 මැතිවරණ

පුරාතන්ත්‍රවාදී පාලන ක්‍රමයක් ක්‍රිඩ්‍රිපුරවැසියන් සිය ජන්දය ප්‍රකාශ කර තියෙන්තයන් පත් කර ගැනීම සිදු වේ. පාලන ආයතන සඳහා ජනතා නියෝජිතයන් තෝරා ගැනීම, රටේ වැදගත් කරුණු පිළිබඳව මහජන මතය විමසීම ආදිය සඳහා මැතිවරණ පැවැත්වේ.

ජනතාව තම ජන්දය ප්‍රකාශ කිරීම අවස්ථා කිහිපයක දී සිදු වේ. පුරාතන්ත්‍රවාදී ජන සමාජයක පාලන ආයතන සඳහා නියෝජිතයන් පත් කර ගැනීමට එමගින් අවස්ථාව හිමි වේ. එසේ ම රටේ වැදගත් කරුණු සම්බන්ධයෙන් මහජන මතය විමසු විට ඊට ප්‍රතිචාර දැක්වීම සඳහා ද ජන්දය භාවිත කෙරේ. එවත් අවස්ථාවකට නිදුසුන් ලෙස ජනමත විවාරණය දැක්විය හැකි ය. ඒ අනුව පුරාතන්ත්‍රවාදී රටවල මහජන මතය උරගා බැඳීම සඳහා යොදාගනු ලබන ක්‍රමවේදය මැතිවරණ ලෙස හැඳින්වේ.

- ශ්‍රී ලංකාවේ වර්තමානයේ ක්‍රියාත්මක වන මැතිවරණ**
- ජනාධිපතිවරණය
 - මහා මැතිවරණය/පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණය
 - පලාත් සහා මැතිවරණය
 - පලාත් පාලන මැතිවරණය

3.4.3 සර්ව ජන ජන්ද බලය

කිසිදු හේදයකින් තොරව නියමිත සුදුසුකම් සපුරා ඇති සියලු ම පුරවැසියන්ට මැතිවරණවල දී ජන්දය ප්‍රකාශ කිරීමට ඇති අයිතිය සර්ව ජන ජන්ද බලයයි. සර්ව ජන ජන්ද බලය ලැබීමට පෙර අප රටේ ක්‍රියාත්මක වූ සීමිත ජන්ද බලය පිළිබඳව පුරවැසි අධ්‍යාපනය විෂයභාර ගුරුතුමිය සිසුන්ගෙන් කරුණු විමසුවා ය.

දීමිත

මම ඉතිහාසය විෂයට ඉගෙන ගත්තා, අපිට සීමිත ජන්ද බලය හිමි වුණේ 1910 හඳුන්වා දුන් ආණ්ඩුකුම ප්‍රතිසංස්කරණයෙන් කියලා. වයස අවුරුදු 21 ට වැඩි උගත් සහ දනවත් පිරිමි අයට පමණු ජන්ද බලය හිමි වුණේ.

ඒ ආණ්ඩුකුම ප්‍රතිසංස්කරණය හඳුන්වන්නේ කාව් මැකලම් ආණ්ඩු ක්‍රමය කියලා.

අම්පාව

භාගයා

ව්‍යවස්ථාදායක සහාවට පළමු වරට ජන්ද බලයෙන් නියෝජිතයන් පත් කරන්න ලැබීම කාව් මැකලම් ප්‍රතිසංස්කරණයේ සුවිශේෂ ලක්ෂණයක්.

විහාර

දේශීකි

යුරෝපීයයන් වෙනුවෙන් දෙදෙනකු, බර්ගර අය වෙනුවෙන් එක් අයකු සහ උගත් ලාංකිකයන් වෙනුවෙන් එක් අයකු සීමිත ජන්දයෙන් තෝරා ගත්තේ.

විහාර

ගුරුත්වාමීය

සීමිත ජන්ද බලය ගැන බොහෝම සාරවත් කරුණු එය දරුවේ ඉගෙන ගෙන තියෙනවා. එහෙනම් මං කියලා දෙන්නම් සර්ව ජන ජන්ද බලය හිමි වුණේ කොහොම ද කියලා.

1931 බොනමෝර් ආණ්ඩු ක්‍රම ප්‍රතිසංස්කරණ මගින් වයස අවුරුදු 21 සම්පූර්ණ කළ, ශ්‍රී ලංකාවේ පුරවැසියන් වූ ස්ථී පුරුෂ දෙපාර්ශ්වයට ම සර්ව ජන ජන්ද බලය හිමි විය. අප රටේ බොහෝ ගුහසාධන සේවා ආරම්භ කිරීමට පදනම් සර්ව ජන ජන්ද බලය ලැබීම මගින් හිමි වුණි. 1958 දී සර්ව ජන ජන්ද බලය හිමි වන වයස් සීමාව අවුරුදු 21 සිට 18 දක්වා අඩු කරනු ලැබේ ය.

ජන්ද බලය ලබා ගැනීම සඳහා සපුරා ගත යුතු සුදුසුකම්

- ශ්‍රී ලංකාවේ පුරවැසියකු වීම
- වයස අවුරුදු 18 සම්පූර්ණ කර තිබීම
- ජන්ද හිමි නාම ලේඛනයේ නම ඇතුළත් කර තිබීම
- ජන්දය ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා ඇති අයිතිය අහිමි කර නොතිබීම

ජන්දය ප්‍රකාශ කිරීමේ දී සැලකිලිමත් විය යුතු කරණු

- උගත් බුද්ධිමත් සහ ආදර්ශවත් නායකයන් තෝරා ගැනීම
- මැතිවරණවලට පෙර ඉදිරිපත් කරන ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශනය පිළිබඳ සැලකිලිමත් විම
- පෙළද්‍රැගලික ලාභ අපේක්ෂාවෙන් තොරව කටයුතු කරන නායකයන් තෝරා ගැනීම
- ජාතික අරමුණු හා ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාවට නැංවීම සඳහා කැප වී සිටින නායකයන් තෝරා ගැනීම

ජන්ද බලයේ වැදගත්කම

- කිසි දු හේදයකින් තොරව නියමිත සූදුසුකම් සපුරා ඇති සියලු පුරවැසියන්ට තම දේශපාලන මතය ප්‍රකාශ කිරීමට අවස්ථාව ලැබේම
- සූදුසු පාලකයන් තෝරා ගැනීමට අවස්ථාව හිමි විම
- පුරවැසියන්ට ක්‍රියාකාරී දේශපාලනයට සහභාගී වීමට අවස්ථාව හිමි විම
- ජනතාවගේ දේශපාලන අවබෝධය පුළුල් කර ගැනීමට අවස්ථාව උදා විම
- පාලනයේ කොටස්කරුවන් ය, යන හැඟීම ජනතාව තුළ වර්ධනය විම
- කැමති පාලකයන් තෝරා ගැනීමටත්, අකමැති පාලකයන් ඉවත් කිරීමටත් අවස්ථාව හිමි විම

3.4.4 මැතිවරණ සම්බන්ධ ජනතා අධිතිවාසිකම් හා යුතුකම

ජනතාව පාලනයට සහභාගී වන අවස්ථාව වන්නේ මැතිවරණයයි. මැතිවරණවල දී නියෝගිතයන් තෝරා ගැනීම සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් යොදාගත්තා ගිල්ප ක්‍රම දෙකක් පිළිබඳව පමණක් මෙහි දී සරලව සාකච්ඡා කරමු. ඒවා නියෝගන ක්‍රම ලෙස හැඳින්වේ.

- සරල බහුතර නියෝගන ක්‍රමය
- සමානුපාතික නියෝගන ක්‍රමය

පන්තියේ සිසුන් අතර නියෝගන ක්‍රම පිළිබඳව සංඛ්‍යක් ඇති විය. ඉන් අනතුරුව මුළුන් විසින් සරල නිරවචන දෙකක් ගොඩනගන ලදුව පන්තිය ඉදිරියේ ප්‍රදර්ශනය කර තිබුණේ මෙසේ ය.

මැතිවරණයක දී යම්කිසි ජන්ද
කොටස්කරන සඳහා තරග කරන
අපේක්ෂකයන් අතරින් වැඩි ම ජන්ද
සංඛ්‍යක් ලබාගත් අපේක්ෂකයා
ජයග්‍රාහකයා ලෙස තෝරා ගැනීම සරල
බහුතර නියෝගන ක්‍රමය වේ.

මැතිවරණයක දී යම්කිසි පක්ෂයක් හෝ කණ්ඩායමක් හෝ ලබා ගත් ජන්ද සංඛ්‍යාවට සමානුපාතිකව මත්තී පුර බෙදා හැරීම සමානුපාතික නියෝජන ක්‍රමය වේ.

සරල බහුතර නියෝජන ක්‍රමය පදනම් කර ගෙන මැතිවරණ පවත්වන රටකට නිදසුනක් ලෙස මහා බ්‍රිතාන්‍යය හැඳින්විය හැකි ය. රට අමතරව 1931-1978 දක්වා අප රටේ ක්‍රියාත්මක වූයේ ද එම නියෝජන ක්‍රමයයි.

මැතිවරණ සම්බන්ධයෙන් පුරවැසි අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම් කවරේ ද යන්න පිළිබඳව පුරවැසි අධ්‍යාපනය විෂයභාර ගුරුතුමිය සිසුන්ගෙන් විමසා සිටියා ය. කණ්ඩායම් සාකච්ඡාවක් ඇසුරින් සිසුන් විසින් එක් රස් කරන ලද තොරතුරු ඇතුළත් පත්‍රිකාවක් ඉදිරිපත් කිරීමට දෙවිනිගේ නායකත්වයෙන් යුත් කණ්ඩායම ඉදිරියට පැමිණියහ.

මැතිවරණ සම්බන්ධ පුරවැසි අයිතිවාසිකම්

- ජන්ද නිම් නාම ලේඛනයේ නම ඇතුළත් කර ගැනීම
- ජන්දය ප්‍රකාශ කිරීම
- තමන්ගේ අභිමතය පරිදි දේශපාලන පක්ෂයක සාමාජිකත්වය ලබා ගැනීම
- දේශපාලන පක්ෂ පිහිටුවා ගැනීම
- දේශපාලන රස්වීම් පැවැත්වීම, ඒවාට සහභාගි වීම හා අදහස් ප්‍රකාශ කිරීම
- ජන්ද අපේක්ෂකයකු ලෙස මැතිවරණවලට ඉදිරිපත් වීම
- දේශපාලන ප්‍රවාරණ කටයුතුවල යෙදීම
- සාධාරණ හේතු මත ආණ්ඩුව විවේචනය කිරීම

මැතිවරණ සම්බන්ධ පුරවැසි යුතුකම්

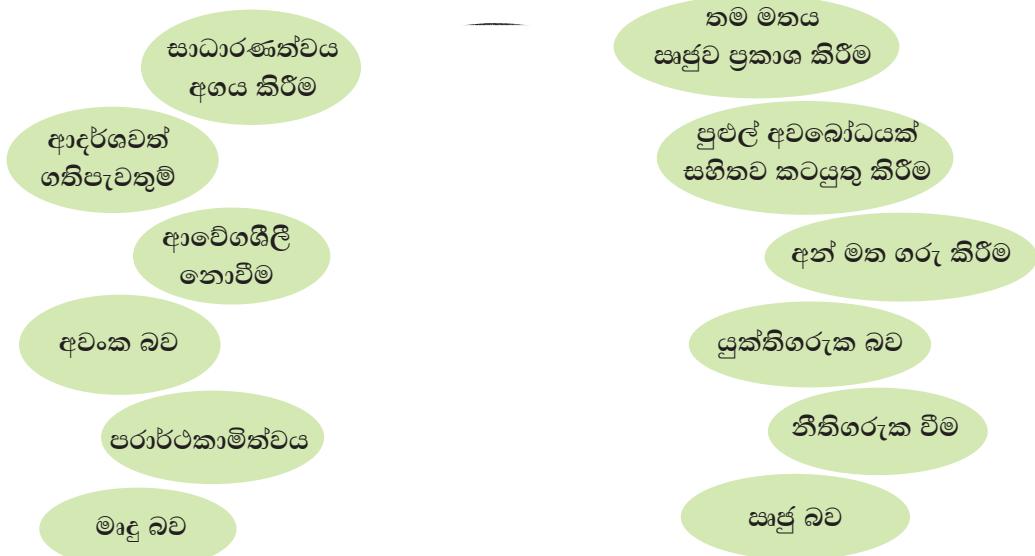
- ජන්දය ප්‍රකාශ කිරීම
- මැතිවරණ නීතිරීතිවලට අවනත වීම
- ප්‍රවෘත්ත ක්‍රියාවලින් වැළකීම
- ජය, පරාජය සමඟ සලකා භුක්ති විදිම
- මැතිවරණ නීති ක්‍රියාත්මක කිරීමට සහාය වීම
- අන් අයගේ අයිතිවාසිකම් උල්ලාසනය නොවන පරිදි ප්‍රවාරණ කටයුතු සිදු කිරීම
- අන් අයගේ අභිමානයට හානියක් නොවන පරිදි අදහස් ප්‍රකාශ කිරීම හා වරිත සාතනය නොකිරීම
- ජය පරාජය සමස්සූ භුක්ති විදිමින් අන් අයගේ අයිතිවාසිකම්වලට ගැළ කිරීම
- රටේ නීතියට හා සාමායට බාධා නොවන පරිදි කටයුතු කිරීම සහ එවැනි බාධා වන ක්‍රියාවලට අනුබල නොදීම

3.5 ස්ථීරසාර භාවය

3.5.1 ස්ථීරසාර භාවය හැදින්වීම

තම හඳය සාක්ෂියට අනුව සාධාරණ වූත්, යුක්ති සහගත වූත් ස්ථීර ප්‍රතිපත්ති මත පිහිටා කටයුතු කිරීම ස්ථීරසාර භාවය චේ. ස්ථීරසාර භාවයෙන් කටයුතු කිරීම පාසල් ශිෂ්‍යයකු/ශිෂ්‍යවක වශයෙන් මෙ කුඩා කළ සිට ම ප්‍රගුණ කළ යුතු ගුණාංගයකි. තම අනාගතය සාර්ථක කර ගැනීම සඳහා ස්ථීරසාර භාවයෙන් කටයුතු කිරීම ඉතා වැදගත් ය.

3.5.2 ස්ථීරසාර භාවය ගොඩනගා ගැනීම සඳහා ප්‍රදේශලයකු තුළ වර්ධනය කර ගත යුතු ගුණාංග



තමා සමග ස්ථීරසාර භාවය

- කවර අභියෝග පැමිණිය ද තමන් සිදු කරන නිවැරදි සහ යහපත් ක්‍රියා වෙනස් නොකර සිටීම
- තම හඳය සාක්ෂියට අනුව තමන් කරන කියන දැ ස්ථීරසාර භාවයෙන් යුතුව ක්‍රියාත්මක කිරීම
- කුමන බලපෑම් මත වුව ද අයහපත් ක්‍රියාවල සහ වැරදි වර්යාවල නිරත නොවීම
- සුබවාදී ආකල්පවලින් යුක්තව, විවාරණීලිව, සාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති මත සිට කටයුතු කිරීම

අනුන් සමග ස්ථීරසාර භාවය

- අන් අය සමග කටයුතු කිරීමේ දී තම හඳය සාක්ෂියට මෙන් ම ප්‍රතිපත්තිවලට එකඟව භා තීතිරිති, සමාජ සම්මතවලට අනුකූලව කටයුතු කිරීම
- අවශ්‍ය අවස්ථාවල අවශ්‍ය පරිදි තම හැඳිම් ප්‍රකාශ කිරීම
- සුබවාදී ආකල්පවලින් යුතු වීම සහ විවාරණීලිව, සාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති මත සිට කටයුතු කිරීම
- පෙළදේශලික ලාභ ප්‍රයෝගන අජේක්ෂාවෙන් තොරව නිවැරදි දේ සම්බන්ධයෙන් සාජ්‍යව ප්‍රතිචාර දැක්වීම
- අනුන් සමග ස්ථීරසාර භාවය ඇති කර ගැනීමේ දී සුබවාදී ආකල්පවලින් මෙන් ම විවාරණීලි වින්තනයෙන් යුක්ත වීම

ශ්‍රී ලංකා කාරුණිකම 3.4



පහත වගුවෙහි I තීරුවේ දක්වා ඇත්තේ පුද්ගලයකු තුළ ස්ථීරසාර හා වය වර්ධනය කිරීම සඳහා ඇති කර ගත යුතු ගුණාංග කිහිපයකි. එම ගුණාංග පුද්ගල සංවර්ධනයට බලපාන ආකාරය II තීරුවේ රට අදාළ ගුණාංගය ඉදිරියෙන් සඳහන් කරන්න.

I තීරුව	II තීරුව
ස්ථීරසාර හා වය වර්ධනය කිරීම සඳහා ඇති කර ගත යුතු ගුණාංග	පුද්ගල සංවර්ධනයට බලපාන ආකාරය
අවංක බව	
සාධාරණත්වය අගය කිරීම	
ආදර්ශනත් ගති පැවතුම්වලින් යුතු වීම	
පරාර්ථකාමී වීම	

3.6 ජාතිය ගොඩනැගීම

3.6.1 ජාතිය ගොඩනැගීම යන සංකල්පය හැඳින්වීම

ජාතිය ගොඩනැගීම යන වචනය ඉංග්‍රීසියෙන් හඳුන්වන්නේ 'Nation Building' යනුවෙනි. මින් අදහස් වන්නේ විවිධ ජන වර්ග, ආගමික කණ්ඩායම්, සමාජ කණ්ඩායම්, එක් ජාතියක් වශයෙන් අනාගත අභියෝග ජය ගතිමින් සංවර්ධන ඉලක්ක සපුරා ගැනීම සඳහා සාමූහිකව කටයුතු කිරීම වේ. වාර්ගික, ආගමික, පක්ෂ, කුල හෝ පන්ති වැනි විෂමතා අමතක කර සියලු දෙනා සහයෝගයෙන් කටයුතු කිරීම ජාතිය ගොඩනැගීමේ දී අත්‍යවශ්‍ය වේ.

තිදුසුනක් ලෙස අප රටේ කිංහල, දෙමළ, මුස්ලිම්, බරුගර හා වෙනත් ජන වාර්ගික කණ්ඩායම් සමඟ සාමූහිකව ජීවත් වන අයුරු දැක්විය හැකි ය. එම ජන වර්ග ගොද්ධි, හින්දු, ඉස්ලාම්, කතෝලික, ක්‍රිස්තියානි යන ආගම් අදහති. මේ සියලු දෙනා ශ්‍රී ලංකික යන ජාතික හැඳිමෙන් ජාතිය ගොඩ නැගීම සඳහා කුපවීමෙන් කටයුතු කිරීම අවශ්‍ය ය.

3.6.2 ජාතික ප්‍රතිපත්තිය හැඳින්වීම

රටක සංවර්ධන අවශ්‍යතා හඳුනා ගෙන ඒවා ඉටු කර ගැනීම සඳහා සකස් කරන දිගු කාලීන වැඩිහිටිවෙළ ජාතික ප්‍රතිපත්තියක් වේ. එය දේශපාලන පක්ෂ හේදයෙන් තොර විය යුතු ය, රටේ සංවර්ධනය ඉලක්ක කර ගත යුතු ය. ජාතික ප්‍රතිපත්ති, පාලකයන්ගේ පෙළුගලික අවශ්‍යතා හෝ අම්ලතාර්ථ හෝ ඉටු කර ගැනීම සඳහා තොව ජාතික අභිවෘත්‍යාධිය උදෙසා විය යුතු ය. එය කුමන ආණ්ඩුවක් බලයට පැමිණිය ද අඛණ්ඩව ඉදිරියට ගලා යන එකක් විය යුතු ය.

අධ්‍යාපනය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය, ආර්ථික සංවර්ධනය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය, කැලු කසල විධිමත්ව බැහැර කිරීම පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය ආදිය නිදසුන් ලෙස දැක්විය හැකි ය.

3.6.3 ජාතික ප්‍රතිපත්තියක අවශ්‍යතාව

රටක සංවර්ධන අවශ්‍යතා ඉටු කර ගැනීම සඳහා ජාතික ප්‍රතිපත්තියක් පැවතීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. ඒවා ජනතා අපේක්ෂා ඉටු කිරීමට මෙන් ම නිශ්චිත අරමුණු කරා ලගා වීමට ඉවහල් වනු ඇත. පහත දැක්වෙන්නේ ජාතික ප්‍රතිපත්තියක් පැවතීමෙන් අත් වන ප්‍රතිඵල කිහිපයකට නිදසුන් ය.

- රටේ ආර්ථික හා සමාජ සංවර්ධනය ඇති වේ.
- නිශ්චිත අරමුණු සහ ඉලක්ක සපුරා ගැනීමට ඉවහල් වේ.
- ජනතා අහිලාප ඉටු කර ගත හැකි ය.
- අනාගත අහියෝග ජය ගැනීමට උපකාරී වේ.
- ජාතික සමූහය ඇති වේ.
- තිරසර සාමයක් ලගා කර ගැනීමට හැකි වේ.
- තිරසර සංවර්ධනයක් ඇති කර ගැනීමට ඉවහල් වේ.

3.6.4 ජාතික ප්‍රතිපත්ති සකස් කිරීම සඳහා දායක වීම

ජාතික ප්‍රතිපත්ති සකස් කිරීම සඳහා දායක වීම අප සියලු දෙනාගේ ම යුතුකම හා වගකීම වේ. ඒ සඳහා සක්‍රීයව දායකත්වය සැපයීම මෙන් ම පොද්ගලික ලාභ අපේක්ෂාවන්ගෙන් තොරව කටයුතු කිරීම ද වැදගත් ය. ජාතික ප්‍රතිපත්ති සකස් කිරීම සඳහා පුරවැසියකු ලෙස දායකත්වය ලබා දිය යුත්තේ කෙසේ ද යන්න සම්බන්ධයෙන් 9 ග්‍රෑනීයේ සිසුන් දැක්වූ අදහස් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- ජාතික අවශ්‍යතා හඳුනා ගැනීම සඳහා සහාය වීම
- ප්‍රාදේශීය අවශ්‍යතා හඳුනාගෙන ඒ පිළිබඳ අදාළ අංශ දැනුම්වත් කිරීම
- ජාතික ප්‍රතිපත්ති සඳහා සුදුසු යෝජනා සහ වැඩපිළිවෙළ ඉදිරිපත් කිරීම
- ජාතික ප්‍රතිපත්ති සකස් කිරීම සඳහා සක්‍රීය දායකත්වය ලබා දීම
- පොද්ගලික ලාභ අපේක්ෂාවන්ගෙන් තොරව ජාතික ප්‍රතිපත්ති නිරමාණයට හැඳුවීම් වීම
- ජාතික ප්‍රතිපත්තිවලට අනුගතව කටයුතු කිරීම

3.6.5 ජාතික ප්‍රතිපත්තිවලට අනුගතව කටයුතු කිරීම

ජාතික ප්‍රතිපත්ති සකස් කිරීම සඳහා සක්‍රිය දායකත්වය ලබා දිය යුතු අතර ම ඒ සඳහා අනුගතව කටයුතු කිරීම ද ඉතා වැදගත් ය. පහත දැක්වෙන්නේ ඒ සඳහා නිදසුන් කිහිපයකි.

- පොදු යහපත අරමුණු කර ගත් පිළිගත් ජාතික ප්‍රතිපත්ති අයය කිරීම
- පිළිගත් ජාතික ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සක්‍රියව දායකත්වය ලබා දීම
- ජාතික ප්‍රතිපත්තිවලට අනුගතව කටයුතු කරමින් ජාතික සංවර්ධනය සඳහා දායකත්වය සැපයීම

3.6.6 ජාතිය ගොඩනැගීම සඳහා තම දායකත්වය කැපවීමෙන් යුතුව ලබා දීමේ වැදගත්කම

ජාතිය ගොඩනැගීම සඳහා තම දායකත්වය කැපවීමෙන් යුතුව ලබා දීම ඉතා වැදගත් ය. ඊට නිදසුන් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- සැම පුරවැසියකු ම ජාතික හැඟීමෙන් යුතුව ජාතිය ගොඩනැගීමට දායකත්වය ලබා දීම
- රට ගොඩනැගීම සඳහා සැම පුරවැසියකු ම තමන් නියැලෙන රැකියාවට/වෘත්තියට අනුව නොපිරිහෙළා කායික හා මානසික ගුම්ය කැප කිරීම
- සැම පුරවැසියකු ම කුමන කාර්යයක නිරත වුව ද ජාතික සංවර්ධනය අරමුණු කර ගෙන තම කටයුතු සිදු කළ යුතු වීම

ආදරණීය යුත්තේ, යුතෙන් ඔබ පාසලේ දී පන්ති කාමරය පිරිසිදු කිරීම, පාසල් වත්ත පිරිසිදු කිරීම හා අලංකාරය සඳහා මල් වැටීම, පැළ සිටුවීම, නියමිත පරිදි ක්ෂේල බැහැර කිරීම වැනි විවිධ ක්‍රියාවල යෙදෙනවා ඇති. ඒවා පුංචි, පුංචි දේවල් වගේ පෙනුණෙන් ඒ සියල්ල ජාතිය ගොඩනැගීම සඳහා දෙනු ලබන ලොකු දායකත්වයක්. පුංචි පුංචි දිය බිඳු එකතු වෙලා මහා ගංගාවක් හැදෙනව වගේ පුංචි අඩි එකතු වුණා ම ජාතිය ගොඩනැගීමට මහා මෙහෙවරක් කරන්න පූජ්‍යවන්.

3.6.7 පුරවැසියකු වශයෙන් ජාතිය ගොඩනැගීම සඳහා අනුගමනය කළ හැකි ක්‍රියාමාර්ග

ජාතිය ගොඩනැගීම සඳහා අනුගමනය කරනු ලබන ක්‍රියාමාර්ග මොනවා දැයි සිතන්න. ජාතියක් ලෙස නැගී සිටීම සඳහා පුරවැසියකු වශයෙන් අපට රට වෙනුවෙන් ඉටු කළ හැකි කාර්ය හාරය අතිමහත් ය. ඒ සඳහා අනුගමනය කළ හැකි ක්‍රියාමාර්ග කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- තමාගෙන් ඉටු විය යුතු යුතුකම් නොපිරිහෙවා ඉටු කිරීම
- සමාජයෙන් තමාට ලැබිය යුතු දදයට වඩා තමාගෙන් සමාජයට ලබා දිය යුතු දායකත්වය පිළිබඳව සැලකිලිමත් වෙමින් කටයුතු කිරීම
- ශ්‍රී ලංකිකයෙකු වශයෙන් ජාතික සම්ගිය හා සාමය ගොඩනැගීම සඳහා කැපවීමෙන් කටයුතු කිරීම
- දැරිය හැකි ජ්වන රටාවක් පවත්වාගෙන යාම
- පොදු දේපළ සුරුයිම
- පරිසරය සංරක්ෂණය කිරීම
- ජාතික සංවර්ධනයට දායකත්වය දෙමින් තම පොදුගලික සංවර්ධනය ද ඇති කර ගැනීමට කටයුතු කිරීම
- රටේ සංවර්ධනය වෙනුවෙන් උපරිම දායකත්වය ලබා දීම
- පටු ලාභ අපේක්ෂාවන් තොරව කටයුතු කිරීම
- අවංකව හා කැපවීමෙන් යුතුව තම කාර්ය මනාව ඉටු කිරීම
- ජාතික ආරක්ෂාවට තරේතනයක් හෝ බලපෑමක් වන ක්‍රියාකාරකම්වල නිරත නොවීම
- හොඳ අධ්‍යාපනයක් ලබා ගෙන තම දූනුම හා ගුමය රටේ සංවර්ධනය වෙනුවෙන් ලබා දීම
- සොරකම, වංචාව සහ අල්ලස, දූෂණය වැනි අයහපත් ක්‍රියාවලින් වැළකීම

ක්‍රියාකාරකම 3.5



පාසල් ශිෂ්‍යයකු/ශිෂ්‍යවක වශයෙන් ජාතිය ගොඩ නැගීම සඳහා ඔබට දායක විය හැකි ආකාර ලැයිස්තු ගත කරන්න.

සාරාංශය

- ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය යනු පාලන ක්‍රමයක් මෙන් ම ජ්වන ක්‍රමයක් ද වේ.
- ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජන සමාජයක පුරවැසියකු සතු අයිතිවාසිකම් භූක්ති විදිම නීතිමය රාමුවක් තුළ සිදු කළ යුතු ය.
- ජන්ද බලය හා මැතිවරණ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජන සමාජයක පුරවැසියකු සතු වැදගත් අයිතියකි.

- නියෝජන (වකු) ප්‍රජාතනත්ත්වාදයේ දී මැතිවරණ මගින් පාලනය සඳහා සහභාගි වීමට ජනතාවට අවස්ථාව හිමි වේ.
- කිසි දු හේදයකින් තොරව නියමිත සුදුසුකම් සපුරා ඇති සියලු ම පුරවැසියන්ට මැතිවරණවල දී ජන්දය ප්‍රකාශ කිරීමට ඇති අයිතිය සර්ව ජන ජන්ද බලයයි.
- තම හඳය සාක්ෂියට අනුව සාධාරණ වූත්, යුක්ති සහගත වූත් ස්ථීර ප්‍රතිපත්ති මත පිහිටා කටයුතු කිරීම ස්ථීරසාර භාවය වේ.
- තමා සමග ස්ථීරසාර භාවය ඇති කර ගැනීමත්, අනුන් සමග ස්ථීරසාර භාවයෙන් කටයුතු කිරීමත් සමාජ ප්‍රගමනයට බෙහෙවින් ඉවහල් වේ.
- ජාතිය ගොඩනැගීම සඳහා සියලු පුරවැසියන් කිසි දු හේදයකින් තොරව කැපවීමෙන් කටයුතු කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.
- ජාතිය ගොඩනැගීම සඳහා එලදායී ජාතික ප්‍රතිපත්ති මත පිහිටා කටයුතු කිරීම ඉතා වැදගත් ය.
- පුරවැසියකු වශයෙන් ජාතිය ගොඩනැගීම සඳහා යුතුකම් ඉවු කිරීම නොපිරිහෙළා සිදු කළ යුතු ය.
- ශ්‍රී ලංකිකයකු වශයෙන් ජාතික සම්ගිය හා තිරසර සාමය ගොඩනැගීම සඳහා කැපවීමෙන් ක්‍රියා කළ යුතු ය.

04

පළාත් පාලන ආයතන

හැඳින්වීම

අප එදිනෙදා කටයුතු පවත්වාගෙන යාමේ දී විවිධ සේවා ප්‍රයෝගනයට ගැනීමට සිදු වේ. එම සේවාවලින් බොහෝමයක් ජ්‍යෙෂ්ඨය හා ඉතා ම සම්පව බැඳී පවතී. එමෙන් ම ඒවා අත්‍යවශ්‍ය වී තිබේ. සනීපාරක්ෂක සේවා, කසල බැහැර කිරීම, රෝග මරුදානය කිරීම, විවේකය හා විනෝදය ගත කිරීම සඳහා ආරක්ෂිත ස්ථාන, පිරිසිදු හා ආරක්ෂිත මංමාවත් ඒවා අතර ප්‍රධාන තැනැක් ගනී. මෙවැනි අත්‍යවශ්‍ය සේවා මහජනතාවට ලබා දීම සඳහා රජයේ ආයතනයක මැදිහත්වීම අත්‍යවශ්‍ය වී තිබේ.

එවැනි ප්‍රාදේශීය අවශ්‍යතා වඩාත් එලදායීව හා කාර්යක්ෂමව ඉටු කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ පිහිටුවා ඇති ආයතන විශේෂය පළාත් පාලන ආයතන ලෙස හැඳින්වේ. ඒවා මහ නගර සහා, නගර සහා සහ ප්‍රාදේශීය සහා ලෙස වර්ග තුනක් යටතේ දැනට ක්‍රියාත්මක වේ. එම පළාත් පාලන ආයතන පිළිබඳව පූජ්‍යව විමසා බැලීම මෙම පරිච්ඡේදයේ අරමුණයි.

මෙම පරිච්ඡේදය අධ්‍යායනය කිරීමෙන්,

- පළාත් පාලන ආයතන හා ඒවායේ ව්‍යුහය
- පළාත් පාලන ආයතනවල අවශ්‍යතාව හා ඒවායින් තම ප්‍රදේශයට සපයන සේවා
- එම සේවා කාර්යක්ෂමව පවත්වාගෙන යාම සඳහා මහජනතාව විසින් ඉටු කළ යුතු යුතුකම්
- මහජන නියෝජිතයන් හා පළාත් පාලන ආයතනවලට සම්බන්ධ රජයේ නිලධාරීන් එම සේවා සැපයීම සම්බන්ධයෙන් ඉටු කළ යුතු යුතුකම් සහ
- ප්‍රාදේශීය සංවර්ධනය තුළින් ජාතික සංවර්ධනය සඳහා පළාත් පාලන ආයතනවලින් ලැබෙන දායකත්වය විමර්ශනය කිරීම වැනි අංශ පිළිබඳ දැනුම්වත් වීමට ඔබට අවස්ථාව ලැබෙනු ඇත.

4.1 පළාත් පාලන ආයතන

4.1.1 පළාත් පාලන ආයතන හඳුනා ගනිමු

එදින නිවාඩු දිනයකි. අවිනිගේ තාත්තා උදෑසන පත්තරය බලමින් සිටියේ ය. අවිනි නේ කෝප්පයක් ද රැගෙන තාත්තා වෙත පැමිණියා ය. තාත්තා බලමින් සිටි පූවත්පත වෙතට දෙනෙන් යොමු කළ අවිනි තාත්තා සමග කළ සංවාදයේ කොටසක් පහත දැක්වේ.

- අවිනි - තාත්තේ අද පත්තරේ පළාත් පාලන ආයතන ගැන ගොඩික් විස්තර තියෙනවා නේද?
- තාත්තා - ආ... මව් දුව, පළාත් පාලන ආයතන ගැන තමයි මේ පිටු දෙකේ ම විස්තර තියෙන්නේ..
- අවිනි - මොනවද තාත්තේ මය පළාත් පාලන ආයතන කියන්නේ?
- තාත්තා - ප්‍රාදේශීය පාලනය පහසු කරන්නයි ප්‍රාදේශීය අවශ්‍යතා ඉටු කරන්නයි පිහිටුවලා තියන ආයතන විශේෂය තමයි පළාත් පාලන ආයතන කියල කියන්නේ.
- අවිනි - ආ එහෙනම් මේ ආයතන පිහිටුවල තියන්නේ ඇපේ ම පහසුව සඳහා නේද?
- තාත්තා - මව දුවේ, මයා මේ ලිපිය විවේකිව කියවල බලන්න. පළාත් පාලන ආයතන ගැන ගොඩික් තොරතුරු මයාට දැනගන්න පූජ්‍යවන් වේවි.

පූවත්පතේ පළ වී තිබු ලිපිය හොඳින් කියවා බැඳු අවිනි වැදගත් කරුණු කිහිපයක් සාරාංශ කර තිබුණේ මෙසේ ය.

- පළාත් පාලන ආයතන මධ්‍යම රජයේ මග පෙන්වීම යටතේ ක්‍රියාත්මක වේ.
- ශ්‍රී ලංකාවේ පළාත් පාලන ආයතන මහ නගර සහා, නගර සහා සහ ප්‍රදේශීය සහා වශයෙන් ක්‍රියාත්මක වේ.
- මධ්‍යම ආණ්ඩුව විසින් විවිධ ආයුෂ්‍යනත් හා පනත් මගින් ප්‍රාදේශීය පාලන කටයුතු පළාත් පාලන ආයතන වෙත පවරා ඇතේ.
- 1978 ආණ්ඩුවුතුම ව්‍යවස්ථාවට සිදු කළ 13 වන සංගේධනය මගින් පළාත් පාලන ආයතනවල පරිපාලනය අධික්ෂණය කිරීමේ බලය පළාත් සහාවට පවරා ඇතේ.
- පළාත් පාලන ආයතනයක සංවිධාන ව්‍යුහය ජන්දයෙන් තෝරාපත් කරගත් මහජන නියෝජිතයන්ගෙන් හා රජයේ නිලධාරීන්ගෙන් සමන්වීත වේ.
- පළාත් පාලන ආයතන මධ්‍යම ආණ්ඩුවෙන් පනවන නියෝග මෙන් ම පළාත් සහාවෙන් පනවන නියෝග ද ක්‍රියාත්මක කිරීමට බැඳී සිටී.
- ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලන කුමය කුළ මධ්‍යම ආණ්ඩුවේ පාලන කටයුතු වඩා පහසුවෙන් පවත්වාගෙන යාමටත්, ගුහසාධන සේවා ජනතාවට වඩාත් සම්පූර්ණ ව ක්‍රියාත්මක කිරීමටත් පළාත් පාලන ආයතන දායකත්වය සපයයි.
- ප්‍රාදේශීය සංවර්ධනය සඳහා පළාත් පාලන ආයතන විශාල සේවාවක් ඉටුකරයි.

ප්‍රජා සේවා පහසුවෙන් හා කාර්යක්ෂමව පවත්වාගෙන යාම සඳහා නාගරික, අර්ථ නාගරික හා ග්‍රාමීය මට්ටමෙන් ක්‍රියාත්මක වන ආයතන විශේෂය, පළාත් පාලන ආයතන ලෙස සරලව නිර්වචනය කළ හැකි ය.

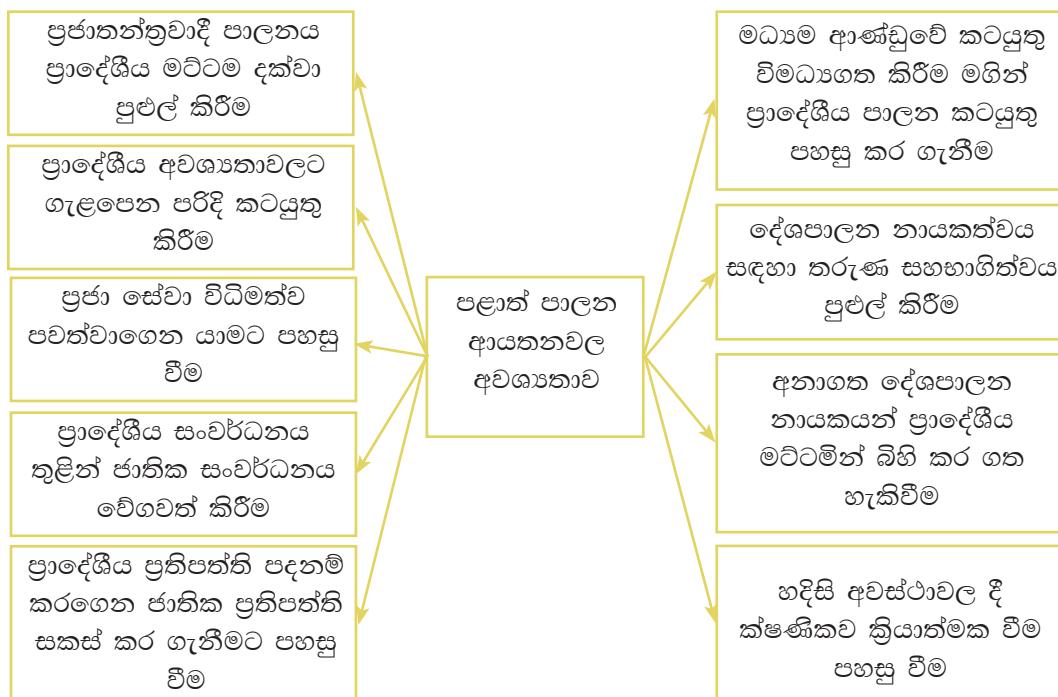
ක්‍රියාකාරකම 4.1



1. පළාත් පාලන ආයතන හැඳින්වීම සඳහා සරල නිර්ච්චනයක් ගොඩනගන්න.
2. ඔබ පදිංචි ප්‍රාදේශීය/මධ්‍යාසන පිහිටි ප්‍රාදේශීය අයන් වන පළාත් පාලන ආයතනය තම් කරන්න.

4.1.2 පළාත් පාලන ආයතනවල අවශ්‍යතාව

මහජනතාවට අවශ්‍ය සේවා කාර්යක්ෂමව හා එලදායීව පවත්වාගෙන යාම, පළාත් පාලන ආයතනවලින් ඉටු කරනු ලබන මූලික කාර්යභාරය වේ. පළාත් පාලන ආයතනවල අවශ්‍යතාව හඳුනා ගැනීම සඳහා පහත සටහන අධ්‍යයනය කරන්න.



4.1.3 පළාත් පාලනයේ එකිහාසික විකාශනය

ශ්‍රී ලංකාවේ තුතන පළාත් පාලන ආයතනවල ආරම්භය ලිතානාය යුගයේදී සිදු විය. එහෙත් ඇත්ත අතිතයේ සිට ප්‍රාදේශීය පාලනය පිළිබඳ සංකල්පය ශ්‍රී ලංකාවේ පාලන ක්‍රමය තුළ ක්‍රියාත්මක වූ බවට ඉතිහාසය සාක්ෂි දරයි.

ලිතානාය පාලන යුගයේ ආරම්භ වූ වැවිලි ආර්ථිකයේ සමග ජ්‍යෙෂ්ඨයේ සංවර්ධනය සඳහා යටිතල පහසුකම් (දාජරණ : මාර්ග, පණිවුඩ ප්‍රවාමාරු සේවා) සංවර්ධනය කිරීම ද අවශ්‍ය විය. ජන සංඛ්‍යා වර්ධනය, නාගරිකරණය, ජනතාවට අවශ්‍ය ගුහ සාධන සේවා සැපයීමේ අවශ්‍යතාව වැඩි වීම වැනි හේතු සාධක ද ලිතානාය පාලන යුගයේදී විධිමත් පළාත් පාලන ආයතන පද්ධතියක් බිජි වීමට හේතු විය.

එ අනුව ලිතානාය පාලන යුගයේ පනවන ලද ආයුරා පනත්, පළාත් පාලන ආයතන බිජි වීමට මෙන් ම ජ්‍යෙෂ්ඨයේ ක්‍රමික විකාශනයට ද බලපෑවේ ය.

ලිතානාය පාලන යුගයේ නිකුත් කරන ලද පළාත් පාලන ආයතන සම්බන්ධ ආයුරා පනත් කිහිපයක් පහත දක්වා ඇත.

- ක්‍රි. ව. 1865 දී අංක 17 දරන මහනගර සහා ආයුරා පනත මගින් කොළඹ, මහනුවර, ගාල්ල යන මහනගර සහා පිහිටුවීම
- ක්‍රි. ව. 1871 අංක 26 දරන ගම්කාර්ය සහා ආයුරා පනත මගින් 1871 ගම්කාර්ය සහා පිහිටුවීම
- ක්‍රි. ව. 1939 අංක 61 දරන නගර සහා ආයුරා පනත මගින් 1940 දී නගර සහා පිහිටුවීම
- 1946 අංක 03 දරන සුළු නගර සහා පනත මගින් 1946 දී සුළු නගර සහා පිහිටුවීම

ශ්‍රී ලංකාවේ මුළුන් ම ආරම්භ කළ මහනගර සහා

නිදහස ලැබේමෙන් පසු ශ්‍රී ලංකාවේ පහත සඳහන් පලාත් පාලන ආයතන ක්‍රියාත්මක විය.

1. ගම්සහා
2. සුළුනගර සහා
3. නගර සහා
4. මහනගර සහා

1980 අංක 35 දරන දිස්ත්‍රික් සංවර්ධන සහා පනත මගින්,

- ගම්සහා සහ සුළුනගර සහා අභෝසි කර දිස්ත්‍රික් සංවර්ධන සහා පිහිටුවීමන්,
- දිස්ත්‍රික් සංවර්ධන සහාවල සහභාගිත්වය වැඩි කිරීමට ග්‍රාමෝද්‍ය මණ්ඩල හා ප්‍රාදේශීය මණ්ඩල පිහිටුවීමන් සිදු කරන ලදී.

1987 අංක 15 දරන ප්‍රාදේශීය සහා පනත මගින් දිස්ත්‍රික් සංවර්ධන සහා අභෝසි කර ප්‍රාදේශීය සහා පිහිටුවින ලදී.

එම අනුව 1987න් පසු ශ්‍රී ලංකාවේ,

- ප්‍රාදේශීය සහා
- නගර සහා
- මහ නගර සහා

යන පලාත් පාලන ආයතන ක්‍රියාත්මක වේ.

ක්‍රියාකාරකම 4.2



“නිදහසින් පසු ශ්‍රී ලංකාවේ පලාත් පාලනයේ සිදු වූ වෙනස්කම්” මැයෙන් බිත්ති ප්‍රවත්පතක පළ කිරීමට සුදුසු ලිපියක් සකස් කරන්න.

පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශයේ මූලාශ්‍රය අනුව 2017.05.01 දිනට ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක වන පළාත් පාලන ආයතන

පළාත	දිස්ත්‍රික්ක	මහනගර සභා	නගර සභා	ප්‍රාදේශීය සභා	එකතුව
බස්නාහිර	කොළඹ	05	05	03	13
	ගම්පහ	02	05	12	19
	කළුතර		04	12	16
මධ්‍යම	මහනුවර	01	04	17	22
	මාතලේ	02	-	11	13
	නුවරඑළිය	01	02	05	08
දකුණු	ගාල්ල	01	02	17	20
	මාතර	01	01	15	17
	හම්බන්තොට	01	01	10	12
උතුරු	යාපනය	01	03	13	17
	මන්නාරම	-	01	04	05
	වච්චියා	-	01	04	05
	මුලතිවි	-	-	04	04
	කිලිනොව්චි	-	-	03	03
නැගෙනහිර	මධ්‍යකළුව	01	02	09	12
	අම්පාර	02	01	17	20
	ත්‍රිකුණාමලය	-	02	11	13
වයඹ	කුරුණෑගල	01	01	19	21
	පුත්තලම	-	02	10	12
උතුරු මධ්‍ය	අනුරාධපුර	01	-	18	19
	පොලොන්නරුව	-	-	07	07
රුව	බදුල්ල	02	01	15	18
	මොනරාගල	-	-	10	10
සබරගමුව	රත්නපුර	01	02	14	17
	කැගල්ල	-	01	11	12
එකතුව		23	41	271	335

4.1.4 පළාත් පාලන ආයතනවල ව්‍යුහය

පළාත් පාලන ආයතන මහජන නියෝජිතයන්ගෙන් සහ රාජ්‍ය නිලධාරීන්ගෙන් සමන්විත ය. එම ආයතනවල කටයුතු කාර්යක්ෂමව හා එලදායීව ඉටු කර ගැනීම සඳහා රාජ්‍ය නිලධාරීන්ගෙන් යුත් කාර්ය මණ්ඩලයක් පත් කර තිබේ. පළාත් පාලන ආයතනවල සංවිධාන ව්‍යුහයට අදාළ මූලික ලක්ෂණ කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

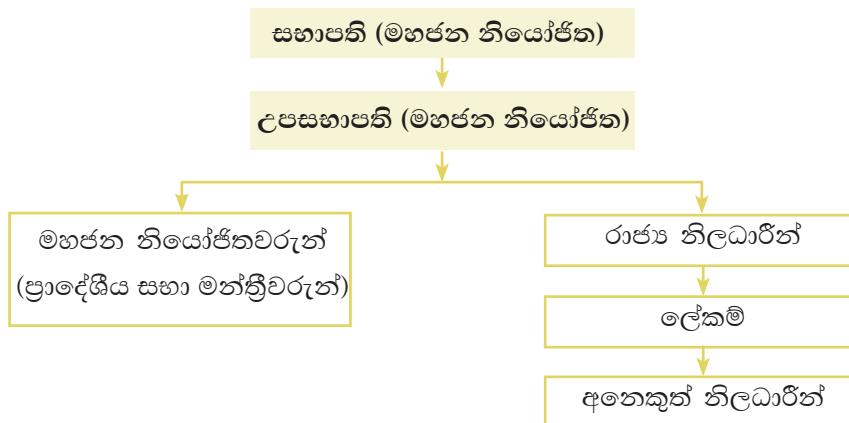
- පළාත් පාලන ආයතනයේ ප්‍රධානීය මහජන නියෝජිතයෙකි.
- රාජ්‍ය නිලධාරීනු පරිපාලන කටයුතු මෙහෙයුම සිදු කරති.
- පළාත් පාලන ආයතනයේ කටයුතු සම්බන්ධ තීන්සු තීරණ ගැනීම මහජන නියෝජිතයන් මගින් සිදු කෙරේ.

පළාත් පාලන ආයතනවල ප්‍රධානීන්

තනතුර ↓	ආයතනය →	මහනගර සභාව	නගර සභාව/ප්‍රාදේශීය සභාව
ප්‍රධානීය	නගරාධිපති / පුරපති	සභාපති	
උපප්‍රධානීය	උපනගරාධිපති	උපසභාපති	
පරිපාලන නිලධාරී	නාගරික කොමිෂන්ස්	ලේකම්	

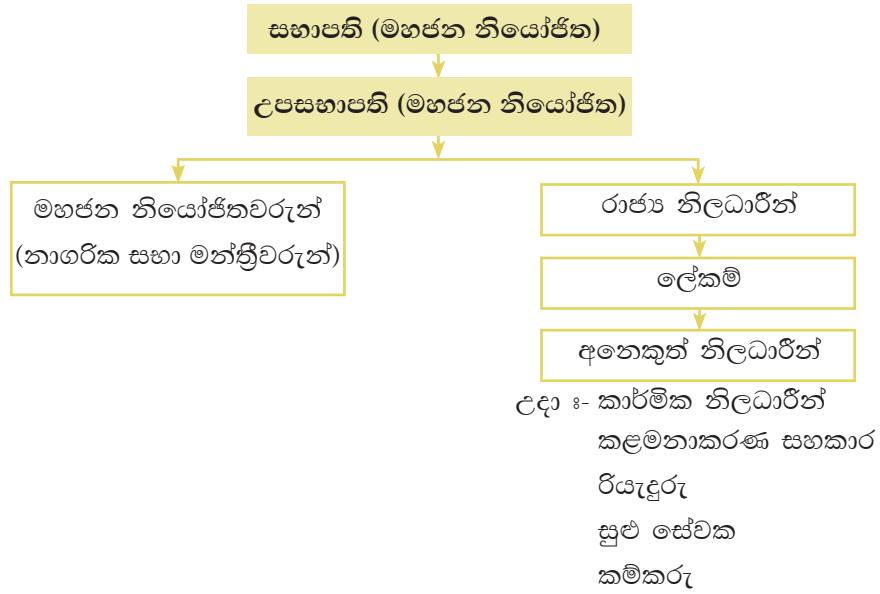
එක් එක් පළාත් පාලන ආයතනයක මහජන නියෝජිතයන්ගේ හා රාජ්‍ය නිලධාරීන්ගේ සැකැස්ම පහත පරිදි වේ.

ප්‍රාදේශීය සභාවක ව්‍යුහය



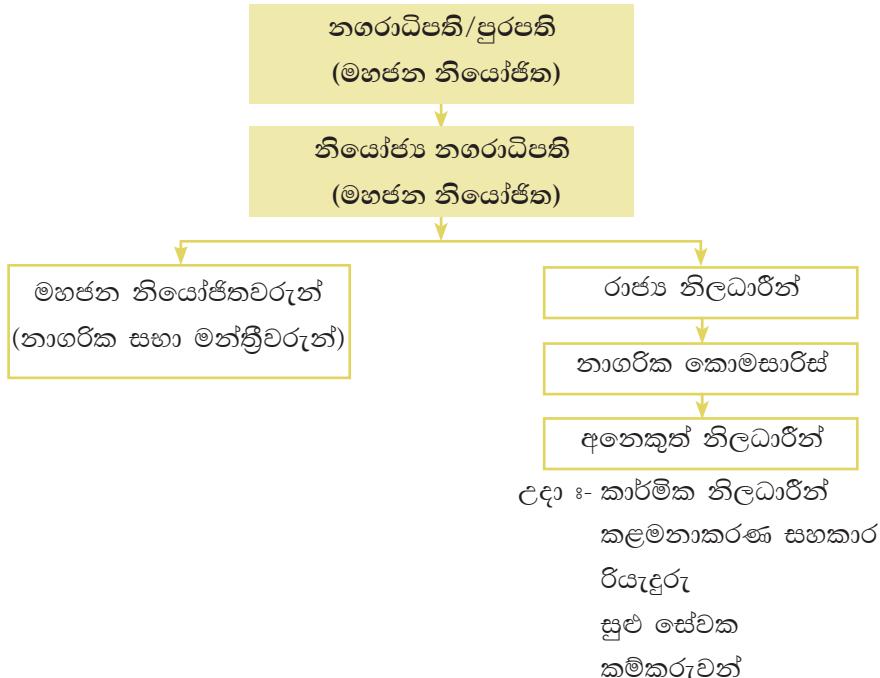
ස්ථානීය නිලධාරීන්
කළමනාකරණ සභකාර
රියැයුරු
සුඩා සේවක
කමිකරු

නගර සභාවක ව්‍යුහය



මෙම මූලික සැලැස්ම ඒ ඒ නගර සභාව අනුව වෙනස් විය හැකි ය.

මහනගර සභාවක සංවිධාන ව්‍යුහය



ත්‍රියාකාරකම 4.3



- මඟ පාසල පිහිටි පුදේශය/ මඟ පදිංචි පුදේශය ආයත් වන පලාත් පාලන ආයතනයේ සංවිධාන ව්‍යුහය ගුරුතුමියගේ සහයෝගය ඇතිව කණ්ඩායම් ත්‍රියාකාරකමක් ලෙස ඇද දක්වන්න.
- මඟ පුදේශයේ පලාත් පාලන ආයතනයේ සංවිධාන ව්‍යුහය පෙළපොතේ දක්වා ඇති ව්‍යුහය සමග සයදන්න.

පලාත් පාලන ආයතනයක ප්‍රධානීය සතු බලතල :

- සහාව කැඳවීම හා කල් තැබීම
- සහාවේ මූලසුන දැරීම
- මහජන උපයෝගිතා සේවා සැපයීමට මූල් වීම
- පලාත් පාලන ආයතනය සතු කටයුතු සංවිධානය කිරීම සහ මෙහෙයුම්

- මහජර සහාවක නාගරික කොමිෂන් බුරයට ශ්‍රී ලංකා පරිපාලන සේවයේ නිලධාරියකු, අදාළ පලාත් සහාවේ ආණ්ඩුකාරතුමා විසින් පත් කරනු ලැබේ.
- නගර සහාවක/ප්‍රාදේශීය සහාවක ලේකම් තනතුර සඳහා රාජ්‍ය කළමනාකරණ සේවයේ අධික්‍රීමියේ නිලධාරියකු, පලාත් රාජ්‍ය සේවා කොමිෂන් සහාව විසින් පත් කරනු ලැබේ.

පලාත් පාලන ආයතනවල බුර කාලය අවසන් වූ විට මැතිවරණයක් පැවැත්වෙන තෙක් අදාළ නාගරික කොමිෂන් හෝ ලේකම් හෝ පලාත් පාලන ආයතනය මෙහෙයවයි. නැතහොත් විශේෂ නිලධාරියකු වෙත පාලන බලතල පවරා දීම සිදු කෙරේ.

පලාත් පාලන ආයතන මගින් අදාළ සේවා ඉටු කිරීමේ දී එම ආයතනවලට බලතල රාකියක් හිමි වී තිබේ. ඒවාට නිදුසුන් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- වරිපනම් බඳු ඇතුළු අනෙකුත් බඳු පැනවීමට
- විටි රේඛා සහතික නිකුත් කිරීමට
- තිවාස සැලසුම් අනුමත කිරීමට
- ස්ථීර ගොඩනැගිලි හා වෙනත් ඉදිකිරීම් සඳහා අවසර දීමට
- අනවසර ඉදිකිරීම් ඉවත් කිරීමට
- පරිසර සංරක්ෂණයට අදාළ කටයුතු ත්‍රියාත්මක කිරීමට
- ප්‍රසිද්ධ මාර්ග, විටි ඇල මාර්ග, පාලම්, පොදු වෙළෙඳ පොල, බෙහෙත් ගාලා, ප්‍රස්තකාල, උද්‍යාන ආදිය ඉදිකිරීමට හා නඩත්තු කිරීමට
- බෝවන රෝග වැළැක්වීමට අවශ්‍ය ත්‍රියාමාර්ග ගැනීමට
- අනවසර මුඩුක්කු, පැලුළුපත් හා සෞඛ්‍යයට හානි කරන ස්ථාන ඉවත් කිරීමට
- ස්වාභාවික ජල උල්පත් හා ජලාග පිළිබඳ අයිතිය පවත්වා ගැනීමට

ඉහත බලතල නිසි පරිදි ක්‍රියාත්මක කිරීම, මහජන ගුහසිද්ධියට හා පුදේශයේ සංවර්ධනයට බෙහෙවින් උපකාරී වේ. පළාත් පාලන ආයතන ඉටු කරන විවිධ සේවා ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මුදල් උපයා ගැනීම විවිධ ක්‍රමවලට සිදු වේ. ඒවාට නිදුසුන් කිහිපයක් පහත දක්වා ඇත.

පළාත් පාලන ආයතන මූල්‍ය සම්පත් උපයා ගන්නා ආකාරය සඳහා නිදුසුන්

- වරිපණම් / බඳු මුදල්
- පළාත් පාලන අමාත්‍යවරයා විසින් පළාත් පාලන ආයතනවලට වෙන් කරනු ලබන ප්‍රදාන
- පළාත් පාලන ආයතනය සතු දේපල බඳු දීම්වලින්/ කුලියට දීමෙන් ලැබෙන මුදල්
(ලදා : තගර ගාලා, කඩි, සාජ්පු ආදිය)
- පොදු සේවා සැපයීමෙන් ලැබෙන ආදායම්
- නීති කවකිරීම සම්බන්ධයෙන් මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණය මගින් අය කරන ද්‍රව මුදල්වලින් ලැබෙන ප්‍රතිපාදන
- ශ්‍රී ලංකා පාරිලිමේන්තුවේ හා අදාළ සභාවේ අනුමැතිය ඇතිව විදේශ රාජ්‍යවලින් ආධාරමය වශයෙන් ලැබෙන පරිත්‍යාග හා රාජ්‍ය තොට්‍යා සංවිධානවලින් ලැබෙන පරිත්‍යාග

පළාත් පාලන ආයතනවලට නියෝජ්තයන් පත් කිරීම

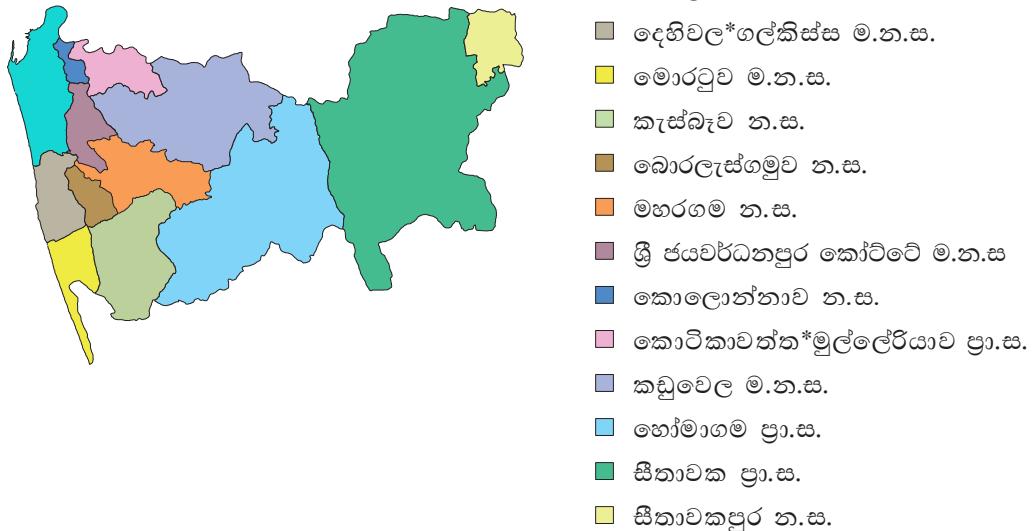
- අදාළ පළාත් පාලන බල පුදේශයේ ජන්ද දායකයන්ගේ ජන්දයෙන් සමානුපාතික නියෝජන ක්‍රමය යටතේ නියෝජ්තයන් තෝරා පත් කර ගැනීම මෙතෙක් සිදු විය. 2012 අංක 22 දරන පළාත් පාලන ජන්ද විමසීම සංශෝධන පනත මේ වන විට සම්මත කර ඇත. ඒ අනුව පළාත් පාලන ආයතන සඳහා මෙතෙක් පැවති ජන්ද විමසීමේ ක්‍රමය වෙනස් කිරීමට නියමිත ය.
- ඒ අනුව ජන්ද කොට්ඨාස මට්ටමින් කේවල (තනි) නියෝජන ක්‍රමය හා සමානුපාතික නියෝජන ක්‍රමය යන ක්‍රම දෙක පදනම් කරගෙන පළාත් පාලන ආයතනවලට නියෝජ්තයන් තෝරාපත් කර ගැනීමට යෝජිත ය.

පළාත් පාලන ආයතනවල සීමා නිර්ණය කිරීම

පළාත් පාලන ආයතනවල සීමා නිර්ණය කිරීම ජාතික සීමා නිර්ණය කිරීමේ කම්ටුවක් විසින් සිදු කෙරේ. ඒ අනුව පළාත් පාලන ආයතන සීමා නිර්ණය කිරීමේ දී සැලකිල්ලට ගනු ලබන නිර්ණායක පහත දක්වා ඇත.

- ජන වාර්ගික ජනගහන අනුපාතය
- භූගෝලීය පුදේශය හා එහි හොඳික ලක්ෂණ
- ජනගහනය හා ජන සනන්වය
- ආර්ථික සංවර්ධන මට්ටම

පළාත් පාලන ආයතන බල පුද්ග සීමා නිර්ණය කිරීමට අනුව කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ පළාත් පාලන ආයතන බල පුද්ගය දැක්වෙන සිතියම පහත දැක්වේ.



ත්‍රියාකාරකම 4.4



1. පලාත් පාලන ආයතන සඳහා නියෝජිතයන් තෝරා පත් කර ගන්නා ආකාරය පිළිබඳව පන්ති හාර ගුරුතුමා/ගුරුතුමිය සමග සාකච්ඡා කර තොරතුරු සෞයා කෙටි වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කරන්න.
2. පලාත් පාලන ආයතන සඳහා නියෝජිතයන් තෝරා පත් කර ගැනීමට වඩාත් සූදුසු වන්නේ සමානුපාතික නියෝජන ක්‍රමය ද, නැතිනම් කොට්ඨාස ක්‍රමය හා සමානුපාතික නියෝජන ක්‍රම දෙක පදනම් කරගත් මිගු නියෝජන ක්‍රමය ද, යන මාතාකා තෝරාගෙන පන්ති හාර ගුරුතුමා/ගුරුතුමියගේ මගපෙන්වීම යටතේ විවාදයක් පවත්වන්න.

4.2 පලාත් පාලන ආයතනවලින් ඉටු කෙරෙන සේවා

පුරවැසි අධ්‍යාපන විෂය යටතේ 9 ශේෂීයේ ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන්ට එදින ඉගෙනීමට නියමිතව තිබුණේ “පලාත් පාලන ආයතනවලින් ඉටු වන සේවා” පිළිබඳව ය. ඒ පිළිබඳ කරුණු සාකච්ඡා කිරීම සඳහා පන්ති හාර ගුරුතුමාගේ ආරාධනය පිළිගෙන, ප්‍රාදේශීය සභාවී නිලධාරියකු වූ අනිල් මහතා නියමිත වේලාවට පන්තියට පැමිණ සිටියේ ය.

අනිල් මහතා පලාත් පාලන ආයතනවලින් ඉටු වන සේවා පිළිබඳව පන්තියේ ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන් සමග කළ සංවාදයේ කොටසක් පහත දැක්වේ.

අනිල් මහතා : ප්‍රදේශවාසීන්ටත්, විශේෂයෙන්
පාසල් ලමුන්ටත් ප්‍රයෝජනවත්
වන සේවා රසක් පලාත් පාලන
ආයතන මගින් සපයනවා.

පුස්තකාල, කියවීම් ගාලා, ලමා
ලද්‍යාන, ක්‍රිඩා පිටි, ව්‍යායාම
සඳහා ඇවිදිමේ මංතිරු පවත්වා
ගෙනයාම වැනි සේවා උදාහරණ
ලෙස දක්වන්න පුළුවන්.

පුස්තකාල සේවය

පුර්ව ලමා විය සංවර්ධන
මධ්‍යස්ථාන ආදියන් පලාත් පාලන
ආයතන මගින් පවත්වාගෙන
යනවා.

ඒ වගේ ම පොදු වැදගත්කමකින්
පුත් ආගමික හා සංස්කෘතික
වැඩසටහන් ත්‍රියාත්මක කිරීමටත්
පලාත් පාලන ආයතන දායක
වෙනවා.

කියවීම් ගාලාව

ඉමා උද්‍යානයක්

ව්‍යායාම සඳහා ඇවේදීමේ මං තිරු

පෙරපාසලක්

ගාතිමා : මාරුග අලුත්වැඩියා කරන්නෙන් පලාත් පාලන ආයතන මගින් දී?
(ගිණ්‍යාචක්)

අනිල් මහතා : ඔවුන්, පලාත් පාලන ආයතනයේ බල ප්‍රදේශයට අයත් මාරුග අලුත්වැඩියා කිරීම, පාලම් හා බෝක්කු ආදිය ඉදිකිරීම, අලුතෙන් මාරුග තැනීම වැනි සේවාවනුත් ඉටු කරනවා. විවිධ ආලෝක කිරීමන් පලාත් පාලන ආයතන මගින් සිදු කරනවා.

ප්‍රාදේශීය මාරුග නඩත්තු කටයුතු

සඳුරේකා : පලාත් පාලන ආයතනවලින් සැපයෙන වෙනත් සේවා මොනවාද් ?
(ගිණ්‍යායෙක්)

අනිල් මහතා : සෞඛ්‍ය හා සනීපාර්ශ්වක සේවා සැපයීම පලාත් පාලන ආයතනවලින් ඉටු කරන ප්‍රධාන සේවාවක්. මේ යටතේ ජලාපවහන හා මලාපවහන පද්ධති නිසි පරිදි පවත්වා ගෙනයාම, කාණු හා ඇළ මාරුග නඩත්තු කිරීම පොදු වැසිකිලි පවත්වාගෙන යාම ආදි වටිනා සේවා රාඛියක් ඉටු කරනු ලබනවා.

මූළාපවාහන ගලි සේවය

අම්ල : කසල කළමනාකරණය පළාත් පාලන ආයතනවලින් සිදු කරන සේවාවක් (ගිණුයෙක්) නේද ?

අනිල් මහතා : මව, කසල නිසි පරිදි කළමනාකරණය කිරීම පළාත් පාලන ආයතනවලින් ඉටු කරන ඉතා වැදගත් සේවාවක්. කසල නිසි පරිදි බැහැර කිරීම, කසල ප්‍රතිච්ඡිකරණ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම ආදි කාර්ය පළාත් පාලන ආයතන මගින් ඉටු කරනවා.

ප්‍රතිච්ඡිකරණය සඳහා කසල
එක්රස් කිරීම

රඩි : සෞඛ්‍යයට අහිතකර ද්‍රව්‍ය විකිණීම වැළැක්වීමටත් පළාත් පාලන ආයතන කටයුතු කරනවා නේද ?

අනිල් මහතා : මව මව බොහෝම ස්තුතියි, ඒ ගැන මතක් කළාට. සෞඛ්‍යයට අහිතකර දේවල් විකුණන එක ගැන විතරක් නොවයි, එවැනි දේවල් ගැන ප්‍රවාරය කිරීම වැළැක්වීමටත් කටයුතු කරනවා. පළාත් පාලන ආයතන මගින් සපයන තවත් සේවා ගොඩක් තියෙනවා.

පොදු සුසාන භූමි, ආදාළනාගාර නඩත්තු කිරීම, පොදු නාන ලිං පවත්වාගෙන යාම, ප්‍රාදේශීය අවශ්‍යතා අනුව ජල පහසුකම් සැපයීම ආදිය සිදු කරනවා. ගිනි නිවීමේ සේවා ආදි සේවා සැපයීමත් පළාත් පාලන ආයතන මගින් ඉටු කරන සේවාවක්.

පොදු ලිං

ගිනි නිවීමේ සේවය

මලිනි : අපේ ප්‍රාදේශීය සභාවෙන් අපේ ගම් සායනයක් සංවිධානය කරල (ගිණුවක්) තිබුණා.

අනිල් මහතා : ඔව් ඔව් අක්ෂී සායන, ලදරු සායන,

මාත්‍ර සායන, ඩබංගු වැනි වසංගත
රෝග මරදන වැඩසටහන්, බේව්
නොවන රෝග මරදන වැඩසටහන්
ආදියත් පලාත් පාලන ආයතන මගින්
පවත්වනවා. ආපුර්වේද බෙහෙත්
ඁාලා මගින් වෛද්‍ය සේවා සැපයීමත්
සිදු කරනවා. ඒ විතරක් නොවෙයි.
වැඩිහිටියන් සඳහා සමාජ ආරක්ෂණ
ව්‍යාපෘති ආදියත් හ්‍රියාත්මක කරනවා.

ඩබංගු පාලන වැඩසටහනක්

මාත්‍ර සායන

ග්‍රාමීය වෛද්‍ය සායනයක්

අවිනි : පුදේශයේ සංවර්ධනය සඳහා පලාත් පාලන ආයතන මගින් සිදු කරනු ලබන තවත් වැඩසටහන් තියෙනවා ද ?

අනිල් මහතා : ජල මාර්ග සංවර්ධනය, සූළු වාරි මාර්ග සංවර්ධනය ආදිය මගින් ආර්ථික දියුණුවටත් දායක වෙනවා. ඒ විතරක් නොවෙයි, පරිසර සංරක්ෂණ වැඩසටහන් පවත්වාගෙන යාමත් පලාත් පාලන ආයතන මගින් සිදු කරනු ලබනවා.

පලාත් පාලන ආයතනවලින් සිදු වන සේවා ඉතා හොඳින් පැහැදිලි කරදීම පිළිබඳව පන්ති නායක අසිත, අනිල් මහතාට ස්තූති කළේ මෙසේ ය:

අප මෙතෙක් දැනගෙන හිටියෙ නැහැ, මෙතරම් විශාල සේවයක් පලාත් පාලන ආයතනවලින් සිදු වෙනවා කියල. හරි ම අපුරුවට ඔබතුමා ඒ ගැන අපට කියල දුන්න. පරිසරය පිරිසිදුව තියා ගන්න, ඒදිනෙදා කටයුතු පහසු කරගන්න අපට උපතේ සිට මරණය දක්වා වූ විවිධ අවස්ථාවල දී විශාල සේවයක් පලාත් පාලන ආයතනවලින් ඉටු වෙනවා. පලාත් පාලන ආයතනවල සේවය කරන හැමෙම අප වෙනුවෙන්, රට වෙනුවෙන් විශාල සේවයක් කරන බව අපට දැන් පැහැදිලියි. ඒ ගැන අපිට හරි ම සතුවුයි. අපිව දැනුම්වත් කරන්න පැමිණීම වෙනුවෙන් හා අප සමග සුහද්ව සංවාදයක් පැවැත්වීම ගැන අඟේ ආදරයන්, ගොරවයන් ඔබතුමාට පුද කරන්න කැමතියි.

ක්‍රියාකාරකම 4.5



1. පළාත් පාලන ආයතන මගින් සපයනු ලබන පහත දැක්වෙන සේවා පුදේශයේ මානව සම්පත සංවර්ධනය සඳහා දායක වන අයුරු විෂයභාර ගුරුතුමා/තුමිය සමග සාකච්ඡා කරන්න
 - ප්‍රස්ථකාලය හා කියවීම් කාලා පවත්වාගෙන යාම
 - ක්‍රිඩා පිටිවනි පවත්වාගෙන යාම
 - වෙළඳ සායන පැවැත්වීම
2. බේංග රෝග මර්දනය කිරීම සඳහා ඔබ පුදේශයේ පළාත් පාලන ආයතනයට ක්‍රියාත්මක කළ හැකි වැඩසටහන් කිහිපයක් යෝජනා කරන්න

4.3 පළාත් පාලන ආයතනවල සේවා සම්බන්ධයෙන් මහජනතාව විසින් ඉටු කළ යුතු යුතුකම්

පළාත් පාලන ආයතනවලින් සපයන සේවා උපරිම ලෙස ප්‍රයෝජනයට ගනිමින් තම ජ්‍යෙන් තත්ත්වය උසස් කර ගැනීමට මහජනතාවට අයිතියක් තිබේ. එමෙන් ම ලබා ගන්නා එම සේවා වෙනුවෙන් තම යුතුකම් නොපිරිහෙලා ඉටු කිරීම ද සේවාලාභීන්ගේ යුතුකමකි.

මහජනතාව (සේවාලාභීන්) විසින් ඉටු කළ යුතු යුතුකම්වලට උදාහරණ කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- කළට වේලාවට නියමිත බඳු ගෙවීම
- සපයන සේවා සඳහා නිසි පරිදි බිජ්‍යාපන් ගෙවීම
- කසල හා අපද්‍රව්‍ය නිසි ලෙස බැහැර කිරීම හා කසල කළමනාකරණය සඳහා පළාත් පාලන ආයතනවලින් ලබා දෙන උපදෙස් අනුව කටයුතු කිරීම
- පරිසරය පිරිසිදුව තබා ගැනීම හා පරිසර සංරක්ෂණ කටයුතු සඳහා දායක වීම
- පොදු දේපළ ආරක්ෂා කිරීම හා අරපිටමැස්මෙන් යුතුව ප්‍රයෝජනයට ගැනීම
- ඉදිකිරීම් වැනි කටයුතුවල දී නීතිතුකුල අනුමැතිය ලබා ගැනීම
- පළාත් පාලන ආයතනයට සම්බන්ධ මහජන නියෝජිතයන් හා නිලධාරීන් සමග සහයෝගයෙන් කටයුතු කිරීම
- ප්‍රාදේශීය අවශ්‍යතා පිළිබඳව මහජන නියෝජිතයන් සහ නිලධාරීන් දැනුම්වත් කිරීම
- සේවා බිඳවැටීම්වල දී හෝ හඳුසි අවස්ථාවල දී තබන්තු කටයුතු පිළිබඳව දැනුම්වත් කිරීම

4.4 පළාත් පාලන ආයතනවල සේවා ඉටු කිරීම සම්බන්ධයෙන් මහජන නියෝජිතයන්ගෙන්/රාජා නිලධාරීන්ගෙන් ඉටු විය යුතු වගකීම් හා යුතුකම්

පළාත් පාලන ආයතන මගින් සපයන සේවා ජන ජ්‍යෙන්තය යහපත් කර ගැනීමට සේතු වන ආකාරය පිළිබඳව අධ්‍යයනය කිරීමට මෙම පරිවිෂේෂයෙන් ඔබට අවස්ථාව ලබාදීමි. පළාත් පාලන ආයතනවලට සම්බන්ධ මහජන නියෝජිතයන් මෙන් ම, රාජා නිලධාරීන් ද තම වගකීම් හා යුතුකම් මැනවින් ඉටු කිරීම, මහජනතාව වෙනුවෙන් ප්‍රශ්නයේ මට්ටමේ සේවාවක් සැපයීමට අත්‍යවශ්‍ය වේ.

මහජන නියෝජිතයන්ගෙන්/ නිලධාරීන්ගෙන් ඉටු විය යුතු වගකීම් හා යුතුකම්

වගකීම්	යුතුකම්
<ul style="list-style-type: none"> ■ පුද්ගලයේ සම්පත් හඳුනා ගැනීම ■ මහජන ගැවලු හා අවශ්‍යතා හඳුනා ගැනීම ■ සංවර්ධන උපාය මාර්ග හඳුනා ගැනීම ■ සැලසුම් සකස් කිරීමට අවශ්‍ය සහාය ලබා දීම ■ අවශ්‍යතා සැලකිල්ලට ගෙන තීරණ ගැනීම ■ තීරණ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී සෞයා බැඳීම ■ නීතිරිතිවලට අනුකූලව කටයුතු කිරීම ■ නායකත්වය සැපයීම ■ වංචා, දූෂණ හා අල්ලස් ආදියට එරෙහිව කටයුතු කිරීම ■ රාජ්‍ය සේවා හා පොදු දේපල අයරා ලෙස පරිහරණය කිරීම වැළැක්වීමට කටයුතු කිරීම ■ සංවර්ධන කටයුතු නිසි පරිදි අධික්ෂණය කිරීම ■ තමන්ට අයත් රාජකාරී නිසි ලෙස ඉටු කිරීම 	<ul style="list-style-type: none"> ■ මහජන දුක්ගැනවිලිවලට සටන් දීම ■ මහජනතාව සමග සම්ප සබඳතා පවත්වාගෙන යාම ■ රස්වීම්වලට සහභාගි වීම ■ වංචා, දූෂණ හා අල්ලස් වළක්වාලීම ■ මහජන ඉහසිද්ධිය වෙනුවෙන් කැපවීමෙන් කටයුතු කිරීම ■ අවංක වීම ■ ජනතාවට ප්‍රිය මනාප ස්ථානයක් බවට ආයතනය පත් කිරීම ■ මහජන අවශ්‍යතා කාර්යක්ෂමව ඉටු කිරීම ■ පොදු දේපල හා රාජ්‍ය සේවා අයරා ලෙස පරිහරණය කිරීමෙන් වැළැකීම ■ ඉහළ ප්‍රමිතියකින් යුතුව සේවය සැපයීම

ක්‍රියාකාරකම 4.6



1. පළාත් පාලන ආයතනවලට සම්බන්ධ මහජන නියෝජිතයකු/රාජ්‍ය නිලධාරියකු විසින් ඉටු කළ යුතු යුතුකම් කිහිපයක් පහත වගවේ I තීරුවේ සඳහන් කර ඇත. තම දෙනික රාජකාරී/ සේවා ඉටු කිරීමේ දී එම යුතුකම් ඉටු කිරීම සඳහා අනුගමනය කළ යුතු පිළිවෙත් II තීරුවේ සටහන් කරන්න.

I තීරුව	II තීරුව
මහජන නියෝජිතයන් හා රාජ්‍ය නිලධාරීන් විසින් ඉටු කළ යුතු යුතුකම්	දෙනිකව තම සේවා / රාජකාරී ඉටු කිරීමේ දී යුතුකම් ඉටු කිරීම සඳහා අනුගමනය කළ යුතු පිළිවෙත්
මහජනතාව සමග සම්ප සබඳතා පැවැත්වීම	
මහජන අවශ්‍යතා කාර්යක්ෂමව ඉටු කිරීම	
රාජ්‍ය දේපල අයරා ලෙස පරිහරණය කිරීමෙන් වැළැකීම	
මහජන ඉහසිද්ධිය වෙනුවෙන් කැපවීමෙන් කටයුතු කිරීම	

4.5 ජාතික සංවර්ධනය සඳහා පලාත් පාලන ආයතනවල දායකත්වය

ප්‍රාදේශීය වගයෙන් සිදු වන සංවර්ධන ක්‍රියාවලියේ අගුරුලය වන්නේ රටක සමාජීය, ආර්ථික හා සංස්කෘතික ආදි සැම අංශයක ම ඇති වන සමස්ත සංවර්ධනයයි. සංවර්ධන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී පාරිසරික සමතුලිතතාව ආරක්ෂා කරගැනීම ද කාලීන අවශ්‍යතාවක් බවට පත්ව තිබේ. ප්‍රාදේශීය සංවර්ධනය සඳහා සැපුව ම දායක වන ආයතන විශේෂය වන්නේ පලාත් පාලන ආයතනයි. ප්‍රාදේශීය සංවර්ධනය තුළින් ජාතික සංවර්ධනය සඳහා ක්‍රියාත්මක විමෝ දී පලාත් පාලන ආයතන විසින් අවධානය යොමු කළ යුතු කරුණු කිහිපයක් නිදසුන් ලෙස පහත දක්වා ඇත.

- i. ප්‍රාදේශීය අවශ්‍යතා හා සම්පත් හඳුනා ගැනීම
 - ii. ප්‍රාදේශීය අවශ්‍යතා ඉටු කිරීම සඳහා සම්පත් හඳුනාගෙන රේට ගැලුපෙන ලෙස සැලසුම් සකස් කිරීම
 - iii. සැලසුම් නිසි පරිදි ක්‍රියාත්මක කිරීම
 - iv. ප්‍රාදේශීය නායකයන් බිජි කිරීම
- ඉහත කරුණු පිළිබඳව කෙටි විස්තරයක් පහත දැක්වේ.

i. ප්‍රාදේශීය අවශ්‍යතා හඳුනා ගැනීම

එක් එක් ප්‍රදේශවල ජීවත් වන ජනතාවට විශේෂ වූ අවශ්‍යතා ප්‍රාදේශීය අවශ්‍යතා ලෙස හැඳින්විය හැකි ය. එවැනි අවශ්‍යතා විවිධ වේ. එම විවිධත්වයට බලපාන කරුණු රාජියකි.

එක් එක් ප්‍රදේශවල පවත්නා,

- සම්පත්වල ව්‍යාප්තිය
- සංස්කෘතික විවිධත්වය
- භුගෝලීය පසුබීම යන සාධක ප්‍රාදේශීය අවශ්‍යතා විවිධ වීමට බලපා තිබේ.

එ අනුව එක් එක් ප්‍රදේශවලට විශේෂ වූ විවිධ අවශ්‍යතා හඳුනා ගැනීම පලාත් පාලන ආයතනවලට පැවරෙන ප්‍රබල වගකීමකි. එ අනුව ප්‍රාදේශීය අවශ්‍යතාවලට උදාහරණ කිහිපයක් පහත දක්වා ඇතේ.

- වියලි කළාපීය ප්‍රදේශයක ජීවත් වන ජනතාවට පානීය ජලය සැපයීම
- නාගරික ප්‍රදේශවල කසල බැහැර කිරීම හා කසල නිසි පරිදි කළමනාකරණය කිරීම
- ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම
- නාගරික හා ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල ජනතාවට විවේකය අර්ථවත්ව ගත කිරීම සඳහා පහසුකම් සැපයීම
(ප්‍රස්තකාල සේවා, ක්‍රිඩා පිටිවනි, ඇවේදීම සඳහා මංතිරු, ලමා උද්‍යාන ආදිය)
- අඩු ආදායම්ලාභීන් සඳහා නිවාස පහසුකම් සැපයීම
- විවිධ ආලේක කිරීම
- ලමා සංවර්ධනය සඳහා පුරුව ලමාවිය සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන පවත්වාගෙන යාම
- බෙංග වැනි වසංගත රෝග බෝවීමේ අවධානම පවතින ප්‍රදේශවල එය මර්දනය කිරීමට පියවර ගැනීම

ii. ප්‍රාදේශීය අවශ්‍යතා හා සම්පත් හඳුනා ගෙන ර්ට ගැලුපෙන පරිදි සැලසුම් සකස් කිරීම

ඡල සම්පාදනය

ඡල හිගයක් පවතින ප්‍රදේශවලට ඡල සම්පාදන යෝජනා ක්‍රමයක් සැලසුම් කිරීමේ දී අනුගමනය කළ යුතු පියවර

ලේඛන :

- පානිය ඡල හිගයක් පවතින ප්‍රදේශවලට ඡලය සැපයීම සඳහා සූදුසු ඡල මූලාශ්‍රය හඳුනා ගැනීම
- ජාතික මට්ටමේ ඡල සම්පාදන යෝජනා ක්‍රම මගින් ඡලය සපයා ගැනීමට ඇති හැකියා පිළිබඳව සෞයා බැලීම
- ඡල යෝජනා ක්‍රමය සඳහා මුදල් ලබා ගැනීමේ ක්‍රමවේද සැලසුම් කිරීම
- තාක්ෂණික සහාය ලබා ගැනීම

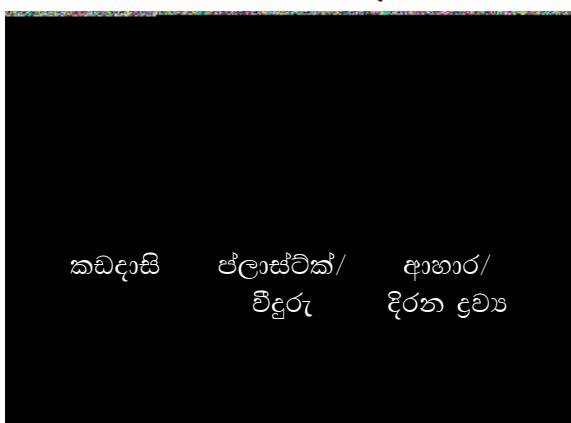
නළ ලිං ස්ථාපිත කිරීම

බවුසර් මගින් පානිය ඡලය

බෙදා හැරීම

කසල බැහැර කිරීම

- නිවාස ආශ්‍රිතව කොමිපෙශ්සේව පොහොර නිපද්‍රීම සඳහා බඳුන් සැපයීම හා අවශ්‍ය උපදෙස් ලබා දීම
- කසල වර්ග කර බැහැර කිරීමට සැලැස්වීම
- කසල බඳුන් සැපයීම
- කසල එක්සේ කිරීම
- ප්‍රතිව්‍යුත්කරණ වැඩිසටහන් සැලසුම් කිරීම
- කාබනික පොහොර නිෂ්පාදනය සඳහා සැලසුම් සකස් කිරීම
- කසල නිසි පරිදි බැහැර කිරීමේ



කඩඳාසි ජේලාස්ට්‍රික් / ආහාර/
වීදුරු දිරන ද්‍රව්‍ය

කසල කළමනාකරණය

නෙතික හා සඳාවාරාත්මක යුතුකම් පිළිබඳව ජනතාව දැනුම්වත් කිරීම ආදි ක්‍රියාකාරකම ඇතුළත් කර නිසි පරිදි මෙම සැලසුම් සකස් කළ යුතු ය.

බේංගු මර්දනය වැනි වසංගත රෝග පාලනයට කටයුතු කිරීම

- ප්‍රදේශයේ බේංගු රෝග බෝ විමේ අවධානම පවතින ස්ථාන හඳුනා ගැනීම
- එම ස්ථාන පවිත්‍ර කිරීම/වාහක මදුරුවන් වැනි සතුන් විනාශ කිරීම සඳහා සූදුසු ක්‍රියා මාර්ග යෝජනා කිරීම

- ඒ සඳහා රාජ්‍ය ආයතනවල/ස්වේච්ඡා සංවිධානවල/පුදේශයේ ජනතාවගේ/සහාය ලබා ගැනීම ආදි ක්‍රියාකාරකම් ඇතුළත් සැලසුම් සකස් කිරීම

iii. සැලසුම් නිසි පරිදි ක්‍රියාත්මක කිරීම

අපේක්ෂිත අරමුණු ඉටු වන ආකාරයට මෙම සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීමට වග බලා ගැනීම පළාත් පාලන ආයතනවල මහජන නියෝජිතයන්ගේ මෙන් ම රාජ්‍ය නිලධාරීන්ගේ ද වගකීම හා යුතුකම වේ. එමෙන් ම එම සැලසුම් නිසි පරිදි ක්‍රියාත්මක වන්නේ ද යන්න අධික්ෂණයට ලක් කිරීම මගින් මහජනතාවට වඩාත් හොඳ සේවාවක් සැපයීමට පළාත් පාලන ආයතනවලට හැකියාව ලැබෙනු ඇත.

උදාහරණ :

- ප්‍රාදේශීය මාරුග ඉදිකිරීම/ප්‍රතිසංස්කරණය ආදි කටයුතුවල දී ඒවා නිසි ප්‍රමිතියට අනුව සිදු වන්නේ දැයි අධික්ෂණය කිරීම
- කසල කළමනාකරණයේ දී පළාත් පාලන ආයතන සේවකයන් මෙන් ම පුදේශවාසීන් ද තම වගකීම නිසි පරිදි ඉටු කරන්නේ ද යන්න පිළිබඳ අධික්ෂණය කිරීම හා අවශ්‍ය අවස්ථාවල දී ඔවුන් ඒ පිළිබඳව දැනුම්වන් කිරීම

iv. ප්‍රාදේශීය මට්ටමින් නායකයන් බිහි කිරීම

ප්‍රජාතනන්ත්වාදී පාලන ක්‍රමයක සාර්ථකත්වය කෙරෙහි බලපාන ප්‍රධාන සාධකයක් වන්නේ, අවංක, කාර්යාලය හා උදාර දේශපාලන නායකත්වයයි. පළාත් පාලන ආයතන ද ප්‍රජාතනන්ත්වාදී පාලන ක්‍රමය තුළ ප්‍රාදේශීය පාලනය සම්බන්ධයෙන් බලතැන පැවරෙන ජනතාවට සම්පත්ම පාලන ආයතන වේ. මේ නිසා පුදේශයේ ඒවන් වන ජනතාව අතුරින් ප්‍රජාතනන්ත්වය ගුණාංගවලින් යුතුක් ආදර්ශවත් වරිත ප්‍රාදේශීය දේශපාලන නායකයන්, පළාත් පාලන ආයතන නියෝජිතයන් ලෙස තෝරා පත් කර ගැනීමට ජනතාවට අයිතියක් තිබේ. එමෙන් ම එය ජනතාව විසින් ඉටු කළ යුතු ඉතා වැදගත් යුතුකමක් ද වන්නේ ය.

එසේ පත් කර ගන්නා නියෝජිතයන් පුදේශයේ ජනතාව වෙනුවෙන් සේවයට කැප වී කටයුතු කිරීම මගින් යහපත් දේශපාලන අතදැකීම්, පළපුරුදේද හා පුහුණුව ලබා ගැනීමට ඔවුන්ට අවස්ථාව උදා වේ. එවන් කැපී පෙනෙන උදාර නායකයන් ජාතික දේශපාලනයට හඳුන්වා දීම ඉතා වැදගත් ජාතික මෙහෙවරක් වේ.

මෙම ක්‍රියා මාරුග අනුගමනය කිරීමෙන් සෞඛ්‍යාගාර්යවත් ශ්‍රී ලංකාවක් ගොඩනැගීම සඳහා පළාත් පාලන ආයතනවලට ලබා දිය හැකි දායකත්වය ඉමහත් ය.

ක්‍රියාකාරකම 4.7



1. පළාත් පාලන ආයතනයට නියෝජිතයකු තෝරා පත් කිරීමේ දී ජන්ද අපේක්ෂකයකු තුළ පැවතිය යුතු යැයි ඔබ අදහස් කරන යහපත් ගුණාංග කිහිපයක් ලැයිස්තුගත කරන්න.
2. ගෙවත්තේ/පාසලේ මුදුරුවන් බෝ වීම වැළැක්වීම සඳහා දෙනිකව ක්‍රියාත්මක කළ හැකි වැඩසටහන් ලැයිස්තුවක් සකස් කරන්න.
3. නිවස ආශ්‍රිත ව එදිනෙදා එකතු වන කසල කළමනාකරණය කිරීම සඳහා මධ්‍ය යෝජනා ඉදිරිපත් කරන්න.

- පළාත් පාලන ආයතන යනු මහජන උපයෝගිතා සේවා ප්‍රාදේශීය මට්ටම් කාර්යක්ෂමව හා එලදායීව ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මධ්‍යම රජය විසින් පිහිටුවන ලද ආයතන විශේෂයකි.
- පළාත් පාලන ආයතන මහජන නියෝජිතයන්ගෙන් හා රාජ්‍ය නිලධාරීන්ගෙන් සමන්විත වේ.
- ප්‍රාදේශීය පාලනය පිළිබඳව සංකල්පය රාජාණ්ඩු සමයේ පටන් ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක වී තිබේ.
- තුළතන පළාත් පාලන ආයතනවල විකාශනය ලුතානා පාලන යුගයේ ආරම්භ වී ඇත.
- තිදිනස ලැබීමෙන් පසු පනවන ලද පනත් මගින් පළාත් පාලන ආයතන පද්ධතියේ විවිධ වෙනස්කම් සිදු කරන ලදී
- ශ්‍රී ලංකාවේ දැනට මහ නගර සහා, නගර සහා සහ ප්‍රාදේශීය සහා වශයෙන් පළාත් පාලන ආයතන ක්‍රියාත්මක වේ.
- පළාත් පාලන ආයතන මගින් ජන ජීවිතය පහසු හා යහපත් කිරීම සඳහා සේවා රාජියක් සපයනු ලබයි.
- පළාත් පාලන ආයතනවලට සම්බන්ධ මහජන නියෝජිතයන් හා නිලධාරීන් තම යුතුකම් හා වගකීම් මැනවින් ඉටු කිරීම, එම සේවා කාර්යක්ෂමව පවත්වාගෙන යාමට බෙහෙවින් ඉවහල් වේ.
- පළාත් පාලන ආයතනවලින් ඉටු වන සේවා සම්බන්ධයෙන් මහජනතාව තම යුතුකම් හා වගකීම් ඉටු කිරීම එම සේවා කාර්යක්ෂමව ඉටු කිරීමට බෙහෙවින් ප්‍රයෝගනවත් වේ.
- ප්‍රාදේශීය සංවර්ධනය තුළින් ජාතික සංවර්ධන උපාය මාර්ග සාර්ථක කර ගැනීමට හා පළාත් පාලන ආයතනවලට ඉහළ දායකත්වයක් ලබා දීමට හැකියාව තිබේ.

05

ගැටුම් නිරාකරණය

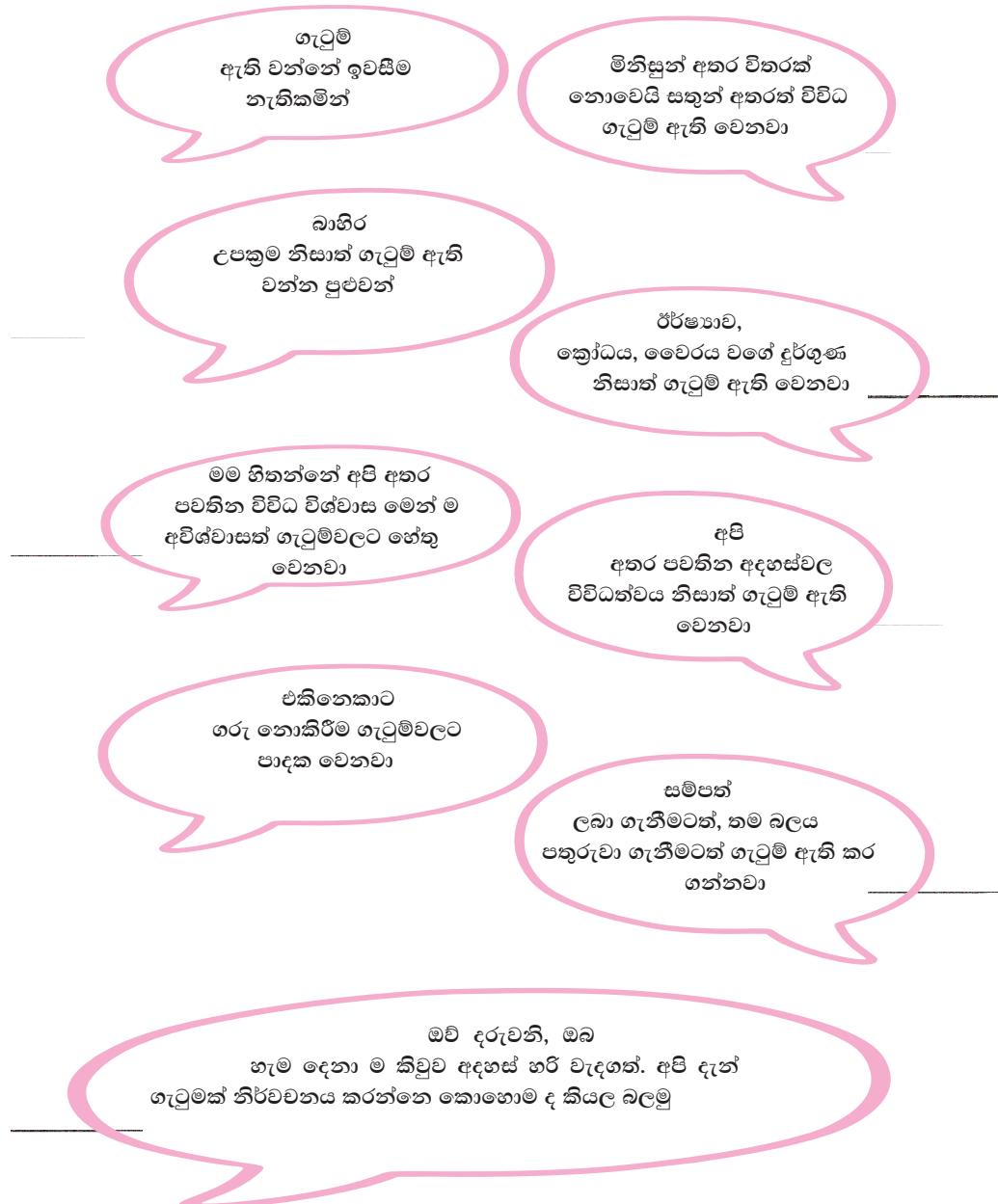
සමාජය පුද්ගලයන් සමූහයකින් සමන්වීත වේ. ඔවුනු විවිධාකාරයට එකිනෙකාගෙන් වෙනස් වෙති. ඔවුන් දරන අදහස්, මතවාද, විශ්වාස, උගත් තුළත්කම්, දුප්පත් පොගොසන්කම් ආදි විවිධ හේතු මත එම වෙනස්කම් ඇති වේ. එම විවිධ හේතු නිසා ගැටුම් ඇති විම ද නිරතුරුව ම සිදු වේ. සින් රිද්වීම, දුකට පත්වීම, ආතනිය ඇතිවීම, කනස්සලු ස්වභාවයට පත්වීම, ප්‍රචණ්ඩත්වයට පත්වීම, විනාශකාරී ක්‍රියාවලට යොමු විම දක්වා ගැටුම් වර්ධනය විය හැකි ය. එමෙන් ම තමා තුළ මෙන් ම, පුද්ගලයන් අතර ද, පවුල් අතර ද, ප්‍රාදේශීය වශයෙන් මෙන් ම රටවල් අතර ද, කළාපීය වශයෙන් මෙන් ම ජාත්‍යන්තරව ද විවිධ ක්‍රමවලට ගැටුම් ඇතිවිය හැකි ය. එවැනි ගැටුම් සාමකාලීව නිරාකරණය කර ගැනීම ජන සමාජයේ යහපැවැත්මට මෙන් ම තිරසර සාමයක් පවත්වා ගැනීමට ද අතිශයින් වැදගත් වේ.

මෙම පරිච්ඡේදය අධ්‍යායනය කිරීමෙන් ඔබට,

- ගැටුම නිර්වචනය කිරීම
- ගැටුම ඇති වීමට බලපාන හේතු
- ගැටුම ඇති වන පාර්ශ්ව
- විවිධ ගැටුම් වර්ග
- ගැටුම නිරාකරණය සඳහා අවශ්‍ය ගුණාංග
- ගැටුම නිරාකරණය සඳහා යෝග්‍ය ක්‍රමවේද
- ගැටුම ඉහවාදීව නිරාකරණය කර ගැනීමේ වාසි
- ගැටුම ඉහවාදීව නො විසඳා ගැනීම නිසා ඇති වන ප්‍රතිච්චාක ආදිය පිළිබඳව පුළුල් අවබෝධයක් ලබාගැනීමට අවස්ථා ලැබෙනු ඇත.

ගැටුම් නිරවචනය කිරීම

පහත දක්වෙන්නේ සිසුන් පිරිසක් හා ගුරුතුමා අතර ගැටුම් පිළිබඳව පාඨමේ දී ඇති වූ බුද්ධි කළම්බන සාකච්ඡාවකින් උප්‍රටා ගන්නා ලද අදහස් සමුහයකි.



ගැටුම් නිර්වචනය කිරීම

ගැටුමක් යනු “ප්‍රධාන්‍ය හැඳුවීමක්, අරගලයක් හෝ හරහියක්, මානසික වශයෙන් සිදුවන අරගලයක්”

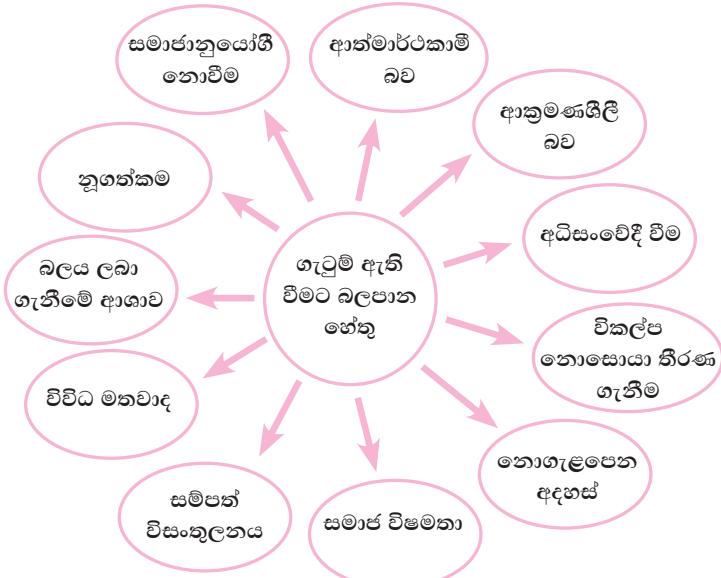
(“මක්ස්ගර්ඩ්”Oxford, ගබඳකෝෂය)

මේ අනුව පැහැදිලි වන්නේ ගැටුම් විවිධ ස්වරූප අනුව ඇති විය හැකි බවයි. ආරවුල, රණ්ඩුව, මතස්දය, බහින් බස්වීම, ද්බරය, පහර දීම, යුද්ධය ර්ට උදාහරණ වේ.

පුද්ගල ජීවිතයේ දී ඕනෑම ම අයකුට විවිධ ගැටුම්කාරී අවස්ථාවලට මුහුණ දීමට සිදු විය හැකි ය. තමන් තුළ, තමා හා මිතුරන් අතර, සහෝදර සහෝදරියන් අතර, අසල්වැසියන් අතර ගැටුම් ඇති විය හැකි ය. එසේ ම වාර්ගික, දේශපාලන, ආගමික කණ්ඩායම් අතර ද මෙවැනි ගැටුම් නිර්මාණය විය හැකි ය. ගැටුම්කාරී අවස්ථාවලට යහපත් ලෙස ප්‍රතිචාර දැක්වීම නිසා නව අදහස්, නව නිර්මාණ, නව සම්බන්ධතා ඇති විය හැකි ය.

කෙසේ වෙතත් ගැටුමක් ආරම්භයේ දී ම නිසි ලෙස විසඳා නොගතහොත් එය ක්‍රමයෙන් වර්ධනය වී විසඳීමට අපහසු බරපතල තත්ත්ව කරා එළඹිය හැකි ය. එමගින් වටිනා මිනිස් ජීවිත, දේපළ විනාශ වන බැවින් ගැටුම් ආරම්භයේ දී ම විසඳා ගැනීම වැදගත් වේ.

5.1 ගැටුම් ඇති වීමට බලපාන හේතු



ත්‍රියාකාරකම 5.1



1. මබ ගැටුමකට මුහුණ දුන් අවස්ථාවක් සිහිපත් කර එයට හේතු වූ කරුණු එකින් එක පෙළගස්වන්න.
2. එම ගැටුම වළක්වා ගැනීමට ඔබට ගත හැකි ව තිබූ ත්‍රියාමාර්ග කිහිපයක් ලියන්න.

ගැටුම් ඇති වන පාර්ශ්ව

- තමා තුළ (පුද්ගලයා තුළ)
- තමන් හා මිතුරන් අතර (පුද්ගලයන් දෙදෙනකු අතර)
- පවුලක් තුළ
- අසල්වැසියන් අතර (පුද්ගලයන් අතර/පවුල් අතර/පුද්ගල කණ්ඩායම් අතර)
- සංස්කෘති අතර
- ස්වකීය රාජ්‍ය තුළ/ රාජ්‍ය දෙකක් අතර/ රාජ්‍ය කිහිපයක් අතර

විවිධ ගැටුම් වර්ග

ලෝකයේ දක්නට ලැබෙන ගැටුම් එහි ස්වභාවය අනුව ආකාර කිහිපයකට වර්ග කළ හැකි ය.

දේශපාලන මූල මත ඇති වන ගැටුම්

දේශ සීමා අරගල මිට නිදුසුන් ලෙස දැක්වී හැකි ය.

නිදුසුන් : ඉන්දියාව හා පකිස්ථානය අතර කාය්මිර ප්‍රදේශ සම්බන්ධව දිගු කාලයක් තිස්සේ පවතින ගැටුම්

ආර්ථික මූල මත ඇති වන ගැටුම්

සම්පත් ලබා ගැනීම, දිලිඛුකම, වෙළෙඳපොල අත්පත් කර ගැනීම හෝ වෙළෙඳපොල පුළුල් කර ගැනීම වැනි විවිධ ආර්ථිකමය හේතු නිසා මෙවැනි ගැටුම් ඇති වේ.
නිදුසුන් : ඉරාකය හා කුවේටය අතර බනිජ තෙල් සඳහා පවතින ගැටුම්

සමාජ මූල මත ඇති වන ගැටුම්

පුද්ගලයන් අතර, ජන කණ්ඩායම් අතර, රටවල් අතර, ආගමික හෝ වාර්ශික වැනි විවිධ මතවාද ඔස්සේ ඇති වන ගැටුම් මේ යටතේ දැක්වීය හැකි ය.

ව්‍යාකාරකම 5.2



- ලෝකයේ විවිධ ප්‍රදේශවල පවතින ගැටුම් පිළිබඳව තොරතුරු රස් කර ගැටුම්වල ඇති ඩිජිස්ත්‍රූ බව මිනිස් සමාජයට බලපාන ආකාරය පිළිබඳව පුවත්පතකට ලිපියක් ලියන්න.

5.2 ගැටුම් නිරාකරණයෙහිලා මත් විය හැකි බාධක

ගැටුම් නිරාකරණය කිරීමේ දී විවිධ බාධක ඇති විය හැකි ය. ඒවාට නිද්‍යාන් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- සංදාස් තීරණ, අදහස් වෙනස් නොකිරීමේ දැඩි ස්ථාවර බව
- අනමුව, තමන් නිවැරදි යයි සිතන මතයේ ම එල්ල සිටීම
- නිවැරදි යයි තමන් සිතන එක ම විසඳුමක රදී සිටීම
- විකල්ප ජනනය නොකිරීම
- ගැටුමට සම්බන්ධ සියලු ම පාර්ශ්ව ගැටුම නිරාකරණය සඳහා ඉදිරිපත් නොවීම
- අනෙක් පාර්ශ්ව පරදවා තමා ජය ගැනීමට සිතීම
- අනෙක් පාර්ශ්වයේ අදහස්, අවශ්‍යතා නොසලකා හරිමින්, එක් පාර්ශ්වයක් පමණක් ජයග්‍රහණය කිරීමට යාම නිසා ගැටුම්කාරී තත්ත්ව වර්ධනය වීමට ඉඩ හැරීම

විශේෂයෙන් ගැටුම්කාරී වාතාවරණවල දී ගැටුමට සම්බන්ධ පුද්ගලයන් හෝ පාර්ශ්ව අතර පවතින දැඩි ස්ථාවර බව ගැටුම් නිරාකරණයේ දී පුධානතම බාධාවක් වේ. පහත සඳහන් කතාන්දරය මගින් එය මැනවින් අවබෝධ කර ගත හැකි ය.

අම්ඩු හා කවිදු 9 වන ගෞනීයේ ඉගෙනුම ලබන එක ම පන්තියේ සිසුන් දෙදෙනෙකි. නව වසර සඳහා පන්ති නායකයකු පත් කර ගැනීමට අවශ්‍ය බැවින් ඒ සඳහා පන්ති නායකයකු පත් කර ගැනීමට ගුරුතුමිය විසින් ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාචන්ට යෝජනා කරන ලදී. එහි දී මෙම ශිෂ්‍යයන් දෙදෙනා ම ඉදිරිපත් තු අතර ඔවුන් දෙදෙනාට ම නායකයා වීමේ අවශ්‍යතාව දැඩිව තිබිණි. එක් ශිෂ්‍යයකු නායකත්වයට පත් කර ගැනීමේ අවශ්‍යතාව ගුරුතුමිය දිගින් දිගට ම ප්‍රකාශ කළා ය. එක් අයකු උපනායකයා ලෙස පත් කර ගත හැකි බව ද ගුරුතුමිය ප්‍රකාශ කළා ය. එහෙත් දෙදෙනා ම ඒ සඳහා අකුමැත්ත ප්‍රකාශ කළ අතර දෙදෙනා ම නායකත්වය ඉල්ලා දැඩි ස්ථාවරයක රදී සිටීමේ හේතුව නිසා එම අවස්ථාවේ නායකයකු පත් කර ගැනීමට නොහැකි විය.

ගැටුම් විසඳීමට ඇති තවත් ප්‍රබල බාධාවක් ලෙස මේ ආකාරයට නිවැරදි යැයි තමන් සිතන එක ම විසඳුමක රදී සිටීම පෙන්වා දිය හැකි ය. පහත කතාන්දරය මගින් එය සනාථ කර ගත හැකි ය.

සඳකිරණී සහ ප්‍රහාස්වර එක ම පවුලේ සහෝදර සහෝදරයන් වන අතර රුපවාහිනී වැඩසටහනක් නැරඹීම සම්බන්ධයෙන් එක් දිනක් මේ දෙදෙනා අතර ගැටුම්කාරී අවස්ථාවක් ඇති විය. එහි දී එක ම වේලාව තුළ එක් අයෙකුට කාවුන් වැඩසටහනක් නැරඹීමටත් අනෙකාට ක්‍රිකට් තරගයක් නැරඹීමටත් අවශ්‍ය විය. එහි දී දුරස්ථ පාලකය මගින් දෙදෙනා ම තම අහිමතය පරිදි නාලිකා වෙනස් කිරීමට කටයුතු කළහ. ඒ නිසා ගැටුම්කාරී වාතාවරණයක් ඇති විය. අවසානයේ දී පියාට මැදිහත් වී එම ගැටුම සමතයකට පත් කිරීම සිදු විය.

මෙසේ පුද්ගල මට්ටමේ සිට විවිධ මට්ටමේ ගැටුම නිර්මාණය වීමට, ගැටුම්වලට මුළු වූ පාර්ශ්ව තම විසඳුම ම නිවැරදි ය යන ස්ථාවරයේ රඳී සිටීම හේතු වේ.

ගැටුම අවස්ථාවල දී විකල්ප විසඳුම කෙරෙහි යොමු තොවීම ද ගැටුම උග්‍ර වීමට හේතු වේ. ඉහත කතාන්දරය තුළ දී ගැටුම වළක්වා ගැනීම සඳහා පහත සඳහන් විකල්ප කෙරෙහි යොමු වී නම් එය පහසුවෙන් විසඳා ගැනීමට ඉඩ තිබේ.

- කාලය බෙදා ගෙන වැඩසටහන මාරුවෙන් මාරුවට නැරඹීම
- සතියෙන් සතිය වැඩසටහන් මාරුවෙන් මාරුවට බැලීම
- කළීන් විකාශනය වූ වැඩසටහන අන්තර්ජාලය ඇසුරින් පහසුවෙන් යළි නැරඹීම
- අදාළ කාලය තුළ දෙදෙනා ම වෙනත් වැඩසටහනක් නැරඹීම

ක්‍රියාකාරකම 5.3



ගැටුම සඳහා යොමු වී ඇති රටක් හෝ පාර්ශ්වයක් තෙර්රා ගෙන එය අධ්‍යයනය කර එම ගැටුම නිරාකරණයෙහි ලා ඇති බාධක සාකච්ඡා කරන්න.

ගැටුම නිරාකරණය සඳහා අවශ්‍ය ගුණාංග

- | | |
|--|---|
| <ul style="list-style-type: none"> ● ඉවසීම ● සුඩු සවන්දීම ● කාරුණික බව ● සුභදිකීලි බව ● තීරණ ගැනීමේ හැකියාව ● අදහස් පැහැදිලිව ප්‍රකාශ කිරීම ● විත්තවේග සමනය | <ul style="list-style-type: none"> ● අනාථ අදහස්වලට ගරු කිරීම ● පරිනාශකීලී බව ● මධ්‍යස්ථාන බව ● සැම පුද්ගලයෙකුට ම ගරු කිරීම ● සාධරණ විනිශ්චය ● අයිතිවාසිකම්වලට ගරු කිරීම ● තම යුතුකම් ඉටු කිරීම |
|--|---|

ගැටුම් නිරාකරණය සඳහා යෝගා ක්‍රමවේද

ගැටුම් නිරාකරණය කර ගැනීම සඳහා භාවිත වන පොදුවේ පිළිගත් ක්‍රමවේද රාජියක් පවතී. ඒවාට නිදසුන් කිහිපයක් පහත දක්වා ඇත.

සාකච්ඡා කිරීම

ගැටුම් නිරාකරණය සඳහා යොදා ගත හැකි සරල ම ක්‍රමය සාකච්ඡා කිරීමයි. ගැටුමට මූල්‍ය පාර්ශ්ව සාකච්ඡා කිරීම මගින් ගැටුම විසඳා ගැනීම සිදු වේ. මෙමගින් දෙපාර්ශ්වයට ම “ ජය ජය ” විසඳුම් ලබා ගත හැකි ය.

මැදිහත්කරණය

පුද්ගලයන් දෙදෙනක හෝ කණ්ඩායම් දෙකක් හෝ රටවල් දෙකක් හෝ අතර ගැටුමක් විසඳා ගැනීම සඳහා සාකච්ඡා ක්‍රමයට අපොහොසත්ව සිටින විට එය විසඳා ගැනීම සඳහා උපකාර කිරීම මැදිහත්කරණයයි. මෙය සාමක්මී ක්‍රියා මාර්ගයක් වේ. මේ සඳහා ගැටුම් නිරාකරණ විශේෂයෙන්, පාර්ශ්ව දෙකට ම පිළිගත හැකි පුද්ගලයන් හෝ බාහිර පාර්ශ්ව හෝ යොදා ගත හැකි ය. මෙම ක්‍රමය යොදා ගත හැකි අවස්ථාවලට නිදසුන් ලෙස,

- පවුල් ආරවුල්
- දිජ්‍යා කණ්ඩායම් අතර ගැටුම
- ජන කණ්ඩායම් අතර ගැටුම
- රටවල් අතර ගැටුම් දැක්වීය හැකි ය.

සම්පූර්ණය

ගැටුමක් හෝ මතහේදයක් විසඳා ගැනීම සඳහා යොදා ගන්නා තවත් ක්‍රමවේදයක් ලෙස සම්පූර්ණය හැකි ය. සම්පූර්ණයන්ගෙන් සමන්විත මණ්ඩලයක් මගින් සම්පූර්ණය සිදු වේ. එහි දී ප්‍රතිචිරුද්ධ පාර්ශ්ව දෙකට සාකච්ඡා කර විසඳුමක් ලබා ගැනීමට යොමු කරවීම සම්පූර්ණයේ ප්‍රධාන ලක්ෂණයයි. ශ්‍රී ලංකාවේ සම්පූර්ණය සඳහා අධිකරණ අමාත්‍යාංශය මගින් සමථ මණ්ඩල පිහිටුවා ඇත. මෙමගින් විසඳා ගත හැකි ගැටුම්වලට නිදසුන් ලෙස,

- පවුල් ආරවුල්
- සුඩ වැරදි විසඳීම
- පුද්ගල කණ්ඩායම් ආරවුල් ආදිය දැක්වීය හැකි ය.

විනිසීම

මෙය අධිකරණමය ක්‍රියාවලියකි. මෙහි දී ගැටුමට මූල්‍ය වී ඇති පාර්ශ්වවලට සම්පූර්ණයකට එන ලෙස මූලින් ම ප්‍රකාශ කරන අතර, එකා නොවන විට නවු විභාගයට යාම මගින් ගැටුම් නිරාකරණය කරනු ලැබේ. අධිකරණය මගින් දෙන තීන්දුව අවසාන තීරණය වන අතර තීරණයට එකා නොවේ නම් පාර්ශ්වවලට ඉහළ අධිකරණයකට අභියාචනා කිරීමේ හැකියාව පවතී.

උපදේශනය

විවිධාකාරයෙන් පහසුකම් සපයා උපදෙස් හා මග පෙන්වීම් ලබා දෙමින් ගැටුම් නිරාකරණයට යොමු වීම උපදේශනයයි. මෙහි දී විකල්ප විසඳුම් කරා පාර්ශ්වකරුවන් යොමු කිරීම සිදු කෙරේ ගැටුම් නිසා ඇති වන ප්‍රතිච්චාක සහ සාම්කාම්ව ආරවුල් විසඳා ගැනීම නිසා අත් වන ප්‍රතිලාභ පිළිබඳව දෙපාර්ශ්වය ම දැනුම්වත් කිරීම, ගැටුම් ලිහිල් කිරීම සඳහා පාර්ශ්වකරුවන් යොමු කිරීම මෙමගින් සිදු වේ.

ක්‍රියාකාරකම 5.4



මල ප්‍රදේශයේ ගැටුම් නිරාකරණය කර ගැනීම සඳහා පිහිටුවා ඇති සමඟ මණ්ඩලය ගැටුමක් විසඳුන ආකාරය නිරික්ෂණය කරන්න. එම ගැටුම විසඳු ආකාරය පිළිබඳව කෙටි වාර්තාවක් පිළියෙල කරන්න.

5.3 ගැටුම් ඉහළවාදීව නිරාකරණය කිරීමේ වාසි

පළමුව ගැටුම් ඇති වන්නේ පුද්ගලයාගේ සිත තුළයි. සමාජයේ මූලික හා ක්‍රිඩා ම තැනුම් ඒකකය වන පවුල තුළ ව්‍යව ද ගැටුම් ඇති විය හැකි ය. එවිට පවුල් පරිසරයේ සංහිතියාව, සාමය බිඳු වැටීම සිදු වේ. එබැවින් පවුල තුළ විවිධ අසහනකාරී හා ප්‍රවෘත්තිකාරී හැසිරීම් පුදර්ශනය විය හැකි ය. එබැවින් පවුල තුළ පැන තැනින ගැටුම් එම අවස්ථාවේ දී ම විසඳා ගැනීම මගින් පවුල තුළ සාමය හා සංහිතියාව ඇති වන අතර එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සමාජය තුළ ද සාමය, සම්ඝය, සංහිතියාව ඇති වේ.

ජාතික හා ජාත්‍යන්තර මට්ටමේ දී වාර්ගික ගැටුම්, ආගමික ගැටුම්, සිවිල් යුද්ධ ආදිය මගින් බොහෝ රටවල් හා ජන සමාජ ගැටුම් ඇති කර ගෙන ඇත. මෙබැවින් ප්‍රවෘත්තිකාරී පසුබිමක් තුළ ඉන් ඇති වන ජීවිත හානි, දේපල හානි, සරණාගතයන් බිඳු වීම ආදිය වළක්වා ගැනීම හා අවම කිරීම සඳහා ගැටුම් සුබවාදීව විසඳා ගැනීම අතිශයින් වැදගත් වේ.

ගැටුම් සාම්කාම්ව නිරාකරණය කර ගැනීමේ වාසි කිහිපයක් නිදසුන් ලෙස පහත දක්වා ඇත.

- සාමය ස්ථාපිත වීම - ගැටුමක් ඇති වන සැම විට ම සිදු වන්නේ සාමය බිඳු වැටීමයි. පුද්ගලයා තුළ (තමා තුළ) ගැටුමක් ඇති වූ විට අභ්‍යන්තර සාමය බිඳු වැටෙමි. එමෙස ම පුද්ගලයන් දෙදෙනකු හෝ කිහිප දෙනකු අතර, පවුලක් තුළ, සමාජයේ විවිධ කොටස් අතර ගැටුම් ඇති වන සැම විට ම සාමය බිඳු වැටීම සිදු වේ. මේ නිසා ගැටුම් ඉහළවාදීව නිරාකරණය කරගන්නා විට සාමය ස්ථාපිත වීම සිදු වේ. එබැවින් සාමය ස්ථාපිත කර ගැනීමට, තිරසර සාමයක් ඇති කර ගැනීමට ගැටුම් ඉහළවාදී ව නිරාකරණය කර ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. එය පෙනුද්ගලිකව තමාවත් පොදුවේ සමාජයටත් එක සේ වැදගත් වේ.

- පුද්ගල හා සමාජ සංවර්ධනයට හේතු වීම - ගැටුම් පවතින සැම විට ම එය පුද්ගල හා සමාජ සංවර්ධනය පිරිහිමට හේතුවක් වේ. මේ නිසා ගැටුම් ගුහවාදීව විසඳා ගැනීමෙන් පොද්ගලිකව තමාගේ සංවර්ධනය ඇති වන අතර ම එය සාර්ථක ම සමාජ සංවර්ධනයට ද හේතු වේ.
- දේශපාලන ස්ථාවර හාවය - ගැටුම්කාරී තත්ත්වයක දී පොදුවේ රටක් වශයෙන් ගත් විට රටක දේශපාලන ස්ථාවර හාවය බිඳ වැටීම සිදු විය හැකි ය. විවිධාකාරයට සිදු වන ප්‍රචණ්ඩකාරී ක්‍රියා හා ගැටුම් නිසා දේශපාලනික වශයෙන් සිදු වන එවැනි අස්ථාවරතා රටකට ඉතා අහිතකර ලෙස බලපානු ඇත. මේ නිසා ගැටුම් ගුහවාදීව විසඳා ගැනීම දේශපාලන ස්ථාවර හාවය ඇති කර ගැනීමට ප්‍රබල ලෙස බලපානු ඇත.
- සම්පත් නාස්තිය අවම වීම - පොදුවේ සමාජයක්, පුද්ගලයෙක් රටක් ආදි ලෙස ගත් විට ගැටුම් ඇති වීම නිසා සම්පත් නාස්ති වීම ද විශාල වශයෙන් සිදු විය හැකි ය. එහි දී හෝතික සම්පත් මෙන් ම මානව සම්පත් ද, කාලය ද විශාල වශයෙන් නාස්තිවීම සිදු වේ. එම නිසා ගැටුම් ගුහවාදීව විසඳා ගැනීම සම්පත් නාස්තිය අවම කර ගැනීමට හෝ සම්පත් නාස්තිය වළක්වා ගැනීමට හෝ අතිශයින් ම වැදගත් වේ.

ඉහතින් දැක්වූ කරුණුවලට අමතරව ගැටුම් ගුහවාදීව නිරාකරණය කර ගැනීම නිසා ඇති වන තවත් වාසී කිහිපයක් පහත දක්වා ඇත. එම කරුණු පිළිබඳ ව ද පුරවැසි අධ්‍යාපනය විෂයභාර ගුරුතුමා/ ගුරුතුමිය සමග සාකච්ඡා කරන්න.

- විශ්වාසය ගොඩනැගීම
- මානසික ආතතිය අවම වීම
- පුද්ගල ආත්ම ගොරවය සුරක්ෂිත වීම
- සුහදතාව ගොඩනැගීම
- සමාජ සම්බන්ධතා වර්ධනය වීම
- සංස්කෘතික සහයෝගිතාව වර්ධනය වීම
- මූලික අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා වීම
- මානව අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා වීම (විශේෂයෙන් ම ලමා අයිතිවාසිකම් හා කාන්තා අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා වීම)
- ජීවිත හා දේපළ හානි වැළකීම
- අන්තර්ජාතික සම්බන්ධතා පුළුල් වීම
- ආයෝජකයන්ගේ පැමිණීම වර්ධනය වීම

ගැටුම් ගුහවාදීව නිරාකරණය කර නොගැනීම නිසා ඇති වන ප්‍රතිච්චිත

ගැටුම් ගුහවාදී ලෙස නිරාකරණය කර නොගැනීම විවිධාකාරයෙන් පුද්ගලයාට මෙන් ම සමාජයට ද අහිතකර ලෙස බලපායි. 'ඡය ඡය' විසඳුමක් ලැබෙන ආකාරයට ගැටුම් නිරාකරණය කර නොගැනීමේ අදිනව හෙවත් ප්‍රතිච්චිත කිහිපයකට නිදුසුන් පහත දක්වා ඇත.

- මානසික ආතතිය ඇතිවේම
- අපකීර්තියට පත්වේම
- එකිනෙකා කෙරෙහි සැකයෙන් හා අවශ්‍යාසයෙන් පෙළීම
- සමාජ සම්බන්ධතා පැලුදුවේම
- අනවශ්‍ය කරදර හා වියදුම් අධික වේම
- සම්පත් විනාශ වේම
- තිරසර සාමය බිඳ වැළීම

ඉහත කරුණු පිළිබඳව පුරවැසි අධ්‍යාපනය විෂයභාර ගුරුතුමා/ ගුරුතුමිය සමග මෙන් ම ඔබේ පන්තියේ සහෝදර/ සහෝදරියන් සමග හා වැඩිහිටියන් සමග ද සාකච්ඡා කර දැනුම පුළුල් කර ගන්න.

ගැටුම් නිරාකරණය කර ගැනීම ගැටුමකට සම්බන්ධ සියලු පාර්ශ්වවලට එක සේ වැදගත් වේ. ගැටුම් ගුහවාදීව විසඳා ගැනීමේ වාසි සැමට පොදු කාරණා ලෙස දැක්විය හැකි ය. එමෙන් ම ගැටුම් ගුහවාදීව නිරාකරණය කර නොගැනීමේ ආදිනව හෝ ප්‍රතිචිජ්‍යාක ද පොදුවේ සැමට ම බලපානු ඇත. මේ නිසා සැම විට ම ගැටුම් නිරාකරණයේ දී ගැටුමට සම්බන්ධ සියලු පාර්ශ්ව අවංකව හා කැපවීමෙන් එම ගැටුම් ගුහවාදීව විසඳා ගත යුතු වේ. පුද්ගල සංවර්ධනය මෙන් ම සමාජ සංවර්ධනයට ද එහි ඇති බලපෑම ඔබ මේ වන විට අවබෝධ කර ගෙන ඇත. පුද්ගලයා තුළ මෙන් ම පොදුවේ මූල්‍ය මහත් සමාජයේ ම සාමකාමී බවට ගැටුම් ගුහවාදීව නිරාකරණය කර ගැනීම හේතු වේ. ගැටුම් සාමකාමීව, ගුහවාදීව නිරාකරණය කර ගැනීමෙන් සම්පූර්ණය, සහජීවනය, සංහිදියාව, සහෝදරත්වය, නිදහස වර්ධනය කර ගත හැකි ය. එමගින් පොදුවේ රටක්, ජාතියක් වශයෙන් මූල්‍ය මහත් සමාජයේ ම තිරසර සාමයට මං පෙන් විවර වේ. ආදරණීය දුවෙටි, පුතෙන් අපි සැම දෙනා ම සියලු වාදහේද අමතක කර, ගැටුම් සාමකාමීව විසඳා ගෙන තිරසර සාමයක් වෙනුවෙන් පෙළ ගැසෙමු; හඩනගමු; කැපවෙමු. එය අපගේ අද ද්‍රව්‍යසේ ජාතික යුතුතමකි.

සාරාංශය

- පුද්ගලයා තුළ මෙන් ම පුද්ගලයන් අතර ද පුද්ගල කණ්ඩායම් අතර ද රටවල් අතර ද ගැටුම් ඇති වේ.
- විවිධ හේතු නිසා ගැටුම් ඇති වීමත්, ඒවා වර්ධනය වීමත් සිදු වේ.
- දේශපාලන, ආර්ථික හා සමාජ වශයෙන් ගැටුම් ඇති වන මූල පදනම් කරගෙන මූලික වශයෙන් ගැටුම් වර්ග කෙරේ.
- ගැටුම් නිරාකරණයේ දී විවිධ බාධකවලට මුහුණ දීමට සිදු වන අතර ම, එම බාධක ජය ගැනීමෙන් සාර්ථකව ගැටුම් නිරාකරණය කර ගැනීමට හැකි වේ.
- ගැටුම් නිරාකරණයේ දී පුද්ගලයකට තනිව ම මෙන් ම පොදුවේ සමාජීය වශයෙන් ද ගුණාංග රාඛියක් වරිතායනය කර ගැනීමට සිදු වේ.
- සාකච්ඡා කිරීම, උපදේශනය, මැදිහත්කරණය හා සමථකරණය ගැටුම් නිරාකරණයේ දී හාවිත කළ හැකි ඉතා සාර්ථක ක්‍රමවේදවලට උදාහරණ කිහිපයකි.
- ගැටුම් ගුහවාදීව නිරාකරණය කර ගැනීම පොදුගැලීකව තමාටත් පොදුවේ සමාජයටත් ඉතා වාසිදායක හා ප්‍රතිඵ්‍යායි වන අතර ම එය තිරසර සාමයට මහය පිටිවහලක් ද වේ.
- ගැටුම් ගුහවාදීව නිරාකරණය කර නොගැනීම නිසා විවිධ ආදිනව හෝ ප්‍රතිච්චිපාකවලට හෝ මුහුණ දීමට සිදු වන අතර ම එය පොදුගැලීකව මෙන් ම සමාජීයව ද සමගිය, සහඟ්වනය, සංඛ්‍යාව, සමානාත්මකාව හා තිරසර සාමය වැනි සාරධරම බිඳු වැට්ටීමටත් හේතු වේ.

අනාගත වයස ලෝකයට පිවිසෙමු

වර්තමාන අධ්‍යාපනයේ ප්‍රධාන වගකීමක් වන්නේ යහපත් පුරවැසියන් සමාජයට දායාද කිරීමයි. එහි දී පාසල් අධ්‍යාපනයේ මූලික අරමුණ විය යුත්තේ සමාජයට වැඩිදියී පුද්ගලයකු බිජි කර දීමයි. පාසල් දරුවන්ට අනාගත වැඩ ලෝකයට සාර්ථකව මූහුණ දීම සඳහා අවශ්‍ය මාර්ගෝපදේශ ලබා දීම ද අධ්‍යාපනය මගින් සිදු විය යුත්තකි. ඒ සඳහා පාසල් සමස්ත විෂයමාලාව තුළින් ම අවශ්‍ය පහසුකම් සලසා දීම අවශ්‍ය වේ. වැඩ ලෝකය ජය ගැනීමට නම්

- අනාගත රැකියා අපේක්ෂා තෝරා ගැනීම
- එම රැකියා අපේක්ෂාවලට අවශ්‍ය සුදුසුකම් සපුරා ගැනීම වැදගත් වේ.

ඉහත අපේක්ෂා ඉටු කර ගැනීම සඳහා මෙම පරිවිෂේෂය හැදැරීම ඉතා ප්‍රයෝග්‍යනවත් වනු ඇත. මෙම පරිවිෂේෂය මගින් ;

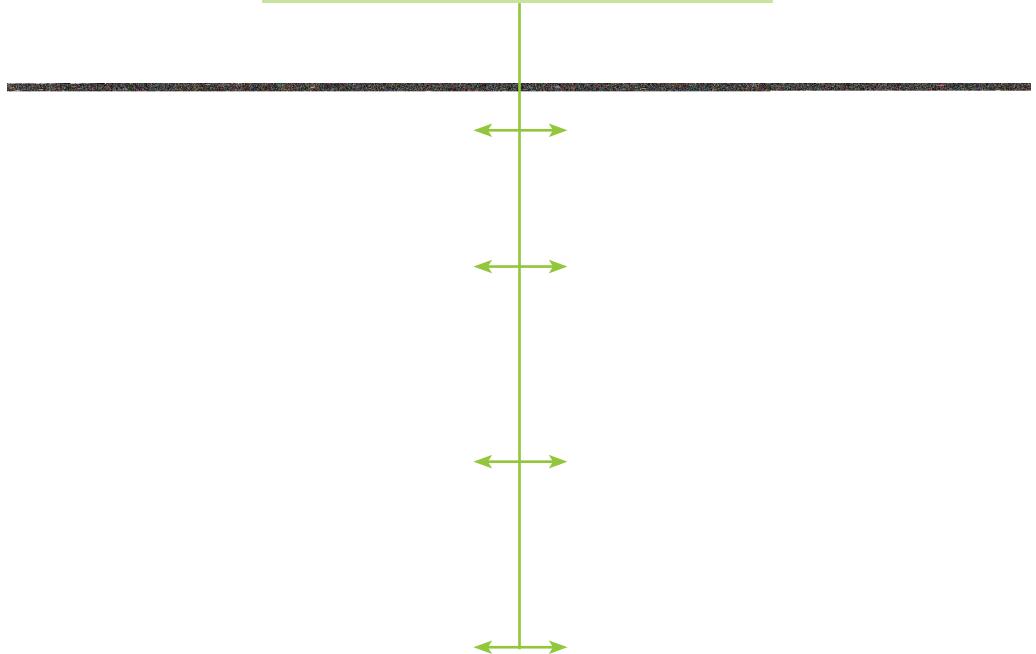
- වැඩලෝකයේ පවතින රැකියා හා වෘත්තීන් හඳුනා ගැනීම
- තම කුසලතා, හැකියා හඳුනා ගෙන රැකියාවක් තෝරා ගැනීම
- රැකියා ඉල්ලුම් පත්‍ර හා ඒව දත්ත පත්‍රිකා සකස් කිරීම
- සම්මුඛ පරික්ෂණයකට මූහුණ දීමේ කුසලතාව වර්ධනය කර ගැනීම
- රැකියා ස්ථානයේ දී කාර්යක්ෂමව හා සහයෝගයෙන් කටයුතු කිරීම
- තම වෘත්තීය හා පොදුගැලික ඒවිතය සම්බරව පවත්වාගෙන යැම
- මනා මූල්‍ය කළමනාකරණයකින් යුතුව තම කටයුතු ඉටු කර ගැනීම

ආදි ක්ෂේත්‍ර පිළිබඳව නිපුණතා සංවර්ධනය කරගත හැකි වනු ඇත. 8 ශේෂීයේ දී ද වැඩ ලෝකය පිළිබඳව ඔබ බොහෝ කරුණු ඉගෙන ගෙන ඇත. ඒ ගැන ද නැවත සිහිපත් කරන්න.

6.1 පොද්ගලික ගොනුවක් පවත්වා ගැනීම

සැම රකියාවකට ම සමාජීය වටිනාකමක් මෙන් ම පොද්ගලික වටිනාකමක් ද ඇති බව පහත රුපය අනුව පැහැදිලි වනු ඇත.

වැඩලෝකයේ පවතින රකියා



රකියාවක් පිළිබඳ සිතිමට පෙර ඔබගේ හැකියා දක්ෂතා, කැමැත්ත ආදිය පිළිබඳව විමසා බැලීම ද වැදගත් වේ. ඔබට එකිනෙකට වෙනස් වූ දක්ෂතා හා හැකියා තිබිය හැකිය. ඒවා පිළිබඳව වචාත් දැනුම්වත් ප්‍රද්ගලයා වන්නේ ද ඔබ ම ය. අන් අයගේ පෙළඹවීමට රකියා ක්ෂේත්‍රයක් තෝරා ගන්නවාට වචා ඔබ ම ඔබට ගැළපෙන රකියා ක්ෂේත්‍රයක් තෝරා ගැනීම වචා වැදගත් වේ. එම නිසා ඔබගේ පොද්ගලික ගුණාංග, කුසලතා, ලැදියා ආදිය පිළිබඳව විස්තර ඇතුළත් ගොනුවක් පවත්වා ගැනීම අනාගතයේ රකියාවක් කරා යොමු වීමේ දී ඔබට වැදගත් වනු ඇත.

පොද්ගලික ගොනුවක් පවත්වා ගැනීමේ දී එයට ඇතුළත් විය යුතු කරුණු පිළිබඳව ගුරුතුමය විමස් අවස්ථාවේ දී ලැබුණ් රට දුන් පිළිතුරු කිපයක් පහත දක්වේ.

සමන් - විවර, තමන් පිළිබඳව තොරතුරු, ඒ කියන්නෙ තමන්ගේ නම, උපන් දිනය, ලිපිනය, උප්පැන්න සහතිකයේ අංකය, පසුගිය අවුරුදුවල වාර පරීක්ෂණ ලකුණු, ලබාගත් සහතික, තැගි පිළිබඳ විස්තර, මවගේ පියාගේ නම්, රකියා, දුරකථන අංක ආදිය.

- නිමාලි** - ටේවර්, මම හිතන්නේ අපේ පොද්ගලික ගුණාංගන් ඇතුළත් වෙන්න යින.
- ගරීඩි** - ඒ මොනවද නිමාලි?
- නිමාලි** - කැපවීම, ඉවසීම, අධිශ්චානයීමේ බව, අහියෝගවලට මූහුණ දීමට තිබෙන ගක්තිය...
- නෑසිගා** - ඇසි ටේවර්, අපේ කුසලතාත් යින නේද?
- ගුරුතුමිය** - ඔව් කියන්න බලන්න.
- නෑසිගා** - සන්නිවේදන කුසලතා, නායකත්වය, අනෙක් අයන් සමග වැඩ කිරීමට, ලිවීමට, ගැඹීමට ඇති හැකියාව, තනියම යමක් කරගත හැකි වීම
- කදිරේෂන්** - ඔව්. ඔව්. ඒ විතරක් මදි. අපි ලබාගෙන තියෙන අමතර සුදුසුකමුත් ඇතුළත් වෙන්න යින. ගායනා, විවාද, ක්‍රිඩා වගේ දේවලට පාසලන් ලබාගත් සහතික, පිටත දී ලබාගත් සහතික ආදියන් ඇතුළත් කරන්න පුළුවන්.
- ගුරුතුමිය** - බොහෝම භොඳයි. ඔබ පිළිබඳව බොහෝ දේවල් පොද්ගලික ගොනුවට ඇතුළත් කළ හැකි බව දැන් පැහැදිලිය නේද? මෙවැනි පොද්ගලික ලිපිගොනුවක් පවත්වා ගැනීම ඕනෑම ඕනෑම ම කෙනෙකුගේ ඉදිරි ජ්විතයට ඉතා ප්‍රයෝග්‍යනවත් දෙයක්.

ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන් ලබාදුන් පිළිතුරු ඇතුළත් වන සේ ගුරුතුමිය විසින් පොද්ගලික ගොනුවක ඇතුළත් විය යුතු වැදගත් තොරතුරු කළ ලැංලේ සාරාංශ කර තිබුණේ මෙසේ ය.

1. පොද්ගලික තොරතුරු <ul style="list-style-type: none"> ■ නම ■ ලිපිනය ■ දුරකථන අංකය ■ උපන් දිනය ■ වයස ■ අධ්‍යාපන සුදුසුකම් 	2. පොද්ගලික ගුණාංග <ul style="list-style-type: none"> ■ කැපවීම ■ ප්‍රියමනාප බව ■ සුහද බව ■ පරිත්‍යාගයීමේ බව ■ සාපුරුව අදහස් ප්‍රකාශ කිරීම
3. පොද්ගලික කුසලතා <ul style="list-style-type: none"> ■ සෞන්දර්ය කුසලතා ■ ක්‍රිඩා කුසලතා ■ රිය පැදිවීමේ කුසලතා ■ භාණා කුසලතා 	4. පොද්ගලික වර්යා <ul style="list-style-type: none"> ■ සමාජයීලි බව ■ තනිව කටයුතු කිරීමට ඇති හැකියාව ■ කණ්ඩායමක් ලෙස කටයුතු කිරීමට ඇති හැකියාව ■ බෙදාහදා ගැනීම
5. පාසලේ දී ලබාගත් අත්දැකීම් <ul style="list-style-type: none"> ■ පන්ති නායක/ශිෂ්‍ය නායක ■ ශිෂ්‍යාව ■ බාලදක්ෂ ■ රිය නියාමක ■ පරිසර නියම 	6. පාසලෙන් පිට දී ලබාගත් අත්දැකීම් <ul style="list-style-type: none"> ■ ගුමදාන කටයුතුවලට සහභාගි වීම ■ ආපදා කළමනාකරණ කටයුතුවලට සහභාගි වීම ■ වැඩිහිටි නිවාස/ලමා නිවාස උපකාරක සේවා ■ ශිෂ්‍ය ගුහසාධන කටයුතු ■ විවිධ සම්මි/සංවිධානවල කටයුතු කිරීම

පොද්ගලික ගොනුවක් පවත්වා ගැනීමේ වැදගත්කම පිළිබඳව මිළගට විමසා බලමු,

- හැකියා, නොහැකියා දැනගැනීම
- ලැදියා අවබෝධ කරගැනීම
- දුර්වලතා අවබෝධ කරගෙන, ඒවා මගහරවා ගැනීම
- සංවර්ධනය කරගත යුතු දක්ෂතා, කුසලතා දැනගැනීම
- තමා පිළිබඳව අහිමානයක් ඇති කරගත හැකි වීම
- රකියාවක් තෝරා ගැනීමේ දී උපකාරී වීම

වියාකාරකම 6.1



පොද්ගලික ගොනුවකට ඇතුළත් විය යුතු අංග පිළිබඳව අවධානය යොමු කරන්න. ඔබ පිළිබඳව සින් ගන්නාසූල පොද්ගලික ගොනුවක් ආරම්භ කර එය දිගට ම පවත්වාගෙන යාමට කටයුතු කරන්න.

6.2 වැඩ ලෝකයේ විවිධ වෘත්ති හා රකියා

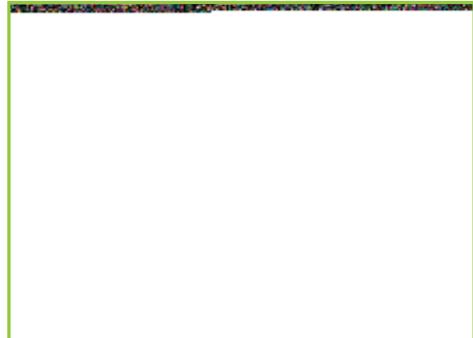
වැඩ ලෝකයේ සාමාන්‍ය ලෝකය වගේ ම හරි විවිතුවත් එකකි. එහි විවිධ වෘත්තින්/රකියා දකින්නට පූජාවන්. වැඩ ලෝකයේ පවතින විවිධ වෘත්තින්/රකියා පිළිබඳව අවබෝධයක් තිබේ ඉතා වැදගත් ය. අනාගතයේ දී ඔබට සුදුසු ඔබ කැමති වෘත්තියක්/රකියාවක් තෝරාගැනීමේ දී එය ඉතා ම ප්‍රයෝගනවත් වේ.

වැඩ ලෝකයේ රකියා පවතින ශේෂු කිහිපයක් හා ඒවාට උදාහරණ කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

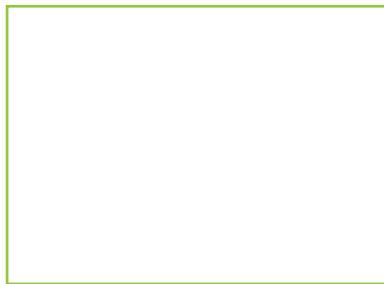


රැකියාව කරන ස්ථානය අනුව ද රැකියා වර්ග කළ හැකි ය.

- ගෘහස්ථී රැකියා - කාර්යාල, සාප්පු, කර්මාන්තකාලා වැනි ස්ථානවල කරන රැකියා



- එළිමහනේ කරන රැකියා - ගොවිතැන් කිරීම, මාර්ග සකස් කිරීම, ඉදිකිරීම වැනි රැකියා



- ස්ථීර ස්ථානවල කරන රැකියා - කර්මාන්තකාලාවල, කාර්යාලවල, කඩසාප්පුවල



- ජ්‍යෙම රැකියා - තැනින් තැන සංචාරය කරමින් හානේඛ අලෙවි කිරීම වැනි රැකියා



ඇතැම් දේශීය වෛද්‍යවරුන් කිසි දී මූදලක් නොගෙන වෛදකම් කරනු ඔබ දක තිබේ ද? ඔවුහු එහි දී මූදලට වඩා ආත්ම තාප්තිය අයය කරති. වැටුප් ලබන රකියාවක දී වූව ද අපගේ සේවය මූදලට සීමා නොකොට සතුවින් කිරීමෙන් ඔබට මෙන් ම රටට ද එය යහපතක් වනු ඇත.

සමාජයේ පැවැත්ම අඛණ්ඩව පවත්වා ගැනීම සඳහා විවිධ රකියා හා සේවා සැපයීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. එම නිසා සැම නීත්‍යානුකූල රකියාවක් ම සමාජයට එක සේ වැදගත් ය. එවැනි සැම රකියාවකට ම යම් කිසි වටිනාකමක් තිබේ; පිළිගැනීමක් තිබේ. සමහර ආය සිතන ආකාරයට ඉහළ රකියා හෝ පහළ රකියා යනුවෙන් රකියා වර්ග කිරීම සුදුසු නොවේ. එයට හේතුව සැම රකියාවක් ම සමාජයට එක සේ අවශ්‍ය වීම ය. සමහරුන් රකියා වර්ග කිරීමට පෙළඳී ඇත්තේ වැය කරන ගුමය, ලබන ආදයම හෝ සමාජ තත්ත්වය අනුව බව දක්නට ලැබේ. එහෙත් රකියා එසේ වර්ග කිරීම සුදුසු නොවන බව මෙන් ම අවශ්‍ය නොවන බව ද ඔබට ම වැටහෙනු ඇත.

ශ්‍රීයාකාරකම 6.2



සති අන්ත පුවත්පතක රකියා ඇඟිරේකා/දැන්වීම් සඳහන් පිටුවක් අධ්‍යයනය කර පහත සඳහන් අංශ තුන යටතේ ඇති රකියා තෝරා ලියන්න.

රාජ්‍ය අංශයේ රකියා	පොද්ගලික අංශයේ රකියා	සේවය රකියා

6.3 විවිධ රකියා/වෘත්ති සඳහා පිවිසුම

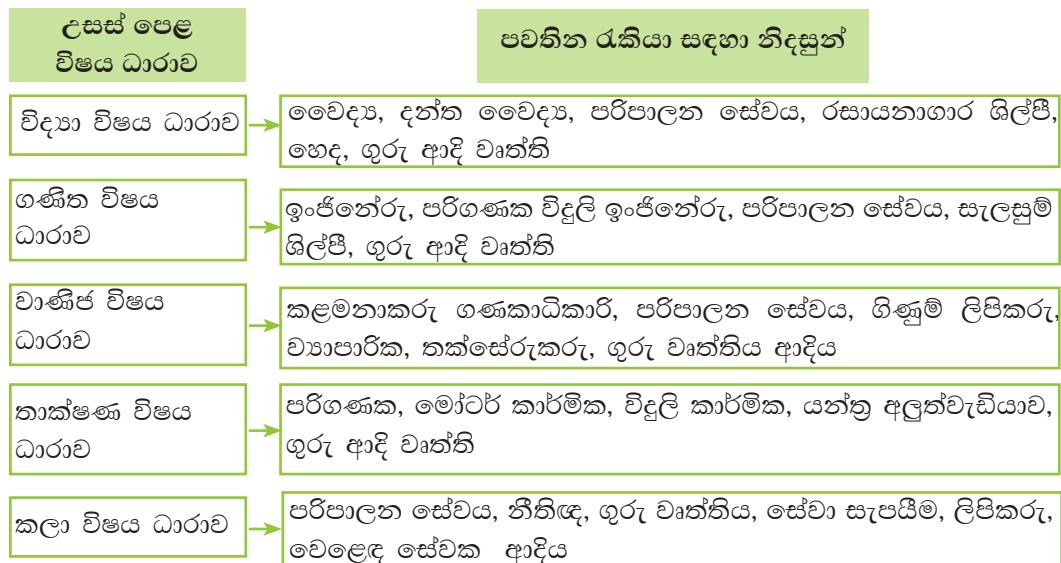
රකියාවකට හෝ වෘත්තියකට ප්‍රවේශ වීමේ දී ඒ සඳහා විවිධ මාර්ග පවතී. තම අනාගත අපේක්ෂාවලට ගැළපෙන ලෙස එය තෝරා ගැනීමට ගොමු විය යුතු වේ. එමගින් තම අධ්‍යාපන කටයුතු අනාගත වැඩ ලෝකයට ගැළපෙන පරිදි පහසුවෙන් සකස් කර ගත හැකි ය. එහි දී තම හැකියා, ලැදියා, කුසලතා පිළිබඳව ද සැලකිලිමත් විය යුතු ය. එවැනි අවස්ථාවලට නිදුසුන් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

■ පාසලේ විෂය/විෂයධාරාව තෝරා ගැනීම

මෙම වසරේ 9 ශේෂීයේ ඉගෙනුම ලබන ඔබ ලබන වසරේ 10 ශේෂීයට ඇතුළත් වේ. එහි දී හර විෂය භයක් පවතින අතර කාණ්ඩ විෂය තුනක් තෝරා ගත යුතු වේ. එවැනි අවස්ථාවක සලකා බැලිය යුතු කරුණු කිහිපයක් තිබේ. නිදුසුනක් ලෙස එම විෂය හැදුරුමට තමන්ට ඇති හැකියාව, තමන්ගේ කැමැත්ත, අනාගත වැඩ ලෝකය සමග ඇති

සම්බන්ධතා ආදිය ඉන් කිහිපයකි. එමෙන් ම කාණ්ඩ විෂයන් තෝරා ගැනීමේදී අනාගතයේ කුමන රකියාවක්/වෘත්තියක් තෝරා ගත්තත්, යහපත් පුරවැසියකු ලෙස ජ්‍යෙන් වීමට අවශ්‍ය දැනුම, ආකල්ප, කුසලතා වැඩි දියුණු කරන පුරවැසි අධ්‍යාපනය වැනි විෂයයක් තෝරා ගැනීම කෙරෙහි විශේෂ සැලකිල්ලක් දැක්විය යුතුයි. වර්තමානයේදී මෙන් ම අනාගතයේදී ද කුමන රකියාවක්/වෘත්තියක් කළත් මනුස්සකමේ ඇති වට්නාකම ඉහළින් ම පැවතිය යුතු වීම රේඛ හේතුවයි.

අ. පො. ස. (සා.පෙළ) විනාගය සමත් වී උසස් පෙළට ඇතුළත් වීමේදී විද්‍යාව, ගණීතය, තාක්ෂණය, වාණිජ, කළා ආදි විෂයධාරා කිහිපයක් පවතී. එවැනි අවස්ථාවක දී තම අපේක්ෂා පරිදි විෂය ධාරාව හා විෂය තෝරා ගැනීම කළ යුතුය.



ඉහත සටහන අනුව විෂය ධාරා තෝරා ගැනීමේදී රකියා ක්ෂේත්‍ර පිළිබඳ වත් මධ්‍යී අවධානය යොමු විය යුතු බව පැහැදිලි වනු ඇත. අන් අයගේ වුවමනාවට, කැමැත්තට වඩා මධ්‍යී කැමැත්ත හා හැකියාව අනුව විෂය ධාරා තෝරා ගැනීම අනාගතයට වඩාත් ප්‍රයෝගනවත් වනු ඇත.

■ ගාස්ත්‍රීය/වෘත්තිය සුදුසුකම්

රකියාවක් ලබා ගැනීමේදී ගාස්ත්‍රීය සුදුසුකම් සමග වෘත්තිය සුදුසුකම් ද අවශ්‍ය වේ.

ගාස්ත්‍රීය සුදුසුකම් : අ. පො. ස. (සා.පෙ.), අ. පො. ස. (උ.පෙ.), බිජේලෝමා

(උද : සංගිත, කෘෂිකාර්මික වැනි), උපාධි (විද්‍යා, කළා, වාණිජ, තාක්ෂණ වැනි)

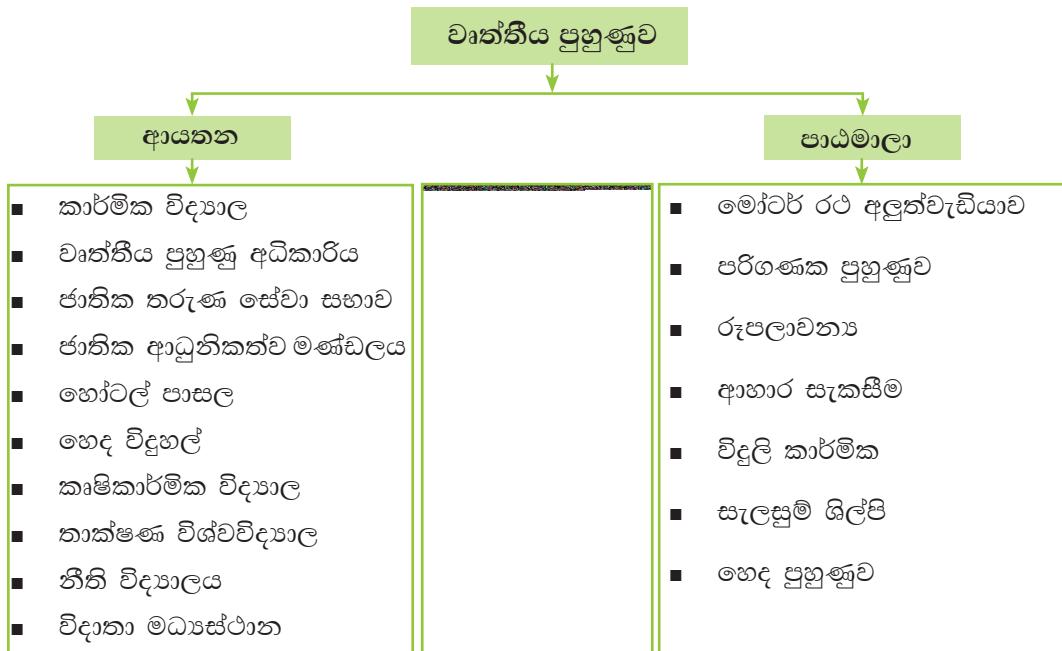
වෘත්තිය සුදුසුකම් : තමන් නියුත්ත වීමට අපේක්ෂා කරන / දැනට නියුත්ත වන රකියාවට අදාළ සුදුසුකම්

උද : ගුරු වෘත්තිය සඳහා ගික්ෂණ විද්‍යා බිජේලෝමා, ගුරු විද්‍යාල පුහුණුව, අධ්‍යාපනවේදී, ප්‍රාග්ධන් උපාධි අධ්‍යාපන බිජේලෝමා ආදිය

■ විධීමත් හා සේවාස්ථා රැකියා පුහුණුවේම්

වැඩ ලෝකය තුළ ගාස්ත්‍රීය සුදුසුකම් සමග වෘත්තීය සුදුසුකම් ඇති, නිපුණතා සහිත නිරමාණයිලි පුද්ගලයන්ට වැඩි ඉල්ලුමක් තිබේ. වෘත්තීය පුහුණුව ලබා ගැනීම සඳහා විවිධ ආයතන හා විවිධ පාඨමාලා වර්තමානයේ දක්නට ලැබේ. ශ්‍රී ලංකාවේ මේ වන විට වෘත්තීය සුදුසුකම් ලබා ගැනීම සඳහා “ජාතික වෘත්තීය සුදුසුකම් රාමුව” යටතේ ජාතික වෘත්තීය සුදුසුකම් සහතිකය (NVQ) හඳුන්වා දී තිබේ. මේ යටතේ විවිධ අර්ධ කාලීන, පුරුණ කාලීන, විෂ්ලේෂා ආදි පාඨමාලා හැඳුරුමට ජාතික තරුණ සේවා සභාව වැනි ආයතන වර්තමානයේ පවත්වාගෙන යනු ලැබේ. උපාධි ලබා ගැනීම සඳහා තාක්ෂණ විශ්වවිද්‍යාලයක් ද ආරම්භ කර තිබේ.

වෘත්තීය පුහුණුව ලබාගත හැකි ආයතන හා පාඨමාලා පිළිබඳව පහත රැුපසටහනෙන් විස්තර වේ.



ඉහත සඳහන් කරුණුවලට අමතරව රැකියා/වෘත්තීන් සඳහා බඳවා ගැනීමෙන් පසුව පූර්ව සේවා පුහුණුව මෙන් ම රැකියාවේ යෙදි සිටිය දී සේවාස්ථා පුහුණුව ලබා දීම ද සිදු වේ. (උදාහරණ : ගුරු වෘත්තීය, යන්ත්‍රෝපකරණ ක්‍රියාකරවීම වැනි)

වියාකාරකම 6.3



වෘත්තීය පුහුණුව ලබාගත හැකි ආයතන පිළිබඳව තොරතුරු රස් කර පන්තියේ අනෙකුත් යහළිවන් සමග ඩුවමාරු කර ගන්න.

වෘත්තීය පාඨමාලා පිළිබඳව තොරතුරු ලබාගත හැකි ආයතන රාජියක් ද වේ.

- කාර්මික අධ්‍යාපන හා පුහුණු කිරීමේ දෙපාර්තමේන්තුව
- ජාතික ආයුතිකත්ව හා කාර්මික පුහුණු කිරීමේ අධිකාරය
- වෘත්තීය පුහුණු අධිකාරය
- ජාතික තරුණ සේවා සභාව

මෙම අමතරව පුවත්පත්, ගැසට පත්‍ර මෙන් ම අන්තර්ජාලය හරහා ද වෘත්තීය පාඨමාලා පිළිබඳ තොරතුරු ලබාගත හැකි වේ.

6.4 රැකියා හා වෘත්තී සඳහා අවශ්‍ය සූදුසුකම් හා පළපුරුදේද

- වෘත්තීය ප්‍රෙවිඟ සඳහා විෂය/විෂයධාරා තෝරා ගැනීමේ වැදගත්කම

රැකියාවක් හෝ වෘත්තීයක් කිරීමට සූදුසුකම් පමණක් ප්‍රමාණවත් තොවේ. ඒ සඳහා පළපුරුදේදක් නිඩිම ද අවශ්‍ය වේ. විශේෂයෙන් වෙදාහු වෘත්තීය, නීතියු වෘත්තීය වැනි වෘත්තීන් සඳහා වෘත්තීයේ නිරත වීමට පෙර අවශ්‍ය පළපුරුදේද සම්පූර්ණ කර තිබීම අනිවාරය වේ.

පාසල් ශිෂ්‍ය-ශිෂ්‍යවත් ලෙස ඔබ අනාගතයේ දී ඔබගේ වෘත්තීය අප්‍රේක්ෂා අනුව විෂය හා විෂය දාරා තෝරා ගැනීම ඉතා වැදගත් වේ. විෂය දාරා තෝරා ගැනීම පිළිබඳව සාමාන්‍ය පෙළ සමත් සිසුන් සඳහා පැවති වැඩමුළවක දී දේශකයකු ඉදිරිපත් කළ අදහසක තොටසක් පහත දැක්වේ.

“මබ දන් සූදානම් වන්නේ දෙවැනි කඩුම පැනීමටයි. එහෙත් ඒ සඳහා සූදුසු විෂය හා විෂය දාරා තෝරා ගැනීම ඉතා වැදගත් වේ. පළමුව නිතන්න මබ අනාගතයේ කිරීමට බලාපොරොත්තු වන රැකියාව කුමක් ද කියා. උදාහරණ ලෙස බැංකු කෙසේතුයක රැකියාවක් කිරීමට කැමැත්තක් දක්වන්නේ නම් තෝරා ගත යුතු විෂය දාරාව කුමක් ද? ඒ සඳහා ඔබ තෝරා ගත යුත්තේ වාණිජ විෂය දාරාව නොදු?”

ඉහතින් දක්වා ඇත්තේ එක් කරුණක් පිළිබඳව පමණි. රේ අමතරව විෂය දාරාවක් තෝරා ගැනීමේ දී සැලකිය යුතු කරුණු මොනවා ද?

01. තෝරා ගන්නා විෂය/විෂය දාරාව තමන්ගේ හැකියා හා කුසලතා සමග ගැළපේ ද?
02. එම විෂය දාරාවන් අනාගතයේ හැදුරිය හැකි වෙනත් අධ්‍යාපන හා පුහුණු පාඨමාලා මොනවා ද?
03. එමෙන් ම උසස් අධ්‍යාපනය සඳහා අවස්ථා තිබේ ද?
04. එම විෂය දාරාව තමන්ගේ පාසල් ඉගෙනීමේ හැකියාව තිබේ ද?
05. එම විෂය දාරාව අනුව අනාගතයේ ඇති විය හැකි රැකියා අවස්ථා මොනවා ද?

මෙම ප්‍රශ්නවලට ඔබට සාර්ථකව පිළිතුරු ලබා දිය හැකි නම් ඔබට අනාගතයේ දී ඉතා සාර්ථකව වැඩ ලෝකයට ප්‍රවේශ වීමට හැකි වනු ඇත. වර්තමානයේ බොහෝ සිසුන් උසස් පෙළ සඳහා විෂය බාරා තෝරා ගනුයේ දෙමාපිය කැමැත්ත, යහුවන් එම විෂය හැදැරීම, නගරයේ පාසලකට යාම වැනි හේතු නිසා බව ඔබට අවබෝධ වී ඇත. ඒ නිසා විභාග අසමත්වී ජීවිතයට සාර්ථකව මුහුණ දීමට නොහැකිව සිටින බොහෝ දෙනා ඔබට සමාජය තුළ දැකිය හැකියි නේද?

- විශේෂිත රැකියා/වෘත්ති සඳහා අවශ්‍ය ගාස්ත්‍රීය, කාලානුරුප, මානසික හා කායික ඉල්ලුම රැකියා සම්බන්ධව පන්ති කාමරයේ ඇති වූ පහත දෙස කියවන්න.

නිමල් :- රැකියා/වෘත්තින් සඳහා පිවිසීමේ දී සපුරා ගත යුතු වෙනත් අවශ්‍යතා තියෙනවා ද විවර්?

විවර :- ඔවුන්, නිමල්. විෂය බාරාවට අමතරව තවත් ගොඩාක් දේවල් තියෙනවා. එකක් තමයි ගාස්ත්‍රීය, කාලානුරුප, මානසික හා කායික ඉල්ලුම

තමරා :- මොකද්ද විවර ඒ කියන්නේ?

විවර :- එක් එක් රැකියා සඳහා විශේෂ ගාස්ත්‍රීය සුදුසුකම් තියෙනවා. බලන්න මේ වගුව :

රැකියාව/ වෘත්තිය	ගාස්ත්‍රීය සුදුසුකම්
ගුරු වෘත්තිය	උපාධිය, උසස් පෙළ සමත්වීම
නිතියු වෘත්තිය	නිති උපාධිය
වෛද්‍ය වෘත්තිය	වෛද්‍ය උපාධිය
හෙදි	උසස් පෙළ විද්‍යා විෂය බාරාව සමත්වීම
ගණකාධිකාරී ශේෂ්තය	AAT, CIMA වැනි විභාග සමත්වීම

විවර :- දුන් පැහැදිලියි ද?

කරීම්බීන් :- ඔවුන් විවර ඒත් මොකද්ද කාලානුරුප ඉල්ලුම කිවිවේ?

විවර :- එක් එක් රැකියාවලට අවශ්‍ය සුදුසුකම් කාලයෙන් කාලයට වෙනස් වෙන්න පුළුවන් කියන එකනේ පුතා. දනට ලිපිකරුවෙකු වෙන්න උසස් පෙළ සමත්වීම ප්‍රමාණවත්. ඒත් පස්සේදී ඒ වෙනුවට උපාධිය අවශ්‍ය කියල කියන්නත් පුළුවන්නේ.

නේරංජන් :- එතකොට කායික හා මානසික ඉල්ලුම කියන්නේ?

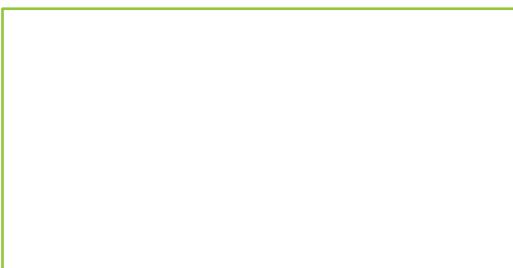
විචර :- ආ! ඒ කියන්නේ රකියාවක් කරන්න නම් මනා ගැර සෞඛ්‍යයක් හා හොඳ මානසික සුදානමක් ඕනෑ කියන එක. ගාරීරක ආබාධ ඇත්තාම් රියුදුරු වැනි රකියාවක් කරන්න බැහැනෙන තේද?

හොඳයි. දුන් ඔයාලට තේරුණා තේද? එහෙනම්, අද ගෙදර ශිහිල්ලා පත්තර විකක් අරගෙන රකියා ඇබැරුතු පරිස්ථා කරලා, රකියා පහක් තෝරාගෙන ඒවාට අවශ්‍ය ගාස්ත්‍රීය සුදුසුකම් මොනවා ද කියල ලියාගෙන එන්න යින.

කසුන් :- එතකොට විචර රකියාවලට විශේෂ පළපුරුද්දක් ඕනෑ ද?

විචර :- ඔව් ඔව් පුතා, උදාහරණයක් විදියට ගුරුවරයෙකු වෙන්න විශේෂ පුහුණුවක් ඕනෑ. රීට අදාළ උපාධියක් වගේ ම වෘත්තීය පුහුණුවක් අවශ්‍යයි. නිදුසුන් ලෙස විද්‍යා පිය පුහුණුව, එහෙම නැත්තාම් ශික්ෂණ විද්‍යා ඩ්ලෝමා දක්වන්න පුළුවන්. රියුදුරු රක්ෂාවටත් එහෙම විශේෂ පළපුරුද්දක් යින. වාහන අලුත්වැඩියා කිරීම, නිවාස වයරිං කිරීම, වෙළඳ වෘත්තීය වගේ රකියාවලට ප්‍රායෝගික පුහුණුව අනිවාර්ය කරල තියෙන්නේ. ජ්වගේම තමන් කරන රකියාවට අමතරව වෙනත් පායමාලා වුනත් හදාරන්න පුළුවන්. ලිපිකරුවකුට අවශ්‍ය නම් පරිගණක විද්‍යා පායමාලා හදාරලා අමතර ආදායමක් වුනත් ලබාගන්න පුළුවන්.

අතිතයේ වෘත්තීය පුහුණුව ලබාගත් පහසු ම ක්‍රමය වූයේ පවුලේ සාමාජිකයන් මගින් එය ලබා ගැනීමයි. උදාහරණ ලෙස ගොවිතැන් කිරීම, දේවර කටයුතු, වැඩු වැඩ ආදිය දැක්විය හැකි ය.



පියා සමග වැඩු වැඩ කරන දරුවෙක්

පියා සමග ගොවිතැන් වැඩ කරන දරුවෙක්

ඔබටත් එවැනි අත්දැකීම් ලැබෙන්නට ඇති තේද? පවුලේ සාමාජිකයන් කරන රකියාව ආස්‍රිතව ඔබට ද වෘත්තීය දැනුම හා පුහුණුව ලබාගත හැකි ය. දෙමාපියන්ගේ රකියාව ම කළ යුතු බවක් ඉන් අදහස් නොවේ. එහෙත් රකියාවක් කිරීමට අවශ්‍ය මූලික පළපුරුද්ද මෙන් ම වට්නා අත්දැකීම් එමගින් ලබා ගත හැකි ය. එමෙන් ම තමන්ට ද යමක් කළ හැකි ය යන අභිමානයක් ද ඇති වේ.

විවිධ රකියා/වෘත්තී සඳහා ගාස්ත්‍රීය සුදුසුකම් මෙන් ම පළපුරුද්ද ලබා ගැනීම ද වැදගත් වන බව දුන් ඔබට පැහැදිලි වනු ඇත.

ත්‍රියාකාරකම 6.4



පුවත්පත්, ගැසට්පත්, අන්තර්ජාලය ආදියෙහි දැක්වෙන රැකියා ඇඟිරේනු පරීක්ෂා කර පහත වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

උදා:

රැකියාව	අවශ්‍ය සූදුසුකම්	පළපුරුද්ද
1. විදුලි කාර්මික	අ. පො. ස. (සා.පේ.) සමත් වීම, කාර්මික පායමාලාවක් හඳුරා තිබීම	පිළිගත් ආයතනයක වසරක සේවා පළපුරුද්ද
2.
3.

6.5 ජීව දත්ත පත්‍රිකාවක් සකස් කිරීම

රැකියා සඳහා දැන්වීම් පළ කිරීමේ දී පුවත්පත්, ගැසට් නිවේදන, අන්තර්ජාලය, වෙබ් අඩවි බහුලව යොදා ගැනෙන මාධ්‍ය වේ. මීට අමතරව බැනර්, දැන්වීම්, අත්පත්‍රිකා ආදිය ද භාවිත කරනු දක්නට ලැබේ. පහත දැන්වීම් කෙරෙහි ඔබගේ අවධානය යොමු කරන්න.

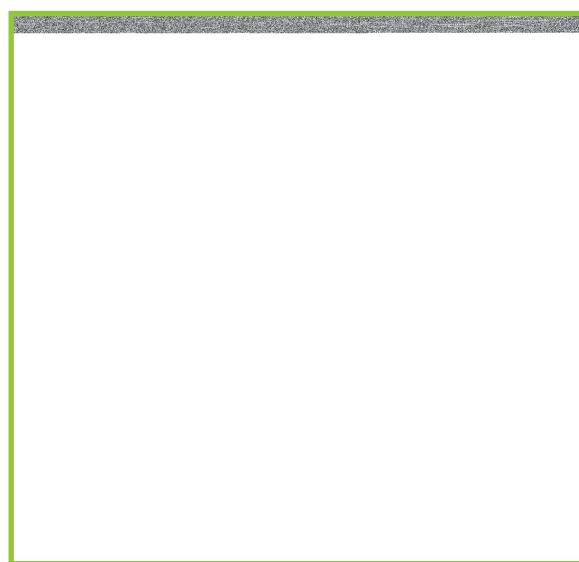
රැකියා පුර්ජ්‍යාඩු සඳහා නිකුත් කළ ගැසට් නිවේදනයක්



අත්පතිකාවක්



රකියා ඇඟුරතු දැක්වෙන වෙබ් අඩවියක්



පුවත්පත් දැන්වීමක්

ඉහත ආකාරයේ රකියා දැන්වීමක් සඳහා අපට ප්‍රතිචාර දැක්විය හැකි ප්‍රධාන ක්‍රම තුනක් වේ.

1. ජ්ව දත්ත පතිකාවක් මගින්
2. රකියා ඉල්ලුම් පත්‍රයක් මගින්
3. ලිපියක් මගින්

ප්‍රථමයෙන් ම ජ්ව දත්ත පතිකාවක් පිළිබඳ ව විමසා බලමු.

අකියා සඳහා ඉල්ලම් කිරීමේ දී ජ්ව දත්ත පත්‍රිකාවක් ඉදිරිපත් කිරීම සිදු වේ. එය ඉංග්‍රීසියෙන් "Curriculum Vitae" යනුවෙන් හැඳින්වේ. ලතින් හාජාවෙන් බිඳී ආ එම වචනයේ තේරුම ජ්වන වර්යාව පිළිබඳ වාර්තාවක් යන්න ය. තමන්ගේ සම්පූර්ණ ජ්වන වාර්තාවක් ලෙසින් ජ්ව දත්ත පත්‍රිකාව හැඳින්විය හැකි ය.

ඡේව දත්ත පත්‍රිකා අනුරින් ඔබේ ඡේව දත්ත පත්‍රිකාව කැපී පෙනෙන සුවිශේෂී එකක් බවට පත්වන සේ එය සකස් කිරීම වැදගත් ය. එය ඉතා දිරිස නොවිය යුතු සේ ම අවශ්‍ය සියලු දේ ම ඇතුළත් වීම ද අවශ්‍ය ය. නොද ඡේව දත්ත පත්‍රිකාවක වැදගත්කම පිළිබඳ මූලික සහ අජල් (Bright & Earl, 2001) පහත සඳහන් කරුණු දක්වා ඇත.

- වර්තමානයේ සැම කෙනකට ම ජ්ව දත්ත පත්‍රිකාව අත්‍යවශ්‍ය දෙයක් වී ඇත.
 - ඔබ පිළිබඳව සම්පූර්ණ විතුයක් ඔබේ ජ්ව දත්ත පත්‍රිකාවෙන් ලබාගත හැකි වේ.
 - ඔබේ අරමුණ විය යුත්තේ ජ්ව දත්ත පත්‍රිකාව ආකර්ෂණීය කර ගැනීම ය.
 - වර්තමානයේ රැකියා වෙළෙඳපොලේ තරගකාරී බවක් ඇති වී තිබේ.
 - ඔබේ කාලය හා රැකියා ලබා ගැනීම පිළිබඳව ඇති හිසරදය අවම කරගත හැකි වේ.

පහත දැක්වෙන්නේ ඒව දත්ත පත්‍රිකාවක ඇතුළත් කළ හැකි අංග පිළිබඳ උදහරණයකි.

පොද්ගලික තොරතුරු

නම, ලිපිනය, නගරය/රට, දුරකථන අංක, විද්‍යුත් ලිපිනය, උපන් දිනය, පුරවැසි බව, ස්ත්‍රී පුරුෂ බව, විවාහක අව්‍යාපක තත්ත්වය, දරුවන් පිළිබඳව තොරතුරු ආදිය.

අධ්‍යාපන සුදුසුකම්

පාසල් අධ්‍යාපනය, උසස් අධ්‍යාපනය ලැබූ ආයතන, ලබාගත් සහතික (ආයතනය, වර්ෂය, සහතිකයේ මට්ටම ආදිය ඇතුළත්ව)

වෘත්තීය සුදුසුකම් (අදාළ පළපුරුද්ද)

ඉල්ලුම් කරන රකියාවට/වෘත්තීයට අදාළ පළපුරුද්ද, ඒ සඳහා ඇති විශේෂීත හැකියා ආදිය

පෙර රකියා තොරතුරු

මිට පෙර රකියා කර තිබේ නම් ආයතනය/ආයතන, රකියාව කරන ලද කාලය, දුරක් තනතුර, එහි දී ලබාගත් පුහුණුවේම්, ලැබූ ශිෂ්‍යත්ව හා ජයග්‍රහණ

කුසලතා

නිදසුන් ලෙස ක්‍රිඩා කුසලතා, සෞන්දර්යාත්මක කුසලතා, ලේඛන කුසලතා, හාඡා හැසිරවීමේ කුසලතා ආදිය

ලබාගත් සම්මාන

මිට සුවිශේෂී දක්ෂතා මත ලබාගත් සම්මාන, ජයග්‍රහණ ආදිය (විශේෂ පදක්කම්, ජ්‍යෙෂ්ඨ බලපත්‍ර ආදිය)

ප්‍රකාශන

මබ විසින් ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති ලිපි, පොත්, පර්යේෂණ වාර්තා ආදිය

වෘත්තීය සාමාජිකත්වය

මබ වෙනත් වෘත්තීය මට්ටමේ සංවිධානවල තනතුරු දරා තිබේ නම් ඒ පිළිබඳව විස්තර, එසේ ම සමාජ සංවිධානවල දුරක් තනතුරු, සාමාජිකත්වය පිළිබඳව තොරතුරු

ගුණාංශ

කාර්යයක් පැවරක් විට කැපවීමෙන් කටයුතු කිරීම, ඉවසීම, සුහද බව, පරිත්‍යාග්‍යීලිත්වය ආදිය

විනෝදංග හා රුවිකත්වය

මේවා ද ඉතා ම කෙටියෙන් සඳහන් කළ හැකි ය.

තමා පිළිබඳව විමසිය හැකි පුද්ගලයන්

සාමාන්‍යයෙන් තමාගේ සමීප යුතින් තොවන පුද්ගලයන් දෙදෙනකු ඉදිරිපත් කිරීම අවශ්‍ය ය. මවුන්ගේ නම්, දුරකථන අංක, තැපැල් ලිපින, ඉමෙල් ලිපින හා තනතුරු ආදිය ඇතුළත් කළ යුතු ය.

කැපී පෙනෙන ජ්වලත්ත පත්‍රිකාවක් හඳුම්

වැඩ ලෝකයේ රැකියාවකට ප්‍රවේශ වීමේ දී ලොකු තරගයක් දක්නට ලැබේ. එබැවින් ඔබගේ ජ්වලත්ත පත්‍රිකාව අනෙක් ඒවා අතරින් කැපී පෙනෙන සුවිශේෂී එකක් විය යුතු ය. එවැනි කැපී පෙනෙන ජ්වලත්ත පත්‍රිකාවක් සැකසීමේ දී සැලකිය යුතු කරුණු කිහිපයක් පහත රූප සටහන මගින් දක්වා ඇතු.

- අවශ්‍ය කරුණු නිවැරදිව හා පැහැදිලිව ඉදිරිපත් කිරීම පැහැදිලි ජායාරූපයක් ඇතුළත් කිරීම
- විශේෂ දක්ෂතා, කුසලතා පිළිබඳව සටහන් කිරීම
- තමන් පිළිබඳව සියලු තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම
- ඉල්ලුම් කරන රැකියාවට අදාළ වෘත්තීය සුදුසුකම්, පළපුරුද්ද සඳහන් කිරීම
- පිරිසිදු බව
- ආකර්ෂණීය නිමාවකින් යුතු වීම
- ඉතා සරලව හා කෙටියෙන් ඉදිරිපත් කිරීම
- සත්‍ය තොරතුරු පමණක් ඇතුළත් කිරීම

ත්‍රියාකාරකම 6.5



ඔබගේ තොරතුරු ඇතුළත් ජ්වලත්ත පත්‍රිකාවක් සකස් කරන්න. එය ඔබ මූලින් සකස් කළ පෙළුද්ගලික ලිපි ගොනුවට ඇතුළත් කරන්න.

6.6 රැකියා ඉල්ලුම් පත්‍රයක් නිවැරදිව සම්පූර්ණ කිරීම

පහත දැක්වෙන්නේ 8 ගෞණීයේ සිසුන් දෙදෙනකු අතර සිදු වූ කතා බහක කොටසකි.

ඡම්මිර : නිමල් දන්නව ද අපේ අයියා හැමද ම රස්සාවලට ඉල්ලුම් පත් පුරවනවා.

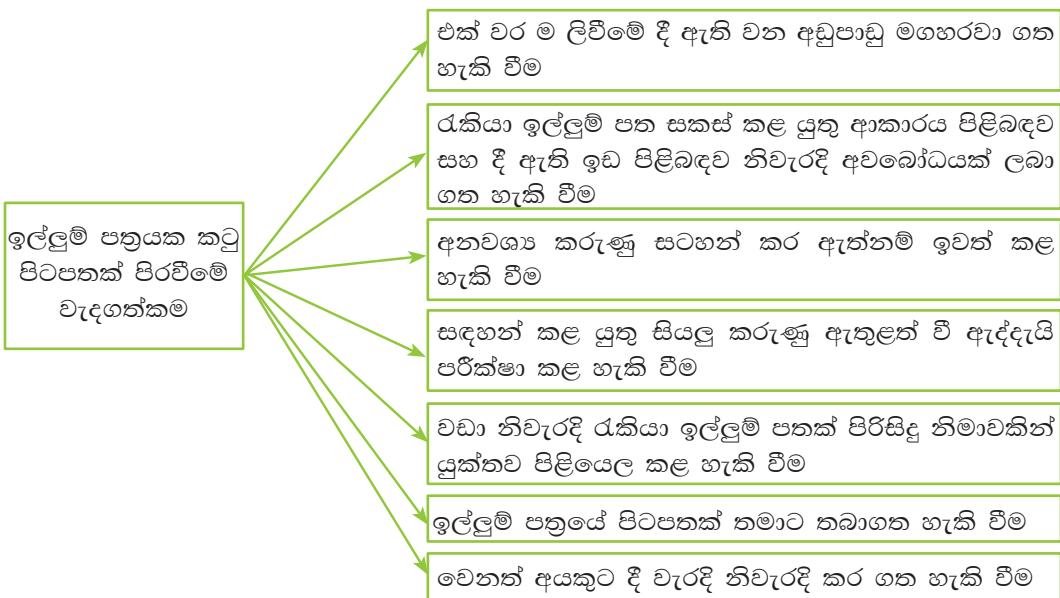
නිමල් : අයියෝ ඔක මොකදී? අපේ අයියන් එහෙම තමයි. හැබැයි තාම එක ම ඉන්ටවේ එකකට වත් ආවේ තැහැ.

ඡම්මිර : අපේ අයියා කියනවා, එයා ඉල්ලුම් පත් පුරවන විදිය හරි ද දන්නේ තැහැපු. ඒකළු, ඉන්ටවේවලට වත් එන්න කියන්නේ තැත්තේ.

නිමල් : ආන් අපේ වේවර එනව. අද අපි අහගනිමු ඉල්ලුම් පත්‍රයක් පුරවන විදිය.

■ රැකියා ඉල්ලුම් පත්‍රයක් පුරවන ආකාරය

රැකියාවක් සඳහා ඉල්ලුම් පත් ආකෘතියක් ඇතැම් විට දන්වීම සමග ම ලබා දෙනු ඇත. ඇතැම් ඉල්ලුම් පත් වෙළඳ පොලෙන් ද ලබාගත හැකි ය. එසේ ම සමහර රැකියා දන්වීම්වල තම අත් අකුරින් සකස් කර ගත් ඉල්ලුම් පත්‍රයක් එවන ලෙසට උපදෙස් දී තිබේ. එවැනි අවස්ථාවල දී රැකියා ඉල්ලුම් පත්‍රයේ කටු පිටපතක් සකස් කර ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. එසේ පළමුව රැකියා ඉල්ලුම් පත් කටු පිටපතක් සකස් කිරීමේ වැදගත්කම කුමක් දැයි විමසා බලමු.



Global Link සමාගමේ තාවකාලික රියැලුරු තනතුර සඳහා අයදුම් පත්‍රය

1. අයදුම්කරුගේ මූලකුරු සමග නම :
2. මූලකුරුවලින් හැඳින්වෙන නම් :
3. ස්ථීර ලිපිනය :
4. ස්ථීර පදිංචි දිස්ත්‍රික්කය :
5. ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය :
6. උපන් දිනය : වර්ෂය : මාසය : දිනය :
7. අයදුම්පත් හාරගන්නා අවසාන දිනයට වයස : අවුරුදු : මාස : දින :
8. ශ්‍රී ලංකාවේ පුරවැසියකු වන්නේ පරම්පරාවෙන් ද, ලියාපදිංචියෙන් ද යන වග :
9. විවාහක / අවිවාහක බව :
10. ජාතික හැඳුනුම්පත් අංකය :
11. දුරකථන අංකය :
12. අධ්‍යාපන සුදුසුකම් :
13. වෘත්තීය හා වෙනත් සුදුසුකම් :
14. සේවා පළපුරුද්ද :
15. රියැලුරු බලපත් අංකය හා බලපත්‍රය අදාළ වන වාහන පත්‍රය :

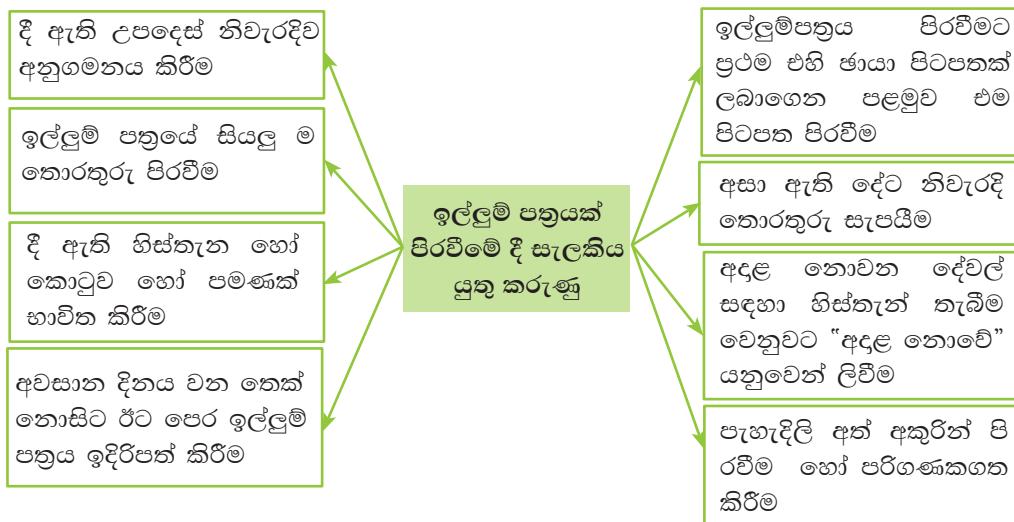
මෙම අයදුම්පතෙහි මා විසින් සපයන ලද තොරතුරු සත්‍ය වුත්, නිවැරදි වුත් ඒවා බව මෙහින් සහතික කරමි. මෙහි ඇති තොරතුරු කිසිවක් අසත්‍ය හෝ වැරදි හෝ බව මෙම තනතුරට තෝරා ගැනීමට පෙර අනාවරණය වුවහොත් මා නුසුදුස්සකු බවට පත්වන බවත්, පත්වීම ලැබේමෙන් පසු එවැනි කරුණක් ඔප්පු වුවහොත් වහා ම සේවයෙන් පහ කෙරෙනු ඇති බවත් මා හොඳාකාරව දන්නා බව සහතික කරමි.

දිනය
.....

අයදුම්කරුගේ අත්සන

බැඳු බැඳුමට ඒව දත්ත පත්‍රිකාව හා රැකියා ඉල්ලුම් පත්‍රය එක සමාන බව පෙනුණ ද, ඉල්ලුම් පත්‍රය ඒව දත්ත පත්‍රිකාවට වඩා වෙනස් බව මෙම අයදුම්පතෙන් ඔබට පැහැදිලි වන්නට ඇත.

■ ඉල්ලුම් පත්‍රය පිරවීමේ දී සැලකිය යුතු ප්‍රධාන කරුණු



යවන ලද ඉල්ලුම් පත්‍රයේ පිටපතක් තමා ලග තබා ගැනීම, ඉල්ලුම් පත්‍රයට අදාළ දැන්වීමේ පිටපතක් මෙන්ම, ඉල්ලුම් පත්‍රය ලියාපදිංචි තැපැලෙන් යැඩු විට ලැබෙන කුවිතාන්සිය ද ලග තබා ගැනීම පසු අවස්ථාවක ඒ පිළිබඳව විමසීමක් කිරීමට අවශ්‍ය වුවහොත් ප්‍රයෝගනවත් වනු ඇත.

රකියාවකට ඉල්ලුම් කිරීමේ දී ජ්‍රීව දත්ත පත්‍රිකාව ද ඉල්ලුම් පත්‍රය සමග අමුණා යැවීමට සිදු වේ. එසේ ම ඉල්ලුම් පත්‍රය සමග ආවරණ ලිපියක් ඉදිරිපත් කිරීම ද වැදගත් වේ.

6.7 රකියා ඇබැරුතු සඳහා ලිපියක් ලිවීම

අතැම් විට රකියාවක් සඳහා ඉල්ලුම් කිරීමේ දී ජ්‍රීව දත්ත පත්‍රිකාවක් හෝ ඉල්ලුම් පත්‍රයක් හෝ යැවීම වෙනුවට, ලිපියකින් ද එය කළ හැකි ය.

ඉල්ලුම් පත්‍රයේ හෝ ජ්‍රීව දත්ත පත්‍රිකාවේ සඳහන් කළ යුතු කරුණු පිළිබඳව නැවත මතක් කරන්න. එම කරුණුවල සාරාංශයක් ලිපියක් ලිවීමේ දී ඇතුළත් කළ යුතු ය.

මබ ලියන ලිපිය අනුව සේවායෝගකයා මබ පිළිබඳව පූර්ව ඇගයීමක් කරන හෙයින් මනා ලෙස, සිත් ඇදගන්නා ආකාරයට ලිපිය ඉදිරිපත් කිරීම වැදගත් වේ.

එම්. පී. සමරපාල

අංක 36, උඩ පාර,

ජායැල.

2017.08.28

ගරු සහාපතිතුමා,
ජායැල පාදේශීය සහාව,
කඳාන.

ගරු සහාපතිතුමනි,

තාවකාලික රියුදුරු තනතුර සඳහා බඳවා ගැනීම

උක්ත කාරණය සම්බන්ධව 2017.07.25 දිනැති පුවත්පත් දැන්වීම හා සම්බන්ධවයි. එම දැන්වීමට අනුව තාවකාලික රියුදුරු තනතුර සඳහා මම ද ඉල්ලුම් කිරීමට කැමැත්තෙමි. අ.පො.ස. (සා.පෙළ) දක්වා අධ්‍යාපනය ලබා ඇති මම බර වාහන රියුදුරු බලපත්‍රක් සහිත අයෙක්ම්. එසේ ම මා රියුදුරකු ලෙස වසර 05 කට වැඩි කාලයක් උදාහිර සමාගමේ සේවය කර තිබේ. මිට අමතරව මා එම දැන්වීමේ සඳහන් කායික සුදුසුකම්වලින් ද යුත්ත අයෙකු බව සඳහන් කරනු කැමැත්තෙමි. සුදුසුකම් හා පළපුරුදේද අදාළ සහතික ද මේ සමග අමුණා ඇත.

ඒ අනුව උක්ත තනතුර සඳහා මා බඳවා ගන්නා මෙන් ඉල්ලා සිටින අතර, එසේ බඳවා ගතහොත් මාගේ උපරිම කැපවීමෙන් යුතුව සේවය කිරීමට සූදානම් බව ද දන්වමි. ස්තුතියි.

මෙයට,

විශ්වාසී,

.....
එම්. පී. සමරපාල

රැකියා සඳහා ලිපියක් ලිවීමේ දී සැලකිය යුතු කරුණු කිහිපයක් පහත දක්වා ඇත.

ඉල්ලුම් කිරීම සඳහා ලියන ලිපියේ කටු සටහනක් සැකසීමේ වැදගත්කම

- අන්තර්ගතය තර්කානුකූලව පෙළ ගැස්වීමට හැකි වීම
- ලදා : මුලින් ඉදිරිපත් කළ යුතු කරුණු පළමුව ද, පසුව ඉදිරිපත් කළ යුතු කරුණු පසුව ද ඉදිරිපත් කිරීම
- අවශ්‍ය කරුණු සියල්ල ම ඇතුළත් කිරීමට හැකි වීම
- ලදා : අධ්‍යාපන සුදුසුකම්, පළපුරුද්ද, ලැදියා, විනෝදාංග
- වැදගත් කරුණු අනුමිලිවෙළකට සකස් කිරීමට හැකි වීම
- ලිපිය නිවැරදිව ලියා ගැනීමට හැකි වීම

ලිපියක අන්තර්ගතය තර්කානුකූලව පෙළගැස්වීම සිදු කරන ආකාරය පහත උදාහරණයෙන් දැක්වේ

ලදා: ලිපිය ඉදිරිපත් කරන අයගේ නම, ලිපිනය හා දිනය

ලිපිය යොමු කළ යුතු අයගේ නම/තනතුර

ලිපිය යොමු කළ යුතු ලිපිනය

ලිපියෙහි මාත්‍කාව

ලිපියෙහි අඩංගු විය යුතු මුළික කරුණු

- ඇබැරුතුව ප්‍රසිද්ධ කරන ලද ප්‍රවත්පතේ/ගැසට්පතේ දැන්වීම හා එහි දිනය
- දැන්වීමෙන් ඉල්ලා ඇති තොරතුරු
- දැන්වීමේ සඳහන් සියලු තොරතුරුවලට අදාළව, උත්තර සැපයීම
- ලදා : වෘත්තීය ද්‍රීස්තා/ලබාගත් ජයග්‍රහණ
- තොරතුරු ඉදිරිපත් කළ යුතු ආකාරය කැඳී පෙනෙන ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම

තම අයදුම් පත කැඳී පෙනෙන ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා

- තමා ලබා ඇති ඉහළ ම සුදුසුකම
- ජාතික මට්ටමේ හෝ අන්තර්ජාතික මට්ටමේ ජයග්‍රහණ ආදිය පිළිබඳව සඳහන් කිරීම ඉතා ප්‍රයෝගනවත් වේ

අවසන් දිනයට පෙර ඇබැරුතුව සඳහා ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ වැදගත්කම

රැකියාවක් සඳහා අයදුම්පත් යැවීමේ දී ඒ සඳහා අයදුම් කළ හැකි අවසාන දිනය එම දැන්වීමේ ම සඳහන් වේ. අවසාන දිනය වන තෙක් නොසිට රැකියාව සඳහා අයදුම්පත් යැවීම ද ඉතා වැදගත් වේ. එසේ වැදගත් වීමට බලපාන ප්‍රධාන කරුණු කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- තැපැලේ දී ඇති විය හැකි ප්‍රමාද දේශ මගහරවා ගැනීම
- ඇබැරුතුව සම්බන්ධයෙන් ඉදිරි කටයුතු සිදු කිරීමට සේවා යෝජකයාට පහසු වීම
- අයදුම්කරු අදාළ ඇබැරුතුව සම්බන්ධයෙන් දක්වා ඇති උනන්දුව පිළිබඳ ව සේවා යෝජකයාට දැනුගත හැකි වීම

යකියා දැන්වීමේ සඳහන් දිනයට පෙර ලැබෙන සේ ඔබගේ ලිපිය ඉදිරිපත් කිරීම ඉතා වැදගත් වේ. ඒ මගින් ඔබගේ උනන්දුව පෙන්විය හැකි අතර අන් ලිපිවලට වඩා ඔබේ ලිපිය ආකර්ෂණීය වීමට ද එය හේතු වනු ඇත.

ක්‍රියාකාරකම 6.6



රාජ්‍ය ඉංජිනේරු සංස්ථාවේ ඉදිකිරීම වැඩිහිටි සඳහා පෙදරෝරු ඇඟුරුතු ඇති බවත්, ඒ සඳහා පළපුරුද්ද සහිත අයට ලිපියකින් ඉල්ලුම් කරන ලෙසත් දන්වා සති අන්ත පුවත්පතක දැන්වීමක් පළ කර ඇත. එයට ඉල්ලුම් කිරීම සඳහා සූදුසු අදාළ ලිපියක් සකස් කරන්න.

6.8 සම්මුඛ පරීක්ෂණ කුසලතා දියුණු කර ගැනීම

යකියාවකට ඉල්ලුම් කළ පසු ඊශ්‍ය පියවර වන්නේ සම්මුඛ පරීක්ෂණයකට කැඳවු විට එයට සහභාගි වීමයි.

සම්මුඛ පරීක්ෂණයක් යනු සේවායේෂකයා විසින් බඳවා ගැනීමට අපේක්ෂිත රැකියාවට ඔබ සූදුසු ද නැද්ද යන්න පරීක්ෂා කිරීම සඳහා කරනු ලබන වාචි/ප්‍රායෝගික පරීක්ෂණයකි.

■ සම්මුඛ පරීක්ෂණ පවත්වන ආකාර

යකියා සඳහා තෝරා ගැනීමේ දී පවත්වනු ලබන සම්මුඛ පරීක්ෂණ, ආකාර තුනකින් පැවැත්වන බව දැකිය හැකි ය.

I. තනි පුද්ගලයකු විසින් කෙරෙන සම්මුඛ පරීක්ෂණ (Individual Interview)

ආයතන ප්‍රධානීය විසින් තනිව ම අයදුම්කරුගෙන් වාචිකව ප්‍රශ්න ඇසීම කරනු ලබයි. විශේෂයෙන් පොදුගලික අංශයේ තනි පුද්ගලයකු විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබන වෙළඳ ව්‍යාපාර, ඇගලුම් කමිහල් වැනි ස්ථාන සඳහා සේවකයන් බඳවා ගැනීමේ දී මෙවැනි සම්මුඛ පරීක්ෂණ පැවැත්වේ.

II. මණ්ඩලයක් මගින් කෙරෙන සම්මුඛ පරීක්ෂණ (Group Interview)



රජයේ ආයතන හා මහා පරිමාණ පොදුගලික ආයතන සඳහා සේවකයන් බඳවා ගැනීමේ දී මෙවැනි සම්මුඛ පරීක්ෂණ පැවැත්වේ. සාමාන්‍යයෙන් පුද්ගලයන් දෙදෙනකු හෝ රට් වැඩි සංඛ්‍යාවක් හෝ සම්මුඛ පරීක්ෂණ මණ්ඩලයේ සිටිය හැකි ය. ඉහළ වෘත්තීය මට්ටමේ රකියා සඳහා තෝරා ගැනීමේ දී පුද්ගලයන් රක් පමණ සම්මුඛ පරීක්ෂණ මණ්ඩලයේ සිටින අවස්ථා ද දක්නට ලැබේ.

III. නිපුණකා මැන බැලීමේ පරීක්ෂණ (Practical Interview)



අ�තුම් විට ප්‍රායෝගික කුසලතා අවශ්‍ය රැකියා සඳහා වාචික සම්මුඛ පරීක්ෂණවලට අමතරව ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස මගින් ද පරීක්ෂණ පවත්වනු ලැබේ. විශේෂයෙන් පරිගණක මෙහෙයුම්, කාර්මික අංශයේ රැකියා, සංගිතය, නර්තනය වැනි රැකියා සඳහා මෙවැනි ප්‍රායෝගික පරීක්ෂණ පැවැත්වීම සිදු වේ. වර්තමානයේ දී ගුරු වෘත්තිය සඳහා බඳවා ගැනීමේ දී ද ප්‍රායෝගික පරීක්ෂණ පවත්වනු ලැබේ.

■ සම්මුඛ පරීක්ෂණ කුසලතා වර්ධනය කර ගැනීමේ වැදගත්කම

සම්මුඛ පරීක්ෂණ සඳහා මතා පෙර සූදනමක් සහිතව සහභාගි වීම අවශ්‍ය ය. එයට හේතුව එක ම රැකියාවක් සඳහා ඔබ වැනි ම සුදුසුකම් සහිත කිහිප දෙනාකු සහභාගි විය හැකි බැවින් ඒ අතරින් ජයග්‍රහණය ලබා ගැනීම වැදගත් වීමයි. සාර්ථකව මූහුණ දීමට ඔබට හැකි ව්‍යවහාර් රැකියාවක් ලබාගත හැකි අතර අසාර්ථක ව්‍යවහාර් ඔබට බොහෝ කළක් රැකියාවක් නොමැතිව ජ්‍යෙන් වීමට ද සිදු විය හැකි ය.

සම්මුඛ පරීක්ෂණයකට සාර්ථක ව මූහුණ දීම සඳහා අනුගමනය කළ යුතු ක්‍රියාමාර්ග කිහිපයක් වාර්ලි මාර්ෂල්ස් (Charlie Marshalls 2016) විසින් දක්වා ඇත්තේ මෙසේ ය.

- විධිමත්ව ඇශ්‍රුම් ඇදිය යුතු ය. සරල ඇශ්‍රුමකින් සැරසී යාම සුදුසු නොවේ. ඔබේ ඇශ්‍රුමෙන් පොරුෂය මෙන් ම සිත් ගන්නා සුළු පෙනුමක් ද දිස් විය යුතු ය.
- අමතර ජ්‍යෙන් දත්ත පත්‍රිකාවක්, සටහන් පොතක්, පැනක් ඇතුළු අවශ්‍ය දේ රැගෙන යන්න.
- පෙර මූහුණුවක් සිදු කරන්න.
- සම්මුඛ පරීක්ෂණයට යන ආයතනය පිළිබඳව මතා දැනුමක් ලබා ගන්න.
- නියමිත වේලාවට වැඩ කරන්න. සම්මුඛ පරීක්ෂණ වේලාවට පෙර අදාළ ස්ථානයට යන්න.
- සම්මුඛ පරීක්ෂකයා හෝ මණ්ඩලය සමග තර්ක කිරීම හෝ විවාද කිරීම නොකරන්න.
- අසනු ලබන ප්‍රශ්නවලට සුවිශේෂීව, අවංකව හා විවාදන්මක නොවන ආකාරයට පිළිතුරු සපයන්න.
- සම්මුඛ පරීක්ෂණ කාලය තුළ ආවාරියිලි බව හා පාණ්ඩිත්‍යය පිළිබඳ කරන්න.
- ඔබ පිළිබඳව අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට වඩා ආත්ම වර්ණනා නොකරන්න. ඔබ ඔබ ම වීමට උත්සාහ කරන්න.
- ඔබ කළින් රැකියාවක් කර තිබේ නම් ඒ පිළිබඳව සූණාත්මක ප්‍රකාශ නොකරන්න.
- සම්මුඛ පරීක්ෂණ කාලය තුළ දී ඔබගේ ගරීර හාජාව ද (Body Language) හොඳින් පවත්වා ගන්න.

සම්මුඛ පරීක්ෂණයකට මූහුණ දීමේ දී ඕනෑම ම පුද්ගලයකු තුළ ආත්තියක්, තිශේෂමක් ඇති වීම ස්වභාවික ය. මතා ලෙස මූහුණුවීම මගින් ආත්තිය අවම කරගෙන, සම්මුඛ පරීක්ෂණයට සාර්ථකව මූහුණ දිය හැකි ය.

ක්‍රියාකාරකම 6.7



කණ්ඩායම් දෙකකට බෙදී භූමිකා රංගනයක් මගින් ආදර්ශ සම්මුඛ පරීක්ෂණයක් ඉදිරිපත් කරන්න.

6.9 සම්මුඛ පරීක්ෂණයකට හොඳින් මූහුණ දීමේ වැදගත්කම

සම්මුඛ පරීක්ෂණ අවස්ථාවේ දී ඔබ පිළිබඳව ඇති කර ගන්නා ප්‍රතිරුපය දිගුකාලීනව වැදගත් වේ. ඔබ කොතෙක් සුදුසුකම් සහිත වුව ද රැකියාවට තෝරාගැනීම හෝ ප්‍රතික්ෂේප වීම හෝ තීරණය වන්නේ ඔබ සම්මුඛ පරීක්ෂණයට මූහුණ දෙන ආකාරය මතයි.

සම්මුඛ පරීක්ෂණයකට සාර්ථකව මූහුණ දෙන ආකාරය පිළිබඳව පුරවැසි අධ්‍යාපනය විෂය භාර ගුරුතුමා ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාචන් කණ්ඩායමකට ලබා දුන් උපදෙස් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

නිමල් - සර්, අපේ අයියා බයෙන් ඉන්නවා. එයාට හෙට සම්මුඛ පරීක්ෂණයක් තියෙනවා කියලා.

ගුරුතුමා - බය වෙන්න ඕන නැහැ. සම්මුඛ පරීක්ෂණයකට මූහුණ දෙන ආකාරය ඉගෙන ගත්තා ම හරි.

නසාර් - කොහොම ද සර්? අපිට කියල දෙන්නකා.

ගුරුතුමා - පළවෙනි ම දේ තමයි අපේ පොදුගලික පෙනුම.

නිමල් - පොදුගලික පෙනුම කියන්නේ මොකක්ද සර්?

ගුරුතුමා - සම්මුඛ පරීක්ෂණයට යනකාට අපේ ඇදුම් පැලෙදුම්, කොණ්ඩිය කපා ඇති ආකාරය, අපි භාවිත කරන රුපලාවනා හැඩගැනීම් (Make up) ඒවාට තමයි පොදුගලික පෙනුම කියන්නේ.

රාජ්‍යනි - ඕනවට වඩා 'මේක් අප්' දුන්න හොඳ නැහැ නේද සර්?

ගුරුතුමා - අන්න හරි රාජ්‍යනි. සරලව භා වාමිව ඉන්න ඕන. එතකාට තමයි සම්මුඛ පරීක්ෂණ මණ්ඩලයේ ඉන්න අයට ප්‍රියමනාප බවක් ඇති වන්නේ.

අඩියුල් - වෙන මොනවා ද සර් තව වැදගත් වන දේවල්?

ගුරුතුමා - ඉන්න මම කියල දෙන්නම්. බලන්නකා මේ පෝස්ටරේ.

- සම්මුඛ පරීක්ෂණයකට ඉදිරිපත් විමේ දී සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු

- පෙළද්ගලික පෙනුම

- නිස කෙසේ උචිත පරිදි සකස් කර ගැනීම
- හැඩගැන්වීම (Make up)
- ඇඳුම් පැලදුම්

- ගරිර භාෂාව (Body Language)

- ඉද ගැනීම
- ඇස් හැසිරවීම (eye contact)
- මුහුණෙන් පෙන්වන හැඟීම (facial expressions)
- අත් වලන (Use of hands)

- අවධානය හා උනන්දුව

- සම්මුඛ පරීක්ෂණ මණ්ඩලය සමග සාපු සම්බන්ධතාවක් පැවැත්වීම
- සංවර්ධිලිව හා සම්මුඛ පරීක්ෂණ මණ්ඩලයේ අවධානය දිනා ගත හැකි වන පරිදි පුහුණුවක් ලබා ඉදිරිපත් වීම
- සම්මුඛ පරීක්ෂණ මණ්ඩලය රිසින් අසනු ලබන ප්‍රශ්නවලට අවධානයෙන් යුතුව හා සාපුව උත්තර සැපයීම
- අලසකමෙන් තොරව උනන්දුවෙන් සම්මුඛ පරීක්ෂණ මණ්ඩලය ඉදිරියේ පෙනී සිටීම

- කථිනය හා බස හැසිරවීම

- පැහැදිලිව, නිරවුල්ව සම්මුඛ පරීක්ෂණ මණ්ඩලයට ඇසෙන පරිදි කතා කිරීම
- නිවැරදිව, සංයමයෙන් යුතුව, ආවාර්ධිලිව බස හැසිරවීම

- ආවාර සම්පන්න වීම

- සම්මුඛ පරීක්ෂණය පැවැත්වෙන ස්ථානයට ප්‍රවේශ විමේ දී හා එට ව යැමී දී විනිතව කටයුතු කිරීම
- ගොරවයෙන් යුතුව ආමන්තුණය කිරීම, අසුන් ගැනීමේ දී හා නැගිට යාමේ දී ආවාර සම්පන්න වීම
- සම්මුඛ පරීක්ෂණ මණ්ඩලය අසන ප්‍රශ්නවලට ආවාර්ධිලි ව හා සංයමයෙන් යුතුව උත්තර සැපයීම/ගොරව සම්පන්නව කතා කිරීම
- සම්මුඛ පරීක්ෂණ මණ්ඩලය ඉදිරියේ ආවාර සම්පන්නව හැසිරීම

සම්මුඛ පරීක්ෂණයක් යන්න තරගකාරී අවස්ථාවකි. ඇතැම් විට එක රැකියාවකට දස දෙනෙනු හෝ පහලෙක් දෙනෙනු වූව ද ඉදිරිපත් විය හැකි ය. එහි දී අන් අයට වඩා වැඩි වාසියක් අත් කර ගැනීමට නම් ඔබ ඉතා හොඳ ආකාරයට එයට මුහුණ දීම කළ යුතු ය. ඔබට කොතරම් සහතික තිබුණ ද, ඇතැම් විට ඔබට වඩා අඩු අධ්‍යාපන සුදුසුකම් ඇති අයකු සම්මුඛ පරීක්ෂණයේ දී එයට සාර්ථකව මුහුණ දීම නිසා මිහුට හෝ ඇයට එම රැකියාව හිමි විය හැකි ය.

ක්‍රියාකාරකම 6.8



“සම්මුඛ පරීක්ෂණයක් ජය ගැනීමට නම්” යන මාත්‍රකාව යටතේ බිත්ති ප්‍රච්චරක පළ කිරීමට සූදුසු ලිපියක් ලියන්න.

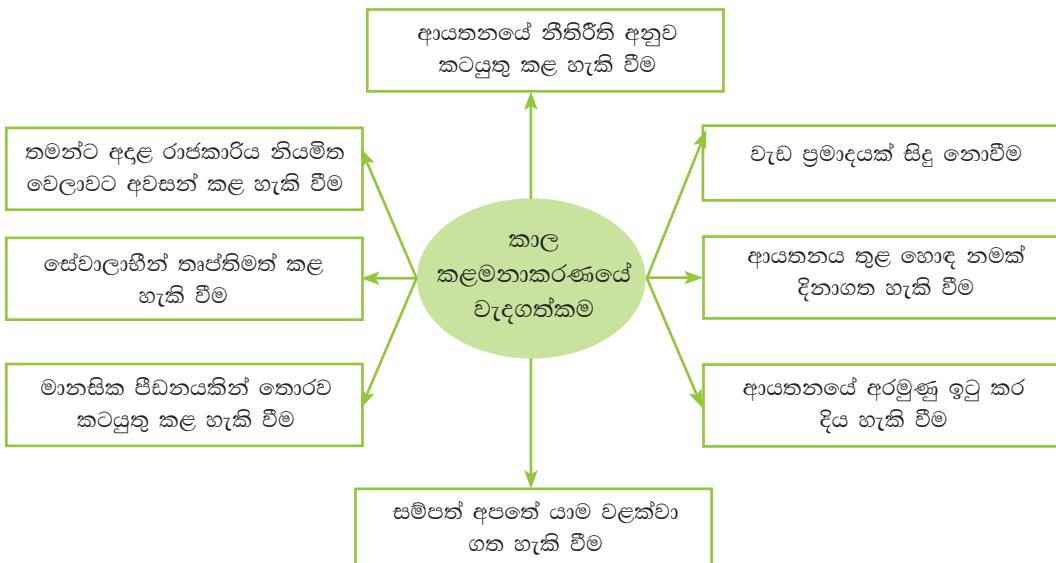
6.10 මනා කාල කළමනාකරණය

සම්මුඛ පරීක්ෂණය ජයග්‍රහණය කිරීමෙන් පසු ඔබට රැකියාව ලබා ගත හැකි වේ. රැකියාව තුළ සාර්ථකත්වයට පත් වීමට නම් ඔබ තුළ වර්ධනය කර ගත යුතු කුසලතා රාජියකි. ඉන් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- අධිශ්‍යානය හා කැපවීම • ගුමාහිමානය ඇති කරගැනීම • සේවායෝජක අපේක්ෂා අනුව වැඩ කිරීම • සේවාලාභීන්ගේ අවශ්‍යතා මැනවින් ඉටු කිරීම • කාර්යක්ෂමතාව හා එලදායිතාව ඇතිකර ගැනීම • මනා කාල කළමනාකරණය • නිවැරදි මූල්‍ය කළමනාකරණය
- පෙෂ්ඨ්ගලික හැසිරීම • රැකියාව හා පෙෂ්ඨ්ගලික ජීවිතය සම්බරව පවත්වා ගැනීම

ඉහත කුසලතා අතුරින් ඉතා වැදගත් වන්නේ කාල කළමනාකරණයයි. එයට හේතුව කාලය වට්නාකම්න් වැඩි ම සම්පතක් වීම ය. ‘කාලය රන් හා සමාන ය’ යනුවෙන් පැරණි කියමනක් ඇත්තේ කාලයේ වට්නාකම පෙන්වීමටයි. රැකියාවේ කටයුතු සාර්ථක කර ගැනීමට නම් කාලය, වැඩි අනුව බෙදගෙන කටයුතු කළ යුතු ය. එය කාල කළමනාකරණය නම් වේ.

■ කාල කළමනාකරණයේ වැදගත්කම



කාල කළමනාකරණය සඳහා අනුගමනය කළ හැකි ක්‍රියාමාර්ග කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- තමන්ට නිමි රාජකාරී කටයුතු මනාව අවබෝධ කර ගැනීම
- එම කටයුතු ප්‍රමුඛතාව අනුව සකස් කිරීම
- එක් එක් කාර්යය සඳහා යම් කාල සීමාවක් තිරණය කිරීම
- දෙනික කාල සටහනක් අනුගමනය කිරීම
- ද්‍රව්‍ය අවසානයේදී තමන් සැලසුම් කළ කටයුතුවල ප්‍රගතිය පරික්ෂා කිරීම
- ප්‍රමාදවීම් හා ඉටු කර ගැනීමට නොහැකි වූ කාර්ය සඳහා හේතු විමසා බැලීම
- නිවාඩු ලබාගැනීමේදී තම වැඩි සඳහා විකල්ප වැඩි පිළිවෙළක් සැකසීම

පුද්ගලයකුට තමන්ගේ කාලය පහත පරිදි කොටස් තුනකට බෙදා ගත හැකි ය.

පොද්ගලික කාලය



තමාගේ පොද්ගලික කටයුතු සඳහා ගත කිරීමට ඇති කාලය මෙසේ හැදින්වේ. රාජකාරී කාලයෙන් බාහිරව මෙම කාලය යොදා ගත යුතු වේ.

වැඩි කරන කාලය



කාර්යාලය හෝ වැඩිවිම තුළ තමාට සේවය කිරීමට තිබෙන කාලය මෙසේ හැදින්වේ. සාමාන්‍යයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ මෙම කාලය පැය 8ක් ලෙස සැලෙක්.

අධ්‍යයන කාලය



රැකියාවට අදාළ වැඩිපුර පුහුණුවීම් හා සුදුසුකම් සපුරා ගැනීමට ගත කරන කාලය මෙයට අයත් වේ. ඇතැම් විට ආයතන මගින් නිවාඩු ලබා දී අධ්‍යයන කටයුතු සඳහා යොමු කරවනු ලැබේ.

සේවායෝජකයන් සැම විට ම ආයතනයේ කාර්යක්ෂමතාව හා එලදායිතාව ගැන අවධානය යොමු කරන හෙයින් කාල කළමනාකරණය අනිකිතින් වැළැගත් වේ.

කාර්යක්ෂමතාව : සීමිත සම්පත් උපරිම අයුරින් ප්‍රයෝගනයට ගැනීම

එලදායිතාව : ආරම්භයේදී සැලසුම් කළ අරමුණු ඒ අයුරින් ම ලැගා කර ගැනීම

කාලය මැනවින් කළමනාකරණය නොකරගත හොත් කාර්යක්ෂමතාව හා එලදායිතාව ලැගා කර ගැනීම අපහසු විය හැකි ය.

එළඳායිතාව හා කාර්යක්ෂමතාව ගැන සේවායෝජකයාගේ අවධානය

- සැම සේවායෝජකයාගේ ම අපේක්ෂාව වන්නේ තම සේවා ස්ථානය එළඳායිව හා කාර්යක්ෂමව පවත්වාගෙන යාමයි.
- එම නිසා සේවාදායකයන්ට ලබා දෙන මූල්‍ය හා අනෙකුත් ප්‍රතිලාභවලට සරිලන පරිදි සේවයක් ලබා ගැනීමේ අයිතිය සේවායෝජකයන්ට ඇතු.
- මේ නිසා සේවාදායකයන් තම සේවය තොපිරිහෙළා ඉටු කිරීම වගකීමක් මෙන් ම යුතුකමක්ද සේ සැලකීම වැදගත් වේ.
- තම කාර්ය තොපිරිහෙළා ඉටු කළහොත් ආයතනයකට එළඳායිතාව හා කාර්යක්ෂමතාව කරා ලැයා වීමට ඉතා පහසු වේ.

මෙය 1960 ගණන්වල මැදි හාගයේ සිදුවුවකි. ඇමෙරිකාවේ හිටපු ජනාධිපතිවරයු වන ජේන් එල්. කෙනචි, කේප් කැනුවරල් තුවුව නම් ස්ථානයේ පිහිටුවා තිබූ අහවාකාග මධ්‍යස්ථානය නැරඹීම සඳහා පෙර දැනුම්දීමකින් තොරව පැමිණියේ ය. ගොඩැනැගිලි සංකීරණය පුරා සැරිසරන කෙනචිට එම ආයතනයේ සේවය කරන පුද්ගලයෙක් හමු විය. “මබ මෙහි මොක ද කරන්නේ ?” කෙනචි ඔහුගෙන් විමසිය. “මම ජේන් වෙන්න කියක් හරි හොයාගන්නවා,” යන්න ඔහුගේ පිළිතුර විය. ඔහුට ආවාර කළ කෙනචි ඉදිරියට ගමන් කළේය. ඔහුට තවත් පුද්ගලයෙකු මුන ගැසුණු අතර කෙනචි ඔහුගෙන් ද පෙර ප්‍රශ්නය ම ඇසි ය. “මම සියලු ම කසල ඉවත් කර පිරිසිදු කරනවා” ඒ ඔහුගේ පිළිතුරයි. ඔහුට මධ්‍යහසක් නැග කෙනචි තවත් පුද්ගලයෙකු හමුවන තුරු ඉදිරියට ගමන් කළ අතර තෙවන පුද්ගලයාගෙන් ද සූපුරුදු පැනය විමසි ය. මුහුණ පුරා පැතිරැණු ප්‍රසන්න සිනහවතින් ඔහු දුන් පිළිතුර වූයේ, “ජනාධිපතිතුමනි, මම මිනිසෙකුව හඳුට යවන්න උදවු කරනවා.” යන්නයි.

මබ ද යම් ආයතනයක සේවය කරන විට එම ආයතනය වෙනුවෙන් මබ කරන කුඩා කාර්ය කොටසට වඩා, මබට එම සේවයෙන් ලැබෙන වෙතනයට වඩා, ආයතනයේ විසල් දැක්ම සාක්ෂාත් කර ගැනීම ඔබේ පුළුල් වෙතනාව විය යුතු ය.

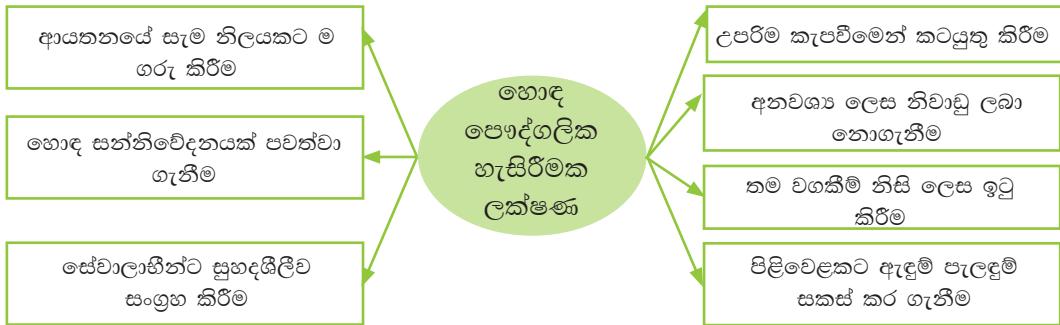
ක්‍රියාකාරකම 6.9

- 
1. ඔබගේ පාසල් කටයුතු කරගෙන යාම සඳහා දෙනික කාල සටහනක් පිළියෙළ කරන්න.
 2. ‘පුරවැසියක ලෙස කාල කළමනාකරණයේ ඇති වැදගත්කම’ මැයෙන් ලිපියක් සකස් කරන්න.

6.11 පොදුගැලික හැසිරීම පවත්වා ගැනීම

ආයතනයක විවිධ මට්ටමේ රකියාවල නිරත වන පුද්ගලයන් දැකිය හැකි ය. එබැවින් රකියා ස්ථානයේ දී තම පොදුගැලික හැසිරීම මනාව හැඩ ගේවා ගැනීම අවශ්‍ය ය. එක් අයකුගේ හැසිරීමේ ගැටලු අනෙක් අයට බලපාන බව ද අප සිහියේ තබා ගත යුතු වේ.

පෙරද්ගලික හැසිරීම මතාව පවත්වා ගැනීමේ දී සැලකිය යුතු කරුණු කිහිපයක් පහත රුපසටහන මගින් දක්වා ඇත.



එසේ ම ආයතනය යම් අසිරුතාවන්ට මුහුණ දී ඇති අවස්ථාවල දී සාමුහිකව කටයුතු කිරීමෙන් එවැනි අසිරුවලින් ආයතනය මුදවා ගැනීමට ක්‍රියා කිරීම ද අවශ්‍ය වේ. ආයතනය තුළ දී මෙන් ම ඉන් පිටත දී ද එහි ගෞරවය ආරක්ෂා වන ආකාරයට තම හැසිරීම පවත්වා ගැනීම සැම සේවාදයකයාගේ ම වගකීම වේ.

මිට අමතරව සේවාදයකයන් විසින් අනුගමනය කළ යුතු ක්‍රියාමාර්ග කිහිපයක් ද පහත දැක්වේ.

- තම හැසිරීම අන් අයට අගෝරවයක්, නිරහැරයක් තොවන ආකාරයට පවත්වා ගැනීම
- ආයතනයේ අරමුණු ඉටු වන ආකාරයට තම හැසිරීම සකස් කර ගැනීම
- නියමිත වේලාවට වැඩිට පැමිණීම
- අනවශ්‍ය ලෙස වැඩි ප්‍රමාද තොකීම්
- ආයතනයට උදු අවශ්‍ය විටෙක, එනම් නිෂ්පාදන උෂනතා/මානව සම්පත් උෂනතා ඇති අවස්ථාවල දී ඒ සඳහා ස්වේච්ඡාවෙන් ඉදිරිපත් වීම
- සම්පත්වලින් උපරිම ප්‍රයෝගන ලැබිය හැකි ආකාරයට කටයුතු කිරීම
- ආයතනයේ කිර්තිනාමයට හානියක් තොවන සේ ක්‍රියා කිරීම

සේවාදයකයාගේ හැසිරීම ආයතනයේ කිර්තිනාමයට සැපුව ම බලපායි. එක් එක් පුද්ගලයන්ගේ හැසිරීම අන් අයගේ කටයුතු සඳහා ද ඔවුන්ගේ හැසිරීම කෙරෙහි ද යහපත් හෝ අයහපත් හෝ ලෙස බලපැංචි කළ හැකි ය.

සේවා කාලය තුළ දී මද්‍යසාර පානය කර සිටීම, බුලත්වීට හැඳීම, දුම්පානය, විෂමාවාර ක්‍රියා, අල්ලස් ගැනීම, නිකරුණේ සේවා ස්ථානයෙන් බැහැරව සිටීම, දුෂණ ක්‍රියාවල නිරත වීම වැනි ක්‍රියා නිසා සේවකයාට මෙන් ම ආයතනයට ද විශාල අපකිර්තියක් ඇති විය හැකි ය.

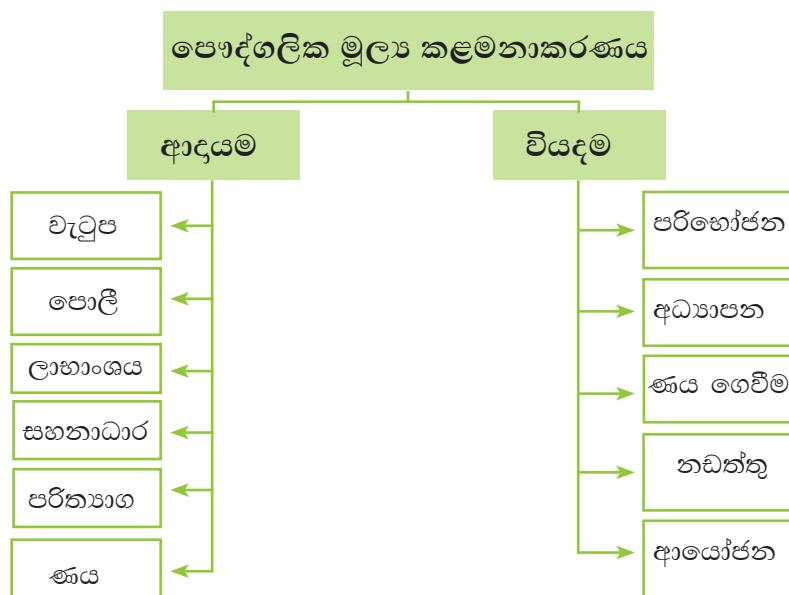
විශේෂයෙන් නියමිත වේලාවට වැඩුව පැමිණීම, නියමිත කාලය තුළ වැඩ කිරීම, නියමිත වේලාවට පිටව යාම වැදගත් වේ. පැමිණීම හා පිටවීම ක්‍රමවත් කිරීමට බොහෝ ආයතන අත්සන් පොත වෙනුවට කාඩ් ලකුණු කිරීම, ඇගිලි සලකුණු තැබීම වැනි ක්‍රම හඳුන්වා දී තිබේ. සේවා කාලයෙන් බැහැරව ද හැසිරීම ගැන සැලකිලිමත් විය යුතු ය.

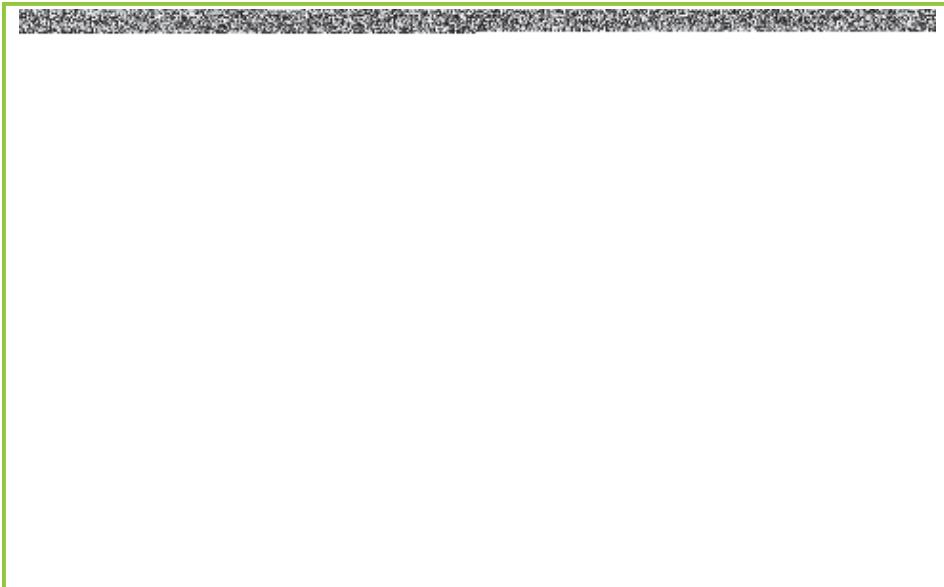
සමහර රැකියාවල යෙදීම ආයතනයේ දියුණුවට මෙන් ම සමාජ අවශ්‍යතා සපුරාලීමට දායකවන නමුත් සේවා කාලයෙන් පසුව තම පෙළද්ගලික සෞඛ්‍යයට අහිතකර ලෙස බලපාන අවස්ථා ඇතිවිය හැකි ය. රසායනාගාර සේවකයන්, විකිරණ අංශීත සේවාවල යෙදෙන්නන්, වැද්දම් ශිල්පීන්, පිචන යන්තු ක්‍රියාකරුවන් වැනි වෘත්තීන් ඒ සඳහා නිදුසුන් ලෙස දැක්විය හැකි ය. මෙවන් රැකියාවල යෙදෙන්නන් එම වෘත්තීන්හි යෙදීම සඳහා ලබා දී ඇති සේවා උපදෙස් හා ආරක්ෂක ක්‍රම නිසි පරිදි අනුගමනය කරමින් එම බලපෑම් වළත්වා ගැනීම කෙරෙහි සැලකිලිමත් විය යුතු ය.

6.12 නිවැරදි පෙළද්ගලික මූල්‍ය කළමනාකරණය

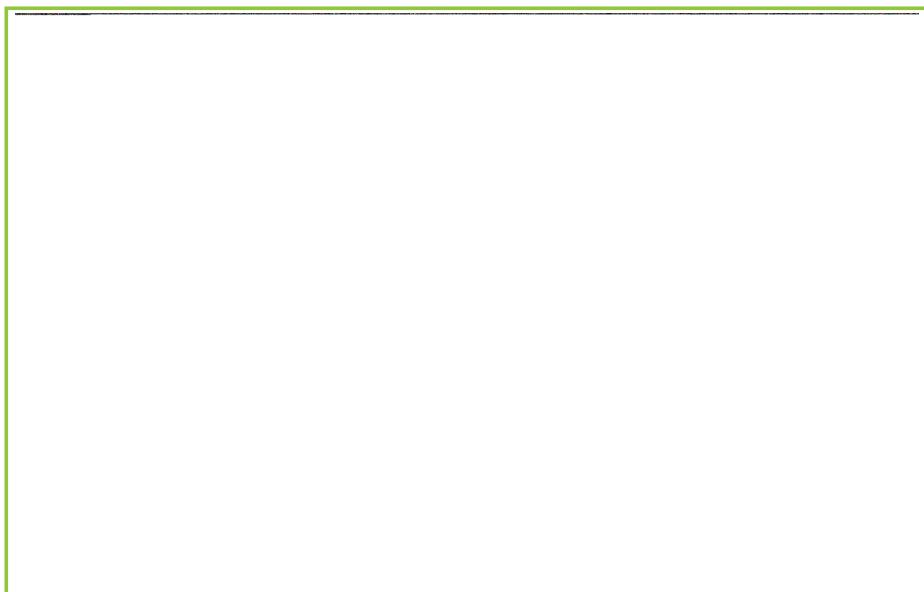
■ ආදායම සහ වියදීම

එනැංු ම පුද්ගලයෙකුට ජ්‍රීවන් වීම සඳහා කිසියම් ආදායම මාර්ගයක් අවශ්‍ය වේ. ඒ සඳහා රැකියාවක හෝ වෘත්තීයක හෝ යෙදීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. එසේ නොමැති නම් තමන්ට ජ්‍රීවන් වීම සඳහා සහනාධාර හා පරිත්‍යාග වැනි වෙනත් ආදායම ලැබේමේ ක්‍රමයක් තිබිය යුතුයි.





වැටුප් පතක් (Pay Slip)



බල් පතක් (Bill)

තමන්ගේ ආදායමට සරිලන ලෙස වියදුම් සකස් කර ගැනීම සාර්ථක ජීවිතයකට අත්‍යවශ්‍ය වේ. ඒ සඳහා සැලකිලිමත් ලෙස මුදල් පරිහරණය කිරීම අවශ්‍ය වේ.

සාමාන්‍ය හෝ හඳිසි අවස්ථාවල දී මුදල් යෙද්වීම

එදිනෙදා කටයුතුවල දී මෙන් ම හඳිසි අවස්ථාවල දී තමන්ට මුදල් යෙද්වීමට සිදු විය හැකි බැවින් ඒ සඳහා ප්‍රයෝගනයට ගැනීමට මුදල් තමන් සතු විය යුතු ය.

■ බැංකු ගිණුමක් විවෘත කිරීම/පවත්වාගෙන යැම

මුදල් පරිහරණයේ දී බැංකු ගිණුමක් පවත්වාගෙන යාම එදිනෙදා කටයුතු පහසු වීමත්, මුදලට ආරක්ෂාව සැලසීමටත්, අතිරේක ආදායමක් ලැබේමත් හේතු වේ. උදාහරණ ලෙස බැංකුවක මුදල් තැන්පත් කිරීම නිසා මාසිකව හෝ වාර්ෂිකව හෝ පොලියක් ලබාගත හැකි වීම සහ ඒ මගින් පෙළද්‍රවික මූල්‍ය කළමනාකරණයක් ද සිදු වේ.

■ අනාගතය සඳහා ඉතිරි කිරීම

පහත සඳහන් කරුණු මත පෙළද්‍රවික මූල්‍ය කළමනාකරණයේ දී අනාගතය සඳහා ඉතිරිකිරීම් අත්‍යවශ්‍ය වේ.

- අපේක්ෂිත තත්ත්ව යටතේ තවදුරටත් මුදල් ඉපයිමට නොහැකි වීම
- හඳිසි කරදර ඇති වුවහොත්, එවැනි අවස්ථාවල දී ප්‍රයෝගනයට ගැනීම
- වයස්ගත වූ විට හෝ විශ්‍රාම ගිය විට හෝ ප්‍රයෝගනයට ගැනීම
- අනායන්ට කරදරයක් නොවන ලෙස ජ්‍යෙෂ්ඨ වීම

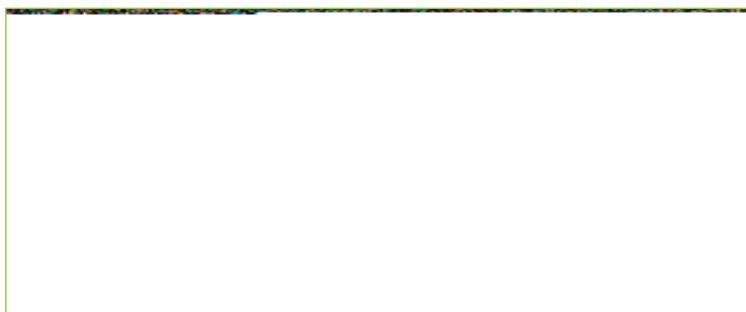
■ පරිහෝජනය සඳහා මෙය ගනුදෙනුවලින් වැළකි සිටීම

හැකි සැම විට ම තම මූල්‍ය කළමනාකරණයේ දී මෙය ගනුදෙනුවලින් වැළකි සිටීම තමන්ට වාසිදායක වේ. එදිනෙදා කටයුතුවල දී මෙය ගැනීමට මෙන් ම මෙය දීමට යැමෙන් අනෙක්සිත කරදරවලට මුහුණ දීමට සිදු විය හැකි ය.

විශේෂයෙන් ම එදිනෙදා පරිහෝජන කටයුතු සඳහා මෙය ගැනීම නොකළ යුතු ය. තමන්ගේ ආදායමට සරිලන පරිදි වියදුම් පාලනය කර ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

■ මෙය පත් (Credit Card) හාවිතයේ වාසි හා අවාසි

මෙය කාඩ්චිඟ (Credit Card) හාවිතය ගැන ඔබ දන්නේ කුමක් දී? මෙය කාඩ්චිඟක් යනු මුදල් මෙයට ලබාගත හැකි ඒක් ක්‍රමයකි.



මධ්‍ය පවුලේ අයන් මෙවැනි කාඩ් හාවිත කරනු ඇත. එය හාවිත කරන ආකාරය ඔවුන් සමග සාකච්ඡා කරන්න. මෙවැනි ගිය පත් හාවිතයේ වාසි මෙන් ම අවාසි ද රාජියක් පවතී.

ජය පත් හාවිතයේ වාසි

- මුදල් එහා මෙහා ගෙන යාමට වඩා ආරක්ෂාකාරී වේ.
- තමාට මිල දී ගත හැකි උපරිම ජය ප්‍රමාණය තීරණය වේ.
- පොලී රහිත ගෙවීම් කාල හිමි වේ.
- වියදම් කරන ප්‍රමාණය අනුව විවිධ ප්‍රතිලාභ (Rewards) ලබා ගත හැකි ය.
- මිනැ ම මුදල් වර්ගයකින් ගනුදෙනු කළ හැකි ය.
- සූතික අවශ්‍යතා සඳහා ජය ලබාගත හැකි ය.
- නියමිත වෙළාවට බිල්පත් වැනි දේ ගෙවීමට හැකි ය.

ජය පත් හාවිතයේ අවාසි

- ජයපත් හාවිතය නිසා ඇතැම් විට තමාට ඔරෝත්තු නොදෙන පරිහැර්ණයකට පෙළඳීමේ අවදනමක් තිබේ
- ඉහළ පොලී අනුපාත අය කිරීම
- වෙනත් අයකුට අවහාවිත කළ හැකි වීම
- මුදල ගෙවීමේ දී අමතර ගාස්තු අය කිරීම
- සූතික කොන්දේසි වෙනස් කිරීම
- ප්‍රමාණය ඉක්මවා වියදම් කිරීමට පෙළඳීම
- නියමිත දිනට ගේෂය නොගෙවූ විට අමතර ගාස්තු එකතු වීම
- දිරිස කාලීනව ජයකරුවකු බවට පත්වීම
- ඉහළ වාර්ෂික ගාස්තු අය කිරීම

විශේෂයෙන් සීමාවකින් තොරව හා නේවා ජයපත් මගින් ලබා ගැනීම නිසා අපට ගැලුවිය නොහැකි ආකාරයෙන් ජයපත් සමාගම්වල දිගුකාලීන ජයකරුවන් බවට පත් වීමට සිදු වීම ප්‍රධාන ම ගැටුවු වේ.

තිශ්විත ආදයම් මාරුග සහිත ජලය, විදුලිය වැනි බිල්පත් ගෙවීම ක්‍රමානුකූලව කළ යුතු කාර්යාලුව පුද්ගලයන්ට ජයපත් හාවිතය යුතු වේ. විශේෂයෙන් වියදම් කිරීම පිළිබඳව අරපිටිමැස්මක් නොමැති අධික ලෙස ජය ලබා සිටින, නිශ්චිත ආදයම් මාරුග නොමැති පුද්ගලයන්ට ජයපත් හාවිත කිරීමෙන් තවත් ගැටුවුවලට මුහුණ දීමට සිදු විය හැකි ය.

■ අනාගතය සඳහා ආයෝජනය කිරීම හෝ ඉතිරි කිරීම

මින් අදහස් වන්නේ තමන්ගේ ඉදිරි ව්‍යාපාරික කටයුතු හෝ පොදුගලික ජීවිතය හෝ සාර්ථක කර ගැනීම සඳහා මුදල් ආයෝජනය කිරීම හෝ ඉතිරි කිරීම සිදු විය

දිනා: ව්‍යාපාරවල මුදල් යෙදීම්

ස්ථාවර තැන්පත්වල මුදල් යෙදීම්

වයස්ගත කාලය සඳහා විශ්‍රාම වැටුප/අර්ථ සාධක අරමුදල්; සේවයෙන් විශ්‍රාම යන විට ලැබෙන විශ්‍රාම වැටුප හෝ අර්ථ සාධක මුදල හෝ ඉතා භෞද කළමනාකරණයකින් යුතුව් පරිහරණය කළ යුතු ය.

විශ්‍රාම වැටුප හෝ අර්ථසාධක අරමුදල් වරප්‍රසාද හෝ නොමැති රකියාවක යෙදී සිටි නම් අනාගතය සඳහා සැලසුම් සහිතව මුදල් පරිහරණය හා ඉතිරි කිරීම් ක්‍රමානුකූලව පවත්වා ගෙන යාම ඉතා වැදගත් වේ.

එමෙන් ම රකියාවෙන් ලැබෙන ආදයමෙන් අනාගතය සඳහා යම් මුදලක් ඉතිරි කිරීම ද වැදගත් වේ. රකියාවෙන් ඉවත් වීමට හෝ විශ්‍රාම ගැනීමට හෝ සිදු වන අවස්ථාවක දී එම ඉතිරි කිරීම් ප්‍රයෝගනයට ගැනීමට හැකි වනු ඇත. හදිසි මුදල් අවශ්‍යතාවක දී මෙම ඉතුරුම් ඇපයට තබා ගැනීමට ද හැකි ය. විශ්‍රාම වැටුප නොලබන රකියාවක දී මෙම ඉතුරුම් අනාගත ආයෝජන ලෙස ද හාවිත කළ හැකි ය.

විශ්‍රාම වැටුප හෝ අර්ථ සාධක අරමුදල මගින් ලැබෙන මුදල් සම්බරව වියදම් කිරීම ද වැදගත් ය. විශේෂයෙන් රකියාවක් නොමැති විට ඔබේ විවිනාකම ද අඩු වීමට ඉඩ තිබේ. එවන් අවස්ථාවක ක්‍රමවත් ලෙස මෙම මුදල් ආයෝජනය කර අතිරේක ආදයමක් ලැබිය හැකි නම් ඔබට විශ්‍රාම ජීවිතය සතුවින් ගත කිරීමට හැකියාව ලැබෙනු ඇත. වර්තමානයේ බැංකු විසින් ජේජ් පුරවැසියන්ගේ ඉතිරි කිරීම් සඳහා ඉහළ පොලී අනුපාතයක් මෙන් ම විශේෂ සහන ලබා දීමට ද කටයුතු කර ඇත.

ත්‍රියාකාරකම 6.10



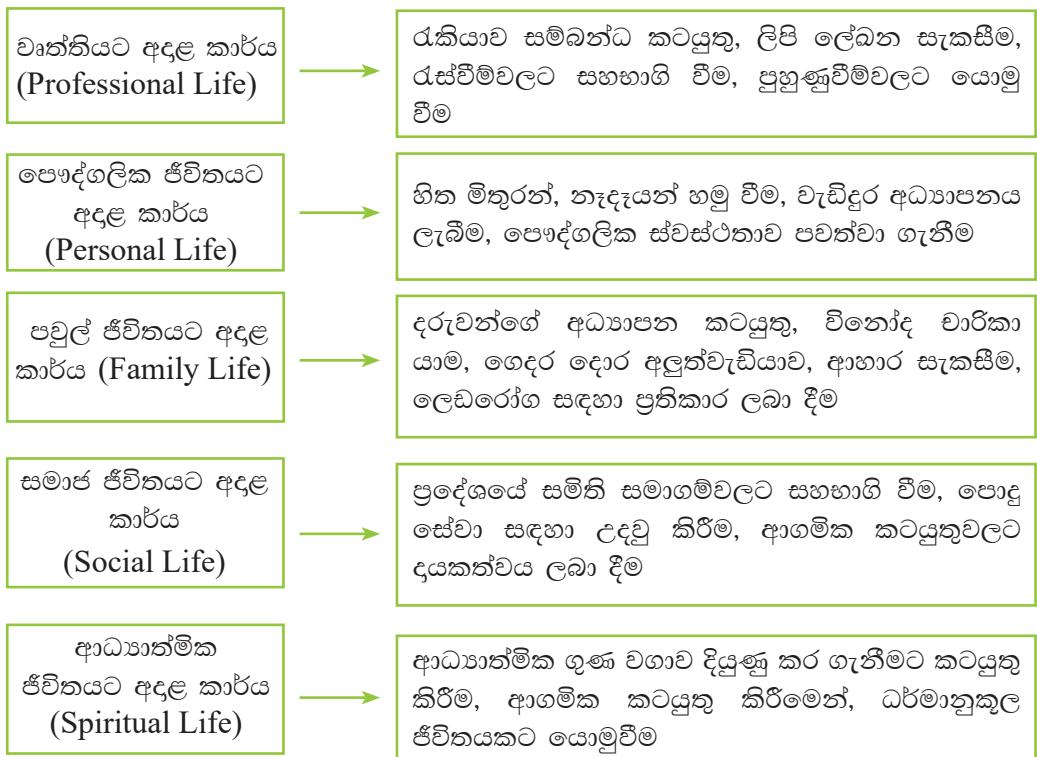
ණය කාචිපත් හාවිතයේ වාසි හා අවාසි මාතෘකාව යටතේ ප්‍රවත්පතකට ලිපියක් සකස් කරන්න.

6.13 වංත්තිය ජීවිතය හා පොද්ගලික ජීවිතය සම්බරව පවත්වා ගැනීම

වංත්තිය ජීවිතය හා පොද්ගලික ජීවිතය ගැටුලු ඇති නොවන ආකාරයට සම්බරව පවත්වා ගැනීම ද ඉතා වැදගත් වේ. වංත්තිය ජීවිතය හා පොද්ගලික ජීවිතය එකිනෙක පටලවා ගැනීමෙන් රකියාව මෙන් ම ජීවිතය ද නීරස වනු ඇත. රකියාවේ වැඩ කටයුතු කාර්යාලයේ දී ම අවසන් කර තිවසට යාමෙන් පොද්ගලික ජීවිතය සාර්ථකව පවත්වා ගත හැකි ය. එසේ ම අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට වඩා අතිරේක ආදයම් ඉහයීම සඳහා අතිකාල වැඩ වැනි අමතර කාර්යවල නිරත වීම නිසා ද පොද්ගලික ජීවිතය ගැටුලුකාරී වනු ඇත. විශේෂයෙන් තම පවුලේ සාමාජිකයන් සමග ද්‍රව්‍යෙන් හෝරා කිහිපයක් හෝ ගත කිරීම අවශ්‍ය ය. ගෙදරදෙර කටයුතු, දරුවන්ගේ අධ්‍යාපන කටයුතු සාකච්ඡා කිරීම, එක්ව ආහාර ගැනීම, විනෝද වාරිකාවල, ශ්‍රීඛාවල තිරත වීම, ආගමික කටයුතුවලට, සමාජ සේවා හා පැවුලේ පොදු කටයුතුවලට සහභාගි වීම, කායික මෙන් ම මානසික නීරෝගී බව ඇති කිරීමට ද හේතු විය හැකි ය.

එසේ ම පෙද්ගලික ජීවිතය ප්‍රධාන කොටගෙන රැකියා කටයුතු අතපසු කිරීම මගින් සේවායෝජකයන් හා සේවාලාභීන් අතර ද, ආයතනයේ අනෙකුත් සේවකයන් අතර ද අප්‍රසාදයට ලක් වීමට ඉඩ තිබේ. එම නිසා පෙද්ගලික ජීවිතය, සමාජ ජීවිතය හා රැකියා ජීවිතය අතර සමතුලිත බවක් ඇති කර ගැනීම පිළිබඳව සැලකිලිමත් වීම වැදගත් ය.

පෙද්ගලයකුට දෙනික ජීවිතයේ දී ප්‍රධාන කාර්ය පහකට යොමු වීමට සිදු වේ.



මෙම කාර්ය සම්බරව පවත්වා ගැනීම සාර්ථක ජීවිතයක් ගත කිරීමට හේතු වේ. මද්‍යසාර, මත්ද්‍රව්‍ය හාවිතයෙන් වැළකීම, දුම් බේමෙන් වැළකීම, නරක මිතුරන් ඇසුරු කිරීමෙන් වැළකීම, සමාජ විරෝධී කටයුතුවල නොයෙදීම, දුෂ්ණ හා වංචා සඳහා සම්බන්ධ නොවීම මගින් ජීවිතය වඩාත් සාර්ථකව පවත්වාගෙන යා හැකි ය.

රැකියාවේ කටයුතු හා පවුලේ කටයුතු අවුල් වීමට බලපන ප්‍රධාන කරුණක් ලෙස මූල්‍ය අපහසුතා දැක්විය හැකි ය. ආදායමට වඩා වියදුම් වැඩි වීම මගින් මූල්‍ය අපහසුතා ඇති වේ. ආදායමට සරිලන ආකාරයට අනවශ්‍ය හා අමතර වියදුම් සීමා කර ගැනීම මෙහි දී අවශ්‍ය ය. මූල්‍ය අපහසුතා ඇති වූ අවස්ථාවක තමාට ස්ථීර හිතවතුන්ගෙන් උපකාර ලබා ගැනීම කෙරෙහි අවධානය යොමු වීම අවශ්‍ය ය. විශේෂයෙන් දෙමාපියන්, හිතවතුන් ආදින්ගෙන් මුදල් ලබා ගැනීම කළ හැකි ය. ණයපත් හාවිතය, පොලියට මුදල් ලබා ගැනීම වැනි ක්‍රමවලට යොමු වීමෙන් ගැටුළු තවත් උග්‍ර වනු මිස ඔබට ඉන් මිදීමට නොහැකි වනු ඇත. සැලසුම්ගත කළමනාකරණයක් මගින් සේවා ආයතනයේ කාර්යක්ෂමතාව හා එලුයිතාව ඉහළ තැබීමෙන් සේවාදායකයාට ද ප්‍රතිලාභ ලබාගත හැකි අතර, පෙද්ගලික

ජ්‍යෙෂ්ඨ සාර්ථක කර ගැනීමට මංපෙත් විවර කරගත හැකි ය. ජ්‍යෙෂ්ඨ වීම සඳහා මුදල් අවශ්‍ය වේ. එහෙත් මුදල් යනු ජ්‍යෙෂ්ඨ නොවන බව මතක තබා ගැනීම ඉතා ම වැදගත් වේ.

ත්‍රියාකාරකම 6.11



'සැලසුම්ගතව වැඩ කිරීමෙන් රැකියාව හා පෙළද්‍රලික ජ්‍යෙෂ්ඨ ජයගත හැකි ය.' යන මාත්‍රකාව යටතේ රචනයක් ලියන්න.

සාරාංශය

- කුඩා අවධියේ සිට ම පෙළද්‍රලික ගොනුවක් පවත්වා ගැනීමෙන් තමා පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබා ගැනීමට හැකියාව ලැබේ.
- රැකියාවක් තෝරා ගැනීමට පෙර සැම විට ම තම හැකියා හා ලැදියා පිළිබඳව අවබෝධ කර ගැනීමෙන් වඩාත් සුදුසු රැකියාවකට යොමු වීමට හැකියාව ලැබේ.
- වැඩ ලෝකයේ විවිධ රැකියා රාජියක් පවතී. ඒ පිළිබඳව මනා ලෙස විශ්ලේෂණය කර තමාට උවිත රැකියාවක් තෝරා ගැනීමට කටයුතු කිරීම වැදගත් වේ.
- ජ්‍යෙෂ්ඨ පත්‍රිකාවක් හෝ රැකියා ඉල්ලුම් පත්‍රයක් හෝ නිවැරදිව සම්පූර්ණ කිරීමෙන් තරගකාරී වැඩ ලෝකය තුළ ජයග්‍රහණය හිමි කර ගැනීමට ඇති ඉඩ ප්‍රස්ථාව වැඩි වේ.
- විවිධ සම්මුඛ පරීක්ෂණ පිළිබඳව අවබෝධ කර ගැනීම හා ඒවාට සාර්ථකව මුහුණ දීමට පූහුණුවක් ලැබීම අනාගත ජ්‍යෙන ඉලක්ක ජය ගැනීමට මහග පිටිවහලක් වේ.
- කාල කළමනාකරණය හා මූල්‍ය කළමනාකරණය සාර්ථක ජ්‍යෙෂ්ඨ ජයකට අත්‍යවශ්‍ය ය.
- පෙළද්‍රලික හැකිරීම යහපත්ව පවත්වා ගැනීම පෙළද්‍රලික ජ්‍යෙෂ්ඨයට මෙන් ම වෘත්තීය ජ්‍යෙෂ්ඨයට ද එක සේ වැදගත් වේ.
- පෙළද්‍රලික ජ්‍යෙෂ්ඨ මෙන් ම රැකියා/වෘත්තීය ජ්‍යෙෂ්ඨ සම්බරව පවත්වා ගැනීම පෙළද්‍රලික සංවර්ධනයට මෙන් ම සමාජ සංවර්ධනයට ද බෙහෙවින් ඉවහල් වේ.